

ἡγάπησε πάλιν μονάσειαν Εὐφροσύνην πάλιν κόρυς
Κωνσταντίνου, καὶ ἔλαβον αὐτὴν εἰς γυναικα αὐτῆς,
καὶ ἐβεβαίωθη περὶ αὐτῆς ἐκείνου τῆς Ἀποκαλύψεως,
ὁ ῥυπὼν ῥυπώσάτω ἔτι. πάλιν πᾶσι δυσηρεσίῃσι,
καὶ αὐτῇ ἀποστείλῃ τῷ Θεοφίλῳ τῷ ἡγῶν αὐτῆς ἴσον,

ὥστε καὶ ἐποίησαν αὐτὴν πάλιν μητρικῶν αὐτῆς πάλιν Εὐφρο-
σύνην, ὅτε αὐτὸς ἐβασιλεύσει ὑποστρέψας εἰς τὸ Μονασή-
ριον, πᾶσι δὲ αὐτὴν ὁμῶς μὴ ἀναστρέφεται πλέον οὐδὲν
εἰς τὸ Βασίλειον.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ Θ'.

Περὶ τῆς κοιμήσεως Νικηφόρου Πατριάρχου ἐν τῇ ἐξορίᾳ, καὶ τῆς Μιχαὴλ Τρωαλῆ ἱεραπόφρονος γυνά-
μης, καὶ ἐτέρων δυσσεβῶν αὐτῆς ῥημάτων.

Ἐτελεύτησεν εἰς πάλιν ἐξορίαν καὶ ὁ Νικηφόρος Πα-
τριάρχης Δὲ πάλιν εὐσεβέων, γράφει ὁ Θεοφάνης,
πατριερχεῦντων τριῶν καὶ πέντε τριῶν Εἰκονομάχων,
ὁ γὰρ Μιχαὴλ ἐφάνευσεν ἐμὸν ὅπερ ἦν, καὶ ἄλλως
ἐκακοπαίησε καὶ τὸν ἄγιον Μεθόδιον, Εὐθύμιον τὸν
Σάροθεν Ἀρχιεπίσκοπον καὶ ἄλλους Δὲ τὰς ἀγίας Εἰκό-
νας, λέγει ὁ Κεδρηνός, ὅστις μαρτυρεῖ ὅτι ὁ Μι-

χαὴλ ἱεραῖζε κατὰ πάλιν τάξιν. ὁ Θεὸς καὶ τὰ Σάβ-
βατα ἔτιμα καὶ ἀνέστου ἐν αὐτοῖς, ἀνάστασιν δὲ
νεκρῶν καὶ ὀπίσκειν εἶναι, τὰς περὶ τὰς ἐχθράς,
ἡρεῖται εἶναι τὰς δαίμονας, πάλιν πορνείαν ἔλεγε μὴ ἵ-
σταί αἱμαρτίαν, τὸν ἱεὺς ἐφλυάρεται εἶναι σεσωσμέ-
νον, καὶ ἄλλα πλῆθος ἐβλασφήμα, ἅτινα ὁ περιέρ-
χος ἰδέτω καὶ εἰς τὸν Κεσπαλάτην καὶ εἰς τὸν Ζωνναρῆν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Η'.

Ἀντίθεσις παπιστῶν ὑπὲρ τῆς παπισμῆς διὰ τῆς αἰγίης Μάξιμου, καὶ λύσις αὐτῆς διὰ τῆς αὐτῆς, καὶ κα-
τάρσις τῆς φωνῆς μοναρχίας καὶ ἀναμαρτυρίας τῆς Ρώμης.

Ὁ Μέγας Μάξιμος ἔλεγον ἐν τῇ μετὰ Θεοδοσίῳ
τῆς Καισαρείας τῆς Βιθυνίας ἀγαθέξῃ, ἔγω
ἐτολμῶ δέξασθαι συγκατάθεσιν παρ' ὑμῶν ἐγγρα-
φον περὶ τοιούτων πράγματι, ψιλὸς ὑπάρχων μο-
ναχὸς, ἀλλ' ἐπὶ κατένυξον ὑμᾶς ὁ Θεὸς τὰς πάλιν
ἀγίων πατέρων δέξασθαι φωνὰς, καθὼς ἀπαταῖ ὁ Κα-
νὼν πρὸς τὸν Ρώμης περὶ τῆς ἐγγράφου ὁποσείλατε,
ἡ γὰρ ὁ Βασιλεὺς καὶ ὁ Πατριάρχης καὶ ἡ κατ' αὐτὸν συ-
ναξίς. τῶν δὲ φασὶν οἱ παπολάτραι καὶ εἶναι ἔτιρον,
εἰ μὴ ὅτι ὁ Πάπας ἐξέσταν ἔχει γυνικὴν ἢ πασάν
πάλιν Ἐκκλησίαν. Ἀλλὰ ῥητέον ὅτι ὁ πρὸς Μάξιμος ὁ-
ποίησεν τὰς ἀγῶνας τῆς κατὰ τῆς ἀναφύσεως Αἰρέ-
σεως τῶν Μονοθελητῶν, καὶ πάλιν ἀνέλεξεν ταύτην μετ' αὐ-
τῶν, καὶ ἦν ἐν ἱερουσαλήμ Πατριάρχης Δὲ πάλιν ὁ αὐτοῦ
πάλιν Σαρακενῶν ὁπληκράται, ἐν γὰρ τῷ ἐξακοσιοστῷ τε-
λακοστῷ ἐβδόμῳ, ἢ ἐξακοσιοστῷ τελακοστῷ ὀγδόῳ κηκοίμη-
ται ὁ ἄγιος Σωφρόνιος, καὶ ἔμεινον ὁ Θρόνος ἐκκοισιενέα
ἐτη χηρῶν, ὅθεν ὅτι ἡ ἑπὶ τῷ Πάπᾳ Μαρτίνῳ ἐν Ρώ-
μῃ συνόδῳ, ἥτις ἡθροίσθη τῷ ἔτε ἐξακοσιοστῷ πεσσακο-
στῷ ὡσάντω, ἦν λεγόμενος τῆς Ἐκκλησίας ἱερουσαλὺμ καὶ
Στέφανος Δωρίδος Ἐπίσκοπος, καὶ ἦν δὲ Πατριάρ-
χος ἐν ἱερουσαλήμ, ἐν δὲ τῇ Ἀντιοχείᾳ ἦν Πατριάρ-
χος Μακεδόνιος, καὶ ἐν Ἀλεξανδρείᾳ ἦν Πατριάρ-
χος ὁ Πέτρος, ἀμφότεροι Αἰρετικοί, καὶ τῷ μετὰ
Σέργῳ καὶ Πύρρῳ Κωνσταντινουπόλεως Πατριάρχει
Πάλλῳ σωτήγχοι, ὡς ὁλίβερος τῆς Στεφάνου τῆς
πρὸς ταύτην πάλιν ἑπὶ Μαρτίνῳ Συνόδῳ δοθεὶς μαρτυρεῖ,
καὶ ἴδα ἐκπρᾶξι πρώτη. ἐν ταῖς οὐρεσπορῶν πάλιν

Θρόνῳ τῆς Ἀναπλῆς, καὶ πάλιν ἐν Κωνσταντινουπόλει
Πατριαρχῶν Αἰρετικῶν ὄντων, οἱ εἰσὲς Μάξιμος εἰ-
σὲς τὸν Ρώμης σωβρῆλόντος ὁποσείλα καὶ ἐρω-
τήσαι, καθὼς εἶπον, ἀλλ' ἐχὼς πρὸς μοναρχίαν,
ἀλλ' ὡς πρὸς ὁρθόδοξον Ἐκκλησίαν πάλιν Ρώμῃ,
καὶ γὰρ ὁ Μάξιμος ἐν ἐκείνῃ αὐτῆς συγγραμμάτι εἶπε
τὸν Ρώμης ἢ ἀναμαρτητοῦ ἄνευ, ἢ αὐτοκράτορα, ἢ μο-
ναρχίαν. εἶπα πρὸς τὸν Ρώμης εἰπὼν, καὶ ἐπεμῆναι τὸν
Πάπαν, ἀλλὰ τὸν Πάπαν καὶ πάλιν ῥωμαϊκῶν Ἐκκλησίαν,
ἦτοι πάλιν δυτικῶν Συμῶν, ὅπερ ἐσημαίνει μοναρχίαν,
ἀλλὰ συμπάθειαν καὶ ἐμψυχίαν, ὡς εἶπον ἐν πο-
λλοῖς αἰστέροις. ἔπειτα Κανόνα ἔλεγε τινὰ τῷ Πά-
πα τοιαύτην παρέχοντα ἰδιὴν ἐξουσίαν, ἐπεδὲ τοιοῦ-
τος Κανὼν ἐκέρχεται ἐκ τῶν πάλιν Ἀποστόλων ἕτερον
τῶν Συμῶν, ὡς ἐδηλονότι πρὸς μόνον τῆς Ρώμης ἡ-
γεῖν τῆς πίστεως πάλιν ἀλήθειας, εἶτα δοκιμάζεσθαι πάλιν πί-
στιν παρ' αὐτῶν μόνον, ἀλλὰ Κανὼν εἶπον ἐκείνον, ὅτι περὶ
Ἀρχιεπισκόπου Μαρτίνῳ ἔλεγε τῷ Εὐτυχῇ, μὴ
εἶναι ἐμὸν τὸ ὑπογράψαν, Ἐπισκόπων δὲ μόνων, πρᾶ-
ξι ἐπέμπε τῆς ἑπὶ Φλαυιανῆς ἐν Κωνσταντινουπόλει Συ-
νόδῳ, ταῖς ἐν ἐμὸν καὶ Μάξιμον Μοναχῶν ὅτι πάλιν
μετ' ὑμῶν ὡσάντω πωλίσασθαι. πρῶτον, ἐπεδὲ ἡ Αἰρε-
σις ὑμῶν σωδοικῶς κατεκρίθη ἐν ἱερουσαλήμ ὑπὸ
τῆς Σωφρονίου, καὶ ἐν Ρώμῃ ὑπὸ Σεβερίου, καὶ Ἰωάν-
νου, καὶ Θεοδώρου, καὶ Μαρτίνου, καὶ ὁ παρὼν Πά-
πας Βιταλιανὸς καὶ ἡ Συνόδος αὐτῆς ἐκείνοις κατα-
κολαθῆντες, ἀναθεματίζουσι πάλιν Αἰρεσιν καὶ αὐτοῖς,
καὶ ἐγὼ, καὶ ἡ ἐμὲ ψιλὸς Μοναχὸς, ὡς ἐρρέθη

ἐν τῇ πρώτῃ πράξει τῆς ὑπὸ Μηνᾶ συνόδου ὑπὸ χει-
 ροῦ αὐτοῦ, ἐκδικῶν τὴν ὁρθοδοξίαν πίσει, καὶ λόγοις
 καὶ συγγράμμασιν ἀγωνισθῶν ὑπὲρ τῆς ὁρθοδό-
 ξου φρονήματος, ἐδιώκεται ὁμοῦς λύσαι τὰ συνοδι-
 5 καὶ πολλὰς κληθέντας καὶ κατακρινέντας καὶ ἐ-
 νωσιν ποιήσασθαι, καὶ μάλιστα τοιαύτων, ἥτις αἰται
 τὴν ὁλοκληρίαν τῆς Οἰκουμενικῆς, ἐπεὶ πᾶσα ἡ οἰκουμενική
 ἐσχύεται πρὸς τὴν ἐκκλησίαν Κωνσταντινουπόλεως ὡς ἀναδείξαν-
 10 τος καὶ βεβαιώσαντος τὸ αἰσχιστὸν τῆς μονοθελη-
 σως φρονήματος. δυνάτερον, εἰ καὶ ἡ Αἵρεσις ἀντικρίθη καὶ
 ἀνθεματίσθη τὸ πρῶτον ὑπὸ τῆς ἱερᾶς Συνόδου,
 ἀλλ' ἐπειδὴ ἐκείνη ἡδη Πατριάρχης ἐκ ἐστὶ, μάλιστα
 λεηλατῶν τὸν τόπον ἡ ἐφοδος τῶν Ἀράβων, καὶ πρὸς
 15 τούτοις ὁ Ἀντιοχείας Μακεδόνιος συνωρετίζει ὑμῖν,
 καὶ μετὰ τῶν Πατριάρχων ὑμῶν Πέτρος συγκαθίσταται
 καὶ συμπατριᾶσα κατὰ τὰς ὑποσολικῆς πίσεως,
 καὶ δὴ καὶ ἐν Ἀλεξανδρείᾳ ὁ Πέτρος σύμφρων ὑμῶν
 ἐστίν, ὁ δὲ Αἰρετικὸς γυνώσκων ὅτι Πατριάρχης ἐστίν
 ὅτε ἐπίσκοπος ἔπειτα μέρους τῆς Ἐκκλησίας, ἐμόνῃ
 20 δὲ τῇ Ρώμῃ ἡ δύσεως παρρησιάζεται καὶ θριαμβού-
 εται, μετ' ὁκλήσεως λοιπὸν ζητᾷτε καὶ τὴν ὁμῶσιν. τρίτον,
 ὑμεῖς, ὁρῶ, καὶ ἐζητᾷτε τὴν ὁμῶσιν ἐν ἀληθείᾳ, ἵνα
 καὶ μετ' ὑμῶν κοινωνήσω, τῷτο μὲν, ὅτι ἐζητᾷτε
 μετὰ πάντων τὴν ὁμῶσιν, τῷτο δὲ, ὅτι σὺ μόνον
 25 ζητᾷτε τὴν ὁμῶσιν, πᾶς δὲ ἐστὶν ὁ Βασιλεὺς καὶ ὁ Πα-
 τριάρχης καὶ ἡ Σύνοδος καὶ ἡ σύγκλητος καὶ ὁ Κλή-
 ρος, ἵνα πάντες μὲν κατακρίνωσι τὴν Αἵρεσιν, ὁπ-
 λήφωσι δὲ τῆς ὁρθοδοξίας, ἵνα καὶ ὁπωσδήποτε
 ὁμῶς γινώσκται, καὶ γὰρ ἐδυνάστη ἐστὶ ποιῆσαι εἷα
 30 τινὰ ὅπερ τοῖς πολλοῖς προσήκει ποιῆν. τέταρτον,
 εἰ καὶ ὁ Βασιλεὺς καὶ ὁ Πατριάρχης καὶ ἡ Σύνοδος γράψωσι
 πρὸς τὸν Ρώμης ἐγγράφον συγκατάθεσιν τῆς πίσεως
 κατὰ τὸ αἶκος, ἐγὼ πάλιν ἐκ κοινῶν ὑμῶν, ἐπεὶ ἐν τοῖς
 διηπύχοις μετὰ Μονοθέου Σεργίου, Πύρρου, Παύλου καὶ
 35 Κύρου, αἰγίους Ἐξάρχους κληρονομῶσι τῆς Αἰρέσε-
 ως, καὶ ἐμόνον ὑπὸ πάντων Συνοδῶν ἀνθεματί-
 σθαι ἐν Ἱεροσολύμοις, ἐν Ρώμῃ καὶ ἐν Ἀφρική, ἀλλὰ
 καὶ ἀπέθανον ἐν τῇ Αἰρέσει καὶ τῇ χωρισμῷ τῷ ἅπῃ τῆς
 καθόλου Ἐκκλησίας, καὶ ἐπειδὴ ὑμεῖς ἐκείνοις κοινωνεῖ-
 40 τε, εἰ καὶ ὁρθόδοξοι γινώσθε, ἐκοινωνῶ ὑμῖν, ἐπει-
 δὴ κοινωνεῖτε τοῖς ἀκοινωνήτοις, καὶ τὸ αἶγιον, ὅτι φο-
 βῆμαι τὸ ἐκφανηθῆναι κατ' αὐτῶν ἀνάθεμα, ἀλλὰ τῷ-
 το εἰ καὶ τὴν πίσιν ὑμῶν πέμψητε πρὸς τὸν Πάπαν,
 ἔτι δέον ἐστίν, εἰ ὁ Βασιλεὺς καταδέχεται καὶ ὁ Πα-
 45 τριάρχης καὶ ἡ Σύνοδος αὐτῶν, ἵνα γράψωσι εἰς τὸν Ρώ-
 μης, ὁ μὲν Βασιλεὺς κέλῃσιν ὡς ἐκκλητικῶν, ὁ δὲ
 Πατριάρχης καὶ ἡ Σύνοδος δέησιν ἀδελφικῶν, καὶ
 γὰρ εἰ τὸ ὡς ἐκκλητικῶν ἔξει τοῖς μεγάλαις πρὸς τὰς
 μικράς, ὡς εἴρηται ἀνωτέρω πολλὰκις, ὑπὲρ τῆς
 50 πίσεως, πόσῳ μάλλον προσήκει ἐστὶ τῷτο ποιῆν ἐν τοῖς
 ὁμοίοις. ὥστε εἰ καταδέχονται καὶ γράψωσι πρὸς τὸν
 Πάπαν, ἐχ' ἵνα ὡς μονάρχης ἡ ἁγία ἐξέσται ἡ
 ἁγία ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ, ἡ δυνάμις πάντα χρήματα συγ-
 χωρήσῃ τὰ ἀσυγχώρητα, ὡς ἐξουσίας καὶ αὐθεντίας ἁ-
 κρας ὁμοιωθῇ, ἀλλ' ἵνα συνοδικῶς συμφθῇ, ἔπειτα ἐστὶ

δυνατὸν συγχωρηθῇ καὶ τὰς ὑποθέσεις ἐν τῇ ἀνάθε-
 ματι καὶ τῇ χωρισμῷ τῆς Ἐκκλησίας, ἀλλὰ τὴν ἀφ' ὑ-
 μῶν γενεῶν ὁποδοχὴν τῆς ὁρθοδοξίας, καὶ συμβιβα-
 θῇ ὑμῖν περὶ τούτου, καὶ ἔτω γινώσκται ἡ ἐννοία τελέα
 καὶ κανονική, τότε καὶ ἐγὼ κοινωνήσω μετ' ὑμῶν. πέμ-
 5 πτον, εἰ δὲ τῷτο βάρος δοκῇ τὸ γράψαι εἰς τὴν
 Ρώμην, ἀλλ' ἵστεον ὅτι ὁ Θεὸς, ἀμαρτωλῶν ὄντων ἡ-
 μῶν, καταδέξατο καὶ ἐγένετο ἁθροισμῶν, καὶ ἐκά-
 λεσεν ἡμᾶς εἰς τὴν βασιλείαν αὐτοῦ, πόσῳ μάλλον
 τὸν Βασιλέα καὶ τὸν Πατριάρχη συγκαταβάσει χρῆσα-
 σθαι καὶ γράψαι πρὸς ἁθροισμῶν, καὶ ἐκ εἰς εἷνα μόνον,
 ἀλλ' εἰς ὅλῳ τὴν Σύνοδον τῆς Δύσεως, ἁγίαν
 ἔσαν καὶ ὁρθόδοξον καὶ ἀδιακόπως ἀγωνισαμένην καὶ
 10 τῆς Αἰρέσεως, καὶ ἡδη ἀπὸ τῆς σωτηρίας ὑμῶν πάν-
 τως σκεφθήσεται τὸ θεῖον. ἔκτον, εἴτα τῷτο ἐκ
 ἐστὶ καὶ ἡμεῖς ἐδὲ πρὸς φαίνον ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ ἔργον,
 ἀλλὰ ἀρχαῖον καὶ παλαιόν, ὁ γὰρ Οὐρσάκιος καὶ
 οὐδ' αὖτις εἰς τὸν Ρώμης Ἰγλίον καὶ εἰς τὸν μέγαν Ἀθανά-
 σιον ἔγραψαν περὶ μετανόιας καὶ κοινοῦ, καὶ οἱ
 15 ἐν τῇ πρώτῃ Οἰκουμενικῇ Συνόδῳ λησφαλούτες,
 ἔγραψαν περὶ κοινοῦ εἰς τὰς κορυφαίας τῶν Ἐπι-
 σκόπων, καὶ ὁ Σεβαστὸς Εὐστάθιος λίβελλον πί-
 σεως ἔδωκε τῷ μεγάλῳ Βασιλεῖ, καὶ οἱ Μακεδο-
 νιαὶ τῷ Ρώμης Διόκληῳ, καὶ ὁ αὐτοκράτωρ ἰσχυ-
 ρὸς πρὸς τὸν μέγαν Ἀθανάσιον ἔγραψεν ὑπὲρ τῆς
 20 πίσεως, καὶ ὁ μικρὸς Θεοδόσιος ἔγραψεν εἰς Ἰωάννην
 τὸν Ἀντιοχείας περὶ ἐρήνης καὶ κοινοῦ μετὰ Κυ-
 ρίλλου, καὶ ὁ Βασιλεὺς Λέων ὁ μέγας τὰς ἀπανταγὰς
 Μητροπολίτας ἠρώτησεν ἵνα συνοδικῶς αὐτῷ γράψωσι
 περὶ Τιμοθέου τῶν Αἰλέρων καὶ τῆς ἐν Καλλικλῶνι Συ-
 νόδου, καὶ ἡ Ἐκκλησία Ἀντιοχείας περὶ Θεοδώρου τῶν
 25 Μοψκεσίας τὸν ἅγιον Κύριλλον ἠρώτησε μόνον. ἔβ-
 δομον, εἰ δὲ καὶ ὁ Ρώμης ὑμεῖς μὴ ὁμολογῆτες τὴν
 ὁρθόδοξον πίσιν καὶ κατακρίνοντας τὴν Αἵρεσιν δέ-
 χεται εἰς κοινωνίαν κατὰ τὴν Καινὴν, τὰς δὲ μετὰ
 Μονοθέου Ἐξάρχους τῆς Αἰρέσεως ὑποβαλῇ, ἐπει-
 30 δὴ ἐχ' ἐνδεύσεται τρεῖς ἐκκλησιαστικὸς τῶν ἐ-
 πιτρέπων, μὴ φαίῃ ὑμῖν παρὰ τὸν Θεόν, ἐπειδὴ καὶ
 ὁ μέγας Ἰεσινιανὸς ζητήσας περὶ Θεοδώρου Μοψκεσίας
 καὶ Ὁριγένους τῶν πρὸς τῆς πέμπτῃς Συνόδου, κα-
 κήνης τὰς πάλαι κατακρινόμεναι πάλιν τῇ ἀνάθε-
 35 ματι ὡς ἐδύσε, ἐδέξατο ὁμοῦς τὸ κανονικῶς
 ἐξουχέσθαι, καὶ ἐβεβαίωσε καὶ λόγοις καὶ συγγράμ-
 μασι. αὕτη ἐστὶν ὡφίλοι Λατῖνοι ἡ γνώμη τῶν Μα-
 ξίμων ἐν τῇ παρόντι τόπῳ, καὶ ἐχ' ὅτι ἀπὸ τῶν ἐκ-
 κλησιῶν τῶν ἀπένειδον, ἡ ἐμαρτύρησε μοναρχίαν
 τῷ Πάπῳ. Ἐν τῇ αὐτῇ ἀπολόγῳ ὁ Πατριάρχης Ἐ-
 πιφάνιος εἶπε τῷ Ἀββᾷ Μαξίμῳ, τῷτο σοὶ δηλοῖ
 40 ὁ Βασιλεὺς δι' ἡμῶν λέγων, ἐπειδὴ πᾶσα ἡ δύσις
 καὶ οἱ ἐν τῇ Ἀνατολῇ ἀγαθόφροντες ἀπὸ σέ εἰσαί-
 ζουσι, μὴ θέλοντες συμβιβασθῆναι ὑμῖν ἀπὸ τῶν
 πίσει, κατανύξουσι ὁ Θεὸς κοινωνῆσαι τῇ παρ' ἡμῶν
 ὁμολογίᾳ. Τυπῶ. ἐν οἷς σημείωσαι ὅτι ἅπας ὁ κό-
 σμος ἐκ εἰς τὸν Πάπαν καὶ τὴν Ρώμην Ἐκκλησίαν,
 45 ἀλλ' εἰς τὸν Ἀββαὶ ἀπέβλεπε καὶ ἡμῶν, ὡς περ ποτὲ
 ἀπέβλεπε.

ἀπέβλεπον οἱ τῆς Ἐκκλησίας Καθηγούμενοι περὶ φθαρ-
τῆς καὶ ἀφθάρτου κατὰ τὸ ἱερικανὸν εἰς τὸν Ἀντιό-
χείας Ἀναστάσιον, καὶ αὐτῶν εἰς τὸν μέγαν Ἀθα-
νάσιον, καὶ ἰδεῖν ἐν τῇ δακτύλῳ καὶ πέμψῃ τοῖς βί-
βλοις τὰς τόπας. καὶ πᾶσι λαπὸν τὸ ἄκρον πρωτεύον καὶ
μοναδικόν, καὶ τὸ ἀσκήσαν περὶ πᾶσι πίσει καὶ ἀκρυ-
της τὴν διδασκαλίαν ἰδιωκόντως τὸ Πάπας, ὅτε εἰς Ἀβ-
βασίον αὐτὴν ἀσυνκρίτως αὐτῶν; ἔτι ὁ μαζιμος
Φησὶν ἐν τῇ ὑποσημειωτῇ τῇ ἐν Ῥώμῃ γραφῇ, ἔξ αὐ-
τῆς (τῆς Ῥώμης) πᾶσι ἀσυνκρίτως αὐτῶν. ἔξ αὐ-
τῆς αὐτῶν πατέρων καὶ αὐτῶν δογματῶν,
καθὼς αἰθερόλητοι καὶ θεασαίσι εἰλικρινῶς καὶ πα-
νούσεως ἐξέειπον αἱ αἰετοὶ πάντες Συνοδοὶ. ὁ φαν-
ταστικὸς φάσκοντες τὸ σύμβολον τῆς πίσεως.
καὶ μετ' ὅλην, οἱ Ἀπόστολοι καὶ πατέρες καὶ μαρ-
τυροὶ πᾶσι καθολικῶν καὶ ὁμοδοτικῶν Ἐκκλησιῶν
ἐθεμελίωσαν καὶ ἐπακοδόμησαν. ἐν οἷς σημείωσαι
πρῶτον, ὅτι τὰ δόγματα τῶν πατέρων εἰσι κοινῶς,
καὶ ὁ μὲν τῶν Ῥώμης, ἡ ἄλλη τινός. δεύτερον,
ὅτι ἡ πίστις περιέχεται ἐν τῷ συμβόλῳ, ὅπερ αἰετοὶ
τε Συνοδοὶ ἐξέειπον, καθὼς αἰετοὶ συνήγαγον,
αἱ δὲ ἐκύρωσαν αὐτὸ. τρίτον, ὅτι πᾶσι καθολικῶν
Ἐκκλησιῶν οἱ Ἀπόστολοι ἐθεμελίωσαν, οἱ δὲ πατέρες
καὶ μαρτυροὶ ἐπακοδόμησαν, ὥστε ἀφρυσμένη τὴν περι-
τήν τῇ Ῥώμῃ μόνῳ ὅπερ τοῖς πᾶσι εἰκῆς ἐστὶν ἐξί-
σθ. καὶ τέταρτον, ὅτι ἡ καθολικὴ Ἐκκλησία ἐκ
ἐστὶν ἡ Ῥωμαϊκὴ, ἀλλ' ἡ πανταχῶς διασπαρμένη, τα-
τέσι πάντων τῶν ὁμοδοτικῶν καὶ ὁ μὴ γινώσκων, ἐξ ὧν καὶ
ὁ Πάπας ὁμοδοτικῶν εἰς ἐστὶ, καὶ ἔδωκε πλέον. Ἐν
οἱ Ἀρχιερεῖς ἐν τῇ Συνοδῇ εἶπον αὐτῶν, εἰ ἐν Ῥώμῃ
οἱ Ῥωμαῖοι τοῖς ἐνταῦθα, τί ποιεῖς; ὁ δὲ ἀποκριθεὶς
εἶπε, τὸ Πνεῦμα τὸ ἅγιον διὰ τῶν Ἀποστόλων καὶ Ἀγ-
γέλων ἀναθεματίζει τὸν καὶ τὸν κήρυγμα νομοθετή-
τας. ἐνταῦθα εἶπον αὐτῶν πάλιν οἱ αὐτοὶ, ἢ ἐν Ῥώ-
μῃ Συνοδος ἐκκυρώται, τῶν συγκλητικῶν αὐτῶν
(ἦτοι τῶν Πάπας μαρτίν) καθαιρεθεὶς. ὁ δὲ ὁμο-
δοτικῶς εἶπον, οὐ καθαρῶς, ἀλλ' ἐδιδόχθη. ποῖα
γέγονεν ὑπὸ τοῖς πεπραγμένοις συνοδικῇ καὶ κανονι-
κῇ πράξει ὡς φανερῶς ἔχεται αὐτῶν πᾶσι καθαιρέσειν;
πᾶσι καὶ κανονικῶς καθαρῶς, ἐποιεῖ τὸ πᾶσι
κῆρυγμα τοῖς ὁμοδοτικῶς καὶ κατὰ τὰς θείας κανόνας
κυρωθεῖσιν. οἱ οἱ σημείωσαι πρῶτον, ὅτι ἐκ εἶ-
πον, εἰς Ῥώμῃ εἰσὶν οἱ Ῥωμαῖοι τοῖς Κωνσταντινουπολί-
ταις, ἔπομαι τοῖς Ῥωμαῖοις, ἐπειδὴ ὁ Πάπας ἐστὶν
ἄκρον κεφαλὴ τῆς καθολικῆς Ἐκκλησίας καὶ περὶ πᾶσι
πίσει ἀσκήσαν, ἀλλὰ γινώσκων τὸν Πάπαν με-
ρικόν. Ἐπίσκοπον καὶ πᾶσι Ῥωμαϊκῶν Ἐκκλησιῶν με-
ρικόν, καὶ ἐνδέχεται ἀμαρτῆσαι αὐτῶς, εἶπον
ὅτι καὶ τῆς Ἀγγέλης τὸ Πνεῦμα τὸ ἅγιον ἀναθεμα-
τίζει τὸν καὶ τὸν κήρυγμα νεωτερίζοντες, μὴ ὅλην τὴν
Πάπαν καὶ πᾶσι Ῥωμαϊκῶν Ἐκκλησιῶν πᾶσι τὸν κήρυ-
γμα νεωτερίζοντες ἀναθεματίζει. εἶπα ἐκ εἶπον ὅτι ὁ
Πάπας ἐκκρίνεται, ἐκ καθαιρέται, ὁ κληρὸς πᾶσι κλη-
θεῖται, καὶ ἡ ἄλλη ὅπερ ἀσυνκρίτως ληρῶσιν οἱ πα-
πισταί, καὶ ἦσαν τῷ μαζίμῳ καὶ τοῖς πάλαι ἀγίοις

ἀγνοῶν καὶ ἀνέγνω παύτη καὶ πάντως, ἀλλ' εἶπον
ὅπερ ἐξῆν, ὅτι ἐκ καθαρῶς, ἐπέπερ ἐκ ἐκκρίθη.
εἶπα φανερῶς ἐνέδωκε, ὅτι ἐνδέχεται ἀμαρτῆσαι
καὶ τὸν Πάπαν, καὶ κληρῶν, καὶ καθαιρέθηναι, καὶ τὸ
δὴ κύριον, ὅτι εἶπον, εἰ καὶ καθαρῶς ὁ Πάπας, τὰ δὲ αὐ-
τῶν καὶ μετ' αὐτῶν κληρῶν καὶ κανονικῶς κυρωθεῖσιν ἐκ
αβλαβήται, καὶ ἔτω φανερῶς καὶ κασιδιῶν ἐκκόρακας
ἀπέπεμψε τὸ μοναρχικόν πρωτεύον ὁ μαζιμος. ἔτι ὁ
αὐτὸς γράφα πρὸς Ἀναστάσιον μονάζοντα, ὅτι ὁ Πα-
τριάρχης, ἡ τοῖς Κωνσταντινουπόλεως Πέτρος ἐδήλωσέ μοι, 10
Ποῖας Ἐκκλησίας εἰ, Βυζαντίαν, Ῥώμην, Ἀντιοχείαν,
Ἀλεξανδρείαν καὶ Ἱερουσόλυμην; ἰδὲ πάντες μετὰ τῶν ὑπ'
αὐτῶν Ἐπαρχίων ἐν Ῥώμῃ. αἱ τοῖνυν εἰ τῆς καθο-
λικῆς Ἐκκλησίας, ἐν Ῥώμῃ, μήπως ἐν Ῥώμῃ ὁδὸν τῇ
βίῳ κηνοτομῶν, πάσας ὅπερ ἐκ ἐκκρίνεται. πρὸς 15
εἶπον, καθολικῶν Ἐκκλησιῶν πᾶσι ὁδὸν καὶ σωτή-
ριον τῆς αἰς αὐτῶν πίσεως ὁμοδοτικῶν Πέτρος μακα-
ρίστως ἐφ' οἷς αὐτῶν καλῶς ὁμολογήσιν ὅτι ὅλην αἰ-
ναι τοῦ ἀπεφῆκατο, πᾶσι μᾶλλον πᾶσι ὁμολογήσιν ἐφ'
ἡν πᾶσιν τῶν Ἐκκλησιῶν γέγονεν ἡ ὁδοτικὴ, καὶ τῶν 20
γινώσκων καλῶς ἐκ ἀποκριθεῖς. καὶ σημείωσαι
πρῶτον, ὅτι ἐκ εἶπον, ὅτι ἐν Ῥώμῃ ὁδὸν ἐν Ῥώμῃ
καλῶς, ὅτι ἐκ Ῥώμης κεφαλὴ ἀσκήσαντες τῶν Ἐκ-
κλησιῶν. ἐκ εἶπον, ἔπομαι ἀνέκτιστος τῇ Ῥωμαϊ-
κῇ Ἀρχιερεῖ, ἐπειδὴ ἄκρον καὶ μόνος ἀμείβεται ἐπὶ 25
τοσοῦτης τῇ Χρυσῇ, τατέσιν ἰσοδύναμος τῇ
Χρυσῇ ἐν τῇ Ἐκκρίσει τῆς ἀληθείας, καὶ ἄκρον ἔχων
διώκων καὶ ἐκκρίσιν λέγειν τὰ περὶ πίσεως ἀληθινῶς,
ἀλλὰ καθολικῶν Ἐκκλησιῶν τῇ Χρυσῇ εἶπε πᾶσι
πίσει, ἡν ἡ μὴ ἔχουσα Ἐκκλησία, ἐκ εἶπον Ἐκκλησία 30
ἀληθῆς, ἀλλὰ δολία καὶ ὑποκριτικὴ, καὶ ἐκ ἐφῆκε ὁ
μαζιμος, ὅτι ἡ ἐκκρίσιν πάντας τὰς πρώτας θεί-
νας τῆς καθολικῆς Ἐκκλησίας ἀμαρτῆσαι καθάπερ,
ἀλλὰ πρὸς τῶν ἀδελφῶν καὶ τῶν ὑποκριτῶν τῇ ψεύδο-
πατριάρχει ἀντιφερόμεν. εἶπον. ἀρκεῖ οὖτως ὑπὸ τῇ 35
παρόντι, ὅτι ἐκ εἶπον, ἐκκρίσιν ἐποίησε περὶ ἀνα-
μαρτυρίας τῆς Ῥωμαϊκῆς Ἐκκλησίας, ἀλλ' ἐξῆκε καὶ
ὁμοδοτικῶς ταῖς λοιπαῖς κατέταξε καὶ αὐτῶν. ἐπα-
δὴ μία καὶ ἰσοτιμία καὶ ἰσοδύναμος ἐπὶ ταῖς ἐρημέ-
ναις λοιπαῖς. ἔτι ὁ αὐτὸς ὑποσημειωτῇ πρὸς Πέτρον 40
λῆσιν ὁμοδοτικῶν περὶ τῶν ἐκκρίσεων καὶ τῶν
δογματῶν ὑπὸ τῶν Ἀββασίων Συνοδικῶν πέμψα κα-
μίσαντα πᾶσι ὁδὸν καὶ ἀμειψίαν γινώσκων. καὶ ἐν τῇ
τέλει τῇ πρὸς μαρτίνον Πρεσβύτερον Κύπρον δογμα- 45
τικῇ λόγῳ λέγει περὶ τῶν Ἀρχιεπισκόπων Κύπρον Ἀρ-
καδίαν, τὸν ἱεραρχικῶς ἀσκήσαν τῆς ὁδοτικῆς πί-
σεως, ἐκ πρώτης οὔτε πλησίον καὶ οἱ μακρὸν ὑπὸ τὰς
πείρας ὁδοτικῶς ἐκκατακείμεθα, μόνον κατὰ δογ-
μάτων ἱερωτέρων πᾶσι αὐτῶν καὶ δι' αὐτῶν μακαρίων 50
ἐκκατακείμεθα, δι' ἧς πρὸς τὸ ἅγιον φῶς καὶ πατρι-
κὸν ἐν Πνεύματι ἀγίῳ χειραγωγούμεθα καὶ ἀναγόμε-
θα καὶ ὁδηγούμεθα. ἐν οἷς σημείωσαι πρῶτον, ὅτι ἐκ ταῦ-
τα ἐκκρίσιν ἐγκρίσιν ἡν, ὅτι Ἀββασίος μαζιμος τῷ
Πάπῃ Ῥώμῃ, πάντως ἀσκήσαν αὐτῶν ὡς τὰ ἀνα-
τίθεται

τίρρητιν αἰγίαν περὶ μοναρχίας αὐτῆς, διὸ ἐκ ἐρ-
 ρέθη αὐτῇ παρ' ἐδενὸς τὰ τοιαῦτα, περιγινώσκοντες
 καὶ κωλύοντες τὰ Πνεύματος τῆς ἀγίας. δεύτερον, ὡς
 ὁρθοδόξως τῆς Ἐκκλησίας Ῥωμαίων ἀπασφάπη
 5 δὲ αὐτῆς ἐαυτῇ τῶν πατρικῶν δογμάτων, τῇ αὐ-
 τῇ τρόπῳ καὶ διὰ τὴν αὐτὴν αἰτίαν ἀπασφάπη καὶ
 ἐπὶ τὰ Κύπρον καὶ Ἱερουσολύμων, ὅπερ ταυτὴν ἐστὶ τῇ
 ὅτι συμφωνεῖ ἡ Ῥώμη τοῖς πατρῶσι ἐν τοῖς ἐκκλη-
 σιαστικοῖς δόγμασι, καὶ τὰ αὐτὰ φρονέουσα διδάσκει τὰς
 10 ἀμαθείας, ἢ Ἀίρετικὰς, ὡς οἱ Ἱερουσολύμων καὶ οἱ Κύ-
 πρου. τρίτον, καθὼς ἐπὶ Ἡρακλέα, ζῶντι τῇ Ἱε-
 ρουσολύμων Σωφρονίᾳ καὶ τῇ Κύπρου Ἀρκαδίᾳ, σφα-
 τῶν καὶ ἀγίων ὄντων, σωματεύσαντο ὁ Μάξιμος τῇ
 Ἰλυστρῷ ἐκείνῳ ἐρωτᾷ περὶ τῶν θείων δογμάτων,
 15 ὥτως ἐπὶ Κωνσταντινουπόλεως τῇ Σωφρονίᾳ, καὶ Κύ-
 πρου ὅντις τῇ Σεργίᾳ, ἢ καὶ ἑτέροις τινὲς μετὰ τὸν
 Σέργιον Ἀπισκόπου, καὶ ὄντων, ὡς εἴρηται, καὶ τῇ
 Ἀλεξανδρείᾳ καὶ τῇ Ἀντιοχείᾳ Ἀιρετικῶν, ἐπέτρι-
 ψεν ὁ Μάξιμος τοῖς Κωνσταντινουπολίταις τὸν Πάπαν
 20 καὶ τὴν Ῥωμαϊκὴν Ἐκκλησίαν ἐρωτᾷ περὶ πίστεως.
 πρὸς τῆς οἱ Μάξιμος ὅτι τῇ μετὰ Πύρρον Διολέξῃ
 ἐλέγχων τὸν Σέργιον καὶ αὐτὸν τὸν Πύρρον, ὅτι συ-
 νόδος ἡθροίσαν μόνον ἐν Κωνσταντινουπόλει ἐς βεβαίω-
 σιν τῆς Ἐκθρέσεως τῇ Ἡρακλείᾳ, ἢ ἄλλῳ ὅτι αὐτοῦ
 25 τῇ Ῥωμαϊκῇ Θρόνῳ Συνοδὸς πεποινηκότες, ὡς ἀνόμως
 ἐποίησαν, ἀλλ' ἔπειτα ταῦτα ῥητὴς ἐν τῇ τέλει τῇ Διολέ-
 γῳι πρὸς τὸν Πύρρον, θαυμάζον ὕπερ μοι πῶς Σύ-
 νοδον ὁμοκαλῶν πῶς μὴ κατὰ Νόμον καὶ Κανόνας συ-
 νοδικῶς, ἢ Θεσμῶς νομιμῶν ἐκκλησιαστικῶν; ἔτε
 30 γὰρ ἐπὶ τῇ ἐγκύκλιῳ κατὰ συμβαίνεισιν τῶν Πατρι-
 αρχῶν γέγονεν, ἔτε τόπος, ἢ ἡμέρα ὑπαντήσεως
 ὡρίσθη, ἔτε ἐσαγώγησάν τις, ἢ κατήγορος ἦν. Συ-
 στατικὰς οἱ συμβαλλόντες ἢ ἔχον ἔτε οἱ Ἐπισκοποὶ
 διὰ τῶν Μητροπολιτῶν ἔτε οἱ Μητροπολίται διὰ τῶν
 35 Πατριάρχων, ἢ ἐπὶ τῇ αὐτῇ, ἢ τοποθετηταὶ ὑπὸ τῶν
 αὐτῶν Πατριάρχων ἐπέμφθησαν. τίς ἔν λόγω με-

μοιραμένη Συνοδὸν καλεῖν ἀνάχοιτο τῶν πατριάρχων
 καὶ διχονομίας ἀπασαν πληρώσασαν τὴν Οἰκουμενίαν;
 Οὐ αὖτις ἐν τῇ σημαίᾳ ἐν τῇ πρὸς Δημόφιλον Ἐπι-
 σολῇ τῇ Ἀρεοπαγίτῃ ἐν τοῖς, καὶ τοῖς ἱεράρχαις οἱ
 ἀπόστολοι, Φωσί, Σημεῖον ὅτι καὶ Ἐπισκόπων
 μάλιστα οἱ ἀπόστολοι καὶ οἱ τῶν ἀποστόλων ἀποδόχοι, καὶ
 ὅτι ὅλας τὰς ἀγιωτέρους τῆς αὐτῆς τάξεως διδύ-
 νηται ὁφείλει, ἀποστόλων ἀποδόχος δὲ τὰς νῦν Πα-
 τριάρχας ἡγεῖται εἶναι. Εἰ καὶ εἴρηται ἀνωτέρω, ὅμως
 φανερώτερον πρὸς τοὺς, ὅτι οἱ Ἀρχιερεῖς ἐνιστάμενοι ἐν
 τῇ Σεκρεταρίῳ ἔλεγον τῇ Μάξιμῳ, ὅτι οἱ ἀποκρι-
 σιάρχοι τῆς παλαιᾶς Ῥώμης ἐμελλεν ὁμοφρονῶς ἀ-
 ποδέχεσθαι τὸν Τύπον τῆς Κώστα, ὁ δὲ Μάξιμος συ-
 νεισθησάμενος ὡς τοιαύτας μάχας, ἀπεκρίθη, ὅτι
 ἐκείθεν ποτε τὰς ἀποκρισιαρχίας ποιῆσαι τῆς,
 καὶ μάλιστα ἐκ πρὸς ἀγματος τῇ Πάπᾳ. ἀλλὰ πάλιν
 ἐνιστάμενοι οἱ Πατριάρχαι, καὶ ἐρωτῶντες, τί ἐ-
 μελλεν ποιῆσαι, οἱ ἀποκρισιαρχοὶ ἀπεδέχοντο τὸν
 αὐτὸν Τύπον, καὶ τῷ ἐξ ἀδελφῆ ἐγγράφῳ τῇ Ῥώ-
 μῃ Ἀρχιερεῖς; ὁ Μάξιμος ἐκ ἀπεκρίθη ἄλλοις ὡς
 λόγοις, ἀλλ' ἢ μετὰ τῶν τῇ ἀποστόλων πρὸς Ταλατάς,
 ἀλλὰ καὶ ἐὰν Ἀγγελος ἐξ οὐρανοῦ ἀγγεγελίξαιτο ὑμῖν,
 παρ' οὗ ἀγγεγελισάμεθα ὑμῖν, ἀνάθεμα ἔστω, ὡς
 πρὸς ἡμεῖς καὶ ἄρτι πάλιν λέγω. Εἴ τις ὑμᾶς ἐνκα-
 γελίξαιτο, παρ' οὗ ἀναθεματίζετε, ἀνάθεμα ἔστω. ὅτι
 οἱ σημεῖσαι, ὅτι ὁ Μάξιμος ἦν ἔτοιμος ἀνάθεμα-
 τίσαι καὶ τὸν Πάπαν οἱ ἀπεδέχοντο τὸν Τύπον τῆς
 Κώστα. ταῦτα Μάξιμος. ἐξ ὧν λαμπρῶς πάντα μο-
 ναρχικὴ ἐξουσία διὰ τῆς Ἐκκλησίας καθαιρεῖται, καὶ
 τὸ κύριον παρέχεται τῇ κοινότητι. ἴδε καὶ ἀνωτέρω
 βιβλίῳ ἐκτε, κεφαλῇ ἐξδόμῃ Παράγραφον
 δέκατον ἔκτον. ἴδε καὶ τὰ περὶ τῆς Ἐπιστολῆς τῇ
 Μάξιμῳ εἰρηλὸν ἀνωτέρω κεφαλῇ τῇ αὐτῇ Παρα-
 γράφῳ δεκάτῳ ἐξδόμῃ. καὶ λοιπὸν καὶ διὰ τῇ
 Μάξιμῳ καθαιρεῖται ἐσθλίσταται ἡ φούλη μοιραρχία
 τῇ Ῥώμῃ.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ Β'.

40 ὅτι συγκρινομένης τῆς πρὸς Ἰγνάτιον τὸν Κωνσταντινουπόλεως Ἐπιστολῆς τῇ Ἐπιφανίᾳ Κύπρου τῇ Ἐπιγρα-
 φῇ τῇ πρὸς Θεόδωρον Ῥώμης γράμματος τῇ Σεργίῳ Κύπρου, καταβάλλεται ἡ πομπητικὴ μονότης κατα-
 κρηπὶς τῇ Ῥώμῃ.

45 Ὁ Κύπρος Σεργίος γράφει πρὸς Θεόδωρον Ῥώμης,
 Ἐπιγράφα ἔγω, τῇ ἀνωτάτῃ καὶ μακαριω-
 τάτῃ καὶ Θεοσεβίᾳ Δεσπότη, πατρὶ πατέρων,
 Ἀρχιεπισκόπῳ καὶ οἰκουμενικῷ Πάπᾳ κυρίῳ Θεοδώ-
 ρῳ, Σεργίος ταπεινὸς ἐν Κυρίῳ. ἀλλὰ ῥητέον, ὅτι
 50 καὶ πρὸς τῆς εἴρηται ἡμῖν ἐν τῇ δούτῃ πράξει
 τῆς Ἐπιστολῆς Συνοδῆς, Ἐπὶ τῇ ἐγκύκλιῳ ὅμως, ὅτι
 ἐν τῇ κατὰ φωνὴν Συνοδῇ, ἡ ἀσπάζονται οἱ πα-
 τολάτραι καὶ ὁ γδοὺν οἰκουμενικὴν καλῶσι, φέρεται
 Ἐπιστολὴ τῇ Κύπρῳ Ἐπιφανίᾳ πρὸς τὸν Κωνσταντι-
 νουπόλεως Ἰγνάτιον ὥτως ἔχουσα, Τοιμὸν ὁ ἀνάρχιος
 καὶ πανότλης τῇ πανίῃ καὶ ἰσχυρῇ Δεσπότη

τῇ μετὰ δὲ τῇ γράφῳ. καὶ κατωτέρω, ὄντως εἰς
 μάλιστα ἡγεγυνησεν ὁ φυλάσσων, τῇ ὑμετέρῃ σεβρότῃ
 πέτρα πρὸς σεβασίας, ἰδὲ εἰς κορυφῇ τῆς ἀλη-
 θείας παρῆλθον, καὶ ὁ φωστὴρ τῆς οἰκουμενικῆς αὐτῆς
 πῶς ἰδὲ ἀπελάβετο δόξαν, διὸ καὶ σωτῆρας καὶ
 σωσφραίνεται ἐπὶ τῇ ὁμοκαταστάσει πᾶσα ἡ
 οἰκουμενική, καὶ σωσευτάξισι τέτοις καὶ αἰῶνα δυ-
 νόμῃ. καὶ λοιπὸν σημεῖσαι, ὅτι μέγιστα τῇ ἐγ-
 κώμῃ τῇ Ἐπιφανίᾳ πρὸς Ἰγνάτιον τῶν ἐγκωμίων
 Σεργίῳ πρὸς τὸν Θεόδωρον. ὡς καὶ ἐκ τῆς κατα-
 βάλλεται ἡ πομπητικὴ μονότης εἰς ἐδάφους.

Ὁ ἅπερ ἐκ τῆς πατριωτικῆς τῆς ἐκτῆς Σουλτμῶς πρὸς τὴν βασιλείαν καὶ τὴν πρὸς Ἀράβων ἐγκωμίων
τὴν ἀλαζονικὴν ἔραον τῆς ῥωμαϊκῆς σκορπίου σωλίσταται.

Οἱ πατέρες τῆς ἐκτῆς Σουλτμῶς πρὸς τὴν βασιλείαν
ἐν τῇ πατριωτικῇ φασί, τοῖς Ἀράβωνος τῆς
μικραλωτάτης πατρὸς ἡμῶν καὶ κορυφαυτάτης Πάπας
δογματικοῖς πρὸς τὴν ὑμέτερον κρῆτος ὁμοφρονήσαν-
τες γραμμασί, πρᾶξι δὲκατῇ ὁδοῇ. Ἀλλὰ ἐπὶ
τέον, ὅτι ἰκανῶς εἴρηται αὐτέρω ἐν τῇ τότῃ τῆς

Σουλτμῶς, περὶ δὲ τῆς ὁμοφρονήσαντες, ἴδε βιβλίον
πέμπει κεφάλαιον οὐδέκατον, καὶ βιβλίον ἑκτὸν
κεφάλαιον δέκατον, καὶ ἐν πάσαις ταῖς πρᾶξι
τῆς ἐβδόμης Σουλτμῶς, ὥστε καὶ οὐδὲν καταδα-
πανῶται τὴν ἀλαζονικὴν ἔραον τῆς ῥωμαϊκῆς σκορπίου. 10

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ Δ'.

Ὁ ἅπερ τὴν πρὸς Λέοντα Γ' Ἰσαυρὸν ἐπιστολὴν τῆς Γρηγορίου Πάπας, καὶ τῆς πρὸς Γερμανὸν τὸν Κωνσταν-15
τινυπόλεως ἐπιστολῆς τῆς αὐτῆς, δάκνυνται Γρηγόριον καὶ Γερμανὸς ἴσοι κατὰ τὴν τιμὴν καὶ ἀξίαν.
καὶ ὅτι ἡ τῆς Γερμανῆς πρὸς Γρηγόριον ἐπιστολὴ ὑπὸ τὴν παπικὴν ὑπὲρ τῆς παπισμῆς ἀποβαλλομένη,
αὐτίκαται ταῖς τριῶν ἐπιστολαῖς ταύταις, καὶ παπικὴν ἐπὶ πλάσμα, καὶ μεματαιώται ὁ παπισμός.

Λέγουσιν οἱ παπικαί, ὅτι ὁ ἅγιος Γερμανὸς πρὸς
τὸν Πάπαν Γρηγόριον τὴν δούτερον λέγει καὶ ταῦ-
τα, Πάτερ ἅγιε πρεσβύτερη ὑμῖν κατὰ τὴν ἀπο-
στολικὴν ἐξουσίαν τὴν πρὸς Χριστὸν σοιδοθεῖσαν πρὸς
ἡμᾶς ἅπαντας τὰς ποιμαίνοντες πρὸς τὴν διαδόχων
τῆς Πέτρης ἵνα κατευθύνῃς ἡμῶν τὴν πίστιν, καὶ ἐπὶ
ἐξῆς τὰ ὁρθοδόξολογώμενα ὑπὸ τῆς ὑμετέρας κα-
τολικῆς ἀσθεβείας, ἀλαλάζων καὶ βοῶν ὑπὸ τῆς
ἀκρότητος τῆς θείας σε θρόνου, καὶ ἡμῶν συμφρονῶν.
ὁρίζεται δὲ ἡ ἐπιστολὴ, λέγουσι, πρὸς τὴν δι-
πλοδοκασίᾳ ἐν τῇ σωλίστῃ. Ἀλλὰ ἐπὶ τῆς
ἐκτῆς ὁ Πάπας Γρηγόριος ἔγραψε πρὸς τὸν βασιλεῖα
τὸν Ἰσαυρὸν ἐπιστολὰς δύο, ὡς ἐν μὲν τῇ πρώτῃ λέ-
γει πρὸς αὐτὸν, Γράψον παντὶ καὶ πανταχῶς ἐν τῇ
ὀικουμένην ὅς ἐστι καὶ δαλίσας, ὅτι Γερμανὸς ὁ πα-
τριάρχης Κωνσταντινυπόλεως ἡμεῖς εἰς τὰς Εἰκό-
νας καὶ Γρηγόριος ὁ πάπας Ρώμης, καὶ ἡμεῖς ἀμέ-
ριμὸν σε ποιήσομεν περὶ τῆς ἀμαρτίας καὶ τῆς σφάλ-
ματός σε, ὡς λαρόντες τὴν ἐξουσίαν πρὸς Θεὸν οὐκ ἔ-
χοντες τὰ ἐράνια καὶ τὰ ἐπὶ γῆ. ἐν δὲ τῇ δευτέρᾳ ἐπι-
στολῇ φασὶ πάλιν πρὸς αὐτὸν, Περικαλεῖσθαι σε γρα-
ψὸν εἰς πάσας τὰς χώρας αἰσθησάμεν δαλίσας, ὅτι
Γρηγόριος ὁ πάπας Ρώμης ἔσφαλκεν εἰς τὰς Εἰκό-
νας καὶ Γερμανὸς ὁ πατριάρχης Κωνσταντινυπόλεως,
καὶ ἡμεῖς ἀναδεχόμεθα τὸ σφάλμα τῆς ἀμαρτίας,
ὡς λαρόντες πρὸς Κυρίῳ τὴν ἐξουσίαν καὶ αὐθεντίαν
λύειν καὶ δεσμεῖν τὰ ἐπὶ γῆ καὶ τὰ ἐράνια, καὶ πα-
ρεῖναι ἡμῶν τὴν ταπεινὴν καὶ Γερμανῆς τῆς πρὸς Θεὸν
καὶ τὴν ἀγίων διδασκάλων καὶ πατέρων ἡμῶν. καὶ
ἐν τῇ τέλει, ὁ Θεὸς δόξῃ σοι σωάνεσιν καὶ ἐπιτρέ-
φῃ καὶ ἀποκαταστήσῃ πάλιν τοῖς λαοῖς εἰς εἰρήνην. Ποι-
μὴν τὴν Χριστὸν, καὶ εἰς μίαν ποιμῆνιν τὴν ὁρθο-
δόξων Ἐκκλησιῶν. Ἐπὶ ὁ Γρηγόριος, γράφων τῇ
ἀγίῳ Γερμανῷ, κατὰ δὲ ἡ ἐπιστολὴ ἐν τῇ τετάρτῃ
πρᾶξι τῆς ἐβδόμης Σουλτμῶς, ἐν τῇ φασί, Ποῖα καὶ
τὴς θυμῆς τὴν ἐμὴν οἶδον ἔως οὐφραίνεν ψυ-

χὴν ὡς ἡ περὶ σέ, τὸ σεμνὸν ὄντως ἐμοὶ καὶ ὑπερ-20
φύει ὄνομα καὶ καλῶπισμα ἡγιασμένον καὶ Θεοδί-
δακτε, χαρποῖς ἀγγελία, ταύτη γὰρ καὶ ἀργίας
ἐγὼ τοῖς τιμίσι σε γραμμασί ἀναγγελισθεὶς αἰ-
σκήτησα, καὶ ὑπὸ τῆς ἀγῶν χαρᾶς τῇ πινύ-
ματι ἀνέσπυρσα. Καὶ, μαρτυρῶ δέ μοι τῇ λό-25
γῃ καὶ ἡ κατὰ πάντα ὥραν τῆς ὑμετέρας ἐπὶ πανόφμε
καὶ Θεῷ σεφιληθῆς καλοκαρδίας ἀγάμνησι, ἡ-
τινα ἐκωλον ἔχων τοῖς ὡπ, τὴν ὡπὶα τῆς λόγῃ
φῆραν ἀδύνατον, αὐθις πρὸς τὴν ἀγῶν γραμμάτων
ἐχάμνησα ἀνύσρησιν, ἐπὶ γὰρ χρέος ἐμοὶ, καὶ χρεὼν 30
ἀπάντων ἐπιστημώτατον τὸ σε τὸν ἐμὸν ἀδελφὸν καὶ
τῆς Ἐκκλησίας πρῶτον ἀποστασθεῖσαι καὶ ἀπο-
σταθεῖ, καὶ τὴν σὴν παλαισμάτων ἐξυμνήσαι τὰ
αἰτία. καὶ ἐν τῇ τέλει, καὶ τί δὲ τὸ γράμμα εἰς
μὴν ἐκτείνεσθαι; καὶ μάλιστα πρὸς αὐτὸν Θεῷ 35
ρεσον καὶ σκότους ὁκλελεγεμῶν Θεῷ, καὶ τὴν χά-
ριν ἀληφῶτα τῆς πινύματος, καὶ πρὸς ἀνύσρησιν εἰς τὰ
βάθη τὴν θείαν δογματῶν διδάμνησον, καὶ Θεοδη-
γῆτως κατανοῶν εἰς ἀκρὸν τὸ ὕψος τῆς γνώσεως;
καὶ, πρὸς ἐκ τῆς πινύματος πρὸς τὴν πρὸς Θεῷ 40
γνώπτα συμμάχῳ (τῇ Θεοτόκῃ) κεχρημένῃ κατὰρ-
ξαι τὴν πολεμίων τῆς πίστεως, καὶ ἡμῶν σεφωδ-
σαι τὰς ὑπὸ χῆρας; ἀλλὰ ταῖς αὐτῆς ἰκεσίαις καὶ
τὴν ἀγίων ἀπάντων ὁκρῆταῖς ἐμπολέμοις Θεῷ ἡ-
μῶν, ὁ ἡμῶν καὶ μακρῶς, ὁ ὁδογῆσας σε ὑπὲρ 45
τὴν ἰωσήφ ὡς πρὸς ἀνύσρησιν, φυλάξαι σε ἡγιασμένῃ
εἰς χρεὼν ἐπὶ ἡμῶν, ἅπαν τὸ χρεῖσιν αὐτῶν
πολίτῃμα, καὶ τῇ θείᾳ Κωνσταντίνῃ πρὸς τὴν
ὁδογῆντα αἶμα καὶ παρῆναι, καὶ φυλάσσειν
τὴν πρὸς ἀνύσρησιν, ἡ πρὸς τὴν πατέρων εἰλή- 50
φῆν, ἐπιστρέφοντα πρὸς τὰς ὁλίγους ἀνυμνή-
σαντας, ἡ διαρκῆς ἡμῶν χαρὰ καὶ κοινὸν ὄφελος
καὶ ἀπὸ λανθῶν ἀμῶν, καὶ πρὸς τοῖς χρεῖσιν αὐ-
ποθῆ. ταῦτα ὁ Γρηγόριος. ἐν τῇ σημείωσιν πρῶ-
τον, ὅτι ἀδιαφύρως ποτὲ μὴ ἐαυτὸν καὶ ποτὲ δὲ
τὸν

τὸν Γερμανὸν περτάσσει καὶ ὑποτάσσει. δούτερον,
ὅτι ἐξίσσε φεσὶν ὅτι ἔλαβον ἐξουσίαν καὶ αὐθουσίαν
ἐν τῷ Θεῷ ὁ Κωνσταντινῆ πόλεως καὶ ὁ Ρώμης ἵνα λύσῃ
καὶ δεσμάσῃ τὰ ἔθνη καὶ τὰ ὀπίγεια. καὶ σημείω-
5 σαι ὅτι ἐλέγχε λαβεῖν τὸν κύριον Πάπαν ἐν τῷ Θεῷ,
τὸν δὲ Γερμανὸν ἐν τῷ Πάπα, ἀλλ' ἀμφοτέροισι
οὖν ἔλαβον ἐν τῷ Θεῷ πῶς αὐθουσίαν καὶ ἐξουσίαν.
τελείον, ὅτι ὁ ἴσαυρος ἡμάρτανον ἐφ' ὅσον ἐξίσσε
παρήκε τὰ πάντα, τὰ Κωνσταντινῆ πόλεως καὶ τὴν
10 αἴψαν διδασκάλων καὶ πατέρων. τέταρτον, ὅτι τὸν
Κωνσταντινῆ πόλεως ὑποταγμένως λέγει πᾶσι.
πέμψον, ὅτι οἱ λαοὶ ἡ μία ποίμνη πᾶσιν τῶν Ἐκ-
κλησιῶν ὅσα ἔχει πῶς ἐνότητά διότι τινος ἀλλε, ἡ
ἀπὸ τῶ Πάπα, ἀλλ' ἀπὸ τῶ Χριστοῦ, ὅς καὶ εἰς
15 Ποιῶν πᾶσιν τῶν Ἐκκλησιῶν, τετέρι πάσης τῆς
καθολικῆς Ἐκκλησίας. ὅσον, ὅτι ὁ Γερμανὸς ἔ-
χει ὄνομα ὑπερφύες, καὶ εἶσι καλῶπισμα τῶ Πά-
πα, ἡμασμός, Θεοδιδάκτος, Θεῷ πεφιλημένος,
τῆς Ἐκκλησίας πρῶτος, παλαιστής κατὰ τὴν
20 ἐκθέρων Θεάρετος, σκεύος ἐκλογῆς, χάριν ἔλα-

βε ἐν τῷ Θεῷ περκεύπεν εἰς τὰ βράθη τῶν θείων
δογμάτων καὶ Θεοδηγῆτος εἰς ὕψος κατανοῆν αὐ-
τὰ, ὑπερφύες ἀγιώτατος, ὅπαν τὸ χριστιανικὸν
πολίτευμα ὁδηγῶν καὶ παρστειῶν σοιχεῖν τῷ κα-
νόνι τῷ Θεῷ, καὶ πῶς κοινῶς ὡς ἀκαταθήκην φυ-
λάσσειν, καὶ κοινὸν ὄφελος, καὶ πᾶσι χριστιανοῖς
ποθητός. τῶν ἔχοντων, φανερὸν εἶναι ὅτι
ὁ Κωνσταντινῆ πόλεως καὶ ὁ Πάπας τῆς ἰσῆς τιμῆς καὶ
τῆς ἰσῆς ἀξίας εἰσὶ καὶ τῆς αὐτῆς διουμέως ἐν τῇ Ἐκ-
κλησίᾳ καὶ τὰ αὐτὰ βαθμῶς, καὶ ὁ Γερμανὸς Θεο-
διδάκτος καὶ ὁ ἀνθρῶποδότης, εἰς τὰ βράθη τῶ
Πνύματος κύπεν διουμένη, καὶ ἔχ' ἐτέρη δεό-
μῳ, καὶ τὰ ἐξῆς. καὶ λοιπὸν ὁ ὑπερβολὴ αὐτῇ
τῶ Γερμανῷ πρὸς τὸν Πάπαν Γρηγόριον, ἦν περτε-
νισσιν οἱ παπολάτοι ἐνεκὸν τῶ παπισμοῦ, πᾶσι πα-
σι καὶ ἀκρῶς ἀντίκειται ταῖς ἐρημέσις τελσὶν ὑπε-
βολαῖς τῶ Γρηγορίου, ὅσον καὶ πλάσμα εἰς τὴν
παπισμῶν, καὶ ἐκ τῆς ἀντιχριστιανικῆς καρδίας αὐ-
τῶν ἐξεφωνήθη. ὡς μεματῶται καὶ ἐντεῦθεν
ὁ παπισμός.

ΠΑΡΑΤΡΑΦΟΝ Ε'.

ὅτι ἐκ τῆς πρὸς τὸν Κωνσταντινῆ πόλεως Ταρσίσιον ἐπιστολῆς τῶ Πάπα Ἀδριανῷ, καὶ ἐκ τῶν λεχθέντων
25 ἐν ταῖς πράξεσι τῆς Οἰκουμενικῆς ἐβδόμης Συνόδου, ἡ ἐπιστολὴ, ἦν ὑπὲρ τῆς μοναρχίας τῶ Πάπα οἱ
παπισμῶν ὑπὸ Ταρσίσιον πρὸς Ἀδριανὸν ἐσάλθαι λέγουσι, δέκνυται ψεύδης, πλάσμα, ἀνόμοιον καὶ
Θεομάχος ὡς καὶ ὁ παπισμός.

30 Περτενίσιν εἶτι, ὅτι ὁ Κωνσταντινῆ πόλεως Πατριάρ-
χης Ταρσίσιος γράφει εἰς τὸν Πάπαν Ἀδριανὸν
τὸν πρῶτον ταῦτα, σοὶ γὰρ ἔπειν ὁ Χριστὸς ποιμα-
νε τὰ πρῶτα μὲν, τετέρι τὰς πανταχῶς χριστιανῶς, τῇ
σῇ Ἀρχιερατείᾳ πᾶσα Ἀρχιερατεία ὑπόκειται, ὅς εἰσιν
ὁρθόδοξος ὁ μὴ σεβόμενος ἐν τῷ θρόνῳ, ἐν ᾧ καθίσταται ὁ
35 κορυφῶς τῶν Ἀποστόλων, ἡμᾶς καὶ πάντας τὰς πίστες
διδάσκων καὶ κυβερνῶν. Ἀλλὰ ῥητέον πρὸς ταῦτα, ὁ
Πάπας Ἀδριανὸς γράφει πρὸς τὸν Κωνσταντινῆ πόλεως
Ταρσίσιον, καὶ ταῦτα δὲ ἡ ὑπερβολὴ πρᾶξι δούτερον τῆς
ἐβδόμης Οἰκουμενικῆς Συνόδου, φεσὶ πρὸς αὐτὸν,
40 Μετὰ τὸ πλήρωμα τῆς πίστεως καὶ τῆς ὁμολογίας
τῶ ἱερῶ Συμβόλῳ καὶ τῆς Ἀποδοχῆς τῆς περκενῆ-
σεως τῆς ἀγίας Εἰκόνας. καὶ, ἐὰν καθὼς ἀπήρ-
ξατο ὡς ἀμείνη, παντελῶς ἐπαινεῖται, καὶ ὡς ποι-
μαντικῇ μερίμνῃ φροντίζοντες συμβαλόμενοι, ἵνα
45 πῶς ὁρθόδοξον πίπῃ, ἥνπερ ἀπαξ ὁμολόγησεν, ἀ-
μετάθετον ἀσκητήσιον, κηρύττειν καὶ διδάσκειν, Θεο-
μέλιον γὰρ ἄλλον ἔδωκε διώταται θᾶναι ἐν τῷ καί-
ρῳ, ὅς εἰσι ἱσῆς χριστός. καὶ κατωτέρω, Ἐκείνος
ἐν εἰς τὸ ποιμνίον ἐσέρχεται, ὁ ἀπὸ τῆς θύρας ἐσέρχό-
50 μῳ, καὶ ὁ ἐσέρχόμενος ἀπὸ τῆς θύρας, ἀπὸ Χριστοῦ
ἐσέρχεται, ὅστις ἐκ τῶ αὐτοῦ διμυροῦ καὶ λυτρωτοῦ
τῶ ἀνθρῶπινῳ γένει πῶς ἀλήθεαν σωσιὰς ἀφου-
λάττει, καὶ τρεῖς τὸν βαθμὸν τῆς ποιμαντικῆς ἀ-
ξίας, καὶ ἐσάξεν τὸ βάρος ἀνέχεται, ὅς πρὸς πῶς
δόξας καὶ τιμῶν πῶς παρεχομένην ὑποβλέπων, ἀλλ'

ὡς ἀσθεδιάμῳ τὸ ποιμνίον, ὑπερμελῶς ἀγρυπνεῖ.
ἐὰν ἔτω ποιῇ, καὶ ἀγρυπνῇ ὁ ποιμάνων τὰ πρῶτα
ἀάβαν, ποίας ἀγρυπνίας ὀφείλει ὑπεφέρειν ὁ ποι-
μάνων τὰ πρῶτα τῶ Χριστοῦ; καὶ κατωτέρω, με-
τὰ γὰρ πῶς ἐμιλίαν τῆς πίστεως ὑμῶν ἐγνώθη ἡμῖν
ὅτι ἡμετέρα σεπῇ ὁσιότης ἡζῶσε τὰς πίστες Βα-
σιλεῖς ἡμῶν περὶ τῶ γυνέθαι Σωδὸν οἰκουμενι-
κῶν, καὶ σωθήσονται ὡς πῶς παντὸς τῶ φιλοχρίστου
αὐτῶν λαῶ, τῇ ὑμετέρᾳ ἱκεσίᾳ ὁσεβῶς ὑπερδύσαν-
τες, καὶ πῶς Σωδὸν ὤρισαν γυνέθαι. καὶ, τῶ-
τε ἐνεκὸν μετὰ ἀκρῶτατος μόχθου καὶ πόθου τῆς πίστεως
καὶ ἀγνῶν ἐν τῶτοις πᾶσι ἀδίστατως πῶς ὑμετέ-
ραν σεπῇ ὁσιότητι ἀγνοσίμῳ ἀρμόζει τὰς ἱεράς καὶ
σεπῆς Εἰκόνας ἐν τοῖς μέρεσι τῶν αὐτόθι ἐν τῇ
ἀρχαίᾳ τάξει ἀναστήσαι, ὅπως ἐν ὁμονοίᾳ ἀξίως πῶς
περκενῆ ἀνυμνήσωμεν ὡς πῶς λέγοντες, Κύριε σῶσον
τὰς Βασιλεῖς ἡμῶν. καὶ ἐν τῇ τέλει, ὁ Θεὸς ὑμῶν
ἀφουλάξει ἡγαπημένους ἀδελφεῖς ταῦτα ὁ Ἀδριανός. ἐν
τοῖς σημείωσις πρῶτον, ὁ Ταρσίσιος τελείαν ἔγραψε
πῶς πίπῃ πῶς ὁρθόδοξον καὶ πῶς ὁμολογῶν τῶ ἱερῶ
Συμβόλῳ ἀπὸ ἑαυτοῦ πρὸς τὸν Ρώμης, καὶ ἔδωκε ἀπὸ
κείνου ἐξήγησε μαθεῖν, καὶ ἔδωκε ὁ Πάπας αὐτὸν ἐ-
διδάξεν εἰς τὸ μαθεῖν, ἀλλὰ πῶς πίπῃ τῆς ῥωμαῖ-
κῆς Ἐκκλησίας ἔγραψε πρὸς τὸν Βασιλέα καὶ πρὸς τὸν
Ταρσίσιον κατὰ τὸ ἀρχαῖον καὶ κανονικὸν τῶν Πατριάρ-
χων ἐν τῷ. δούτερον, ὁ Πάπας ἐσῶσάπει, ἀλλὰ σε-
πῇ ὁσιότητι τιμῇ καὶ ἀδελφικῶς συμβαλόμεναι, ἵνα μείνῃ

ὁ δὲ ὁμολόγησεν ὁ Ταράσιος· τείνειν, ἀνχαλεψά ὅτι
αἰεὶ ἐγένετο ὁ Ταράσιος τὴν γυναικάν πῶν σωζομένην ἀπὸ
τῆς ἰκεσίας αὐτῆς. τέταρτον, ὅτι λέγει, ὅτι ἐστὶ
τὸ θεμέλιον, καὶ λέγει δὲ ὅτι ἐστὶν ὅσα ἀδηγοῦται καὶ
θεύτερον· πέμπτον, ὅτι λέγει, Ποιμήν τῶν ἀσθε-
νῶν καὶ τῶν πεθομένων τῷ Πάτρι, ἢ τῶν διδασκόμενων
ὑπὸ τοῦ Πάτρι, ἀλλὰ τὸν σωζομένην πῶν ἀλήθειαν
καὶ τῆς Χρυσῆς· ὡς πῶν, ὅτι Ποιμήν τὴν Ταράσιον λέγει
ἀπὸ πολλῶν καὶ ἀσθενῶν, μάλιστα ἀσθενῶν καὶ
ταῖς ἀπὸ πολλῶν, καὶ σαφές ἐστι λέγειν, ὅτι ὁ πατήρ Ταρά-
σιος ἐστὶ Ποιμήν, οἱ δὲ πιστοὶ αὐτῷ ἀσθενῶν. ἔβδο-
μον, ὅτι κοινῶς λέγει πάντας τὰς ἐπισκόπους
Ποιμένας, αἷς καὶ ἑαυτὸν συγκαταριθμῶν, ἐπαθὲν ἀ-
ποκαλυφθέντι πληρώσει τῶν Ποιμένων τὰ ἱερά, ἐξ
ἧς ἂν ἐκ ἐξαρῆς ἑαυτὸν· ὁ γὰρ ὅτι δέεται αὐτῷ ἵνα
κοιτάσῃ καὶ μοχθήσῃ ὑποκατασθῆναι τὴν ἐκεί-
νην.

νας ἐν τῇ ἀρχαίᾳ τάξει . εἰ δὲ ἦν ἄλληθις τὸ, ὁ μὴ
 παθόμενος τῇ Πάπᾳ ἐκ ἑστειρωμένος, ἐκέλευον,
 ἐκ ἐδέετο . σὺ γὰρ, ἐαυτὸν σωσάτης τῇ Ταρασίᾳ,
 λέγων, ὅπως ἐν ὁμονοίᾳ ἀνυμνήσωμεν . δέκα πν,
 τὸς Βασιλεῖς πολλὰκις ἔπε Βασιλεῖς ἡμῶν, ἦτοι ἐ- 5
 ξίσσε ἐαυτῶτε καὶ τῷ Ταρασίᾳ . αἰδέκα πν, ὅτι καὶ
 ἐν τῇ ἀρχῇ τῆς Ὀπισθοῦ καὶ ἐν τῇ τέλει ἡρατη-
 ρίον ἐαυτῷ ἀδελφὸν λέγει . καὶ σημειῶσαι, ὅτι ἐκ
 τῶν πάντων, καὶ ἐξ ὧν εἰσέρχεται πᾶσαι ταῖς πρά-
 ξεσι τῆς Οἰκουμενικῆς ἐκδόμας Συνοδῆς ἡ Ὀπισθολὴ αὐ- 10
 τῇ, ἣν περὶ αὐτῶν ἐπαπολύεται ἐκ μέρεσι τῷ Ταρα-
 σίᾳ, πλάσμα ἐστὶ, ψεύδος ἐστὶν, ἀνόμοιον, Θεο-
 μάχος, ἀντιχριστιανικὴ καὶ νεωτεροποιὸς ἐστὶν, ἐπει-
 δὴ μετὰ τὸ χρίσμα καὶ μετὰ πολλῶν κηρὶν ὀπνηροῦται
 πολλὰ τοιαῦτα τοῖς παπισαῖς, ἐπὶ θένεται παρ' αὐτῶν 15
 ὡς ἀρχαῖα καὶ πάτερα .

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟ Ν 5'.

ὅτι ἐκ πάντων συνοδικῶν πάντων καθολικῶν καὶ Νικηφόρου Κωνσταντινουπόλεως καὶ τὴν Αἴναιαν καὶ τρεῖς, 29
ἀκούεται ἡ ἐπιστολή, ἣν ὑπερ τῆς μοναρχίας τῆς Πάπας οἱ παπισταὶ ἐπ' αὐτῇ ἰωσήφ καὶ τῆς Νικηφό-
ρου καὶ τὸν Λέοντα πεμφθῆναι λέγουσι, ψεύδης, πλάσμα καὶ ἀθεοῦ ἡμῶν ὡς καὶ ἡ μοναρχία τῆς Πάπας.

Επιλέγεσιν οἱ αὐτοί, ὅτι ὁ ἄγιος Νικηφόρος ὁ Κων-
σταντινουπόλεως Πατριάρχης γράφει πρὸς Πάπα
Λέοντι πρὸς τρίτον ἐπὶ αἰτία Ἰωσήφ Οἰκονόμου τῆς γε-
φαιώσεως πρὸς Βασιλείαν Κωνσταντίνου ὡς ἐξομώμενος, ὃς
ἐμέμφετο ὑπὸ Πλάτωνος καὶ Θεοδοῦρος τῶν Στρατῆ-
ρων, ὅτι ἐδέξατο αὐτὸν εἰς κοινωνίαν, καὶ λέγει δὴ τῶν ἀπο-
λογηθῆναι, Ἡμεῖς ἔδωκεν ἐπιδείξασθαι πόρρον τῆς ὀντο-
λῆς σε, ὃν γὰρ ὑμῖν ἐδόξεν ἀφορισμῷ πάλιν ὑποκα-
ταθεῖν, ἀφορισμῷ τῆς Ἐκκλησίας ἀφωτισσάμεθα, ἐγνώ-
ρισθαι γὰρ τὸ κανονικὸν ἔθος, τὸ διδάσκον ἀκέναν τῆς φω-
νῆς, ἵνα μὴ γινώμεθα σέβαστα ἀσώτερα, ἐκ ἀκέναντα
τῆς φωνῆς τῶν Ποιμένων. Ἀλλὰ πρὸς ταῦτα εἰτέον,
ὅτι ὁ ἄγιος Νικηφόρος ἔπεμψε τὰ συνοδικὰ αὐτῶν
τὰ ἐκ θρηνιαστικὰ πρὸς τὸν Πάπα Λέοντα πρὸς τρίτον,
ἐν οἷς πρὸς τοῖς ἄλλοις φησὶν, Εἰ δὲ ἀδελφός ὑπὸ
ἀδελφῶ βοηθῆσθαι, ὡς πόλις ὀχυρὰ, καὶ μεμοχ-
λωμένον βασίλειον, καθὰ τὸ σπουδόντων ἡμᾶς
νευθετέσκε, θέομαι μὴ καὶ ἄλλων ὀχλῶν εἰς βοήθειαν,
μάλιστα δὲ πάντων τῆς ὑμῶν ἐκ πνύματι ποθη-
νοτάτης καὶ ἱεροῦ ἀδελφότητος, καθαρῶς αἰσχυρι-
σάντων ὑμῶν καὶ ἀκρωσάντων, σιγῶντων τε καὶ ἐπι-
βοωνάντων, καθάπερ οἱ περὶ Βαυσιῶν καὶ Σαμὴλ ἡ-
κέοντα, καὶ ἔτις ἄλλος κατ' αὐτὰς τῶν πνύματι,
Διατὺρ συλλαμβάνεσθαι μετὰ τῇ ἀσθενείᾳ, καὶ χεῖρας
ὁσίας εἰς ὑψος ἀνάγειτε, καὶ τὰς ἀπειθῆντας ὡς
σέβαστα τῆς λογικῆς ποιμένης τῶν Χριστῶν καταρτίζον-
τες καὶ τῇ πάντων ἡμῶν κεφαλῇ τῷ Χριστῷ τῷ Ἀβ-
ραμῶνι ὑποτάσσονται. καὶ μετ' ὀλίγον, Καὶ τὰ
μὲν τῆς ὑμετέρας Εὐχῆς τε καὶ πνύματικῆς συμ-
μαχίας ἐκτάθη κάθω. καὶ κατωτέρω, Ἐπαινέ-
σας κατὰ Παῦλον πρὸς Ῥωμαίους πῖστιν, ὅτι κα-
ταργεῖται ἐν ὅλῳ τῷ κόσμῳ, ἐπήγαγε, καὶ οἱ

τὸν ἐόντων Ῥωμαίων ὄνομα κληρωσάμενοι, ἅτε δὴ ἐ-
 πί ἐνός καὶ τοῦ αὐτοῦ Θεμελίστου θεομετρητοῦ τῆς κτί- 25
 σεως, φαρμὰ δὴ τῶν Ἀποστόλων καὶ Πρεσβυτέρων παρ-
 σόφωι τεχνιτομάτων, τεθόσας ἀνεργωνιαῖς λίσθαι
 τὰ πάντων ἡμῶν Σωτῆρες Χριστὸς καὶ Θεὸς, κατ' ἐ-
 δόν ἐν πίσει τὰ δεύτερα τῶν Πρεσβυτέρων ἀπεφε-
 ρέμεθα, ἐν γὰρ τῇ Ἐκκλησίᾳ Χριστὸς ἐκείνι τὸ 30
 παρὰ Θεμίστω, καθάπερ ἐκείνι Ἰδαίος, ἔχ-
 ῃ ἅλῳ, ἔχ' βάρβαρος, ἔχ' ἔθλος, ἔχ' ἐλάθεις, ἀλλὰ
 πάντες ἐν Χριστῷ ὡς ἐσθλῇ τοιγάρτοι καὶ ὡς ἡμῖν ὁ
 Θεὸς Παῦλος κομπαζέτω, καὶ αἰχέτω μέγα, καὶ
 σεμνυνέτω, σωσάτω τοῖς παλαιαῖς τὰ νέα, καὶ 35
 συγκρίναν ὡς τε δόγμασι καὶ συγγράμμασι, καὶ
 καὶ ἡμεῖς ταῖς διδασκαλίαις ἐπόμφοι, τὰς ἡμετέ-
 ρας ὑπολήψεις, αἰτινὲς πιστέϊσθαι περὶ τῶν ἑταί-
 ρων καὶ ἀμώμητον ἡμῶν θρησκείαν, ἀκακεκα-
 λυμμένην παρὰ πάντας ἀπερυσίας κηρύσσουσι. καὶ κα- 40
 τὰτέρω, μετὰ τῶν ὁμολογούντων τῆς πίσεως ὑπολογί-
 μους, ὅτι ἐχρήσις πέμψαι τὰ σωωδικὰ, φησὶν,
 Ἐδόκει γὰρ τῷ ἔργον (ἤτοι Νικηφόρῳ τῷ Βασιλεῖ) καὶ
 ἀφορμὴν ἀποσώσωπον παρὰ βλαδίαι ἐφ' ἡμῖν τῶν ἐπι-
 τελεσθέντων τῶν χρίσματος οὐκ ἐκ, καὶ ὡς ὑμεῖς τῆς 45
 Ἐκκλησίας ἐσωτῆς ἀπερὲρ ἤκατε διεθρύβη καὶ ἔχα-
 λέσαντε, διὸ καὶ ὑμεῖς τὸ ἡναγκασμένον πεπείσθατε.
 διώματε συγγνώμην ἐσσεσθαι τοῖς ὁμοίοις περὶ πί-
 σιν ἀβελήτως, καὶ ἀκατὰ ὡρὰν ἔοχετὰ τῆς ἀ-
 γάτης καὶ τῆς κρατύσης ἱερατικῆς σωτηρίας αὐτοῦ 50
 καὶ περαινέσθαι. ἐπεμψε δὲ μετὰ τῶν σωωδικῶν τὴν μητρο-
 πολίτην Φιλαδέλφειαν μιχαὴλ, περὶ ἧς ἐπὶ τινὰ ἐν
 τῷ τέλει τῆς ἐπιστολῆς, ἐπέσπον, ὅς καὶ μέλλει,
 Θεὸς ὁδοκῆτος, τάτω καὶ ὑμᾶς κινῆτος, τὰ τῆς
 ἀγάπης καὶ ὁμοιοῦς σύμβολα, τατέσι τὰς ἡμέρας
 ὑμῶν.

ὕμῶν Κεραίας τῶν ἐν χειρὶ συλλαβῶν ἀντίγραφα πρὸς ἡμᾶς κομίζαν πρὸς πλείονα ὀφρυσωμένη ἡμῶν πνύματι κλην, καὶ καταβῆσθαι τῆς ἐν Κυρίῳ φιλικῆς ἡμῶν Διαθέσεως. πᾶσαν πλυσυμύμην ἐν Χριστῷ ἀδελφότητά πλείονα πρὸς σαροῦ ὡς ταῦτα ὁ Νικηφόρος. ἐν οἷς σημειῶσαι πρῶτον, ὅτι ἀδελφικὴν ἐνὶ Χριστῷ, συμπνοῶν καὶ φιλικὴν Διαθέσιν λέγει ἐν πάσῃ τῇ ὑποστολῇ καὶ πνύματι κλην συμμαχίαν, καὶ ἐδελφίαν ἐξοχίαν τῆς ἐνωμαίικης Ἐκκλησίας. δεύτερον, ὅτι ζητεῖ τὰς εὐχαρίστας αὐτῆς ὡς Μωυσέως καὶ Σαμεὴλ καὶ παντὸς ἀλλοτρίου ὡς ἀγίου καὶ τιμῆς Ἀρχιερέως καὶ μόνου. τρίτον, ἐαυτὸν Ποιμῆνα καλεῖ, τὰς δὲ Χριστιανὰς παρὰ τὰς τέταρτον, μόνον τὸν Χριστὸν κεφαλὴν φησὶ καὶ Ἀρχιεπίσκοπον, ἐκ εἰσαγάγει δὲ καὶ δεύτερον 15 καὶ ἑξῆς τρεῖς. πέμπτον, τῆς αὐτῆς τιμῆς ἡ ἐνωμαίικη Ἐκκλησία καὶ ἡ Κωνσταντινουπόλις, καὶ εἰς ἐστὶν ὁλίθος ὁ Χριστὸς ἐφ' ᾧ ἀμφοτέρω ὡκοδόμηται. ὅσον, ἐκ ἐστὶν ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ τὸ πατριάρχικον, κατὰ τινὰ ἡμῶν δηλοῦσι, ἡ ἐξουσία. ἑβδομον, 20 ἡ παλαιὰ Ῥώμη συγκρίνεται τῇ νέᾳ τῇ αὐτῇ τιμῇ καὶ τῇ αὐτῇ σεμνότητι. ὅγδοον, ἔπεται ἐν τῷ Πάπᾳ, ἀλλὰ τῷ Παύλῳ. ὅσων, ἐκ ζητεῖ διδασκαλίαν, ἀλλὰ τί πιστεύει διδάσκει, ὡς Νόμος ἐστὶ ποιῶν τὰς Πατριάρχας πάντας ἐν ταῖς αὐτῶν ἀναρρήσεσιν ἐκ 25 πρὸς τὸν Ῥώμης μόνον, ἀλλ' εἰς πάντας τὰς λοιπὰς Πατριάρχας. δέκατον, ὅτι ὁ Βασιλεὺς Νικηφόρος

ἐκώλυεν αὐτὸν γράψαι τῷ Πάπᾳ, διότι ἔχεισε τὸν Κάρυλον ἐν τῇ Ῥώμῃ. εἰκόταν, ὅτι ἐθέλησε ἰδίᾳ, ἀλλ' ἀναγκασθεὶς ἔχεισε ὁ Πάπας τὸν Κάρυλον. ἑνδέκατον, ὅτι ἀντιγραφὰς ζητεῖ πρὸς τὸν Πάπαν ἐκ δὲ ἄλλων τινὰ αἰτίαν, ἢ διδασκαλίαν, ἢ μάθησιν, ἢ παρὰ τὸν, ἢ ἐκ τῶν, ἀλλὰ πρὸς σπῆμα ἡ ἀγάπη καὶ ὁ φροσυνὴ καὶ βεβαίωσιν τῆς ἀγάπης. τῶν ἑξῶς ἐχόντων, ψάλλῃς ἐστὶν ἐν ὑποστολῇ ἢ παρὰ τὸν πρὸς τὸν παπῆν, καὶ πλῆμα αὐτῶν ἐστὶ παρὰ τὸν, καὶ αἱρετοὶ οἱ λόγοι, ὅτι ὁ Τρηγόριος Ποιμὴν, ὁ Νικηφόρος δὲ παρὰ τὸν, δέκατον τρίτον, ὁ Θεοφάνης ἱστορεῖ, ὅτι οἱ περὶ τὸν Θεόδωρον τὸν Στεθδίτῃ διεκρίνοντο τῆς κοινωρίας τῆς ἀγίας Νικηφόρος, ὡς ἐπορεύοντο αὐτῶν κεφαλῶν τεταρτῶ, ἐμὲν εἶπον ὅτι καὶ ὁ Ῥώμης ἡγανάκτησε καὶ τῆς Νικηφόρος, καὶ ὁ Νικηφόρος ἀπολογισμὸς ἀφώρισε πάλιν τὸν Πρεσβύτερον Ἰωσήφ, ἕτε μὲν ἐξ αἰώνος ἄλλος τις τῶν εἶπε πλὴν τῶν κενοφώνων παπῆν. ὅσων τέταρτον, ἀλλὰ καὶ ταῦτα οἱ πλάσμα ἄλλοι τῶν ὑποστολῶν, ἀκούτες καὶ ὡς περὶ τῆς ἀληθείας ἀναγκασθεὶς, εἶπον, ὅτι ἀπὸ κανονικῆς διηκῆς ἔχει τὸ πρωτεῖον ὁ Ῥώμης, καὶ λοιπὸν ἐκ τῶν τῶν Χριστῶ, ἢ τῶν Πέτρων, ἀλλὰ ὅτι τῶν ἑξῶς καὶ τῶν Κωνσταντίνων, πλὴν τακτικῶς καὶ ἐκ αὐτοκρατορικῶς, καὶ ἐγίνετο καὶ ταῦτα φράσθαι ἢ Διαβολί- 3 καὶ τῆς μοναρχίας λήψις.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ Ζ'.

30 Ἀντίθεσις παπῆν ὑπὲρ τῆς μοναρχίας τῆς Πάπας ἐν τῶν ἐπιστολῶν Θεοδώρου πρὸς τὰς Πάπας Ῥώμης καὶ Νανκράτιον καὶ Μιχαὴλ τὸν Τραυλόν.

Περὶ τῆς φωνῆς, ὅτι Θεόδωρος ὁ Στεθδίτης ὑποστολῇ πρὸς τὸν Ῥώμης φησὶν, ἡμεῖς ἐν ὡς ἀληθείᾳ ἢ ἀδελφότητι καὶ ἀκατήλεως πηγή ἐξ ἀρχῆς τῆς ὁρθοδόξιας, ἡμεῖς ὁ πόσις ἀρετικῆς ζῆλης ἀντικειμένης, ὁ λιμὴν τῆς ὅλης Ἐκκλησίας, ἡμεῖς ἡ Θεόλεκτος πόλις τῆς φυγαδούτης τῆς σωτηρίας. ὁ αὐτὸς γράφον πρὸς τὸν Πάπαν Παχάλλιον φησὶν, Ἄγε ὑποστολικὴ κέρα, 40 Θεοπεύβλητε Ποιμὴν τῶν Χριστῶ παρὰ τῶν, κλειδῶν τῆς οὐρανῶν βασιλείας, πέτρα τῆς πίστεως, ἐφ' ᾧ ὡκοδόμηται ἡ καθολικὴ Ἐκκλησία, Πέτρος γὰρ σὺ, τὸν Πέτρον θρόνον κοσμών. ὁ αὐτὸς πρὸς τὸν αὐτὸν, Δεῦρον δὲ ἀπὸ δυσμῶν ὁ χριστομίμητος ἀνάστηθι, καὶ 45 μὴ ἀπόσῃ εἰς τέλος, πρὸς σὲ γὰρ εἶρκε Χριστὸς ὁ Θεὸς ἡμῶν, καὶ σύποτε ὑποστρέψας, στήριξον τὰς ἀδελφάς σου. ἰδὲ καὶ ἡμεῖς, ἰδὲ τόπον, βοήθησον ἡμῖν. σὺ, ὃν πρὸς τῶν ἐδιδάξαν ὁ Θεός, ὡς τινος πλὴν δεξιῶν ὅσον διῶν, ἐξουσίαν ἔχεις πρὸς Θεόν, ὅτι κορυφῶς εἰ πάντων, ὑπὲρ τὸν φόβον τοῖς ἀρετικοῖς θη- 50 ροῖς τῷ καλῶν τῶν θείων λόγων, δέμεθ' ἡμεῖς καλὸν Ποιμῆν, τίθασθαι πλὴν ψυχῶν ὑπὲρ τῶν παρὰ τῶν, ἀκροάτω ἡ Ἐκκλησία πᾶσα τὰ κόσμους, ὅτι οἱ τῶν τοιαῦτα τολμῶντες ἀντιθεματίσθησαν πρὸς σὲ ἐν

τῇ Σιωδῶ. ὁ αὐτὸς γράφει πρὸς Νανκράτιον τὸν αὐτὸν μαθητῶν, μαρτυροῦν ἄρτι κατονώπιον τῶ Θεῷ καὶ ἀδελφῶν, ὅτι ἐαυτὰς ἀπέβριψαν τῶ σώματος τῶ Χριστῶ καὶ τῶ κορυφαίῳ θρόνῳ, ἐν ᾧ ὁ Χριστὸς ἐθετο τὰς κλεῖς τῆς πίστεως, ἡς ἐκατίχυσαν ἀπ' αἰώνος, ἐκ δὲ κατισχύσαν μετὰ τῆς σωτηρίας αἱ τῶ Ἄδᾳ πύλαι, τὰ τῶν ἀρετικῶν δηλαδὴ σώματα ὡς ἡ ἀψόλῃς ὑπόσχεται. ὁ αὐτὸς γράφει πρὸς Μιχαὴλ Βασιλέα τὸν Τραυλόν, Εἰ δέ τι ἀμφιβαλλόμενον, ἢ ἀπιστέον, τῇ θείᾳ ὑμῶν μεγαλοεὐδωκίᾳ δοκεῖ ἀρῶνται πρὸς τῶ Ἀρχιερέως εὐσεβίᾳ (ἢ γὰρ τῶ Κωνσταντινουπόλεως Πατριάρχῃ) ἡμεῖς καὶ Θεο- 5 ἡλικτος αὐτῆς χεῖρ, ὡς ζήλοτυπῶσα τὰ πάντα ἐπ' ὠφελείᾳ τῶ παντὸς, κηρύσσῃ πρὸς τῆς πρεσβυτέρας Ῥώμης δέξασθαι πλὴν ἀσάφους ὡς ἀνῶν καὶ ἐξ ἀρχῆς πατρὸς ἀδούτως ἐξεδόθη. αὐτῇ Χριστομίμητε Βασιλεῦ ἡ κορυφαίότητι τῶ Ἐκκλησιῶν τῶ Θεῷ, ἡς Πέτρος πρωτόθρονος, πρὸς τὸν Κύριον φησὶ, σὺ εἰ Πέτρος, καὶ ἐπὶ ταύτῃ πέτρα οἰκοδομησάμε πλὴν Ἐκκλησίαν. ταῦτα καὶ πρὸς τῶ Στεθδίτη παρὰ τῶν οἱ παπῆς.

Λύσις τῆς Ἀντιθέσεως τῶν παπιστῶν ἐκ τῆς Κελεσίνης Εἰρώμης πρὸς τὸν ἅγιον Κύριλλον ἐπιστολῆς, καὶ ἐκ τῶν λόγων τῆς Χρυσόστομης.

Ἀλλὰ ῥητέον πρῶτον, ὅτι ὁ Πάπας Κελεσίνος γρά-
φων πρὸς τὸν ἅγιον Κύριλλον, λέγει αὐτῷ, ὡς φη-
σὶν ὁ Θεὸς ἐτοιμοτάτη Θεραπεία δι' ἧς ἡ λοιμώδης
νόσος (τῆς Νεσερίδος) ὑγιανῶν φαρμάκῳ ἀπελαθε-
ται, φησὶ δὴ πῶς τῆς καθαρᾶς πηγῆς ἐκροίαν τῶν
ἀπὸ τῆς λόγῃ τῆς σῆς ἀγάπης ἐκρέυσαν, δι' ἧς πάντα
καθαρίζεται ἰλὺς τῶν κακῶν. Ἀναχαιρῶντες εἴθετα, καὶ
τὰ ἐξῆς. καὶ ἴδε ἀνωτέρω βιβλίῳ τρίτῳ, κεφα-
λαίῳ δεκάτῳ πέμπτῳ παραγράφῳ δέκατον σῶτον.
περὶ δὲ τῆς πόλεως τῆς φυλακισμένης ῥητέον. Εὐ-
δοξοῦσιν οἱ Πάπας, τοιαύτη ἐστὶν ἡ Εἰρώμη, ἡμῶν μέ-
νη, ἥ ὅτε χριστιανική, ἡ αἱρετική ἐστὶν, ὅθεν ὁ Χρυ-
σόστομος ὁμιλίᾳ ἑκατῇ τεταρτῇ, Τόμῳ πέμπτῳ,
φησὶν, Ἡ πόλις ἐκ τῶν οἰκουμένων, ἀλλ' ἀπὸ τῶν
ἐνοίκων χαρακτηρίζεται, μή μοι λέγε, ὅτι ἡ Εἰ-
ρώμη πόλις μεγάλη τῷ μεγέθει, ἀλλὰ δι' ἐξόν μοι
ἐκείνη ἔτω λαὸν φιλικόν, ἐπεὶ τὰ σόδομα πύργος
εἶχεν, ἡ δὲ καλύβη τὴν Ἀβραάμ, ἀλλ' ἐλθόντες
οἱ ἄγγελοι, τὰ μὲν σόδομα παρέδραμον, ὅππῃ δὲ
πῶς καλύβη κατήχθησαν, ἔχοντες αἰκὴν περιφάνειαν
ἐξήσαν, ἀλλὰ ψυχῆς ἀρετῇ περιήσαν ζητεῖτες καὶ
κάλλος. ἔτω δὲ καὶ ἄλλως, ἡ ἔρημος εἶχε τὸν Ἰωάν-
νην, ἡ δὲ πόλις τὸν Ἡρώδην, Ἀνατὸρ ἡ ἔρημος πό-
λεως ἦν οὐγνωμοσύνη. καὶ ὁμιλίᾳ δεκάτῃ ἐβ-
δόμῃ εἰς τὸν Ἀντιοχέα λαόν, Τόμῳ σῳτῳ φησὶν, οὐ
τὸ Μητροπολίτην εἶναι, ἐπεὶ τὸ μέγεθος ἔχον καὶ κάλλος
οἰκουμένων, ἐπεὶ τὸ καὶ ποταμὸς Κίονας καὶ Στοιὰς
ἀγίας καὶ περιπάτας, ἐπεὶ τὸ πᾶν τῶν ἁγίων ἀνα-
γορεύεται πόλεων, ἀλλ' ἡ τῶν ἐνοικούντων ἀρετὴ καὶ
εὐσέβεια, τῶν καὶ ἀξίωμα καὶ κόσμος, καὶ ἀσφα-
λεια πόλεως, ὡς αὐτὸ μὴ τὰ ῥ' ἡ, πάντων ἐστὶν εὐτε-

λεστέρα, καὶ ἡ μυστὴς ὡς ἡ Βασιλεία ὑπολάβει τι-
μας. περὶ δὲ τῆς Λιμῆς, ῥητέον ὅτι ἡ καθολικὴ Ἐκ-
κλησία ἐστὶν ὁ πρῶτος Λιμὴν, ὅθεν ὁ Χρυσόστομος ὁ-
μιλίᾳ ἐβδομηκοστῇ τεταρτῇ, Τόμῳ πέμπτῳ φησὶ,
Λιμὴν ἐστὶν ἀπάντων τῶν ἀπὸ πηγαίου, Λιμὴν ἐστὶν ἰο-
ψυχῶν πνευματικός. καὶ ὁμιλίᾳ σῳτῳ τριτα-
ριακῇ τρίτῃ, ἐν τῇ αὐτῇ Τόμῳ φησὶ περὶ τῶν Ἀ-
ποστόλων, Λιμῆς, ὅτι τὰ κύματα τῆς ἀσεβείας κα-
τέειλαν. καὶ πρὸς τὸς σκανδαλιστάς κεφαλαιῷ δω-
δεκάτῳ, Τόμῳ τῷ αὐτῷ φησὶ περὶ τῆς Γαλιλαίας, καὶ κοι-
νός τις ἀπάντων Λιμὴν γενόμενος. καὶ ὁμιλίᾳ ἑκατῇ
τρίτῃ, Τόμῳ τῷ αὐτῷ φησὶν, Ὁ μὲν παρθενῶν καὶ
ἡσδῶν ἐαυτῷ χρήσιμος, ὁ δὲ ἐλεῶν κοινὸς ἐστὶ τῶν ναυα-
γούντων Λιμὴν. καὶ ὁμιλίᾳ δεκάτῃ σῳτῳ, Τόμῳ τῷ
αὐτῷ, Ὁ ἐλεῶν κοινὸς Λιμὴν, πατὴρ πάντων, 20
ἐκκλησία τῶν γενησάντων. κυρίως δὲ Λιμὴν τῆς
σωτηρίας ἐστὶν ὁ Χριστός, ὅθεν ὁ Χρυσόστομος ὁμιλίᾳ
τριταριακῇ πρώτῃ, Τόμῳ πέμπτῳ, περὶ τῆς
μερίδος τῆς Χανααίας, Εὐαγγελιστὴς, ἐκ ἧς κατὰ
δύματα βίβας, ὅν ἐχον παρρησίαν πολιτείας, ὅππῃ 25
ἔλεον καταφύγω, ὅππῃ τὸν κοινὸν τῶν ἡμαρτη-
τῶν Λιμὴν, ὅππῃ δικαστήριον ἐκ ἑστῶν, ὅππῃ ἀνέ-
πατος ἡ σωτηρία. ἐκ τῶν δὲ γίνεται φαιερὴ, ὅτι
ἐμόνον ὁ Εἰρώμης τοιαύτη ἐστὶ πηγή, καὶ Λιμὴν, καὶ
πόλις, ἀλλὰ καὶ ἄλλοι, καὶ μάλιστα οἱ τῆς καθο- 30
λικῆς Ἐκκλησίας διδάσκαλοι, καὶ πᾶν πάντων αὐ-
τῶν ὁ Χριστός. ὁ δὲ, Ἀνακισμένη πᾶσις αἱρετικῆς
ζήτησης, ἐνοικεῖον περὶ τῶν ἁγίων, ἐμὴ καὶ περὶ τῶν
κακοδόξων Παπῶν, καὶ ἴδε ἀνωτέρω βιβλίῳ σῳτῳ κε-
φαλαιῳ δέκατον.

35

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ Θ'.

Λύσις δούτερά τῆς αὐτῆς Ἀντιθέσεως τῶν παπιστῶν ἐκ τῶν λεγομένων ὑπὸ τῆς Θεοφυλάκτου ἐν τῷ δεκάτῳ πέμ- 40
πτῳ κεφαλαιῷ τῆς Γαλιλαίας, καὶ ἐκ τῶν λόγων τῆς Χρυσόστομης, καὶ τῆς Θεοδώρου ἐν τῇ πρὸς Εὐφροσύνης ἐπι-
στολῇ, καὶ ἐκ τῆς περὶ μετάνοιας ὁμιλίας τῆς μεγάλης Βασιλέως, Ἡσυχίας τε καὶ Χρυσόστομης καὶ οἰκουμενί-
κων ταῖς πράξεσι, καὶ ἐτέρων.

Περὶ δὲ τῆς κεφαλῆς, ῥηταὶ ἀνωτέρω ἐν πολλοῖς,
καὶ κεφαλαιῷ πρώτῳ παραγράφῳ δεκάτῳ, καὶ
ἡδη ῥητέον, ὁ Θεοφυλάκτος ἐν τῷ δεκάτῳ πέμπτῳ
κεφαλαιῷ τῆς Γαλιλαίας φησὶν, Εἰς οὗ ὁ Χριστός ἡμᾶς
ἡγάγον, εἰς μίαν Ἐκκλησίαν καὶ ζυγὸν σῶσιν σω-
ταῖς τῶν ἐγγύς καὶ τῶν μακρῶν, σῶσιν ποιή-
σας, ἵνα ὅς ἐν τῇ Εἰρώμῃ καθήμενοι, τὸν ἐν τῇ
ἰνδία ὄντα μέλ^{ος} οἰκῶν λογιζώμεθα, καὶ πάντων
μὴν κεφαλῇ ὁμολογῇ τὸν Χριστόν. ἐξ ἧς δέκνυ-
ται, ὅτι ὅς ἐν τῇ Εἰρώμῃ Πάπας καὶ πάντες οἱ ἀπαν-
ταχοῦ Χριστιανοὶ μέλη εἰσὶ, κεφαλὴ δὲ αὐτῶν ἐστὶν

ὁ Χριστός. εἰ δὲ καὶ ὁ Πάπας λέγεται κεφαλὴ, ἀλλ' 45
τὰ τῶν καὶ ἄλλων ἐστὶ κοινόν, καὶ ἴδε ἀνωτέρω βι-
βλίῳ δεκάτῳ, μέγας δούτερος κεφαλαιῶν ἐβδομον,
καὶ βιβλίῳ πέμπτῳ κεφαλαιῶν δέκατον σῳτον, καὶ
βιβλίῳ δεκάτῳ, μέγας τρίτος κεφαλαιῶν πρῶτον.
περὶ δὲ τῆς Ποιμῆς, ῥητέον, ὅτι ἐστὶ πᾶσι τοῖς 50
Ἀποστόλοις καὶ τοῖς Ἐπισκόποις κοινόν, ὅθεν ὁ Χρυσό-
στομος Τόμῳ πέμπτῳ, ὁμιλίᾳ ἑκατῇ τριτα-
ριακῇ τρίτῃ, φησὶ τῶν Ἀποστόλων Ποιμήν, ὅτι
τὰς λύκους ἀπήλασαν, καὶ τὰ φρέγματα διέσωσαν.
καὶ ἐν Μιλήτῳ ὁ Παῦλος πάντας τῶν Ἐπισκόπων
ποιμήν.

Ποιμένας ἐκάλεσε . καὶ Θεοδώριτος ἐν τῇ πρὸς Εὐφροσύνης ἐπιστολῇ Ποιμένας καὶ Διδασκάλας τὰς κατὰ πόλιν ἀφωρισμένους λέγει . καὶ Θεόδωρος ὁ Μοψουσίας ἐν τῇ σειρά , ἐν τῇ δεκάτῃ τῆς ἰωάννου φύσις ,

5 Ποιμὴν ἐστὶ τῶν ἀσθενούντων παρ' ὃν διδασκαλικὸν ἐκ τῶν προγράμτων ἐγκαταλείβει ἀξιώματα , ὅστις τῇ νομίμῃ χρησάμενος εἰσόδῳ , τετέστιν οὕτως κατὰ πᾶσαν ἀκρίβειαν τὸ Νόμον πολιτεύεται . ταῦτα σύμφωνα εἰσὶ τοῖς αὐτῶν ἐρημικοῖς περὶ Γερμανῆς , Ταρσούσις καὶ Νικηφόρος . ἴδε καὶ κατωτέρω βιβλίῳ δεκάτῃ

10 τῷ μέρῳ δούτῳ κεφάλαιον ἐβδομον , καὶ μέρῳ τετάρτῳ κεφάλαιον πρῶτον , ὅπου ἑμόνον Ποιμὴν καλεῖται οἱ πατέρες ὡς τε τῶν πατέρων καὶ τῶν Σιωδῶν καὶ τῆς Ἐκκλησίας , ἀλλὰ καὶ ἀρχιεπίσκοποις , καὶ πρὸς ἐπὶ μεγάλοι ἀρχιεπίσκοποις . καὶ αὐτῶν ἐν γραφῇ ὁ Πάπας τῇ Γερμανῇ ἵνα διευρετῇ τὸ πολιτεύμα αὐτῶν , ἥτοι τὰς εἰς τὴν Οἰκουμένην Χριστιανὰς πάντας . αὐτὸς δὲ τὸ κλειδῶχε , ῥητέον , ὅτι τὸν Ἀρεοπαγίτην ψάλας ἡ Ἐκκλησία εἶναι τῆς οὐρανῶν βασιλείας κλειδῶχον .

20 ἴδε καὶ βιβλίῳ δεκάτῃ τῷ ἐρημικοῖς δύο τόπους . περὶ δὲ τῆς πέτρας , ἐρηται καὶ ῥηθήσεται ἐν ἄλλοις , καὶ δὲ τὸ παρὸν ἀρκεῖ εἶπαι τὰ τῷ μεγάλῳ Βασιλεῖ , ὁμιλίᾳ περὶ μεταιοίας , Ἀλλ' ὁ Πέτρος εἰπὼν , καὶ ὁ λόγος αὐτοῦ , εἰπὼν , ὅτι Ἰὼς εἶπε Θεὸς τῶν ὑψίστων , καὶ ἀκέραιος ὅτι πέτρα εἶ , ἐνεκαμιάσθη , εἰ γὰρ πέτρα , καὶ ὡς Χριστὸς πέτρα , ὡς Πέτρος πέτρα , Χριστὸς γὰρ ὅντως πέτρα ἀσάλευτος , Πέτρος δὲ ἀπὸ τῶν πέτρων ,

25

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ Γ'.

30 Λύσις τρίτη τῆς αὐτῆς Ἀντιθέσεως τῶν παπιστῶν , παριστάται μάταια τὰ ἐπιχειρήματα τῆς τῶν Ῥωμαίων Ἐκκλησίας , ὡς ἀσάλευτος ἀπὸ ἀρχῶν ψευδῶν συστήσαι αὐτῇ γενικὸν ἀξίωμα ὑπὲρ τῆς καθόλου Ἐκκλησίας .

Εἰς δὲ τὰς πρὸς τὸν Τραυλὸν ῥητέον πρῶτον , ἐρηται αὐτῶν κεφαλαιῷ τετάρτῳ , ὅτι ὁ Μιχαὴλ τῷ Κωνσταντῶντι ἐγχεῖται σύγχυσις ἀναμεταξύ τῶν Ἀράβων Ἡγεμόνων ἀπὸ Περσίας καὶ εἰς Λιβύης , ἴδε καὶ τὸν Θεοφάνη ἐν τῇ ζωῇ τῆς Μιχαὴλ τῆς , ὅπερ καὶ ἀπὸ Παλαιστίνης ἐφυγον οἱ Χριστιανοί , καὶ ἦλθον

40 εἰς Κωνσταντινὴν πόλιν , ἐπαρῆλθον δὲ ἕως δέκα ἔτη , ἕως ὅτε ἐν Κωνσταντινὴ πόλει μαχομένη ταῖς ἀγίαις Εἰκόσι τῷ Τραυλῷ , καὶ τῆς Ἐκκλησίας Κωνσταντινῆς πόλεως ποιήσας τὸν πρέποντα ἀγῶνα ὑπὲρ τῆς ἐρθοδόξου , καὶ μὴ εἰσακακομένης ὡς τῷ Τραυλῷ , ὁ Στεφάνης καὶ

45 σοφὸς καὶ ἐν ἀρετῇ καὶ ἐπιτακτικῶν μοναχῶν Ἡγούμενος , καὶ αὐτὸς τῷ τοῖς τοῖς Βασιλεῦσι γνωρίσας αὐτῶν , οἰκονομῶν τὰ πράγματα , ἔλεγε τῷ Τραυλῷ , Εἰ ἀμφιβάλῃς περὶ τῶν ὀρεζόντων ὑπὸ τῆς Ἐκκλησίας Κωνσταντινῆς πόλεως , ἐρωτήσάτω τὸν Ῥωμαϊκὸν

50 Ἐκκλησίαν ἀπὸ τῶν σαφένων , καθὼς πατρικαρχῶς ἐξεδόθη ἵνα ὁ ἀμφιβάλων περὶ τῶν ὀρεζόντων ὑπὸ μιᾶς Ἐκκλησίας ζητῇ τὸν σαφένων ὡς ἄλλων , καὶ ἐπαδῇ τὰ Πατριαρχεῖα τῆς Ἀνατολῆς ἡσαν τετραρχίᾳ ἀπὸ τῶν ἐρημικῶν σύγχυσις τῶν Ἀράβων , συνεβέβηδον ὁ Στεφάνης τῷ Βασιλεῖ ἵνα

χαρίζεται γὰρ ὁ Χριστὸς τὰ ἐαυτοῦ ἀξιώματα , ἐκ ἀποκρίσεως αὐτοῦ , ἀλλ' ἔχων αὐτὸς δίδωσι . περὶ δὲ τῷ κορυφαίῳ , ἀρκεῖ ὁ Ἡσύχιος , λέγων περὶ τῷ Ἀνδρέᾳ ὡς τῷ Φωτίῳ , ὅτι ὁ Χρὸς τῶν Ἀποστόλων πρῶτος , ὁ πρωτοπαγὴς τῆς Ἐκκλησίας φύλιος , ὁ ἀπὸ τῆς Πέτρας Πέτρος , ὁ τῷ Θεμελίῳ Θεμελίος , ἡ τῆς ἀρχῆς ἀπαρχή . ἴδε καὶ ἐν τῇ δεκάτῃ βιβλίῳ τῶν ἐρημικῶν δύο τόπους . περὶ δὲ τῆς ἐξουσίας , ἀρκεῖ εἶπαι μετὰ τῷ Χρυσόστομῳ καὶ Οἰκαμένῳ , ἐν ταῖς Πράξεσι λεγόντων περὶ τῷ Πέτρῳ , ὅρα δὲ πάντα μετὰ κοιῆς γνώμης αὐτῶν ποιεῖν καὶ ἐκ ἀρχικῶς καὶ δὲ μετὰ ἐξουσίας . καὶ Χρυσόστομος ὁμιλίᾳ τρίτῃ εἰς τὰς Πράξεις λέγει περὶ αὐτοῦ , ὅρα δὲ αὐτὸν μετὰ κοιῆς πάντων ποιεῖν τὰ γνώμης , ἐδὲ αὐτοῦ καὶ ἡ ἀρχικῶς . καὶ ἐν Ἀντιοχείᾳ Συνοδῷ Κανὼν ἐν ἑαυτῷ Φησὶν , Ἐκαστον ἑπίσκοπον ἐξουσίαν ἔχειν τῆς αὐτοῦ παροικίας , καὶ αὐτοῖς ποιεῖν πάσης τῆς χώρας τῆς ὑπὸ τῷ ἐαυτοῦ πόλιν . καὶ αὐτῶν ἐν γραφῇ ὁ Πάπας Γρηγόριος πρὸς τὸν ἄγιον Γερμανόν , ὅτι ὡς Θεὸς ἐδόθη αὐτοῖς ἡ ἐξουσία καὶ αὐτοῖς λύειν καὶ δεσμεῖν τὰ ἐράνια καὶ τὰ ἐπιγεια . περὶ δὲ τῷ , Ἀκέραιος πάντα ἡ Ἐκκλησία τῷ κόσμῳ , ῥητέον , ὅτι τῷ πᾶσι τοῖς Διδασκάλοις ἐστὶ κοινόν , καὶ ἴδε ἐν τῇ δεκάτῃ βιβλίῳ τῶν ἐρημικῶν δύο τόπους , καὶ ἐπὶ ἐν τῇ αὐτῇ βιβλίῳ μέρῳ δούτῳ κεφάλαιον τρίτον . καὶ ταῦτα τὰ ἐν τῷ κεφαλαιῷ τῷ ἐρημικῷ .

καρωτάτω Πάπα, πατρὶ πατέρων, καὶ φωτὶ τῶν
φώτων, καὶ ὑποσολικῇ κορυφῇ. ὅν δὲ ἱεροσο-
λύμων εἶπον ὑποσολικὴν κεφαλὴν, καὶ ἀγίαν κο-
ρυφὴν, καὶ ἔτι ἀσπάζεται τὰς ἀχραῖτας αὐτῆς πό-
δας, ἀπερ ταῦτά ἐστι τῷ ὑποσολικῇ κάρῳ, καὶ τοῖς
λοιποῖς, οἳ λέγουσιν ὅτι εἶπε τῷ Ρώμῃς, καὶ τοῖς
τῷ Κύπρῳ Σεργίῳ πρὸς τὸν Πάπαν Θεοδώρῳ, καὶ πε-
ριέχεται ἐν αὐτοῖς πάντα τὰ ἀνωτέρω ὡς ἐδηλοτε-
ρήσονται τῷ Ρώμῃς. τέταρτον, παλιμογητόν, ὅτι
ἀρχαῖον ἔθος ἐστὶν συμμαχίαν αἰτῆν τὰς ἐκ ἀνάγκῃ
ἐκκλησίας πρὸς τὴν λοιπὴν ἐκκλησίαν, καὶ ἴδε βι-
βλίς δευτέρα, κεφαλαιὸς οὗτος Παράγραφον τέ-
ταρτον, καὶ μάλιστα βιβλίς πρώτη κεφαλαιὸν δε-
κάτον ἐβδόμον. καὶ ὁ μικρὸς Θεοδόσιος τῷ ἑνω-
σαντινεπόλεως Πρέσβει ἐπέτρεψε κατὰ τὴν Θεοφανή
ταῖς τῆς Ἀναρρής Ἐπισκόποις γράψαι περὶ Θεοδώ-
ρου τῆς Μοψεκίας. εἰς Αἰρετικὸς ἐστίν. ὅτε Ἰωάννης ὁ

Ἀνιοχίας ἔγραψε μετὰ τῆς αὐτῆς ἀγίας Συνόδου
ὁρθοδοξίαν μαρτυρήσας τῷ Θεοδώρῳ, καὶ οἱ Ἀνιο-
χίας ἐκκλησίαι ὑπὸ τῆς Αἰρέσεως τῆς αὐτῆς Θεο-
δώρου, καὶ πρὸς τὸν Πάπαν, ἀλλὰ πρὸς τὸν Ἀλεξαν-
δρείας ἄγον Κύριλλον περὶ βοηθείας ἔγραψαν, καὶ
ἴδε τὸν τόπον βιβλίς πέμπτη κεφαλαιὸς δεκάτης
πέμπτης Παράγραφῳ ἐβδόμῳ. καὶ ὁ Ἰσβιανὸς ἐπὶ
Ρώμῃς, ἀλλὰ τὸν μέγαν Ἀθανάσιον ἡρώτης περὶ
πίστεως. καὶ περὶ τῆς Αἰρέσεως Λέων ὁ μέγας καὶ πρὸς
τὸν Πάπαν, ἀλλὰ πρὸς πάντας τὰς πατριάρχας τῶν
ἐκκλησιῶν ἔγραψε, ζητῶν τὸ ἀληθὲς καὶ τὸ πρᾶ-
κτέον. καὶ λοιπὸν ἐκ ἐκ μόνῃς τῆς Ρώμῃς ζητεῖται
πάντοτε ἡ ἀλήθεια, ἀλλὰ καὶ παρ' ἄλλων, καὶ καὶ
τὸν αὐτὸν τρόπον, καὶ μάλιστα φρίσσει ἡ ῥωμαϊκὴ ἐκκλη-
σία περὶ παλαιῶν ἀποστόλων ψαλμῶν, πεπρασμένων καὶ
ἀσυστάτων γονικὸν ἐπὶ τῇ καθόλου ἐκκλησίᾳ ἀξίωμα.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ ΙΑ΄.

Ὅτι ἀναγκῆν ἐστὶν ὑπὲρ τῶν ἐκκλησιαστικῶν δογμάτων περισφύρειν μάρτυρας ἀναμφιβόλως.

Περὶ τῶν ἐπιτολῶν τῶν Παπῶν ἴδε ἐν τῇ πρώτῃ
βιβλίῳ, καὶ τὰ ἐν τῇ αὐτῇ Συνόδῳ, ὅτι αἰσαλα-
σαι δὸς τῷ Πάπᾳ καὶ τῇ ῥωμαϊκῇ ἐκκλησίᾳ χρή-
σεις περὶ τῶν δύο ὑπὲρ Χρυσῆ Θελήσεων καὶ ὡς
γινώσκοντες ἐξητάσθησαν, ὅθεν ἀναγκῆν ἐστὶν ὑπὲρ τῶν ἐκ-
κλησιαστικῶν δογμάτων περισφύρειν μάρτυρας ἀναμ-

φιβόλους, ἥτοι τὰς ἐγκρίτους ἀγίας πατέρας καὶ τὰς
ἀγίας Οἰκουμενικὰς Συνόδους, καὶ ἐπὶ τὸν ψόδογον ἀ-
δριαν καὶ διπλοβατάτζιον, καὶ ἑτέρας τινὰς ἀποκρυφῶς
καὶ γραμμοκατίνους, περὶ ὧν μετασώματα ἐξέμειν ἐν
ἰδίᾳ κεφαλαιῷ.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ ΙΒ΄.

Λύσις τῆς Ἀκυσάτω ἡ ἐκκλησία πάντα, ὅτι ἀκατατολμῶντες ἀνεθεματίσθησαν πρὸς σὲ ἐν Συνόδῳ,
ὑπὲρ ἐστὶν ἐν τῇ πρὸς τὸν Παχάλην Ρώμῃς ἐπιστολῇ Θεοδώρου τῆς Στεδίτης. καὶ ὅτι τὸ ἐν τοῖς πατριαρ-
χικοῖς θρόνοις ἀνεθεματίζεσθαι τὰς Αἰρετικὰς διτιμίας γίνεται. καὶ περὶ περὶ ἐκκλησιῶν, Αἰρετικὰς
συνωδικῶς ἀνεθεματισάντων, καὶ ἀγώνων αὐτῶν ὑπὲρ τῆς ὁρθοδοξίας, ἐξ ὧν καὶ ἡ κατάλυσις τῆς μοναρχίας. 35

Εἰς δὲ τὸ, Ἀκυσάτω ἡ ἐκκλησία πάντα τῷ κόσμῳ
ὅτι ἀκατατολμῶντες ἀνεθεματίσθησαν πρὸς σὲ ἐν
Συνόδῳ, ῥητέον, ὅτι τὸ ἀνεθεματίζεσθαι τὰς
Αἰρετικὰς ἐν τοῖς Πατριαρχικοῖς θρόνοις διτιμίας γί-
νεται, ἡ γὰρ ἀνεθεματίζουσιν αὐτὰς ἡδη ἀναφανέν-
τας, ἡ πρὸς βεβαίωσιν, ἥτοι συμφωνίαν καὶ ὑπο-
δοχίαν τῶν Οἰκουμενικῶν Συνόδων, καὶ περὶ τὰς
ἐρεται ἡμῖν ἐκ πολλοῖς ἀνωτέρω, ὅτι δηλαδὴ ἐμὸν
τῷ Ρώμῃς, ἀλλὰ καὶ πᾶσι τοῖς Πατριαρχικοῖς
θρόνοις κοινὸν ἐστὶ, καὶ ἡδη ῥητέον δὸς πολλῶν καὶ
ἀκαφόρων ἐγκρίτων ἱεροκλῶν, καὶ δὸς τῷ βιβλίῳ
τῆς καλεσμένης Συνόδου. ὁ Πάπας Τελεσφόρος συ-
νοδὸν ἤθροισεν δώδεκα Ἐπισκόπων κατὰ Θεοδότῃ
τῆς Σκυτίας, καὶ ὁ Ἀνικηρος ὁκτώ Ἐπισκόπων,
καὶ ὁ Βίκτωρ δεκαπέντε Ἐπισκόπων κατὰ τὴν ἑορ-
ταζόντων τὸ Πάσχα τῇ δεκάτῃ τετάρτῃ τῆς Σεληνίας,
καὶ ἑτέραν ὁ αὐτὸς μετὰ τεσσάρων Ἐπισκόπων ἤθροισεν,
ἀποκηρύξαντες Θεοδῶρον, Βέλωνα καὶ Ἀρτέμιον. καὶ περὶ
τὴν Συνόδον ἤθροισεν ὁ αὐτὸς Βίκτωρ κατὰ Σαββαλίαν,

Ναυατῇ καὶ Βαλυντίῃ. καὶ Στέφανος ὁ Ρώμῃς συ-
νοδὸν ἤθροισεν κατὰ τῆς ἀγίας Κυριακῆς καὶ τῶν
Ἀνατολικῶν περὶ τῆς ἀναβαπτισμῆς. καὶ ὁ Κορνήλιος
Συνόδον ἤθροισεν κατὰ Νάυατῇ. καὶ ἰδέτω ἐν
Ρώμῃ Συνόδον ἤθροισεν ἐκκλησιαστικὰ Ἐπισκόπων κατὰ
τὴν ἑυσεβιανῶν. καὶ ὁ Δάμασκος Διδὸς δύο Συνόδων
τὴν μεθιολανῶν Ἀντιόχειαν ἀνεθεματίσας, καὶ ἐν Διδῷ
Συνόδῳ ἀνεθεματίσας τὸν Ἀπολινάριον καὶ οὐϊτάλιον
καὶ Τιμόθεον. καὶ ἐν Ἀκυληῖᾳ Συνόδον ἤθροισεν καὶ
τῶν τότε Αἰρετικῶν. καὶ Κελεστίνος Διδὸς Συνόδον
τὴν κατὰ Νεσσοῦς τύπον συνθεμένην ἐξαπέστειλε,
καὶ πρὸς τὰς ἐγκρίτους τῶν ἐν τῇ Ἀναρρή Ἀρχιερέων
ἔγραψε. Λέων ὁ μέγας κατὰ ἑυτυχιᾶς καὶ Διο-
σκῶρος ἐν Ρώμῃ Διδὸς ὡς συνωδικῶς ἡγνώρισαν. 50
ὡς αὐτῶς ἐπαίησε καὶ ὁ Πάπας Σιμπλικίος. ὁ Πά-
πας Θιλήζης Διδὸς πολλῶν Συνόδων ἡγνώρισαν καὶ Πέτρον
τῇ Κριαφείᾳ καὶ Πέτρον τῇ Μογγῇ καὶ Ἀνακλίᾳ τῇ
Κωνσταντινεπόλεως. καὶ ὁ Πάπας Οἰρμίστιος ὑπὲρ
τῆς ὁρθοδοξίας τοποτηρητὰς εἰς Κωνσταντινὴν καὶ ἰερίαν

ΒΙΒΛΙΟΝ Ζ'. ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Η'.

691

Ἰστών ἐξαπέστειλε . Σεβερῖνος , Ἰωάννης καὶ Μαρτίνος οἱ Ῥωμαίων Ἐπίσκοποι καὶ πᾶν μοναχικὸν Συνοδὸν ἐν Ῥώμῃ ἤθροισαν , καὶ πρεσβύτεως ἡγωνίσασαν καὶ τῆς ταιαύτης Δίρεσεως , καὶ τὰς ἐξάρχους αὐτῆς Δι-
5 πρυσίφ ἀνεθεμάτισαν τῇ Φωνῇ . Γρηγόριος ὁ δεύτε-

ρος καὶ Γρηγόριος ὁ τρίτος , Στέφανος , Παῦλ[Ⓞ] καὶ ἄλλος Στέφανος Ῥώμης Ἐπίσκοποι συνοδικῶς τὰς Εἰκονομάχους ἀνεθεμάτισαν . καὶ πρὸς ταῖς , Νι-
κόλαος ὁ πρῶτος καὶ Ἀδριανὸς ὁ δεύτερος[Ⓞ] Συνοδὸν ἤθροισαν ἐν Ῥώμῃ κατὰ Φωτὶν .

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ ΙΓ'.

Περὶ πρεσβύτων Ἐκκλησιῶν συνοδικῶς ἀνεθεματισμάτων Αἰρετικῶν .

191

Ἀλλὰ καὶ ἐν Ἀλεξανδρείᾳ ὁ ἀρχιεὺς ἀπὸ[Ⓞ] Διονύ-
σιος Συνοδὸν ἤθροισεν καὶ ἀνεθεμάτισεν τὸν Σε-
βέρειον , καὶ δι' ἐτέρους Συνοδὸν αὐτὸς ἀνεθεμάτισεν τὸν
Νεπωτιανὸν καὶ Κήρυτον . καὶ Πέτρος ὁ Ἀλεξανδρείας
15 συνοδικῶς τὸν Ἄρσον ἀνεθεμάτισεν . καὶ ὁ Ἀλέξανδρος
συνοδικῶς τὸν Ἄρσον καὶ πᾶν Ἄρσιν καὶ τὰς ὁπαδὺς
αὐτῶ ἀνεθεμάτισεν , καὶ ἐν ἐβδόμηκοις ὑπὸ[Ⓞ] αὐτοῦ
συνοδικῶς πᾶν καθάρσιν αὐτῶν εἰς πᾶσαν πᾶν Ἐκ-
κλησίαν ἐξαπέστειλον . ὁ γδομήκοις Ἐπισκόπων Σύ-
20 νοδ[Ⓞ] ἐν Ἀλεξανδρείᾳ συνελεῖσθαι , τὰς Εὐσεβιανὰς
κατέκρινε , καὶ τὸν ἅγιον Ἀθανάσιον ἰδιωτῶς , καὶ
πᾶν κλῆρον εἰς πᾶσαν πᾶν καθόλου Ἐκκλησίαν ἐξέ-

πομπῶν . Ἀθανάσιος ὁ μέγας συνοδικῶς τὸν Ἀπολί-
ναιον ἀνεθεμάτισεν , καὶ τὸ Πνεῦμα τὸ ἅγιον ὁμοῦ-
σιον Πατὲρ καὶ Τίμ[Ⓞ] ἀνέκηρυξεν . ὁ Αὐτοκράτωρ Ἰου-
βιανὸς ὑποστάλας εἰς τὸν ἅγιον Ἀθανάσιον τὸν ἄπα-
ράλλακτον ὄρον τῆς ὁρθοδοξίας ἐζήτησεν , ὅς συνα-
γαγὼν τὰς λογάδας τὸν Ἐπισκόπον Αἰγύπτου καὶ Θε-
βαΐδ[Ⓞ] καὶ Λιβύης , τῶν τῷ Βασιλεῖ ἐξαπέστειλε .
καὶ Θεόφιλος συνοδικῶς τὸν Νέεργον ἀνεθεμάτισεν ,
ἡτιῶτα κλῆρον Ἀναστάσιος ὁ Πάπας ἐδέξατο , ὃ καὶ
πάντες οἱ οὐτικοὶ Ἐπίσκοποι ἐπηκολύθησαν . Κύ-
ριλλος ὁ μέγας συνοδικῶς τὸν Νεστόριον ἀπεκήρυξε . καὶ
τὸν Ἀιλιαν τὸν ἐν Ἀλεξανδρείᾳ Συνοδὸς ἀπεδοκίμασεν .

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ ΙΔ'.

25

Περὶ ἐτέρων πρεσβύτων τὰ αὐτὰ ἐνεργησάντων , καὶ
ᾧν ἡ κατάλυσις

Συνοδὸν κυρωσάντων , καὶ ὄρον ἐκτεθέντων , ἐξ
τῆς μοναρχίας .

30 Ὁ ἱεροσολύμων Νάρκισσος συνοδικῶς ὑπὲρ τῆς ἐ-
ορτῆς τῆς Πάσχα ἠγωνίσασα . καὶ ἡ ἐν Ἱερουσαλὴμ
Συνοδὸς τὰ συνοδικὰ Σεβήρη καὶ τὰς περὶ αὐτῶν ἐ-
κατεδέξατο , μέλλον δὲ καὶ ἀνεθεμάτισεν . καὶ πᾶν
ἐν τῷ Συνοδὸν ὁ ἱεροσολύμων Ἠλίας ἠθέτησεν .
καὶ ὁ μετ' αὐτὸν Ἰωάννης συνοδικῶς καὶ μετὰ ἐπὶ ,
35 ἢ κατ' ἄλλους δέκα χιλιάδων πατέρων πᾶν ἐν Χαλ-
κηδόνι Συνοδὸν ἐβεβαίωσε , καὶ τὰς ταύτων μὴ δεχο-
μῆναι Αἰρετικὰς ἀνεθεμάτισεν . ὁ ἱεροσολύμων Βασί-
λεος Συνοδὸν ἀθροίσας χιλίων πεντακοσίων πατέ-
ρων , τὰς Εἰκονομάχους ἀνεθεμάτισεν . καὶ πρὸς αὐτῶ

ὁ ἱεροσολύμων Θεόδωρος , ὁ Ἀλεξανδρείας Κόσμος
καὶ ὁ Ἀντιοχείας Θεόδωρος τὰς Εἰκονοκλάσας ἀνεθε-
μάτισαν , καὶ ὄρον ὁσεβείας τῷ Πάπᾳ Παύλῳ ἐξέ-
πομπῶν . ὁ ἱεροσολύμων Σωφρόνιος πρῶτος πάντων
συνοδικῶς πᾶν Ἄρσιν τὸν μοναχικὸν καὶ κατή-
λεγε καὶ ἀνεθεμάτισεν , καὶ μάλιστα ὑπερακασιγὰς
ἔχουσιν τὸν Κωνσταντινουπόλεως , τὸν Ῥώμης καὶ τὸν Ἀλε-
ξανδρείας . πρὸς ταῖς καὶ ὅτι οἱ ἱεροσολύμων Πατριάρ-
χα καὶ Ἰωάννης καὶ Πέτρος[Ⓞ] τὰς μονοφυσίτας συνοδι-
κῶς ἀνεθεμάτισαν . καὶ ὁ αὐτὸς τῷ Χρυσόστομῳ Ἰωάν-
νῃ συνοδικῶς τὸν Πελάγον κατέκρινε .

40

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ ΙΕ'.

Περὶ ἐτέρων πρεσβύτων τὰ αὐτὰ καὶ πλείω ποιησάντων , ἐξ ᾧν ἡ πάρεσις τῆς μοναρχίας ὀ-

45 Ὁ Ἀντιοχείας Δημητρίανος Συνοδὸν ἤθροισεν καὶ
κατέκρινε τὸν Ναυῶν . ἐν Ἀντιοχείᾳ Συνοδ[Ⓞ]
ἠθροισθῆσα , ἰδίᾳ αὐθεντῶς καθόλου Παῦλον τὸν Σα-
μουατῆα , καὶ ἕτερον Ἐπίσκοπον ἀπὸ αὐτῶ ἔχον-
τήσιν . ὁ μέγας Μελέτιος[Ⓞ] ὑπὸ ἰταλικῶν τὰς ἐκ-
50 συρίας καὶ φοινίκης Ἀρχιερεῖς συλλεξάμενος , πᾶν ἐν
Νικαίᾳ συνοδικῶς ἐπεκήρυξεν . ὁ αὐτὸς Μελέτιος
Συνοδὸν ἀθροίσας ὑπὸ ἰταλικῶν ὑπὸ Διόφωτον Ἐπαρ-
χιῶν , τὸ ὁμοῦσιον ἐβεβαίωσε , καὶ τὰς ἀντικαθάρ-
τῃ ὁμοσφῶ ἀνεθεμάτισεν . ὁ Ἰωάννης πᾶν Ὀικου-

νικὸν ἐν Ἐφέσῳ δολύτερον Συνοδὸν συνοδικῶς ἐβε-
βαίωσε , καὶ τὸν Νεστόριον ἀνεθεμάτισεν . καὶ ὁ Φλαυί-
ανος συνοδικῶς Πέτρον τὸν Κραφέα καὶ τὸν Σεβήρη
ἀνεθεμάτισεν . ὑπὸ Ζήνων[Ⓞ] Σύνοδος ἐν Ἀντιοχείᾳ
ἠθροισθῆσα , τὸν Κραφέα ἀνεθεμάτισεν , καὶ Στέφα-
νον ἐξαγορεύσας Ἀντιοχείας Ἐπίσκοπον . ὁ Ἐφραίμ
συνοδικῶς τὰς Ὀριγωναίους κατέκρινεν . Ἀναστά-
σιος ὁ μέγας Ἀντιοχείας γυνόμηνος , τὰς ἀντικαθάρ-
τῃ ἐν Χαλκηδόνι Συνοδῷ συνοδικῶς ἀνεθεμάτισεν .

Περὶ πρεσβυτέρων ἐτέρων, συνοδικῶς ἑξάρχους Αἰρέσεως ἀναθεματισάντων, καὶ Συνοδὸς βεβαιωσάντων, καὶ καθελόντων τὰς ἀξίας καθαιρέσεως, ἐν οἷς καὶ ὁ Πάπας Νικόλαος, καὶ ἡ λύσις τῆς μοναρχίας.

Νεκτάριος ἐν Κωνσταντινουπόλει παρὼντος καὶ Θεοφίλου Ἀλεξανδρείας συνοδικῶς τὰς τότε κληρὺς ἑξάρχοντας τῶν Αἰρετικῶν καὶ τὰς Αἰρέσεις αὐτῶν ἀναθεματίσας. ὁ Πρύγκλος Συνοδὸν ἀφείρας ἐν Κωνσταντινουπόλει τὰς ἀντιστοιχίας τῇ αἰγίᾳ τῷ Θεῷ Ἐκκλησίᾳ ἀναθεματίσας, ὡς γράφει καὶ ὁ Θεοδώριτος ἐν τῇ πρὸς Φλαυιανὸν τὴν Κωνσταντινουπόλεως ἔπιστολῇ. ὁ Φλαυιανὸς μετὰ Διόφωρον Συνοδὸν τὴν Εὐτυχὴ καὶ τὴν Αἰρεσιν αὐτῆς ἔκρινε καὶ ἀναθεματίσας, καὶ τὴν ἐν Χαλκηδόνι ἐκύρωσε Σύνοδον. ὁ Γρηγόριος συνοδικῶς ὄρεν ἐξέθετο κατὰ σιμωνιανῶν. ὁ Εὐθύμιος συνοδικῶς τὴν ἐν Χαλκηδόνι Σύνοδον ἐβεβαίω-

σεν. ἔτις ἐποίησε καὶ ὁ μετ' αὐτὸν Μακεδόνης. Ἰωάννης ὁ Καππάδοξ' Ἀθ' μεγίστος Συνοδὸν κατὰ τῶν Αἰρετικῶν ἠγωνίσασα, καὶ τὴν κρίσιν εἰς Ἱερουσαλὴμ καὶ Τύρον ἐξαπέστειλεν. ἔτις καὶ ὁ Εὐμύης Ἀγαπητὸς καὶ ὁ Κωνσταντινουπόλεως Μητὴρ συνοδικῶς τὴν Ἀνθίμου καὶ Σεβήρου καὶ τὰς περὶ αὐτῶν Αἰρετικὰς ἀναθεματίσας. ὁ ἅγιος Γερμανὸς συνοδικῶς τὰς Μονοθελητάς ἀναθεματίσας. ὁ ἅγιος Μεθόδιος συνοδικῶς τὰς Εἰκονομάχους ἀπεκήρυξε, καὶ τὴν ὁρθοδόξον ὁποκατέστησεν. ὁ Φώτιος Σύνοδον ἐν Κωνσταντινουπόλει ἀφείρας, τὴν Πάπαν Νικόλαον ὁλοτελῶς κατηδάφισε.

Περὶ Μητροπολιτῶν, συνοδικῶς Αἰρετικὰς ἀναθεματισάντων, καὶ Συνοδὸς κυρωσάντων, καὶ δόγματα τῆς καθόλου Ἐκκλησίας συστησάντων αὐτοὺς γνώμης ἢ κελεύσεως ἢ ἐκδόσεως τῷ Εὐμύῃ, ἐξ ὧν ἀνέκμηται αὐτὸ Φελλὸν τὰ ὑπὲρ μοναρχίας τῷ Εὐμύῃ πλάσματα τῶν Λατίων.

Οὐ μόνον οἱ Πατριάρχαι συνοδικῶς τὰς Αἰρετικὰς ἀναθεματίσας, ἀλλὰ καὶ Μητροπολιταί. ὁ Λαγυθιανὸς Ἐιρηναῖος Ἀθ' δώδεκα Ἐπισκόπων τὰς Αἰρετικὰς κατεδίκασεν. ὁ Ἀπολινάριος ἐν Γεραπόλει ἐκκοσιῆξ Ἐπισκόπων Σύνοδον ἀφείρας, Μοναχὸν καὶ Μαξιμίλιαν κατέκρινεν. ὁ Ἐπίσκοπος Ἀχιλῶν καὶ ὁ Σώτας Ἀθ' δώδεκα Ἐπισκόπων τὰς αὐτὰς ἀναθεματίσας. τὰς αὐτὰς Σύνοδον ἀφείρας ἐν Γαλλίᾳ ἀπεκήρυξε, καὶ τὴν ὄρεν αὐτῆς εἰς Ἀρίαν διέπεμψε. Πολυκράτης ἐν Εἰσέφῳ ποντήκοντα Ἐπισκόπων Σύνοδον ἠθροίσε περὶ τῷ Πάσχᾳ κατὰ τῷ Ἐπισκόπῳ Εὐμύῃ. περὶ τῷ Πάσχᾳ ὁ Κωνσταντῖνος τῆς Παλαιστίνης Θεόφιλος Συνοδὸν ἠθροίσε δώδεκα Ἐπισκόπων, καὶ ὁ Ἐιρηναῖος ἐν Λαγυθίᾳ τεσσαράκοντα Ἐπισκόπων, καὶ ὁ Βακχύλιος ἐν Κορώνῃ δεκαοκτὼ Ἐπισκόπων, καὶ ὁ Πλασμαῖος ἐν Ἀσίᾳ δεκατεσσάρων Ἐπισκόπων. ἐν Ὁρεσίνῃ Σύνοδον ἠθροίσθη δεκαοκτὼ Ἐπισκόπων ὅλη Κομόδα, καὶ ἐν Μεσοποταμίᾳ δεκαοκτὼ Ἐπισκόπων πάλιν περὶ τῷ Πάσχᾳ, ἐξ ὧν τινες μὴ συνηγόρουν τῷ Βίκτωρι, τινες δὲ ἐφείροντο κατ' αὐτῶν. Σύνοδον ἠθροίσθη ἐν Βόστρῃ τῆς Ἀραβίας, ἢ συμπάρῃ καὶ Ουιούνης, ὅστις τὴν ταύτης Ἐπίσκοπον Βήρυλλον ἀφ' οὗ συνηχέθη Αἰρέσεις διωρθώσατο. ὁ αὐτὸς Σύνοδον ἠθροίσε δεκαοκτὼ Ἐπισκόπων ἐν Ἀραβίᾳ, καὶ τὰς λέγοντας συμπθέρεσθαι τὴν ψυχὴν τοῖς σώμασιν ἀπεκήρυξεν. ἐν Ἀρελάτῳ ὁ Συρακῆσης Χρῆστος καὶ ἕτεροι Ἐπίσκοποι συνηλθον ὑπὲρ Καυκασίας Καρδαγῆς. ἐν Ἀγνίῳ τῆς Γαλιτίας, ἐν Λαοδικείᾳ, ἐν Νεοκαισαρείᾳ καὶ ἐν Γάγγρᾳ καὶ ἐν Καρδαγῇ καὶ ἐν Σίδῃ τῆς Παμφυλίας Σύνοδοι συνηλθον κατὰ Διόφωρον Αἰρετικῶν.

ὁ Ὅσιος Κασέβης συνοδικῶς ἐν τῇ ἰδίᾳ Ἐκκλησίᾳ 25 ἐβεβαίωσε τὰ ἐν τῇ Σαρδικῇ πεπερασμένα. καὶ τὴν πρώτην Οἰκουμενικὴν Σύνοδον συνῶδοι Διόφωροι συνηλθον ἐν Γαλλίᾳ καὶ ἐν Ρώμῃ καὶ Ἰβηρικῇ καὶ ἐβεβαίωσαν αὐτήν. ὁ Ἀμβρόσιος ἐν Μεδιολάνῳ Διόφωρος Συνοδὸν ἠθροίσε κατὰ τῶν Αἰρετικῶν. καὶ ἐν τῇ 30 Ἰβηρικῇ Διόφωροι συνῶδοι συνηλθον κατὰ τῶν Ἀρεανῶν, ὅλη Οὐαλοντιανῶν, αἱ καὶ ὁ Βασίλειος ἐβεβαίωσαν ἰδίᾳ Ἡθίκῳ. ἀλλὰ δὴ καὶ ἐν Τυαίῳ οἱ Ἀσιανοὶ Σύνοδον ἠθροίσαν ἀξιόλογον κατὰ τῶν τὰ Αἰρέας φερόντων, καὶ τὴν ἐν Νιγηρᾷ ἐβεβαίωσαν Σύ- 35 νοδον. ὁ μέγας Βασίλειος Σύνοδον ἀφείρας ὁρθόδοξον, ἀναθεματίσας τὰς Ἀρεοφρονας καὶ Ἀνομίας. ὁ Θεσσαλονίκης Εὐδόκιμος Σύνοδον ἀφείρας ἐν πολλῇ Λέοντος τῷ Αὐτοκράτορος, Εὐτυχῇ καὶ Διόσκορον καὶ Τιμόθεον ἀναθεματίσας, καὶ τὴν ἐν Χαλκηδόνι ἐβεβαίω- 40 σε Σύνοδον. Πέτρον τὸν Κναφεία Αἰρεσιάρχην ἀναφανίστα, ὃ μόνον Μητροπολίτην, ἀλλὰ καὶ Ἐπίσκοποι καὶ συνοδικῶς καὶ ἰδίως κατήλεγξαν, καὶ ἀναθεματίσας κατὰ τῆς Αἰρέσεως αὐτῆς ἐξέθεντο. τῆς Αἰρέσεως τῶν Μονοθελητῶν ἀναφανίστας, Κόλυβος ὁρ- 45 θόδοξος ἐν Βυζαντίῳ Ἐπίσκοπος τὰ δογματισάμενος Σεργίῳ, Πυρρῷ, Κύρῳ καὶ Θεοδώρῳ τῷ Παρρᾷ ἀναθεματίσας, καὶ τὰς δύο θελήσεις ὅλη Χρυσῇ καὶ ὁμοεργείας ἐκήρυξε. καὶ ἐν Νεμυδίᾳ ὁ Στέφανος, καὶ ἐν Μανελιανίᾳ ὁ Ρεωδῶτης, καὶ ἐν Καρδαγῇ ὁ Βίκτωρ, πάν- 50 τες ἔτις ἀνὰ τῷ Εὐμύῃ τῆς γνώμης καὶ κελεύσεως, ἢ καὶ ἐκδόσεως, ἢ ζητήσεως πρὸς βεβαίωσιν. Σύνοδος ἀφείρας, τὰς μὴ Αἰρετικὰς ἀναθεματίσαν, καὶ δὲ ὁρθόδοξον φρόνημα ἐβεβαίωσαν, ὥστε καὶ αὐτὸ ἔργον, ἢ αὐτὴ τάξις, ἢ αὐτὴ θέλησις, ἢ αὐτὴ ἀν- 55 θροισία,

Θου(α, ἀρα καὶ ἡ αὐτὴ ἀξία καὶ ἐξουσία. καὶ λοι-
πὸν ἔδ' ἐκ τῶ τόπῳ τῆς ὠφελήθῃ ὁ μυσθόμενος
ὁμιλῶ τῶν Λατίνων πρὸς βεβαίωσιν τῆς μονότητος

τῆς Ἀρχιερέως τῆς ὑπερφηφίας. ἴδε καὶ ἀνωτέρω
βιβλίας τρίτη κεφαλαιὸς δεκάτη τρίτη Παρά-
γραφον σῆτον.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Θ'.

10

Περὶ τῶν συμβάντων ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ ὑπὸ Θεοφίλου Βασιλέως, καὶ περὶ τῶν ἀγωνισαμένων ἁγίων πατέρων
ἐπ' αὐτῷ ὑπὲρ τῆς ὁμοσεβείας. περὶ Θανάτῃ Ἀντωνίου ψευδοπατριάρχῃ Κωνσταντινουπόλεως, καὶ πα-
τριαρχίας Ἰωάννη τῆ καὶ Ἰαννῆ καὶ Μαντίως. περὶ Ἀλέξiou τῆ γαμβροῦ τῆ Βασιλείας καὶ Θεοδώρου τῆ
Κριθίνης, καὶ ὧν σωθήσαν αὐτοῖς, λαζάρω τε Ζωγράφῳ, Θεοδώρῳ καὶ Θεοφάνει. τοῖς αὐταδέλφοις
καὶ μεθοδίῳ ὑπὲρ τῆς ὁμοσεβείας.

15

Ἐγγραφον ὁρισμὸν κατὰ τῶν ὁρθοδόξων ὁ αὐ-
τοῦ ἐκείνου Μιχαὴλ, ὅστις ἀρίσκειται ῥητῶς εἰς
τὸν βίον τῆς ὁμοσεβείας Ἰωαννικῆς, γεγραμμένος ὑπὸ
20 τῆς Κερυπαλάτης Ἰωάννης καὶ εἰ καὶ ἐν τέτοις ἐτε-
λοῦντο, ὅμως ἐβασιλεύσαν ὁ ὅς αὐτῷ Θεοφίλος
τὸ μίγμα τῶν Βικονομάχων Βασιλείων. Θανὼν δὲ
καὶ ὁ ψευδοπατριάρχης Ἀντωνίου, πατριάρχει ὁ Θεο-
φίλος Πατριάρχῳ τὴν συμμύσιν τῆς Χαμαιλέοντος
25 τὴν ἀρετὴν γεγραμμένον Ἰωάννην τὸν καὶ Ἰαννῆν,
καὶ ὡς Βαλαάμ ἢ Ἀπολλώνιον τὸν Τυανέα Μαντίαν,
Λεκατομαῖτιν καὶ πάσης Θεοφυγῆς πράξεως καὶ πε-
ρατείας θανόν ὑποφύτων. ὥστερ δὲ ὁ Χαμαιλέων εἰς
ὅλα τὰ χρώματα μεταβάλλεται πλὴν λευκότητος,
30 ἔτι πάντα ἐγένετο ὁ Θεοφίλος πλὴν ἡμερῶν εἰς
τὰς ὁρθοδόξους. ὁ δὲ Ἰαννῆς εἶχε παρὰ τὸν αὐτὸν ἀπέ-
τέλει τὰς μαχάρας, καὶ ὁμιλῶν τοῖς δαίμοσι, ὡς α-
χάρῃσι Θεῷ μέλλοι τινα γινέσθαι ἐσήμεινε τῷ Θεο-
φίλῳ, ὅπως καὶ αὐτοὶ ἐκείνῳ εἰς τὰς ἐκείνους τῶν
35 δαίμονων ἐπὶ ποιήσεις ἕως ἡμεῶν. ἔχε δὲ γαμβρόν
ὁ Θεοφίλος Ἀλέξιον τὸν ἀρετὴν ὑπὸ θυρατὶ Μα-
ρίᾳ, καὶ ἐπεμψεν αὐτὸν εἰς Σικελίαν στρατηγὸν καὶ
Δέκαν. Σικελιοὶ δὲ πινὲς ἐλθόντες, διέβαλον αὐτὸν
ὅτι περὶ δίδωσι τὰ πᾶν χερσιν τοῖς Ἀράβι, καὶ με-
40 λεῖα κατὰ τῆς Βασιλείας. ἐν τέτοις δὲ θνήσκει καὶ
ἡ Μαρία, ὅθεν εἶπε πρὸς μετὰ Θεοδώρου Ἀρχιε-
πισκόπου τῆς Κριθίνης, καὶ φέρει τὸν Ἀλέξιον εἰς τὸ
Βυζάντιον. ἀπετήσας δὲ τὰς ὁρκας, τύπη καὶ βάλ-
λα εἰς δεσμοτήριον τὸν ἄνθρωπον. λατρεῶν δὲ ὁ
45 Κριθίνος εἰς τὴν Βλαχέρναν, καὶ ἐγγύσαντος τῆς Θεο-
φίλου τῆς Σωλαίας, ἐφώνησαν, ἔνθα καὶ κατέλυσε
ὁ Βασίλευ, πλὴν ἔνεκεν τίνος; ὁ δὲ Βασίλευς αἰδεσθὲν
τὴν σύγκλητον, εἶπεν, ἔνεκεν ἀληθείας καὶ προφύτη-
τος καὶ δικαιοσύνης. καὶ ποῖα δικαιοσύνη ἐν σοὶ ὁ Βα-
50 σίλευ, εἶπεν, ὅτι ἡδέεσσας τὰς ὁρκας καὶ ἐβαλες
εἰς δεσμοτήριον τὸν Ἀλέξιον; ὁ δὲ τύραννος εὐθύς ἐξέ-
βαλεν αὐτὸν βίᾳ τῆς Ουσιασφείας, καὶ πολλὰς πλε-
γὰς ὑπὸ τῆς, ἐξώρισεν, ὁ μόνον ἀπὸ τὸν ἐλεγχον,
ἀλλὰ καὶ διότι, παρὰ τὸν αὐτὸν εἰς τὴν Βλαχέρναν,
ὅμως ὑπὸ τῆς Ἰαννῆς, ἀφῆκεν αὐτόν. τῆς μητρὸς

δὲ τῆς βασιλίδος Θεοκτίστης ἔσπερ εἰς Μοναστήριον
(εἰ καὶ ὁ Πορφυρογυνητὸς λέγει, ὅτι ἦν ἡ μητρὶς
αὐτῆς Εὐφροσύνη) ἐπορεύοντο αἰπέντε κέρα τῆς Θεο-
φίλου πρὸς αὐτὴν, ἀλλὰ μαθὼν ὁ ἄνομος ὅτι διδάσκον-
ται περὶ Εἰκόνων, ἐκώλυσε αὐτάς. ἀπῆρχετο δὲ
ὁ Βασίλευς ἐν ἐκείνῃ Παρασκευῇ μετὰ πατριάρχῃς,
καὶ παρῆναι εἰς τὴν Βλαχέρναν. εἴτιμα γὰρ τὴν
Θεοτόκον, καὶ μόναις ἐμάχετο ταῖς Εἰκόσιν, ἔσπερ
δε δὲ ἀφανίσαι καὶ τὰς Ζωγράφους. ὅθεν Λάζαρον
ἐδασάνισεν. ἐκείνος δὲ ἐν τῷ δεσμοτήριῳ ὧν, ἐσέ-
ρησεν Εἰκόνα τῆς Προδρόμου, ὅτι πολὺ ἀγαπήσαντα
ὑπερῶν καὶ θαυματουργῶσαν. ἐμάχετο δὲ ὁ Βασίλευς
καὶ τοῖς Μοναχοῖς, ἀλλ' οἱ πολλοὶ καὶ μάλιστα οἱ διὰ
τῆς κοιτῆς τῶν Ἀβραμιτῶν ἀπεδείκνυν αὐτῷ ὅτι τῆς
Ἀρεοπαγίτης καὶ τῆς ἁγίας Ἰερουσάλης καὶ ἱερῶν τῆς
Λαυδίων ὅτι εἰν ἀρχαία καὶ οἱ τῶν Ἀποστόλων ἡ μο-
νοδική, ἀλλὰ καὶ περὶ Εἰκόνων ἀπόντες, τυφθέν-
τες ἐξωρίσθησαν εἰς τὸν Εὐξείνιον εἰς τὸ Μοναστήριον τῆς
Φοβεῖας, ἐνθα καὶ μαρτυρίᾳ ἐτελειώθησαν, καὶ κα-
τερέλθθησαν εἰς τὸν βυθόν. καὶ τινες Μοναχοὶ ὁ Βα-
σιλεύς εἰς τὴν ἐνώπιον αὐτῆς καὶ φανήσασθαι, Εἰς εὐαγ-
γελίζηται ὑμᾶς παρ' ὁ παρελθόντες, καὶ Ἀγγελος
ἡ ἐξ Οὐρανοῦ, ἀνάθεμα ἔστω. ἔσπερ αὐτὸν εἰς τὸν
Ἰαννῆν ἵνα νικήσῃ αὐτὸν συλλογισμοῖς, ὁ Μοναχὸς
ὅμως ἐποίησε τὸν Ἰαννῆν ἰχθυῶν ἀφωρότερον. ἀλλὰ
καὶ Θεοδώρου καὶ Θεοφάνους οἱ αὐταδέλφοι συλληφθέντες
ὑπ' αὐτῶν, ποῖον μαρτύριον ἔχ' ὑπέμειναν οἱ ἄγιοι
ἔτοι ἀπὸ τὰς σεβασμίας Εἰκόνας; ποῖον ζῆλον; ποῖον
παρρησίαν ἐκείνους οἱ καλοὶ ἀθληταὶ ἀπὸ τῶν σεπ-
τῶν Εἰκονισμάτων; οἵτινες ἐξωρίσθησαν, καὶ πά-
λιν μετεπέμφθησαν καὶ ἐμαστιγώθησαν, καὶ τελευτά-
ον δώδεκα ἱαμβικοῖς ἔπεσιν ἐν τῷ μετώφῳ κα-
τερίσθησαν, ὑπὸ τῆς Ἀρσιεπίσκου σωμαθεωρῆς,
ἔσπερ ὁρίσας εἰς τὰς χερσιν ὡς τῆς Ζωγράφου, καὶ μετὰ
τὸ ποιῆσαι αὐτῶν κατακίττας ὁ Θεοφίλος, τὸν
καὶ Θεοδώρου ἔδωκεν εἰς δεσμοτήριον τῆς Κωνσταν-
τινουπόλεως, τὸν δὲ Θεοφάνη ἐξώρισεν εἰς τὴν Θεσσα-
λονίκην, ὅτι ὁ ἀλιτήριος Μιχαὴλ ὁ πατὴρ αὐτῶν
τῆς ζῆν ἀπερὲς ἀγὴ ὑπὸ τῆς δυσωπείας, βασιλεύσας
ὁκτὸς

694

ὁκτώ χρόνους, καὶ μῆνας ὀνεία. γραφέντων δὲ τῶν εἰχων εἰς τὰ παύσσωπα, τῶν ἀγίων, ἐξερχόμενοι εἶπον, ὅτι τὸ Χερυβίμ θεωρεῖται ὑψωσάμενος, καὶ ἡ φλογὶν ῥομφαία δώσῃ τὰ νότα, αὐδερμὴν ἡμῶν τῆς ὀψις. ἀκέσας δὲ ὁ βασιλεὺς τὰς λόγους τοῦ τῆς Ἐπαρχίας, εἶπον, εἰ ἦσαν ὅτι τὸ εἶναι ἀλήθεια, ἐποίησεν αὐτὸ εἰς ὅλους τὰς ἀποθνήσκουσας τῆς ὑπερκοίτης. οὐτὸν δὲ τῆς ἀγίας μεθόδου εἰς τὴν Νῆσον τῆς Ἀντιγόνος κεκλησμένους εἰς τὸν τάφον μετὰ δύο λεγόντων, ἔγραψαν αὐτῷ οἱ γραφεῖς ἔτσι γραφὴν ἰαμβικῶν μέτρων ἔτσι, τῷ ζῶντι νεκρῷ καὶ νεκρῷ ζωηφόρου, καίοντι πῶ γῆν, καὶ πατέντι πὺν πέλον, Γραφεῖς γραφῶσι δέσμοις τῷ δεσμῷ. πρὸς εἰς ἐκείνους ἀπεκρίθη κατὰ τὸ αὐτὸ μέτρον ἔτσι, τὰς ταῖς βίβλοισιν οὐρανῶν κλησιγραφίας, καὶ πρὸς παύσσωπα σωφρονίως ἐπιγινώσκεις, Πρὸς εἶπον ὁ ζῶντα πρὸς ὡς συωδεσμός. ἐκὰ δὲ εἰς τὸν τάφον ἐκοίμισε τις ἔλαιον ἐνὸς ὀβολοῦ καὶ ἔκαστον εἰς πῶν κωνδύλων, καὶ μίαν ἐσδομάδα

καὶ ἐκοίμισαν αὐτοῖς ἔλαιον, καὶ ἀνέπληρες ὁ Θεὸς Διὰ τῆς οὐχίας τῆς ἀγίας τὸ ἐλπίσιν. ἀπέθανε δὲ ὁ εἰς λησῆς, καὶ ἐκ τῆς πρὸς ἀγίας ἀνοίχθησαν πὺν τόπον καὶ ἐκκοιμήθησαν τὸ σῶμα τῆς νεκρῆς τῆς παφῆνης, καὶ ὑπέμεινε γυναικίως ὁ μεθόδιος, καὶ ὁ εἰς τὴν λησῆς. φιλολόγους δὲ ὡς ὁ βασιλεὺς Θεοφιλος, ἡῶν εἰς βιβλίον ἀπορίων, καὶ ἔσπασεν αὐτῶν τῷ ἱανῇ καὶ τῷ φιλοσόφῳ λέοντι, καὶ μὴ δυναμένων αὐτῶν αὐτῶν λῦσαι, καὶ βικηλαρότερος εἶπον αὐτῷ, ὅτι ὁ μεθόδιος λυεῖ αὐτῶν, ὅθου λαβὼν 10 θάλημα, ἀπῆλθον ὡς ἐξ ἑαυτῶν εἰς τὸν μεθόδιον Διὰ πῶν λύσαν, ὁ δὲ εἶπον αὐτῷ οὐδὲν, καλῶς ἡλθες ἀδελφε καὶ βικηλαρότερος Ἰωάννης, οἶδα τίνος χάριν ἡλθες τοῦ Θεοφιλος, ἀλλὰ δός μοι χαράν καὶ μέλαν, καὶ λαβὼν, ὅν τεισὶ λύσεσιν ἡρμήνευσε 15 πῶν γραφῶν, ὅθου ἔφερον αὐτῶν ὁ Θεοφιλος καὶ εἶχον εἰς τὰ βασίλειον, χωρὶς ὁμως τῆς πρὸς αὐτὸν συωκατόξεως τινὸς πῶν ἔξωθεν. ὁ δὲ λοιπὸς λεγῆς ἔμενον εἰς τὸν τάφον καὶ ἐθαυματούργει.

20

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ Β΄.

Περὶ μιχαὴλ συγκέλης τῆς διδασκάλου Θεοδώρου καὶ Θεοφάνους τῶν γραφῶν, καὶ ὡς ἔγραψεν καὶ πέποιθεν ὁ μιχαὴλ.

25

Ἦσαν δὲ ἔτσι οἱ ἄγιοι ἀντάδελφοι τῆς σαββαίτης Ἰωάννα καὶ οἱ, καὶ τῆς μιχαὴλ τῆς συγκέλης τῶν ἱεροσολύμων μαθηταί (ἔτσι εἰσὶν οἱ ἀπεσταλμένοι ὑπὸ τῆς ἱεροσολύμων ὁμῶς τῆς ἀπελθῆναι εἰς τὴν Ῥώμην ὡς ἀποκριθῆναι) ἔτσι ὁ μιχαὴλ εἰσὶν ἐκείνους. ὁ γραφῶν τὸ ἐγκώμιον εἰς τὸν μέλαν διονύσιον τὸν ἀρεοπαγίτην. ὅσα δὲ εἶπον καὶ ἔπαθον οἱ ἄγιοι, αὐτὸς ὁ διὰ Θεόδωρος διηγέται εἰς τὴν ἐπιστολὴν ἣν ἔγραψεν πρὸς τὸν Κυζικηνὸν Ἰωάννην. πρὸς ἰθυσιν ὁ κα-

ρυσπαλάτης, ὅτι μετὰ τὸ μαργαρίτα αὐτὸς ἀπαξ καὶ δις ὁ βασιλεὺς, ἐποίησεν ἵνα ἔμμενον αὐτὸς Διὰ λεχθῶσι, ὅπως εἰσὶν αὐτῶν ὅτι ἐκ εἰσὶν εἰδωλα τὰ σελήνη εἰκονίσματα, ὥρουν ὁ βασιλεὺς καθερχθῆναι μιχαὴλ τὸν διδασκαλὸν αὐτῶν ἐν φρεσὶ 30 καὶ ταλαιπωρηθῆναι ὅσον ἡνθιματὸν ὑπὸ τῶν εἰκονομάχων, καὶ ἄλλας πλείους μοναχίας, οἱ συνησαν αὐτῷ Διὰ πῶν ὁρθοδοξίαν.

35

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ Γ΄.

Περὶ τῆς πρὸς τὸν μιχαὴλ συγκέλλον ἐπιστολῆς Θεοδώρου τῆς γραφῆς.

Ἀπέσταλτο γραφῶν ὁ Θεόδωρος πρὸς τὸν τὸν συγκέλλον τῆς ἀγίας πόλεως μιχαὴλ, εἰς ἣν αὐτῷ ἔγραψεν, ὅτι ἐκ εὐρισκον ἀνθρώπων, ὅν τῇ φυλακῇ ὡς κατακεκλησμένους, ἵνα περιγένηται αὐτῷ τὰ πάθη αὐτῶν, Διὰ τὸ εἶναι αὐτὸς ἀδελφὸς ἐν χριστῷ ἀναγενομένης κατὰ μίαν μητρὸς τῆς κολυμβήθρας, καὶ τῷ ἰδίῳ χαρακτῆρι τῆς πίστεως ἀναμεμω-

ρημένος, καὶ συμπόλιτος τῆς ἐπερραίας χριστῶ τῆς 40 Θεῶ ἡμῶν, ὅς εἰσιν ἡ κεφαλὴ ἡμῶν, καὶ ἡμεῖς μέλη αὐτῶν, ἐν ἡρώσειν ἀγωνιζόμεθα, ὅτι μάχης ἡ γὰρ ὁ ἰσραὴλ τὸν ἰσραὴλ, ἀλλ' ὅσα αὐτῶν τῷ νέφῳ ἰσραὴλ, ὅπως πληρωθῇ ἐκείνο τῆς Ἡσαίας, Ἐκ Σιών ἐξελεύσεται νόμος, καὶ λόγος, κυρὸς ἐξ ἱε- 45 ρουσαλήμ.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ Δ΄.

Περὶ τῆς ἐπὶ βασιλείᾳ ἱεροσολύμων ἐν ἱεροσολύμοις συνόδου κατὰ τῶν εἰκονομάχων, καὶ τῶν Θεοφίλου 50 βασιλείᾳ ἐπιστολῆς αὐτῆς.

Εἰς ἀραβικὴν ἐκκλησιαστικὴν ἱστορίαν λεγομένην ὡς ἔστιν ὅτι συνηλθον εἰς ἱεροσόλυμα χριστόφορος ἀλεξανδρείας καὶ ἰωβ ἀντιοχείας, ὅντες ἱεροσολύ-

μων τῆς βασιλείας, συνηλθον δὲ αὐτοῖς καὶ ἐπίσκοποι ἐκ τῶν ὀρθοδόκων καὶ σέντες, ἡ γὰρ οἱ ἐκ τῶν ἐρδομήκωντα καὶ εἰς, καὶ μοναχοὶ χίλιοι ἐκ τῶν

ἐκ τῶν πενητήκοντα καὶ τρεῖς, οἱ πάντες χίλιοι πεν-
τακόσιοι καὶ ὀνεία, οἱ Μηδὶ Ἀπριλίου, Ἰνδικίδου
δεκάτης τετάρτης, ἔως ἑξαχιλίουσδε τριακο-
στοσδε τεσσαρακοσδε τετάρτη, καὶ τῶν Εἰκοσιμόχων,
ἡ τις Σιώνδος ἑπεμψε καὶ εἰς τὸν Βασιλεῖα Θεόφιλου
Ἀπριλοῦν τοιῶντων ἔχουσαν ἐπιγραφὴν, Τῷ ἅκ τῆς
αὐτῆς θείας παυθούσης παυτοκρατορικῆς δεξιᾶς τῆ
ἐπίσης Βασιλείως τῶν Βασιλείων καὶ Κυρίων τῶν Κυ-
ρίων, δι' ἧς Βασιλεὺς βασιλεύουσι, καὶ Τύραννοι κρα-
τεύουσι γῆς, δι' ἧς μεγαλειῶν μεγαλιύονται καὶ δι-
κάζουσι γράφουσι δικαιοσύνην, θόξῃ καὶ τιμῇ κατ-
εμμένειν θεοπροβλήτῳ θεοτηλέκτῳ θεοστέπῳ φε-
ρυνύμῳ βασιλεὺς κρατίζῳ θεοφίλῳ νικητῇ τριπλά-
χῳ αυτοκράτῳ αἰωνίῳ ἀνυγῆσῳ θεοτιμῇ Δι-
εσπότη, οἱ κατὰ ἐνδοξοῖν καὶ πρὸς κληροῖν τῆς θείας

πρωθυεας τῆς ὁμοσῆς καὶ ζωηρχικῆς Τριάδος
τῆς οἰκας τῶν ὑποσολικῶν καὶ Πατριαρχικῶν Θρό-
νων Ἀλεξανδρείας, Ἀντιοχείας, Γερουσιῶν, καὶ
ἑμῶν ἡμῶν ἐρασμιμῶν Γεραρχία τῶν Ἀποστό-
λων ὑπὸ Ἀνατολῶν Ἡλίας μέχρι Δυσμῶν λαχόντες
κατέχαν, ἐν κυρίῳ χαίρειν. καὶ ἰδῶντες ὅσοι μεγα-
λαυχοῦσι τὸν ζῆλον καὶ τὸ ἀξίωμα τῶν Ἀνατολικῶν
Θρόνων. μέμνηται δὲ τῆς ὑπασολῆς ταύτης καὶ τις,
συλλέξας περὶ Εἰκότων μαρτυρίας ποδᾶς, ἐπὶ τοῖο-
μα ἐσημαίνει ὡς τῶν συλλογῶν ἦν ἕκατον, χρησι-
μωτάτῳ ἔσας ὡς παλαιωτάτῃ μεμβρανῇ. ἀλλὰ δὴ
καὶ ὁ Πορφυρογενήτης Κωνσταντῖνος μέμνηται αὐτῆς,
ὡν γὰρ πρὸ λόγῳ περὶ τῆς Ἀχερεποικίης Εἰκότος βε-
βαιῶν τῶν ὑπασολῶν ἦν ἔσσαν οἱ τρεῖς Πατριάρχαι
τῆς Ἀνατολῆς πρὸς τὸν Θεόφιλον α.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ Β΄.

20. Πρὸς ἅς τις τῶν ὁσίων Ἰωαννικίῃ περὶ τῆς ταλαύτης τῆ Βασιλείας Θεοφίλῃ, καὶ Θάσῃ τῆ Βασιλείας, καὶ περὶ ὧν ἐπίσταν ὁ Βασιλεὺς τρυπαλῶν ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ, καὶ περὶ τῶν περὶ Μαρτινίκιον συμβαίντων.

Προῖδαι ὁ ὅσιος Ἰωαννίκιος τὴν θάνατον τῷ Θεο-
 φίλῳ, καὶ γὰρ τὴν εὐσεβίαν τὴν ἡγούμενον εἶ-
 πεν ἵνα ἔχῃ ὀλίγῳ ὑπομονῶν, ὅτι ὁ Κύριος τῶν Δυ-
 νάμεων μέλλει δέξαι τὴν θύνασαν αὐτῷ. ἀλλὰ καὶ
 τὴν ἀναβιβασμὸν τῷ Πατριάρχῳ μεθοδίῳ προσέειπεν ὁ
 ὅσιος ὡς παρορμητικῶς. ἰσορῶν δὲ ὁ Κυροπαλάτης
 ὅτι διὰ μιᾶς Ἀγαρηνῆς φαρμακουλίας ἐζήτει μαθῆναι
 ὁ Θεοφίλος ποιοῖ ἔμελλον μὲν αὐτὸν βασιλεύειν, καὶ ἡ ἀγκυ-
 μάλωτος ἐκένῃ γυνὴ εἶπεν αὐτῷ, ὅτι μέλλει βα-
 σιλεύειν ὁ υἱός σου μετὰ τῆς μητρὸς αὐτῆς, καὶ με-
 τέπειτα τὸ γυνεὺ τῶν μαρτινικανῶν βασιλεύουσα. ὁ δὲ
 αὐτοῦς προσέταξε κελεύειν καὶ γυνέσθαι μοναχὸν
 τὴν μαρτινίκιον παοικίαν. καὶ ὅτι ὁ Ἰωάννης ὁ Μαύτις καὶ
 Πατριάρχης ὀλοπυσσάται τῷ θρόνῳ τῆς Κωνσταντινουπό-
 λεως, ὡς καὶ συνέβη. ἀκέσσης γὰρ ὁ Θεοφίλος τὴν νύκτα

πάν Σαρακενῶν ἐς τὴν Συρίαν, καὶ ὅτι ἐάλω τὸ Ἀμό-
ριον ἡπατερεὶς αὐτῆς, διερρέαγα ὑπὸ τῆς αἰθυμίας
αὐτῆς, καὶ ὑπὸ τῆς ἀσθενείας τῆς δυσουτερίας, καὶ
βασιλεύσας ἔτα δώδεκα ἐτελεύωσι, καὶ ἐβασίλευ-
σον αὐτ' αὐτῆς ὁ ἦος αὐτῆς ποίτε ἐπὶν παιδίον μετὰ
τῆς Θεοδώρας· τῆς σύσβεβαστης αὐτῆς μητρὸς, ἥτις
ἐκείλωσε λυτρωθῆναι τὴν ἐμφυλακῶς καὶ ἐξορείας
οὐκας Αἰθ' τὰς ἁγίας Εἰκόνας· ἐφιλοτιμῶντο δὲ ὁ
Θεοφίλος εἶναι μελωδὸς, ὅθεν καὶ ἡ οὐράση ὠδή τοῦ
ἈΚΟΤΕΚΟΡΗ, αὐτῆς εἰς ποίημα, μεθαρμοσάμενος
αὐτὸ ἐκ τῆς πρωτοτύπης, καὶ τὸ τραγῆριον τῶν Βαΐων,
ΕΞΕΒΛΟΒΕΤΕ ΛΑΟΙ· καὶ ἐν ταῖς μεγάλαις ἐσθραῖς
ἐχαιρενόμενόν ἐς τὴν μεγάλην Ἐκκλησίαν μελω-
δῶν, ὥστε δὲ γίνεσθαι τὴν ψαλμωδίαν μετ' ἑπιμε-
λείας, παρῆχε τῇ κλήρῳ χρυσὴ λίτρας ἐνιαρὸν.

Κ Ε Φ Α Λ Α Ι Ο Ν Ι'.

Περὶ βασιλείας καὶ ὀυσεβείας Μιχαὴλ καὶ Θεοδώρου, καὶ τῶν ὑπηρέτων αὐτῶν, καὶ τῶν αἰτίων τῆς αὐ-
σηλώσεως τῶν εἰκόνων, καὶ καθαρύσεως ὑπὸ τῶν θρόνων τῆς ἰακῆς, καὶ ἐκκλησίας τῶν ἔργων αὐτῶν,
καὶ Πατριάρχας Μεθοδίου καὶ ἀποστόλων ἀποστόλων.

Αποθνήσκει ὁ Θεόφιλος λοιπὸν, παρηγγαλὲ δὲ
 αἶνας ὑπερέπαιε τῷ ἡμῶν Μιχαὴλ, Θεόκ-
 τιστον καὶ Μανυήλ. ἦν δὲ ὁ Θεόκτιστος πρῶτος ἀδελφὸς
 τοῦ πάντων ἀγίων Εἰκόνων ἀσπύλασιν, ἀλλὰ καὶ τῆς
 τῆς Εἰκονομαχίας διὰ τὸ Λέοντος τῷ Ἄρμολι καὶ
 Μιχαὴλ τῷ Τραυλῷ ἕως τῆς τελείης τῷ Θεοφί-
 λῳ, ἦν ὁ, τῷ Πατριάρχῃ καὶ τῷ πλεόντων τῆς τε συγ-
 κλήτης καὶ τῇ, Σιωδῶς ἐπὶ τῶν τῇ Αἰρέσει, καὶ αὐτὸς
 ὁ ὑπερεπαιε τῆς βασιλείας Μανυήλ, καὶ ἡδυνάται

μοι. ο οὐρανός τ' ἐστὶν ἐξ ἡμῶν. πάντας ἐπαίησαν
ὁμοῦς οὐδὲς τῆς Ἐκκλησίας, καὶ ἀρξάμενοι τῆς
Ματαιῆς καὶ ἀπεγνωότες πρὸς πάντας ζῶντας, τινες Μα-
ταχοὶ, αἵτινες ὅτε ἦν Στρατηγὸς πᾶς Ἀφρικανικῶν
ἐβίβαντο αὐτὸν περὶ τῶν Βικόνων, καὶ εἶχον θάρ-
ρος, πρὸς ἐκείνους ἐπορεύθησαν, ἔχοντες ὁμᾶ καὶ τὰς
μαθητάς. Θεοδώρα τῇ Στεφάνῃ, καὶ εἶπον αὐτῇ ὅτι
αὐτοὶ κατακτείνουσι τὴν νόσον, ἐκπορεύθησαν πρὸς ἀναγνώ-
πην τῶν ἀγίων Βικόνων, ὅθιον εἶσας τῆς νόσου, καὶ
ἔγερθαι,

ἔγερθας, πέθει τὴν βασιλίαν ὁσιώδως (ὅν
 δοξαζοῦσαν εἶτε θεὰς πολλὰς ὀρκυὰς οἷς ἐδέξατο
 αὐτὴν ὁ θεόφιλος ὁ βασιλεὺς, εἶτε φοβεμένη τὴν πλη-
 ρος) καὶ ἀφείρσασα συνέδον, ποιεῖ γυνεὶα τὴν
 ἀνασηλωσιν. καὶ καθαιρεῖται πατρὶάρχης Ἰωάν-
 νης ὁ καὶ Ἰωάννης, ἀνάγεται δὲ εἰς τὸν πατριάρχη-
 κὸν θρόνον ὁ θεὸς μεθόδιος. ἔπειτα δὲ ἡ βασιλίσσα
 πρῶτον κῶνσταντῖνον τὸν δρεγγάριον ἔπειν τῷ Ἰωάννῃ
 ὅτι οἱ πολλοὶ θείας τὴν ἀρεσκύωσιν τῶν εἰκόνων,
 αὐτοὺς δὲ ἵνα δείξῃ ὅτι ἔπειτα ἡ βασιλίσσα καὶ ἐφύ-
 λισαν αὐτὸν, ἔσχισεν ἑξυρῶ φλέβας τινὰς τῆς καλίας αὐ-
 τῆ καὶ ἔρριψεν αἷμα, ἀλλ' ἦλθε βάρδας ὁ ἀδελ-
 φὸς τῆς βασιλίσσης, καὶ ἔγνω τὸ δόγμα, ὅθου ἐ-
 διώχθη πρὶν ἢ παρελθεῖν μίαν ὥραν ὁ μῆγος Ἰω-
 νῆς, καὶ εἶτα ἦν περιλεισμένος εἰς τὸ Μοναστήριον,
 εἶπε τῷ Διακόνῳ αὐτῆ καὶ ἐξώρριζεν εἰκόνων τινῶν
 ὄμματα, ὅπερ μαθῆσα ἡ βασιλίσσα, ὤρριψεν ἵνα
 τυφλωσάντων αὐτὸν, ἐκόλυσαν αὐτὴν ὁμοῦς τιπὲς,
 πλὴν ὁμοῦ ἐκέλευσε μασηθῆναι αὐτὸν λώροις ἀλα-
 κοσιώκας. τοιαῦτον τέλος ἔλαβεν ἡ εἰκονομαχία ἀπὸ
 τῆς χριστιανικῆς βασιλείας. πᾶς τὸν αὐτὸν αἰθου-
 σίαι καὶ αὐτελεται καὶ τὰ μυστήρια καὶ τὰ σφάγια φαν-
 νεράτε καὶ ἀφανῇ; πᾶς τεράσια ἀπογνώσεως καὶ ση-
 μεῖα ἐγγαστριμύθων; πᾶς αἱ κατὰ χριστιανῶν μαρ-
 τῆα καὶ ἀπειλαὶ ὡς ἠνέμοιο Ἰωάννῃ; οἵ γε πάντα καὶ

ἀπελευταί, διερχόμεν ὡς ὄναρ ἀφανὲς τὰ ἄσπερα τὰ
 κομπάσματα, εἶπεσε Βάκχ, σιωπῆτε/βη δαυάν. σὺ
 κατὰ Ἡρώδην διώκτης, κατὰ Ἰγδάων κερδοῦτης, καὶ
 χερσικοτόνος εἰ Πιλάτος, μετὰ Ἰγδάων μισόχρηστος.
 σὺ τῶν ἀγίων ὑβριστής, ἡ Γερουσία σε ἐπέειν οἰκέ-
 τερον. Δὲ τίλῃ ἄσπερασίαν, θαρσύνει Δὲ τίλῃ σκληρῆς-
 τα, Ναυαρχοδότος Δὲ τίλῃ Ἰερουσαλὴν, πᾶσι τῶν
 πάντων· διήλυν ὅτι σὺ σοὶ τέταπτον, οὐ μόνον σε
 ἐκαλύφθη ἀνόμεμα, ὅτι τὸ κερδέσειον Ἀρσάβηρ τῷ
 ἐδελφίσσε, αἰθερ ἐφθάρει μετὰ πορείδιων, καὶ ἦν ἡ
 ὄργανον τῶν ἀνομιῶν σε, ὁ Παρακοιμάρχης Βασίλειος
 μετέβαλεν εἰς δολὸν. Φησὶ δὲ ὁ Μάγιστρος Συμεών,
 ὅτι ἡ Θεοδόωρα ὑψερρον ἐτύφλωσε τὸν Ἰώνην. ἀλλὰ
 πλὴν ἡ γυνὴ Δὲ τίλῃ Σύμβουλον ὁ μέγας Ἀσκητὴς Ἰωαν-
 νίκιος ὁ εἰς τὸν βένδον τῆς Πρέσβης, καὶ ὁ αἶμος Ἀρ-
 ιστῆς εἰς τὸν Ὀλύμπου ἐξ ὀπτακαλύψαις ἀπῆλ-
 θον εἰς τὸν πύργον τῆς Νικημεθίας, καὶ ὤρεον τὸν
 Ἀσκητὴν Ἡσάϊαν, καὶ εἶπον αὐτῷ, ὁ ὥρις ὁ Θεός
 ἵνα πορεύωμεν καὶ ὁδωμεν τίλῃ Βασιλείου καὶ τὸν
 Πατριάρχην Μεθόδιον, καὶ κτήσωμεν τίλῃ ὁρτοδοξί-
 ας καὶ τίλῃ πᾶσι πᾶσι τῶν ἀγίων Εἰκότων, ὅτι ἐ-
 πῶσαν εἰς ἡχοῦς τῷ Θεῷ, ἔπῶσαν ἡ Εἰκονομαχία,
 καὶ ὅσοι τῷ νυν ἔσαν ἐρήνη καὶ εὐσέβεια. ἔτως ἔν
 συνεφώνησαν καὶ ἔδραμον εἰς τὴν βασιλεύσαν, καὶ
 οἰέτυχον τῷ Πατριάρχῃ καὶ τῇ Βασιλίῳ.

П А Р А Г Р А Ф О Н . В'.

Περὶ τῆς αὐτοκράτειρας πόλεως Σωφρόνης καὶ τῆς ἀνασηλώσεως τῶν εἰκόνων, καὶ ἀναθεματισμῶν τῶν
εἰκονομάχων, ἐν οἷς καὶ περὶ τῆς ἀρχιτῶν σημείῳ συγγνώμης Θεοφίλης, διὰ δεινῶς τῶν πατέρων, καὶ 30
τῆς μετὰ εἰκόνων γαστριμαρμίας λιτανείας.

Εἰ γὰρ οὗτος γυνὴ συνώδρος εἰς τὴν κωνσταντινέαν πόλιν καὶ
πάντων ἑκονομαχῶν, καὶ εἰς αὐτὴν συναχθῆσαν ὁμὴν
Ἀρχιερεῖς, Ἀσκητὰς καὶ Μοναχοί, καὶ ὡς αὐτοῖς ἦσαν
καὶ οἱ αὐτὰδελφοὶ Θεοφάνης καὶ Θεόδωρος καὶ ἄλλοι
Θεοφόροι πατέρες καὶ ἐνάρετοι, ὡς ὁ Θεοφάνης ὁ
Συνεγκλῆτος καὶ Ἡγούμενος, αἵτινες ἀνθεματίσαν τὰς
τῶν ἑκονομαχίαν πρεσβύτων καὶ κυρώσαντας,
εἴτε Βασιλεῖς εἴτε Ἀρχιερεῖς ἦσαν. ἐφράησαν ἅναι
στὰς διὰ τὴν τῆς ἁγίας Θεοδώρας ἐμαρτυρητῆς καὶ ἀπόλυ-
θαι ὑπερασπιστῆς τῆς ὁρθοδοξίας, περὶ ᾧ ἐβε-
βαιώθη τὸ ψαλμικόν, οἱ παύοντες ὀνδρακρυσιν, ἐν
ἀγαλλίσει θερύσιν. ὁ δὲ ἅγιος μεθόδιος κατὰ τὴν
ὑποθήκην τῆς ὁσίου ἰωαννίνης (σημαίωσαι κατὰ πα-
πιστὴν πῶς Μοναχὸς Πατεράρχην διδάσκει καὶ εἰ-
σηγᾶται) ἔγραψε τὰ ὀνόματα πάντων τῶν ἑκονο-
μαχῶν Βασιλέων καὶ αὐτὸν προσέτι τῶν Θεοφίλων,
ὅπερ, ὡς ἄδεται, γουσιλῆς νηθείας καὶ δεήσεως καὶ
τῶν πρώτων ὀλίγων ἐκδομάδα τῆς μεγάλης Τεσσαρα-
κοστῆς, εὐρέθη ἐξηλαμμένον ὑπὸ τῶν ἁγίων τρεπί-
ξαν. καὶ ὡς γέγονε τὸ θαῦμα, ἐξ ἡλίου ἡ Βασίλι-
στα μετὰ τῆς ἡμετέρας τῆς μικρῆς Βασιλείας, βασιλέ-
υσα τὰς ἁγίας εἰκόνας, καὶ ἐπορεύθη εἰς τὸ Πα-
τεράρχειον καὶ ἐλαττογήθησαν, καὶ ἐξ ἐκείνης ἐκρά-

τῶσαν ἡ ἐξορτὴ τῆς ὀρθοδοξίας, ἵνα ὡς αὐτῇ αἰα-
 θεματίζωμεν τὰς Αἰρετικὰς, καὶ μακαρίζωμεν τὰς
 ὀρθοδόξους. προσεκαλέσατο εἰς τὴν τελεπείαν ἡ Βα- 35
 σίλειος ὁ Πατριάρχων, καὶ τὰς συνδεδεμένους
 πατέρας, καὶ τὰς ἀδελφούς αὐτὰς τὰς γροθίας,
 καὶ ἰδῶσα ἡ Θεοδώρα, ἐθαύμασε καὶ ἐπὶ οὐρανῷ
 τὴν ὑπομονὴν αὐτῶν. ἐγένετο δὲ ἐσοφάνης Εὐπ-
 σκοπος Νικηίας τῆς κατὰ Βιζυλίων, καὶ συνέ- 40
 θετο οὖν κωνόνα εἰς τὴν ἀναστήλωσιν τῶν ἁγίων Εἰ-
 κόνων, καθὼς καὶ ὁ Στεφάνος Θεοδώρης ἔχον Κων-
 νόνα εἰς τὴν ὄρθρον, ἦγον εἰς τὴν πρώτην Κυριακὴν
 τῆς ἁγίας Τροισαρχικῆς, καὶ τῆς ὀρθοδοξίας. αἰχ- 45
 ται δὲ οὐτὶν ἀρχαιοτάτῃ διβλίῳ ἀνωκύματι τοῦ ἐκπῶς
 λέγοντος, ὅτι ἡ Θεοδώρα ἐμνήσθη τῶν ἀγιοτάτων μετ' ο-
 θίῳ σωμαθροῖσιν πάντα ἐθέρωπον ὀρθόδοξον ἀπὸς Μη-
 τροπολιτῶν, Ἀρχιεπισκόπων, Ἐπισκόπων, Ἡγούμενων,
 Κληρικῶν, μοναχῶν καὶ κοσμικῶν, καὶ ἔλθῃν αὐτὰς εἰς τὴν
 ἁγίαν σοφίαν μετὰ Σταυρῶν καὶ Εἰκόνων τῇ πρώτῃ Κυρια- 50
 κῇ τῶν ημεσῶν, καὶ μυριαρχίᾳ πλήθους σωμαθρόντος,
 συζυγίου καὶ Μιχαήλ καὶ Θεοδώρα καὶ πᾶσα ἡ
 συνκλητὴς, ἕκαστος τῶν αὐτῶν λαμπάδος, καὶ
 ἐνωθέντες τῶν ἀγιοτάτων Πατριαρχῶν, ἐξήλθον λιτα-
 ροῦντες ὑπὸ τῇ ἁγίᾳ Φυσικῇ εἰς μετὰ τῶν ἁγίων
 Βιζυλίων

Εἰκόνων καὶ τῶν τιμῶν Σταυροῦ, καὶ τῶν ἁγίων Εὐαγγελίων, καὶ κατέβησαν μέχρι τῶν βασιλικῶν πυλῶν τῶν λεγομένων Καναρίων, ὧς αὐτοὶ ἐκτενῶς γονυμύησιν, καὶ κραζόντων πάντων τῶν, Κύριε 5 ἐλέησον, ὑπερέψαν καὶ ἐγένετο Λατρυία, καὶ ἐθέτισαν ἵνα ἐορταζῇται καὶ ἔτι. λέγουσιν δὲ ὁ

Κερχαλάτης ὅτι ὁ τοιαύτη συνελούσις ἐγένετο καὶ ἔτις ἐς τὴν Νάον τῆς Βλαχένας, ὅθεν ἀνέγοντο μετὰ λαμπάδων εἰς τὴν ἁγίαν Σοφίαν, καὶ ἀνέθεματίζοντο οἱ Εἰκονομάχοι, ὧς αὐτοὶ ὁφθαλμίας γονυμύησιν, ἐκείνη ὁ Βασιλεὺς, εἰς δὲ τῶν ἁλλων ὧν οἱ ἐξέφωνον τὸ, Αἰωνία ἡ μνήμη, ἵστατο,

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ Γ'.

10 Ἀνθυποφορὰ Λατίνων, ὡς μετανοήσας τὸν Θεόφιλον τελευτῆσαι λεγόντων, καὶ ἀναιρέσεις αὐτῆς διὰ ἀξιολόγων ἰσορκεῶν, καὶ διὰ τῶν Πορφυρογενιτῶν.

Σημείωσαι, ὅτι ὁ Θεόφιλος Εἰκονοκλάστης ὢν, καὶ διώκτης τῆς Ἐκκλησίας, καὶ τύραννος τῶν ἁγίων, καὶ 15 ἐν τῷ τοῖς λοιποῦν, εἰς τὴν εἰς τὸ Καθαρτήριο, ἰδὲ καθαρίζονται καὶ οἱ θανασίμως ἡμαρτηκότες, καὶ ὁ μόνος οἱ μετανοήσαντες καὶ ἱκανοποιήσας θεοὶ. εἰδὲ καὶ ἦν εἰς τὸν αὐτὸν, ἰδὲ νικῶν ἡ γνώμη τῆς καθολικῆς Ἐκκλησίας, ὅτι καὶ πρὸς τῆς κοινῆς κρίσεως ἐλάβετε ἔκτατον ὅτι 20 ἄρα τινὲς διὰ τῶν Εὐχῶν τῆς Ἐκκλησίας, καὶ μάλα κακότερον. Ἀλλὰ πρὸς ταῦτα ἀνθυποφέρουσιν οἱ Καθαρτηριῶται, ἦγον οἱ Ῥωμαῖοι καὶ λέγουσιν, ὅτι ἐκ ἰσχυρῶν αὐτῶν τῶν ἁγίων ἀνδρῶν ἐκείνων δέησις, καὶ ἡ τῆς Βασιλείας ἀσπὴν ὑπερθεοφίλου, 25 εἰ μὴ ἐκείνου πρῶτον ὡμολόγησε τὸ οἰκεῖον πῦμα, καλὸν εἶναι φήσας τὰς ἁγίας Εἰκόνας τιμᾶσθαι καὶ σέβασθαι, ἦν γὰρ ἑναρξεν ὁ ἀνὴρ σφόδρα, διὰ δὲ τὸ νοεῖν τὴν τῶν Εἰκονομάχων Ἀίρεσιν, ὡς ἡ καὶ αὐτῶν ἰσορία δηλοῖ, τὸ σῶμα αὐτῶν ὑπερλίαν ἡνέ- 30 κητο, ὥς ἐκκατα αὐτῶν φαίνεσθαι, εἴτα καὶ ἔργω δείξας τὴν τῶν σεβασμίων Εἰκόνων σεσκιώσιν ἁγίαν, ὡς ἐπελάβετο ἐγκολπίει τινὸς τῶν παρεσῶτων, εὐλαβῶς κατεφίλει, καὶ μετ' ὀλίγον ἀρπαγῆς πρὸς τὴν ἐκείνου δικηνομήν κατέρριψε, ὑπερθεοφίλου 35 ὁ δὲ ἰσχυρῶν ἐκτενῶς γονυμύησιν καὶ τῶν θεοφόνων καὶ ἁγίων ἐκείνων ἀνδρῶν καὶ αὐτῆς τῆς Βασιλείας, συγνώμη αὐτῶν δέδοται. Ἡμεῖς ὅμως ἀπεκρινόμενοι λέγομεν, ὅτι ὁ μόνος κομιδὴ μάταιον, ἀλλὰ καὶ ἀνόητον τὸ πιστεύειν ἡμᾶς τὴν λέγοντι ταῦτα Γονυμύησιν 40 τὴν πεπλασμένην, καὶ ἀποδέχεσθαι αὐτὴν μάρτυρα ὡς τοῖς τοῖς τοῖς μεγάλαις πλάσμασι, σιωπῶντας πύστας ἀξιολόγους ἰσορκεῖς, ὧν τινὲς μὲν μαρτυροῦσιν, ὅτι ἀχρεῶς ἀπέθανεν ὁ Θεόφιλος, τινὲς δὲ, ὅτι παρηγγίληται κατὰ τῶν Εἰκόνων καὶ ὑπερθεοφίλου

τῶν Πατριάρχων Ἰαννῆ, καὶ πάντες λέγουσιν, ὅτι ἀμετανόητος τέθυκεν, καὶ ἐσαγγέτω πρῶτον ὁ Ζωνναρᾶς, θετικὸς λέγει, τότε ἀξιώσας μὴ πῶς χωρῆσαι ἀσκηλωθῆναι Εἰκόνας, μήτε τὸν Πατριάρχην Ἰωάννην τῆς Ἐκκλησίας ἐκδιώχθαι. δεύτερον, Μιχαὴλ ὁ Γλυκὺς λέγει, Ἀλλὰ καὶ τελευτῶν ὁ Θεόφιλος παρήγγειλε μήτε τὰς ἁγίας Εἰκόνας ἀσκηλωθῆναι, μήτε τὸν Πατριάρχην Ἰωάννην τὸν τότε καθεστῆν. τρίτον, ὁ Γεώργιος Μοιναχὸς λέγει, Τὸ Βασιλεῖος δυσουτερίας νόσῳ τὴν ψυχὴν κακῶς ἀπερρίξαντος. τέταρτον, Συμεὼν ὁ Μάγιστος φησὶν (ὁ Θεόφιλος) τὸ πνέμα αὐτῶν κακῶς καὶ ὀδυνηρῶς ἀπερρίξε. πέμπτον, Κωνσταντῖνος ὁ Βασιλεὺς ὁ Πορφυρογεννητὴς φησὶ, Κατὰ τὴν ἐκείνου τῶν Ἰανναρίων μνήμης τὸν βίον μετέλαξε, πῶς καὶ τῆς ὀρθοδόξου πίστεως περὶ τοῦ πατρὸς αὐτῶν τὸν βίον μυστηριώδης, λέγει δὲ ὅτι μετενόησεν. ἕκτον, ἔσω ὁ ἰωὴλ λέγων, Θεοφίλος κακῶς καὶ ἀθλίως τὴν ψυχὴν ἀπερρίξαντος. ἑβδόμου ἐσαγγέτω ὁ Κερχαλὸς λέγων, Καταστέψαντος αὐτῶν Θεοφίλου τὴν ψυχὴν. ταῦτα συμφώνως αἱ τῶν ἰσορκεῶν ἀξιολογοί, εἰς πᾶσι βλέποντες αἱ Λατῖνοι, ἀποφέρουσιν εἰς μαρτυρίαν τὸν πρὸς τοὺς ὁμολογῶν καὶ τὸν ὑπὸ αὐτῶν ἀπατιθόντα Τζιζαρεῖν καὶ ἄλλους τινὰς, ὡς ποιᾶσι καὶ περὶ τῶν Καθαρτηρίων πυρῶν, τὸν μὲν πατέρων τὰς μαρτυρίας παρορῶντες, τινὰς δὲ καὶ πᾶσι γράφοντες, ὅτι δὲ τὰ σφίσματα καὶ τινῶν ἀνθρωπίσκων μαρτυρίας καταποφύγοντες, ὡς ποιᾶσι καὶ περὶ τῆς ἀπολυτρώσεως τῆς ψυχῆς τῶν Τραϊανῶν ἐκ τῶν ἁγίων, περὶ ὧν εὐδὲ καὶ, ἐν ἁλλοῖς ἐρμήνοι.

45,

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ Δ'

Περὶ ἀνακομιδῆς τῶν λειψάνων Νικηφόρου τῶν Πατριάρχων καὶ Θεοδώρου τῶν Στεδίτες, καὶ κατακαύσεως τῶν σωμάτων Κορριανῶν καὶ Ἰαννῆ.

55

Ἐδήθη ποτὶ ὁ Πατριάρχης μεθ' ὁμοῦ, ἵνα γένηται ἡ ἀνακομιδὴ τῶν Πατριάρχων Νικηφόρου, καὶ συγκατένευσεν εἰς τὴν αἴτησιν αὐτῶν ἡ Αὐγῆσα Θεοδώρα, καὶ ἀπεκομίσθη τὸ ἅγιον λείψανον, καὶ πρὸς ἐκείνους τῶν Στεδίτες Θεοδώρου διὰ τῶν τότε τῆς

ἐξορίας. καὶ ἦν θαυμαστὸν κατὰ ἐκείνην καὶ εἰς τὸν καιρὸν μίας γυναικὸς αὐθῆσαι τόσον τὴν ἐκείνην καὶ τὴν εὐσεβειαν ὡς τῇ Ἐκκλησίᾳ ἐκ τῶν ζήλων αὐτῆς. ἀλλὰ καὶ ὁ Μιχαὴλ Ζηλωτὴς ὢν, ὡς φαίνεται ἐκ ποτῶν, καὶ ὡς ἰσορκεῖ ὁ Μοιναχὸς Γεώργιος καὶ λέων ὁ

ὁ Γερμαντικός, ἔσπευε καὶ ἐξέβαλε τὰ τάφους τὸν Κοπρώυμνον, ὃν εὗρεν ἄλυτον, ἵσως ὡς ἀφωρισμένον, καὶ τὸν Πατριάρχην Ἰωνὴν, καὶ ἔφερεν αὐτὸς

εἰς τὸ ἱπποδρόμιον, καὶ ἐξέβάλετο αὐτὸς, καὶ ἔπειτα κατέκαυσεν αὐτὸς ἐν ἡμέρᾳ ἀγώνος.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ Ε΄.

Περὶ τῆς ἐρχομῆς τῶν Βυζαντινῶν Βυζαντινῶν, καὶ τῆς αἰτίας τῆς χειρουργίας αὐτῶν τε καὶ τῆς Βυζαντινῆς.

Ὁ Βόραιοι τῶν Βυζαντινῶν ὁ Αὐθιότης ὡς ἔμαθεν ὅτι ὁ Θεόφιλος ἐτελεύτησε, καὶ κυβερνᾷ τὴν βασιλείαν ἡ συζυγὸς αὐτοῦ μετὰ παιδὶς μικρὰ, ὑψώθη, καὶ ἔσπευε ἀποκρυσταλλῶς ὅτι ἐκ τῆς βασιλείας ἔχον πῶς ἀγαπᾷ καὶ πῶς συμφωνίαν, μόνον βέλεται ἐλθεῖν κατὰ τῆς Κωνσταντινουπόλεως. ἀλλὰ ἡ βασίλισσα εὐφροσύνης τοῖς ἀποκρυσταλλοῖς αὐτῷ ἀπεκρίθη, λέγουσα, εἰ ὁ Αὐθιότης ὑμῶν νικηθῆσεται ὑπὸ μιᾶς γυναικὸς, ὡς τρεπὴ μεγάλη καὶ κατηγορία αὐτῷ ἔσται, εἰ δὲ νικῆται αὐτὴ γυναικί, ὅθεν αὐτῇ ἔτι κατηγορία μετὰ ἑστί. καὶ ταῦτα ὁ Βόραιοι ἀκούσας, ἐρήνισεν. Εἶτα δὲ τινα Θεοδοσίον ἐπιλεγόμενον κεφαρᾶν αἰχμαλωτίσεντα πρὸ πολλῶν εἰς Βυζαντινῶν, ἡ Θεοδώρα δὲ τῶν οὐρανῶν, ἐμήνυσε τῷ Βογαρείῳ αὐτὸν εἶρεν, καὶ αὐτὴ δώσατο τὸν ἀτίλυτον αὐτῷ. ὁ δὲ ἀντεζήτησε πῶς ἀδελφῷ αὐτοῦ ἔσαν δάκρυα καὶ ἐλυσκομένην εἰς τὰ βασίλεια, ἡτις καὶ γράμματα ἔμαθε, καὶ πῶς ἐσέβησαν ἐνιδάχθη, καὶ γέγονε καὶ ἐναρέτης ζωῆς. ἐπαυλίσθη δὲ εἰς τὸν ἀδελφόν, ἔσπευον αὐτῷ τῷ Βογαρείῳ τῆς ὁδοξίας τῶν ἀσέβητων, ἦν δὲ καὶ ὑπὸ τῆς Θεοδοσίας κατηχηθεὶς ὁ Βόραιοι ἰκανῶς, σιωπῇ δὲ καὶ πέντα μεγάλη εἰς πῶς Βυζαντινῶν, καὶ ἐπαυλίσθη ἔκκεισε τὸ θαῦμα τῶν ποσὶ ἀγίων, ὑπερέβη, ὅτι ἐὰν ὁ ἱερεὺς Χριστὸς αὐτὸς χορτάσῃ, πάντας αὐτὸς βα

πτισθῆναι, καὶ ὡς τῆς θαύματος, ἐγένισεν ὁ τόπος δὲ τῆς ἐκείνου, καὶ ἐχορτάσθησαν ὑπὸ τῶν ὁσπείων καὶ ἄλλων ἐδιδότων, καὶ ἐδέξατο τὸν Χριστὸν, καὶ ἐβαπτίσθη ὁ Αὐθιότης ὁ Βόραιοι, καὶ μετὰ τὴν βαπτίσαντα Μιχαήλ, καὶ ὁ λαὸς ὁμοίως ἐχειρουργήθη. ἔκτισε δὲ καὶ ἐκκλησίαν, καὶ ἐζωγράφησεν αὐτῷ Ῥωμαῖος τὸς μοναχοὺς Μεθόδιος τῆς οὐρα, ὅς καὶ ἐν ταῖς ἡμέραις 15 ἰσορῶν, ἰσόρρησε καὶ πῶς δαίμονες παρεσάν τῷ Κυρίῳ, καὶ ὡς εἶδε τὸν Παράδεισον καὶ πῶς κόλασιν ὁ Βόραιοι, ὁ μετὰ τὸν βαπτισμὸν εἰς Μιχαήλ, ἐφοβήθη τὸν Θεόν, καὶ ἐσερέωθη μάλλον εἰς πῶς χειρουργήσων. λέγει δὲ Συμεὼν ὁ Μάγιστος, ὅτι τῷ Μιχαήλ πολεμιστὸς τὸν Βόραιοι, ἐγένετο ὁ Βόραιοι Χριστιανός, καὶ ὅτι ἐπαυλίσθησαν αὐτῷ τῷ Βογαρείῳ οἱ Βυζαντινοί, οὐκ ἔχον Σταυρὸν εἰς τὸν κόλπον ἐν ἑκα αὐτῶν, εἶτα φανερώς κατέχευε, ἐβάπτιζε, καὶ ἔτιωε ὑπὸ 25 μικρῶν σπινθήρων ὡς Χριστῷ ἐγενέτο τοῖς τὸν μέγα κατόρθωμα. ὁ δὲ Παφλαγῶν εἰς τὸν βίον τῶν ἀγίων Ἰγνατίου λέγει, ὅτι ποῖα ταλαιπωρήματα ὁ βαρβάρους, τῶν Βασιλέως διεξήλθον, ἐχειρουργήθη. ὁ δὲ Θεοφάνης φησὶν, ἐπὶ κίνησιν ἔχον ὁ Βασιλεὺς κατὰ Βυζαντινῶν, λιμῷ τρυχωμένων, ἤτιστα το Χριστιανοὶ γινώσκον, καὶ τῷ Βασιλεῖ ὑποπαύσασθαι, καὶ ὁ Βασιλεὺς Μιχαήλ τὸν Ἀρχιεπίσκοπον Βυζαντινῶν βαπτίσας, ἐπέθηκεν αὐτῷ τὸ ὄνομα αὐτοῦ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΑ΄.

Πῶς, καὶ πότε ἐγένοντο αἱ Πάπαι κύριοι πόλεων καὶ Ἐπαρχιών, καὶ πότε ἤρξαντο ἀλλάσσειν τὰ ὀνόματα αὐτῶν, καὶ πῶς οἱ Βασιλεῖς καὶ Ῥῆγες ἐπευπαντῶσαν αὐτὸς, καὶ πῶς ἐγένοντο Πάπαι σημαντικῶς.

Ἀπὸ δὲ ἑλθόντων καὶ εἰς τὰ συμβάντα εἰς πῶς Ῥώμῃ. Στέφανος, ὁ δούτερος ἀναχλάμηνος ὑπὸ Αἰσάφου Ῥηγὸς Λογγιβάρδων, ἀπέρχεται εἰς Πιστὸν Ῥῆγα Φραγκίας, ἔτι ἡ σωεργεία κατεπολέμεισε τὸν Λογγιβάρδων τῶν Αἰσάφου ὁ Πάπας Στέφανος, καὶ δὲ ὑπὸ δὲ ἀπὸ τῆς ἀπὸ τῆς Αἰσάφου, ὁ Πάπας ἔλαβε τὰς τιμὰς αὐτῶν, καὶ ἐκλαπόντων καὶ τῶν ἑξάρχων Κωνσταντινουπόλεως ὑπὸ ἱππίας, οἵτινες ἔμεναν ἔτη ὅλην ἐβδομήκοντα, ἔλαβον ὁ Πάπας τὰς τίμους τῶν Ῥωμαίων ὅσας ἐδύνηθη εἰς ἱππίαν, Ἀδελφὸν δὲ τῶν πρώτων μαχομένων Δεξιδελίῳ Ῥηγὶ Λογγιβάρδων, ὁ Δεξιδελίος

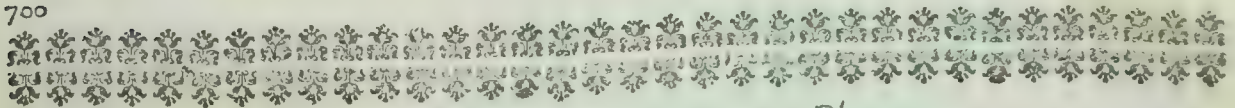
ὁ μῆνυσεν αὐτῷ ἀναμνήσκων τὰς βίβλας καὶ ἡσυχάζειν ὡς μοναχός, ὁ δὲ Πάπας δεινῶς κορύβη 45 Ῥηγὸς Φραγκίας, ἔσπευε στρατὰματα καὶ οἰκισσε τὸν Δεξιδελίον καὶ τὸν γαμβρὸν αὐτοῦ, ὅθεν βασιλεὺς ὁ Δεξιδελίος ἀφῆκε τὰς τιμὰς τῷ Πάπᾳ, καὶ ἀφίερσε καὶ ἐκ τῶν ἐαυτοῦ τῇ Ἐκκλησίᾳ τῆς Ῥώμης. ἀπελθὼν δὲ ὁ Κάρυλος εἰς Ῥώμην, ἐβεβώσεν ἔχον 50 τὸν Πάπαν ὅσα ἔχον ἡ Ἐκκλησία Ῥώμης εἰς πῶς ἔχον αὐτῆς. Στέφανος δὲ ὁ τέταρτος Φυλαδέετι ὑπὸ τῶν ἀνωτέρων ἀρχιερέων Καμπύλῃ, καὶ ἀπέρχεται εἰς Φραντζαν, ἐπευπαντῶσε δὲ αὐτῷ ὁ Ῥῆγ Λαδοβίκος, ὁ μὲν καὶ ἐφίλησεν αὐτὸς τὰς πόδας, μέλις α

μάλιστα δὲ ἐτίμησεν αὐτὸν ὅτι διορίζετο αὐτῷ, ἐπειδὴ ἦν βίβη καλῶς, τὰ δὲ μετ' ἐκείνον Παρχάλη παρβληθῆτος χωρὶς γνώμης τῆς Λοδοβίκου, ὁ Λοδοβίκος ἔγραψεν εἰς τὸν Κληρὸν, ὅτι δέον ἐστὶ φυλάττειν τὰ ὅρια καὶ μὴ ἀθετεῖσθαι τὰς συνθήκας, καὶ λοιπὸν χωρὶς ἐδήσεως τῶν Αὐτοκράτορες Πάπαν μηκέτι γίνεσθαι, ὅτι ἀκολυθῆ παιδία ἀσύγνωστος. ἔλαβε δὲ ὁ Λοδοβίκος ὑπὸ τῆς Πάπας ὅσα παρῆρπασε κάστρα, καὶ μόνον ἀφῆκον ἔχεν αἰχῆς ἑστέρεον, τοιούτῳ τι πρώτῳ ἐγέννησεν ἡ σέβις τῶν Λέοντος. ἔπειτα ἐπὶ ὁ Παρχάλης πρὸς ὃν ἔγραφε Θεόδωρος ὁ Σταθίτης. ὅτι δὲ τῶν μετ' ἐκείνον Εὐγενίῳ φασὶν οἱ Λατίνοι, ὅτι Μιχαὴλ ὁ Τραυλὸς ἔσπελεν εἰς Λοδοβίκον καὶ ἡρώτα, ὅποιαν γνώμην ἔχει περὶ τῶν Βικόνων, ὁ δὲ ἔσπελε τὰς πρέσβεις εἰς τὸν Πάπαν εἰπὼν, ὅτι ἐκείνους ἐστὶν ἴδιον κρῖναι τὰς Ἐκκλησίας. Ἀλλὰ ῥητόν, ὅτι ὁ Τραυλὸς εἶχε πολλὰς διδασκάλας εἰς τὴν Ἀνατολίαν καὶ ἁγίους, οἱ καὶ ἐδίδασκον αὐτὸν καὶ ἡλεγχον, καὶ οὐκ ἤκεν αὐτῶν, ὡς ὡν κληρὸς ὅλος εἰς τὴν Εἰκονομαχίαν, καὶ Λοδοβίκον ἐρωτῆσαι, ἐστὶ πλάσμα. ὅτι δὲ ἕμῃνος ὁ ῥώμης, ἀλλὰ κοινῶς ἡ Ἐκκλησία, καὶ εἰς ἡμεῶν αἰάγκης καὶ Πατριάρχης καὶ ἀπλῶς Ἐπίσκοπος κρῖναι καὶ ἐλέγχει καὶ ἐπιτιμᾷ περὶ πίστεως, εἴρηται πολλὰς, εἰμὲν καὶ ἀποτίς, ὅτι ὁ Τραυλὸς ἤκεσεν ὅτι ἐκείνους οἱ ῥῆγες τῆς φράντζας ἡθροισαν Συνοδὸν κατὰ τὸν ἁγίον Βικόνων, ὡς εἴρηται αἰωτέρω, καὶ ἡθέλησε βεβαιωθῆναι εἴγε εἰς τοιούτοις ὡς ἤκεσε, καὶ ἀπατῶ ἔσπελεν ἐρωτῶν, καὶ ἴδε αἰωτέρω κεφάλαιον ὁ γδοον. Γρηγόριος ὁ τέταρτος ἐκ ἡθέλησε μόνῃ τῇ ψήφῳ τῶν Κληρικῶν τὸ παπαῖον, ἔως ἔβειβώσεν αὐτὸ ὁ ῥῆξ Λοδοβίκος. ἔπειτα ἡθροισε Συνοδὸν, καὶ ἐπόμην τῆς ἐβδόμης Οἰκουμενικῆς τῇ δεκάτῃ σὺν τῷ Κανόνι, ἐκώλυσε καὶ αὐτὸς συνοδικῶς ἵνα μὴ οἱ ἐκκλησιαστικοὶ Ἐπίσκοποι καὶ οἱ λοιποὶ φορῶσι χρυσᾶ καὶ μεταξὺ τὰ ἱμάτια. ὁ δὲ ῥῆξ ὁ Πλάτυνας εἰς τὴν ζωὴν Βονεδίκτε τῶν τετάρτου, λέγων ὅτι οἱ Πάπαι μετέβαλον τὴν ἀνσηρότητα εἰς ἀκολασίαν, καὶ χωρὶς τῶν ἔχον τὰς ἐμπειροζοντας ὡφθίσαν ὁπρία καὶ τέρατα, ἀσχερῶς καὶ σιμωνιακῶς γινόμενοι Πάπαι, ὅθεν καὶ μάλλον ἐταπένυσαν τὸν θρόνον τῆς Ῥώμης, ἢ ὑψώσαν, καὶ ἀπὸ τῶν Κλήμης ὁ δώτερος σιμωνικῶς διεπύξατο, χωρὶς τῆς γνώμης τῆς Ἐκκλησίας τῆς Δύσεως μηκέτι γίνεσθαι Πάπαι, καθότι μόνον οἱ πλάσιοι καὶ ἐτιδανοὶ θυνάμει χρημάτων ἐλάμβανον τὸ παπαῖον, ἀρπάζοντες τὸν θρόνον σιμωνιακῶς. ἐφαρμάκυσαν ὁμῶς τὸν τίμιον καὶ ὅσιον Πάπαι οἱ Ῥώμαιοι, ὅτι ἐγινέτο Πάπαις χωρὶς τῆς θελήματος αὐτῶν. ἄλλαι δὲ λέ-

γασιν, ὅτι αὐτὸν ἐφαρμάκυσσε Στέφανος ὁ Ἀρσένος αὐτῶν, ὁ κληθεὶς Δάμασος δώτερος, ὅστις ὦν ἦν αὐτῷ χρηματικῶς εἶδος, μετὰ ἄκοντες ἡμέρας τῆς χειρουργίας αὐτῶν ἐδιώχθη τῶν θρόνων. ἀλλὰ δὴ καὶ Νικόλαος ὁ δώτερος ἀγαθὸς καὶ δίκαιος, Συνοδὸν ἡθροισεν ἐν τῷ Λατινισμῷ τῶν μηκέτι γίνεσθαι Πάπαι ἢ δι' ἀργυρίων, ἢ δι' ἄλλης δωρεᾶς ἀνθρωπίνης, ἢ δι' αἵματός, ἢ τῶν Στρατῶν, ἀλλὰ τῇ κοινῇ ἐκκλησιαστικῇ ψήφῳ. καὶ ὅστις γονήσεται Πάπας τῶν λοιπῶν παρὰ νόμους, ἀποστῆται δι' ἡμῶς ὀνομάζεσθαι, καὶ ἀναθεματίζεσθαι ὡς παροδότης καὶ παρὰ νόμους, καὶ πάσῃ ἀνθρωπίνῃ βοήθειᾳ ἐξοστρακίζεσθαι τῶν θρόνων. καὶ σημείωσαι, ὅτι οἱ μετὰ τὴν Συνοδὸν ταύτην Πάπαι ὑποέκωνται τῷ ἀναθεματισμῷ ταύτης, ὅσοι δηλαδὴ παρὰ νόμους γίνονται. ῥητόν καὶ τῶν, ὅτι τὸν Πάπαι Σέργιον δώτερον λεγομένον, ἀπὸ τῶν καλεσθῆναι Χαιρέτομον, ψηφισάμενοι αὐτὸν, ὠνόμασαν Σέργιον, βασιλεύοντος Θεοφίλου, καὶ ἐπὶ αὐτοῦ ἐγένετο ἀρχὴ ὁμιλῶσθαι τὰ ὀνόματα τῶν Παπῶν. ὅτι Σεργίος δὲ τῶν ὁ Λοδοβίκος ὁ ἔργονος τῶν μεγάλων Λοδοβίκων καὶ ἡδὲ Λοταρίων ἦλθον εἰς Ῥώμην ἀπεσταλμένοι ὑπὸ τῶν πατέρων αὐτῶν, ὅτι προϋπήνησαν ὁ ἴδιος Πάπας, ὡς παρὰ νόμους ὁ Βιταλιανὸς τὸν Αὐτοκράτορα Κωνσταντῖνον, ἀλλ' ἔσπελε Κληρὸν εἰς ὑπακοήν, ὁ δὲ Σέργιος παρὰ νόμους αὐτὸν εἰς τὴν σκάλαν τῆς Ἐκκλησίας, ἐκ ἐφίλησε δὲ τὰς πόδας αὐτῶν ὁ Λοδοβίκος, ἀλλὰ ἡσάμνηται μόνον ἀδελφικῶς. εὐδὲ σημείωσαι, ὅτι ὁ Πάπας Ἰωάννης ἐγονάτισε δεσπόμην ἐνώπιον τῶν Βασιλέων ἱερῶν τῶν θρόνων, τὸν δὲ Κωνσταντῖνον παρὰ νόμους ἔξω τῆς Ῥώμης ὁ Βιταλιανὸς, τῶν δὲ παρὰ νόμους εἰς τὴν σκάλαν τῆς Ἐκκλησίας ὁ Σέργιος. ὕστερον δὲ, ἐπὶ ἔβαλον εἰς μάχην τῶν Βασιλέων καὶ Ῥῆγας καὶ Αὐθούτας Ἀνατολῆς καὶ Δύσεως οἱ Ἐπίσκοποι Ῥώμης, γανύμενοι ὡς ὁ Κρόνος εἰς τὴν χύσιν τῶν ἀνθρωπίνων αἵματός, κατεσκόψαν ἵνα ἀσπάζωνται οἱ Βασιλεῖς τὸν πόδα αὐτῶν. ἀλλὰ τῶν Κρόνος τὰς ἀνθρωπίνων αἱματεκχυσίας ἐκώλυον ὁ Συρακῆσι Γέλων, νικῆσας τὰς Ἀφρικανὰς (ὡς οἱ ἐτελείτο τὸ μῦθος) καὶ εἰρηνοῦν μετ' ἐκείνων. τῶν δὲ τῶν ἀσεβέστατον ἔργον τίς ἀνθρωπίνου ἀσπάζειν αὐτῶν; Ναι, τὸ οἰκεία θελήσει τινὰς φιλεῖν τὰς πόδας τῶν Ἐπισκόπων, ἔστω, ἀλλ' εἶναι δόγμα, καὶ καταφρονεῖσθαι τὰς χεῖρας κυρίως τὰς χεῖρας Βασιλέων φιλεῖν τὰς πόδας τῶν Ῥώμης, πρὸς τὴν ἀνδρῶν εἶναι, καὶ πάσης ἀνομίας ἐπέκεινται εἶναι, ἐπειδὴ τῶν ἐγινέτο τὸ αὐτίθειν, καθότι τίθεται ὁ τίμιος Σταντῶν, φῶς, εἰς τὴν κατανόησιν τῶν ἡρώων.

Κ Ε Φ Α Λ Α Ι Ο Ν Ι Β'.

Περὶ τῆς γυναικὸς τῆς γυναικὸς Πάπα Ῥώμης, καὶ τελευτήσας ἐν τῇ λιτανείᾳ, καὶ τελευτήσας ἐκεί. 15

Τῷ ἔτει ὀκτακοσῶν τεσσαρακοσῶν ἐβδόμῃ ἐγένετο Πάπας ὁ πανδύφημος Λέων ὁ τέταρτος, καὶ κοιμηθὼς αὐτῷ τῷ ἔτει ὀκτακοσῶν πρωτοκοσῶν τρίτῃ, ἐγένετο Πάπας Ἰωάννης, ἐγνωσθὲν δὲ ὅτι ἦν γυνή. ἔμαθε δὲ γράμματα εἰς τὰς Ἀθήνας, καθὼς ἰσχυροῦσι πολλοί. ἐλθὼσα δὲ εἰς Ῥώμην καὶ διδάσκειν μετ' αὐγλώτας τὰς Ἐπισήμας, ψηφίζεται μετὰ τὸν Λέοντα εἰς τὸν θρόνον τῷ Πέτρῳ. ἐγκαθίσταται δὲ ἐπὶ τὸν θρόνον αὐτῆς, καὶ ἔχουσα αἰάκητι παραγεῖσθαι μετὰ λιτανείας εἰς τὸν Ναὸν τοῦ Λατεραῖου, ἀναμέσον τῶν Θεάτρων τῶν λεγομένων Κολοσσῶν εἰς τὸν Ναὸν τῶν ἁγίων Κληδόντος ὁδὸν αἰσῶν, ἐτελεύτησε πρὶν τὸ θάνατον, ἐπειδὴ ἐγνώσκει τὸ βρέφους παρακμήσει. ἐπαπισσε δὲ χρίσας δύο, Μήνας πούτε καὶ ἡμέρας τεσσαρεσ.

ἐτάφη δὲ αὐτῷ ὅπου καὶ ἐτελεύτησεν. λέγουσι δὲ τὸν ἀπόστολον Φαυερῶσαι αὐτῷ, ἐπὶ τῇ παύσει.

Πάπας πᾶτερ πατέρων, δέξον γυνήμα παπίσας. ὅτινα εἶχον ἡμεῖς τὴν αὐθρόωσαν φήμη μετέβαλον. 10 αἱ τὴν πρὸς τὰ Ἱεροσολύμων Νεκταρίῳ μεμνημένην Παροιμίαν.

Πάπας τις ἐγκυμονήσας, τίποτε ἐμελεν ὡς θήλυ, τὸ νομα δ' ὦν Ἰωάννης, Ἰωάννα μετεκλήθη.

Καὶ γυνὴ σαφῶς γνωσθεῖσα, τὸ παπίδιον διαλάττει. 15 ὅπως δὲ πολλοὶ τῶν παλαιῶν γεγονέναι τὴν καὶ ἀλήθειαν, φέρουσι δὲ εἰς ταῦτα λέγοντες πολλὰ ἰσορκεῖς μάρτυρας, καὶ πολλὰ περιστατικά συμβαίνοντα τὸ δρᾶμα ἄγασιν εἰς τὸ μέσον.

20

Π Α Ρ Α Γ Ρ Α Φ Ο Ν Β'

Ἐναντιότης Εἰνίκα καὶ Βαρωνίκα, μὴ ὑπάρχει ποτε γυνήκα Πάπαν Ῥώμης λεγόντων, ἀλλ' Ἰωάννη τὴν οὐδον ὡς ἀπλοῦκον γυνήκα κεκληθῆναι. 25

Ἀντιφερῶντος ὁ Εἰνίος εἰς τὴν τριώτην ἀλήθειαν, φοβερῶς ἐπὶ εἰς καὶ ἡ ἀλήθεια, ὅτι αὐτὸ τοῦτον βεβαιωθὴ καταβάλλεται καὶ ὁκτὸς ἡ ἐξουσία τῷ Πάπᾳ, φησὶν, ὅτι Ἰωάννης ὁ οὐδον, ὁ μετὰ Ἀδελανδὸν δηλαδὴ τὸν δεύτερον, μὴ ὦν ἄξιος ἀνίστηναι τῷ Κωνσταντινουπόλεως Φωτίῳ, ὡς ἀπλοῦκον γυνή. ὁ δὲ Βαρωνίος, ἄλλος ἄλλος σοφιστὴς λέγει, ὅτι Ἰωάννης ὁ βαλὼν τὸν πῶτον εἰς τὸν θρόνον αὐτῷ, ἐποίησεν ἔργον, ὅπερ ἦν φρόνημα τῆς σαρκὸς καὶ ἔχθρα πρὸς Θεὸν τὸ πρῶτον, ὥστε ἡ Ῥώμη ἀναξιώτε-

ραν καὶ ἀχρηστοτέραν πρεσβεῖαν ὡς ἐκείνη ἢ ἐσπῶν ὁ Ἰωάννης Φωτίῳ ἐκείδον, ὅθεν καὶ ἀπὸ τῶν ἀπλοῦκων καὶ ἀπαλόκων ὡς ἀπλοῦκον γυνή, ὡς μὴ δυνατὸς αὐτῇ σῆναι, ὡς καὶ Νικόλαος καὶ Ἀδελανδός, 30 τῷ ἀνέχῳ Φωτίῳ, οἱ δὲ μεταγωγέροι ἀγνοοῦσι φημίσαν ὅτι εἰς γυνή. ἔπειτα δὲ ὁ Εἰνίος τὴν γνώμην τῷ Βαρωνίῳ εἰς τὰς σημειώσεις Ἰωάννη οὐδον, καὶ ἀπαρτίζει τὸν λόγον ὅτι ἦν ποτὲ Πάπας γυνή, ὡς καὶ ὁ οὐκ ὀφείλει, εἰς τὰς σημειώσεις αὐτῶν εἰς τὸν 35 Πλάτωνα.

Π Α Ρ Α Γ Ρ Α Φ Ο Ν Γ'.

Ἀπόδειξις ἐκ πάντων τῶν ἰσορκεῶν, ὅτι φύσει γυνὴ γέγονε Πάπας Ῥώμης μετὰ Λέοντα τὸν τέταρτον. 40

Οὐ διγνῶνται οἱ ἰσορκεῖς περὶ τὰς τῶν Ἰωάννη ὅς ἦν μετὰ Ἀδελανδὸν τὸν δεύτερον ὅτι ἦν γυνή, ἀλλ' ἅπαντες ὁμολογοῦσι πεφυκέναι γυνήκα Ἰωάννην, ὅς ἦν ἀπόστολος Λέωντος τῷ τέταρτῳ, ὃν καὶ διεδέξατο Βενέδικτος ὁ τρίτος, μετ' ὃν Νικόλαος ὁ πρῶτος, ὁ καὶ Ἀδελανδὸς τῷ δεύτερῳ. ὁ Σαβέλιος Ἐννεάδος κεφαλαίῳ ὀκτώτῳ, ἐμβλῖναι πρῶτον, ἐκείνην τὴν γυνήκα ἥπερ ἦν ἀπόστολος τῷ Λέοντι καλεῖ Ἰωάννην

ἐβδόμην, τὸν δὲ Ἰωάννην, ὅς ἦν ἀπόστολος Ἀδελανδὸς τῷ δεύτερῳ μετὰ ταῦτα καλεῖ Ἰωάννην οὐδον. 45 ὁ δὲ ἐπὶ Φασίν ὁ Σιγνιβέρτος κατὰ τὸ ὀκτακοσιοστὸν πρωτοκοσθὸν τέταρτον ἔτος, διηγήσατο περὶ τῆς γυναικὸς Ἰωάννης, ὅτι Ἰωάννης ὁ οὐδον ἦν, καὶ ἐν μόνῳ φησὶ σωθήσεται γνωστὸν, ὅτι καὶ κοιμηθῆς μετ' αὐτῆς, καὶ πληρώσας αὐτῶν, ἐγνώσκει Πάπας ὑπάρχουσα, ὅθεν καὶ ἔννεος μετὰ τῶν Παπῶν ἐκ ἀρεθμῶν αὐτῶν.

50

Π Α Ρ Α Γ Ρ Α Φ Ο Ν Δ'.

Ὅτι ἀπὸ τῶν τινῶν τῶν παπίσας μὴ συναρθεῖν τοῖς Πάπαις τὴν Πάπαν Ἰωάννην, σωθεῖν ἐκ τῆς τῶν ἀποστόλων Ἀδελανδὸς τῷ δεύτερῳ Ἰωάννην οὐδον λεγέσθαι, τῷ Πλάτωνα εἶχον αὐτὸν λέγοντος, καὶ περὶ τῶν πρώτων ὀνόματος καὶ τῆς πατρὸς τῆς Πάπας Ἰωάννης, καὶ πρὸς τέθνηκε.

καὶ

Καὶ οὐτάδε σιωπῇ τὸν Διάδοχον Ἀδριανὸν τῷ
δούτῳ ἐπὶ τῷ ἀγέῳ ἰωάννην ὁρῶν,
ὃν ὁ Πλάτῳ εἶπεν καλῶς. ἡ δὲ διώγει (ἀπώ-
μην παλιν) ἐν σιωπῇ ἰωάννης ὁ γδὲ τῆς Παπί-
5 σης ἐστὶν αὐτῇ, Γωμήτις ὀνόματι. Πιλβέρτη ἰγ-
γλίζα ἀπὸ πατρὸς τῷ λεγομένῳ Μογεντίαν Φρα-
εῖς, φεραμένη τὸν ἄνδρα, κατέλαβε τὰς Ἀ-
θήνας, καὶ ἐκείθεν πρὸς Ῥώμην, ὅπου καὶ λέγεται

ἦθι καὶ διδασκαλίαν ἀπὸ πάντας ὁδοποιῆσαι, ὅ-
θεν καὶ κοινῇ ψήφῳ ἐδέχθη τῷ Ἀρχιερωσύμῳ κατὰ
τὸ ὀκτακοσίον προτιθεσὶν τέταρτον ἔτος. πρῶτον
μὲν, ὡς ἄρχειται, ὀνομαζομένη Πιλβέρτη, ὅς δὲ τῷ Πα-
πάτῳ, ἔκαστὸν Μαρτιανὸν τὸν Σκότον ἐγκρατὴς ἐγέ-
νετο ἔτη δύο. Μῆνας πέντε καὶ ἡμέρας τέσσαρας,
ἰωάννης ἐπεκαλέσθη. τῶς δὲ ἐν τῷ τοκετῷ αὐτῆς
ἐν αὐτῇ τῇ κοινῇ πλατείᾳ ἐφανερῶς καὶ τέθνηκε.

10

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ Ε'.

Περὶ τῷ ἑσμὲ τῶν μαρτύρων, καὶ μάλιστα παπιδῶν, ὡς ἀνώνυμός τις καὶ Κηράδος Δεκκέρως φερεσφίρεσι,
Πάπαν Ῥώμης γυναικᾶ ὅπως γενομένη μαρτυρήσας.

15 Τούτης τῆς διήγησις πρὸς ἀλήθειαν ἀνώνυμός τις
συγγραφὴς ἐπὶ ἰσχυρῶς βιβλίῳ δεκάτῳ,
ἐν τῷ καταλόγῳ τῶν τῆς ἀληθείας μαρτύρων, καὶ
Κηράδου ὁ Δεκκέρως ἐν τῇ ἐπιγραφῇ τῆς ἀληθείας ἰσο-
ρίας περὶ τῷ Πάπᾳ ἰωάννῳ ἐγδὲς ὅτι ἦν γυνὴ καὶ
20 βρεφοτόκος, καὶ Ἀλέξανδρος ὁ κόκκος ἐν τῷ Δια-
λόγῳ αὐτῇ περὶ τῆς Πάπας ἰωάννης κατὰ πλάτος
δεικνύσιν, μάλιστα ταῖς μαρτυρίαις Ῥανάλφῳ Μο-
ναχῇ τῷ Φλαβιανῶς ὅστις ἔζη τῷ ἔτῳ ὀκτακοσίῳ
τετακτοῦ, καὶ Μαρτιανῇ τῇ Σκότῳ Μοναχῇ Φωλδέν-
25 σε. καὶ Σιμβέρτῳ Μοναχῇ Γεμβλακούσῳ, καὶ
Μαρτίνῳ Πολόνῳ, ὅστις ἦν πινδύματιδος ἱεροκήρυξ
τῷ τετακτοῦ, καὶ Φραγγίσκῳ Πετραρχῇ, ὅστις
ἦν σιμηλικιώτης Μαρτίνῳ τῷ Πολόνῳ καὶ οἰκοῦντι
τῷ Πάπᾳ, καὶ ἰωάννῳ Βοκατζίῳ τῶν αὐτῶν σιμηλι-
30 κιώτῳ, καὶ Μαρτίνῳ τῷ Μινούτῳ, καὶ Ἀντωνίῳ Ἀρχιεπι-
σκοπῷ Φλωρεντίας, καὶ Ὁθωνῷ Ἐπισκόπῳ Φρεσινγκίσε,
καὶ τῷ παλαιῷ Χρυσῷ τῶν Ἀνγλιστῶν, καὶ Οὐ-
λιέλμῳ τῷ Ὀκάρῳ, καὶ Ῥαφαὴλ τῷ Βορατιρῶν,
καὶ Γελελμῳ Ἰακώβῳ Ἐγμυδένῳ, καὶ τῷ Πλά-
35 τίνῳ, καὶ τῷ Σαβελίνῳ, καὶ Ἰακώβῳ Φιλίππῳ
Βεργολίσε, καὶ Ματθαίῳ Παλμερίῳ, καὶ Τελδε-
μῳ, καὶ ἰωάννῳ τῷ Στέφᾳ, καὶ Νικολῶν, καὶ
Βασιλείῳ Ἀνισλίῳ, καὶ Ἀλβέρτῳ Κρατζίῳ, καὶ Βερ-

νέῳ Ῥολιβίλμῳ Καρτισπῶν, συγγραφῆς τῷ σιω-
πῆτος τῶν χρόνων, καὶ Κοιλίῳ Ροδιγίνῳ, καὶ
ἰωάννῳ Δεκκίῳ, καὶ Χρυσῶν Κασαίῳ, καὶ Γοθ-
φρίδῳ Βιτερβίσις, καὶ ἰωάννῳ Μεσερζίῳ, καὶ
Θεοδώρῳ Δοσίῳ, καὶ τῷ Χαλκοκονδύλῳ, καὶ Σχιδρί-
σε, καὶ Λασιάρῳ, καὶ Φωλδόνῳ, καὶ Βασιλείῳ
Μαυριανῳ, καὶ ἐπιστολῇ τινὲς τῷ Παρισίῳ Ὁζο-
νίσις, καὶ Πραγγίσε, καὶ τῷ Τέζτορε, καὶ τῷ
Καργγίῳ, καὶ τῷ βιβλίῳ τῶν συγχωρητικῶν τῆς
Ῥώμης, τυπωθεὶς κατὰ τὸ χιλίον προτιθε-
σιν ἐκδοσὶν πέμπτῳ ἐν Ῥώμῃ, καὶ Ἰακώβῳ Ἐι-
σημερίῳ, καὶ ἰωάννῳ Ἰνάλδῳ. αὐτὸς ἡ ἑσφίρε ἀπὸ
ποδῶν ἐπὶ τῷ Ῥωμαϊκῇ Ἐκκλησίᾳ ἀναμνησθή-
τως καὶ ἐλέγετο καὶ ὑπεφέρετο, καὶ ἐξείρε τῶν Ῥω-
μῶν συγγραφῶν, ἐξείρε τῶν Ἀρχιερέων τῆς Ῥώ-
μης ἐν τῷ αὐτῷ, ἡ δὲ συγγραφῆς αὐτῶν
ἡλεγεσθαι ὅλως, καὶ γὰρ πρῶτον ἐπιστάθη ἅπας
ὁ κόσμος ἀληθῶς ὑπάρχει καὶ συμβῆναι τῷτο, καὶ
γὰρ ἐκείνῳ τῶν ἀδυνάτων καὶ τῶν ἀπίστων, ἀλλὰ καὶ
τῶν διωκτῶν καὶ τῶν ἐνδεχομένων. τῶς τοῖς δὲ
σημαίσι καὶ μαρτυρίαις, καὶ μάλιστα ποδῶν ὅτων
παπιδῶν ἐξ αὐτῶν, φερεσφίρεται πρὸς διήγησιν φερε-
σφίρε, ἐστὶν αἰσχρὴ τὸ ἀρεσθῆναι αὐτῶν.

40

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ Σ'.

Ὅτι τῆς Πάπας γενομένης γυναικὸς Φωτίῳ καὶ Στυλιανῷ ἐχρὼς ἐκ ἑσφίρε, ἀλλ' ὡς ἀνὸς ἐκ ἐμνήσθησαν.

45 Ὁ Φωτίος ἐν τῷ περὶ ἐκπρεπείας τῷ αἰγίῳ Πινδύ-
ματι, καὶ Στυλιανῷ ὁ Νεοκτιστῆς γράφων
πρὸς Στέφανον Ῥώμης τὸν Βορέδιον, τίθεται μετὰ
τὸν Λέοντα ἐκ ἰωάννην ἔπε ἰωάννην. Ἀλλὰ ἔπειτα
ὅτι ἐκείνῳ τὸν νόμιμον ἔπον Διάδοχον τῷ Λέοντι,
πρὸς δὲ παρεσφίρεσαν ἀσεβῶς κυράττειν Πιλβέρτην
50

καὶ μετακληθεῖσαν ἰωάννην ἀφῆκαν, καὶ γὰρ σιωπῇ
σαν οἱ Ἀντιοχείοι ἀνακαλύπτει τῶν ἀδελφῶν τὸ
ἐλαττώματα. καὶ ἡμεῖς τῷτο ἐκ ἐλέγετο, εἰς ἀδελ-
φοὺς Λατῖνοι ἐκ ἐσπῆδαζον λίαν αὐθαδῶς, ἵνα μὴ
λέγω ἀσεβῶς δεῖξαι τὸν μυρίοις περιλήπτῳ ἀπατή-
μασι κατὰ ἀνθρώπων Πάπαν εἶναι Θεὸν ὅτι τῆς γῆς.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ Ζ'.

Ὅτι ὁ νεώτερος Λατῖνος ὅτι μαρτυρεῖ τῷ κατηνύσῳ Λέοντι τῷ ἐν ἑσφίρε ἀπὸ δούτῳ Πατριάρχῳ
Κωνσταντινουπόλεως πρὸς Πάπαν Ῥώμης γενομένην γυναικᾶ, δεικνύται ψεύδεται, ἀμαρτύνει τὸ με-
μαρτυρηθῆναι ἀναρῶν ὅτι χαρῆντες.

Οἱ νεώτεροι, οἱ ἐπαίρουτες τὸν παπισμὸν μὴ δυ-
τάμιοι θεῖσαι ἐν πάσιν οἷς ἂν εἰπωσι ψάδῃ τῷ
ἰσορίαν αὐτῶν, σπευδάζουσι θεῖσαι τὸ δῶμα οὗ γέ-
γονεν εἰς τὴν Κωνσταντινέπολιν. καὶ δὴ λέγουσιν ὅτι
ὁ Πάπας Λέων ὁ ὀκτὼτον ἔγραψε τῷ Ἀκελδόνῳ καὶ
Κρηθάρῳ, ὅτι ἡ Ἐκκλησία Κωνσταντινουπόλεως ἀν-
τιπολεμῶσα τῷ πρώτῳ Κανόνι τῆς ἐν Νιχείᾳ πρώτης
Συνόδου, ἀπετόλμησε ποιῆσαι Πατριάρχας Εὐνε-
χας, καὶ τὸ χεῖρον, ὅτι μίαν γυναῖκα παρῴη ἐτί-
μησε Πατριάρχῳ εἰς Κωνσταντινέπολιν. Ἀλλὰ ρητέον
πρῶτον, ὅτι αὐτοὶ ὁ Λέων ὡς σιωπῶντες παρῴη
εἰς τὴν ἐν τῇ Συμβόλῳ παρῴη, καὶ μὴ διορθώσας,
ὡς παρενέβη ὑπὸ τῶ Κρηθάρῳ, ἀνεματίσθη
ὑπὸ τῆς ἐν Κωνσταντινουπόλει Συνόδου, καὶ πῶς ἔγρα-
φεν ἐκείνῃ τὰ τοιαῦτα; δεύτερον, ὅτι εὐλόως ἔ-
γραψε ταῦτα, ἐψύχαστο, ὅτι ὁ Κανὼν αὐτοὺς τῆς
πρώτης Συνόδου ἐκείνους τὺς εὐνεχίζοντας καθ' οἷον
δή τινα τρέπον ἑαυτοὺς, ὡς Φοινῶν καὶ ἀντίθεον
ἔργον ποιῶντας ὑποβάλλει τῶ Κλήρῳ, τὰς δὲ ὑπὸ
βαρεβάρων, ἢ ἱατρῶν, ἢ Δεσπότην εὐνεχιόσας,
ὄντας δὲ εἰς τὰ ἄλλα καλὰς, λέγει ρητῶς, ὅτι τὰς
τοιαύτας παρῴηται ὁ Κανὼν, ὅθι εἰς Κωνσταντινέ-
πολιν εἰ ἐγγύοντο Πατριάρχαι Εὐνεχοί, ἐκ ἦσαν
Εὐνεχοὶ ὅκ τῶν αὐτῶν ἐκτεμνόντων, ἀλλὰ βασιλό-

παιδες καὶ Πατρικίων τέκνα, εὐνεχιόσας ὑπὸ τῆς
δεσποτείας τῶν Βασιλέων δι' ὑποψίαν τῶ μὴ βασι-
λεῦσαι ὑστερον. τρέποντες, ὅτι οἱ Εὐνεχοὶ Πατριάρχαι
εἰς τὸ Βυζάντιον ἦσαν (ἵνα ἐάσωμεν τὰς ἄλλας) πρῶ-
τος ὁ ἅγιος Γερμανὸς ὁ ἰσαυρομάσις, δεύτερος ὁ
ἅγιος Ἰγνατίος ὁ ἐπὶ Φωτίῳ, καὶ καὶ οἱ Λατῖνοι ἔ-
χουσιν ἁγίως. τέταρτον, ὅτι τὰ τοιαῦτα ἰσορίκως
ἔπε, πλὴν τῶ Λέοντος τῆς, ὅς καὶ κατάπιψας καὶ
ἐξέσθητος, διότι συκοφαντῇ τὴν Κωνσταντινέ-
πολιν, διότι παρεξηγεῖται τὸν Κανόνα τῆς ἁγίας
Συνόδου, διότι ἐθέλοντὶ κακουργῇ, καὶ δι' ἡ βλασ-
φημί τῶς ἁγίας Πατριάρχας, ἀνάξια καὶ ἀντί-
δοξα ποιεῖν τῇ καθ' ἑαυτῆς Ρώμης. σημεῖωσι δὲ ὅτι
μετὰ τὴν πάπαν Ἰωάννην ἐπὶ Μιχαὴλ τῆς ἡμέρας Φίλης
ἐγώπετο Πάπας ὁ πανόσιος Βασιδικτὸς, ὁ διορίσας
παρῴηται καὶ ἀναγινώσκοντα τὸ Σύμβολον εἰς
γλῶσσαν ἐκκλησιαστικήν, καὶ γράψας εἰς τὰς Πατριάρ-
χας τῆς Ἀνατολῆς μὴ δέχεσθαι Πάπαν εἰς κοινω-
ρίαν, ἐν μὴ σημεῖοι αὐτοῖς ἐν ταῖς ἐνθρονιστικαῖς
αὐτῶ ἐπιστολαῖς τὸ Σύμβολον τῆς δευτέρας Συνόδου
ἀκροατόμην καὶ χωρὶς τῆς παρῴη τῆς καὶ ἐκ
τῆς τῆς, καθὼς ἄλλοι καὶ ὁ μοναχὸς Ἐπιφάνιος ση-
μεῖοι, ὡς ἔρηται ἐν τῷ ποτε τῆς καθόλου Ἐκκλη-
σίας οἱ Λατῖνοι ἀπερρέαζον.

Κ Ε Φ Α Λ Α Ι Ο Ν Ι Γ'.

Περὶ τῆς κοιμήσεως Μεθόδιου Κωνσταντινουπόλεως, καὶ Πατριάρχης Ἰγνατίου, καὶ καθ' ἑαυτοῦ καὶ ἐξορίας
αὐτῶ ἀδίκῃ διὰ τῶ Βάρδα, καὶ Πατριάρχης Φωτίου Πρωτοσηκρητί, καὶ ὧν ἀνεκρίθησαν φροντιστικὰ γερμ-
μάτων καὶ πολιτικῶν Νόμων ὁ Βάρδας.

Μεταλλάσσας τὸν βίον ὁ θεῖος Μεθόδιος, καὶ πα-
ρατίσας τὴν κοινὴν καὶ ἐκκλησιαστικὴν εἰς τὸν θρόνον Κωνσταντιν-
πόλεως ὁ ἱερεὺς Ἰγνατίος, ὅς ἔπει ἐκπακοσιῶ πε-
νταετασίῳ ἐβδόμῳ. ἐπειδὴ δὲ ὁ ὑπομνητὸς θάως
τῆς βασιλευσούσης Μιχαὴλ Βάρδας ὁ καὶ παρῴη ἀπο-
λύσας τὴν γυναῖκα αὐτῆς, ὑποπλῆντο ὅτι ἐπόμενε
τὴν νύμφην αὐτῆς, ὁ Ἰγνατίος παρῴηται τῶν
νεθεσίων αὐτῆς, καὶ θέλοντα μεταλαβεῖν τῇ ἡμέ-
ρᾳ τῶν Θεοφανείων, ἀπέβαλον αὐτὸν παρῴησι. ὁ
δὲ Βάρδας, μὴ περὶ τῶ τῆς Ἰγνατίου μὴ ἐλέγχων
αὐτὸν, πέθει τὸν Βασιλεῖα ὅτι ἐπὶ ἐπὶ τῶν ἐπὶ τῶ
Ἰγνατίος, ὃν καὶ ἐκβάλλει τῶ θρόνον ὁ Βασιλεὺς τῶ ἐκπα-
κοσιῶ πενταετασίῳ πέμπτῳ ἔτει, Φωτίον δὲ Πατριάρ-
χῳ βία καὶ δυναστείᾳ παρῴηται αὐτὸν αὐτῆς, Πρωτοση-
κρητὴν ὄντα κατ' ἐκείνην καὶ, λογιώτατον πάντι, λέ-
γει ὁ γεγραμμένος Λέων, τὸν δὲ Ἰγνατίον ἐγκλείει
εἰς τὸν ταφὸν τῶ Κοπρωνύμῳ, καὶ λιμοκτορεῖ, καὶ
καὶ τὸν ἐξορίζει αὐτὸν εἰς τὴν Νήσον Τερέβινθον, ὅπου
ἀπαυτῶ εἰς τὴν παρῴηται αὐτῆς, καὶ μὴ διδῶς αὐτῷ,
ἐξορίζεται εἰς τὴν Μυτιλήνην. ἔγραψε δὲ ὁ Φωτίος

τὸς συνηθῆς ἐνθρονιστικὰς ἐπιστολὰς εἰς τὰς Πα-
τριάρχας καὶ εἰς τὸν Πάπαν. ἐπειδὴ δὲ παρῴηται
Τοποτηρητὰς τῶ Πάπα Ρώμης, ἐκαλοῦνται κατὰ τὴν ἑί-
κονομάχων, παρῴηται περὶ τὸν Βάρδα καὶ αὐτῆς, καὶ ὁ
ἐκείνους Συνόδον ὃν ἔπει ἐκπακοσιῶ ἐξέκασθαι πρῶ-
τον εἰς τὴν ἁγίαν Σοφίαν, τὴν πέμπτῃ καὶ δευτέρᾳ καλυ-
μένῃ, τετρακοσίων δέκα καὶ ὀκτὼ πατέρων, ἀγαγόντες
ὑπομυτιλήνης τὸν Ἰγνατίον, καὶ παρῴηται αὐτὸν παρῴη-
σίᾳ, καὶ καθὼς θέλουν ἄλλοι, ὁ Βασιλεὺς ἵνα παύσῃ τὸ
χρῆμα τὸ συμβῶν διὰ τῶ Πατριάρχας καὶ διὰ
τῶς ἑκονομάχας. ἐσαλοῦ εἰς τὴν Ρώμην Ἀρχιεπίσκοπον
καὶ δῶρα, καὶ ἔφερε τὰς Τοποτηρητάς. πλὴν ἐπὶ
ὁ παρῴηται ὁ κατεργασθεὶς κατὰ τὸν Ἰγνατίον,
ἐγώπετο αὐτῶ κατὰ τὴν αὐτῶ καὶ ἐπὶ οἷς
μὴτε ἐπῆρξε μὴτε καὶ διενόηθη. ὁ δὲ Βάρδας ἦναι
καὶ κοινὸν Σχολαῖον γεγραμμάτων εἰς τὴν Κωνσταντινέ-
πολιν, ὃν ἡ σχεδὸν ἀπεμαρτύρη τὸ ἀξίωμα τῶν ἑ-
πιστημῶν, ὅθεν Ἰωάννης ὁ Κρηθάρης γεγράφων πε-
ρὶ τῶ Λέοντος τῶ κατ' ἐκείνην καὶ φιλοσόφῳ, ὁμο-
λογῇ, ὅτι εἰς τὴν Κωνσταντινέπολιν ἐδιδάχθη καὶ
γεγραμμά-

γραμματικῇ καὶ ποιητικῇ καὶ τῶν κυκλοπαίδων αὐτῶν, εἰς δὲ τὴν Ἀνδρῶν ἀρεσκόμενος μετὰ τῷ Μιχαὴλ τῷ Ψευδῆ, ἐσώδαζε τὰ περὶ τῆς φιλοσοφίας, τότε ἔζη καὶ ὁ Μεταφραστὴς, ὅθεν καὶ ὁ Ψευδὴς ἐνεκωμίασεν αὐτὸν ὅτε

5 ἀρεπαύθη, ἀλλὰ καὶ τῶν πολιτικῶν νόμων τῶν αὐ-

κρίβειαν ὥς περ ἀποσβεῖν εἴσαν, ὁ Βάρδας συνηῖ ἐσδίζων εἰς τὰ κριτήρια, ἀνευθύνισεν αὐτῷ θαυμασίως. καὶ ταῦτα μὲν τῷ Βάρδα καλὰ, τὰ δὲ κατὰ Ἰγνατίου καὶ ἄλλα αὐτῷ ἔργα ἡμαύρωσαν αὐτῷ τὰ καλὰ.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ Β'.

Ὅτι ὁ Πάπας Νικόλαος μὴ δεξιόμενος τὴν καθαίρεσιν Ἰγνατίου, οἰκοποιήσας δὲ τὴν Βελγαραίαν, καὶ 10 πέμψας ἐκεῖσε Ἐπισκόπους ἄθλια δόγματα διδάσκοντας, ἐξεθνήσκον ὑπὸ φωτίου, καὶ καθαιρέσθαι αὐτὸν, καὶ ὑποβιβᾶσθαι ἡ καθαίρεσις αὐτοῦ ὡς ἀλόγιστος. καὶ περὶ τῶν ὧν τίς ἀφλέκτω ἦν τὸ, Κωνσταντίνε ἐν τῷ τόκῳ.

Μετὰ τὴν καθαίρεσιν τοῦ Ἰγνατίου ἀπελθόντων εἰς 15 Ῥώμην τῶν ὑπομνημάτων μετὰ τῶν Λεγάτων τῷ Πάπᾳ, ὁ Νικόλαος τὰ μὲν κατὰ τῶν Εἰκονομάχων εἰδέσθαι, καὶ μὲν καὶ τὴν καθαίρεσιν Ἰγνατίου. εἴτα σιωβῆν καὶ ἄλλο τι, ἃ γὰρ καὶ ἐχειρισάσθαι οἱ Βελλυγάρτοι κατὰ μέγεθος, ἀλλ' ὁ Αὐτοκράτης αὐτῶν Μιχαὴλ καὶ ὅλον αὐτῶν τὸ ἔθνος ἐχειρισάσθαι. Διὰ τῶν αὐτῶν 20 ἐρημίων αἰτίων, ἀλλὰ καὶ δι' ὑπηρεσίας τῷ Πατριάρχῃ φωτίου, πρὸς οὗ Μιχαὴλ καὶ ὑπηρεσίᾳ ἔγραψεν ὁ Φώτιος, περιέχουσαν κεφάλαια ἑκατὸν δέκα καὶ ὀκτώ, διδάσκων αὐτὸν τὴν ὀρθόδοξον πίσιν ὑπὸ τῆς γραφῆς καὶ τῶν οἰκουμενικῶν Συνοδῶν, καὶ ἔτι τὰ 25 ἦθη τῆς οὐσεβείας καὶ τῶν Ἀρχόντων. ὁ δὲ Ῥώμης Νικόλαος κινέμενος ὑπὸ φιλαρχίας, ὡς οἰκοποιᾶτο παρὰ λόγους τὴν Βελγαραίαν, καὶ ἔστειλε τινὰς Ἐπισκόπους καὶ ἄλλους ἐκκλησιαστικὰς, οἵτινες πάνυ ἀσεβῶς ἀνεμύριζον τὰς βασιλεύσας, οὐκ ὄντας μεμυρημένους 30 καὶ ὑπὸ τῶν Ἱερῶν Κωνσταντινουπόλεως, ὡς δὴ θον τὸ χεῖρμα εἰς ἴδιον τοῖς Ἐπισκόποις, καὶ ἐχὶ τοῖς Ἱερέσιν, καὶ ὅτι ὁ Φώτιος ὁ πέμψας τὰς Ἱερεῖς ἦν αἰτίος, καὶ ἔτι ἐδίδασκον καὶ τὴν ὑπερίαν τῶν Σαββάτων, καὶ τὴν κατάλυσιν τῶν δύο πρώτων ἡμερῶν 35 τῆς Τροισαρχικῆς, Δοστέρας καὶ Τρίτης, καὶ ἄλλα τινὰ, καὶ μάλιστα λανθάνοντως ἐδίδασκον τὴν καὶ ἐκ τῶν Ἱερέων ἐκπορεύσιν τῶν ἀγίων Πνεύματος, ἐκ ὑπὸ τετραμύριοι ὑπὸ τῷ Ῥώμης, ἐπειδὴ ἐκ ἦν ὑπερδύη καὶ εἰς τὴν Ῥωμαϊκὴν Ἐκκλησίαν, ἀλλ' ὅτι ἦν εἰς πο- 40 δὲ δυτικὰς ὑποαὐτῇ γνώμῃ. ἀλλ' ὁ Φώτιος αὐτεποιεῖτο τῆς Βελγαραίας, καὶ ὅτι ἦν ἡ οὐσεβεία τῶν Βελγάρων δι' ἐπιμελείας τῶν Κωνσταντινουπόλεως, καὶ ἡ Βελγαραία ἦν ποτὲ ὑπὸ τὴν Ἐπίσκοπον Θεσσαλονίκης, ὡς ἔμπορον αὐτῶν βιβλίων πέμψων, ὑπὸ τῷ 45 Κωνσταντινουπόλεως δὲ ἡ Θεσσαλονίκη, ὅθεν ἐξεβέναι τὰς παρὰ λογισμὸς τῷ Νικόλῳ, ἀλλ' ἐκεῖνος ἀ-

φείζει Συνοδὸν ἰδικῶς εἰς τὴν Ῥώμην, ἵνα τῶν δυτικῶν Ἐπισκόπων, καὶ καθαιρέσθαι τὸν Φώτιον περὶ ἄλλων αἰτίων, πρώτον, ὅτι δὴ θον ὑπὸ κοσμικῆς ἐγείρετο Πατριάρχης, καὶ ὅτι ζῶντες τῷ Ἰγνατίῳ ἐγένετο, καὶ ὅτι ἀδίκως ἐκάθρε τὸν Ἰγνατίον, καὶ ὅτι ἐχερστονέθη ὑπὸ τῶν Συρακῆσιν Γρηγορίου, ὃν ἀνεκάθρεσαν Λέων καὶ Βασίλειος αἱ Ῥωμαίων Ἐπίσκοποι καὶ ὁ Ἰγνατίος Κωνσταντινουπόλεως, καὶ τελευτῶν τὸ κυρίως αὐτὸν, ὅτι ἐπαρῆτο τὴν Βελγαραίαν τῷ Ῥώμῃ, καὶ πέμψας εἰς Κωνσταντίνε πολλὰ τὴν καθαίρεσιν, καὶ ἔτι τὴν καθαίρεσιν ἐκείνων ἐς ἐχερστονέσθαι ὁ Φώτιος. οἱ δὲ Κωνσταντινουπολίται ἀλογίστως ὀφθαλμοῖς αὐτοῖς τῶν καθαιρέσθαι ὑπὸ αὐτῶν τῶν Κωνσταντινουπόλεως χωρὶς οἰκουμενικῆς Συνο- 50 δος, ὑποβιβᾶσθαι τὴν καθαίρεσιν καὶ τὰς ἐκείνων κομισάσθαι ἀπεδίωξαν, γράφει ὁ Βασίλειος Μιχαὴλ πρὸς τὸν Νικόλαον, καὶ ψέγει αὐτὸν, καὶ ὁνομάζει ἔνεκεν τῆς ὑπονομίας καὶ τῆς πλεονεξίας αὐτοῦ, καὶ δὴ καὶ τὴν λατρίαν γλώσσαν ὠνόμασε βαρβάρην. αὐτῇ γράφει αὐτὸς ὁ Πάπας Νικόλαος διηγουμένως, περὶ δὲ τῆς λατινίδος γλώσσης ἀπεκρίθη αὐτῷ, ὅτι καθὼς εἰς τὴν Ῥώμην πάντες ἀναγιγνώσκονται τὸ Εὐαγγέλιον καὶ ὁ Ἀπόστολος εἰς τὴν Λατινίαν ἐκ- 55 νισί, ὥτως εἰς τὴν Κωνσταντίνε πόλιν ἐν τῇ ἀγίᾳ Σοφίᾳ ἀναγιγνώσκονται λατινισί, καὶ ἀλλοθῶν εἰς τὸ δόύτερον. Σὺ δὲ σημείωσαι τὴν σιωπῶν ἐν τῷ λέγοντα, ὅτι τὸ, ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΕ ΕΝ ΤΟΤΩ ΝΙΚΑ, ἦν γεγραμμένον λατινισί, ὁ δὲ Λέων ὁ σοφὸς λέγει, ὅτι ἦν γεγραμμένον ἑλληνισί, οἱ ἀξιόλογοι ὁμῶς ἰσορικοὶ λέγουσιν, ὅτι λατινισί ἦσαν ἐκεῖνα τὰ γεγράμματα. ὁ Νικόλαος ὅν ὑπὸ πᾶσι τῶν τοῦ μὴ ἀντι- 60 θῆς πρὸς τὴν τὸ μέγα αὐθαδῆς, καὶ ἔγραψε καὶ ἐζήτην ὑπὸ τῶν Βασιλέων πέμψαι εἰς Ῥώμην καὶ τὸν Φώτιον καὶ τὸν Ἰγνατίον ἵνα αὐτοὺς κρίνῃ ἐκεῖ.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ Γ'.

Ἐπεὶ αὐτὴ καθαιρέσθαι Φώτιον Κωνσταντινουπόλεως καὶ Νικόλαον Πάπα, καὶ ἐγκυκλίᾳ ὑπὸ τῶν Φωτίου πρὸς τὰς τῆς Εὐ Πατριάρχης κατὰ Νικόλαον, καὶ συνοδικῆς ὑπὸ τῶν Νικόλαον ὑπὸ ἱταλίας πρὸς Φώτιον, καὶ τῆς ἀπρεγίας τῶν Διὰ τὸ τελευτῆσαι τὸν Βάρδα. περὶ βασιλείας Βασιλέως Μακεδόνος, καὶ ἐξώσεως Φωτίου, καὶ αὐτιστάσεως αὐτοῖς Ἰγνατίου, καὶ τῆς τελευτῆς τῷ Πάπᾳ Νικόλῳ.

Εἰς τῆς, ὁ Φώτιος παροξυνθεὶς, γράφει ἐγκυκλίαν ὑπὸ τῶν Πατριάρχης τῆς Ἀνατολῆς, καὶ ζητᾷ ἵνα

ἵνα εἰδῶσι τοποτηρητὰς κατὰ τῆς Ῥώμης, ὅτι
τὸς Βεργάριος οἱ παρ' ἐκείνους ὑποταλάστες ἐκ δού-
τέρου ἔχρισαν ἑαυτοὺς, καὶ ὅτι ἐδίδαξαν αὐτοὺς τὴν
νησίαν τῆς Σαββάτης, καὶ ὅτι πῶς Δούτερον καὶ πῶς
τρίτην τῆς πρώτης ἐβδομάδος τῶν νησιῶν ἐδίδα-
ξαν αὐτοὺς γινώσκειν γάλακτος καὶ τυροῦ, καὶ ὅτι τὸ
τῶς ἱερεῖς αὐτῶν βιάζονται εἶναι ἀγάμους, καὶ ὅτι τὸ
Πνεῦμα τὸ ἅγιον ἔλεγεν ἐκπορεύεσθαι καὶ ἐκ τῆς Γαλι-
λεῖας ἢ ἐλθεῖν ὁμοῦς τῶς τοποτηρητὰς τῶν Πατριαρ-
χῶν εἰς σύστασιν οἰκουμενικῆς συνόδου, ὁ φώτιος βια-
ζόμενος ὑπὸ τῆς τῆς Ῥώμης ἀπονομίας, ἀθροίσας σύ-
νοδον, καὶ ἀγαγὼν εἰς τὸ μέσον τῆς Ῥώμης Νικολάου
ἐγκλημάτα τὰ αὐτοῦ καὶ ἄλλα, καθαιρῶν τὸν
Νικόλαον Πάπαν, καὶ πέμπει πῶς καθαιρέσιν
εἰς τὴν Ῥώμην. ὁ δὲ Νικόλαος ἀθροίσας συνοδὸν
εἰς τὴν Ῥώμην, καὶ καθαιρῶν τὸν φώτιον Δούτερον. Σὺ δὲ
σημαῖναι εἰς τὴν ἐπιστολὴν τῆς φωτίου ἢν γράφει
πρὸς τοὺς Πατριαρχάς, ὅτι οἱ Βεργάριοι ἦσαν ἐι-
δωλολάτραι. Δούτερον, ὅτι οἱ Ἀρμένιοι εἰς τὸν καιρὸν
ἐκείνους ἠνώθησαν τῇ καθολικῇ ἐκκλησίᾳ, εἰ
καὶ ὕστερον πάλιν ἐχρίσθησαν. τρίτον, ὅτι κανο-
νικῶς ἐλέγχει καὶ τὰς πέντε τῶν Ῥωμαίων ταύτας
καινοτομίας. τέταρτον, ὅτι εἰς τὰς καιροὺς ἐκείνους
ἐχρησίωσαν καὶ οἱ Ῥώσοι. πέμπτον, ὅτι αὐθροῖαν
ἀποστολικῶς λέγει τῶν Πατριαρχῶν τὸ ἀξίωμα. ἕκ-
τον, ὅτι ὑπὸ τῆς Ἰταλίας ἐπέμφθη συνοδικὴ ἐπι-
στολὴ πρὸς τοὺς Ῥωμαίους Βασιλεῖς, Ζωτὶμᾶ καὶ μη-
τροφῶν καὶ ἄλλων τινῶν, καταβουδῶσα μετ' ὅρκου,
καὶ ἐγκλημάτων γέμεσα κατὰ τῆς Πάπας Νικολάου,
καὶ συνοδικῶς κελὶν ζητῶσα. ἑβδόμου, ὅτι ἔγρα-
φον αἱ πῶς ἐπιστολὴν πέμψαντες τῷ φωτίῳ γνωρίσαι
αὐτῷ καὶ τοῖς ἄλλοις Πατριαρχικοῖς θείοις περὶ τῆς τυ-
ραννίδος τῆς Νικολάου, καὶ εἰς δεξιῶν ἦναι καὶ πῶς
ἐβδόμην συνοδὸν. ὀγδοῦν, ὅτι λέγει πρὸς τοὺς Πα-
τριαρχάς, οἷδε δὲ καὶ ἡμμεῖς τῶν πρὸς τοὺς αὐτοὺς
ἀθέτησιν καὶ πρὸς ὅλην τὴν δόγματι ἐκτερέψαι κα-
ταφρονήσιν, τῶν πῶς γνώσιν καὶ εἰδῶσιν κατὰ τὸ
παλαιὸν τῆς ἐκκλησίας εἶδος ἀνεγκλῆναι τῇ ὑμε-
τέρῃ ἀδελφότητι ἐδικαιώσασθαι, καὶ πρὸς τοὺς συ-
ναγωνιστὰς γενέσθαι ὅπως τῇ καθαιρέσει τῶν δυσε-
βῶν τέτων καὶ αἰετῶν κεφαλαίων. παραινέσιν δὲ
καὶ δεόμεθα μὴ λιπεῖν τὴν πατρῴαν τάξιν ἢν ὑμεῖς
οἱ πατέρες δι' ὧν ἐπράξαν κατέχον πρὸς ἀδελφότητα,
ἀλλὰ πρὸς πολλὰ καὶ πρὸς ὑμῶν αὐτῶν τοπο-
τηρητὰς τινὰς ἀνδράς τὸ ὑμέτερον ἐπέχοντας πρὸς-
σωπον ἐκλέγειν καὶ ὑποσῆλαι, ἵνα (τάδε καὶ
ταῦτα) γινώσκται ὅτι τῆς κοινῆς ἀποφάσεως. καὶ κα-
τωτέρω, Δὲ ἔν τας παρ' ὑμῶν αὐτῶν ὑμῶν εἰδωμέ-
ναι, καὶ τὸ ὑμέτερον ὑποδουλοῦντες ἱερεῖς καὶ ὅσον πρὸς-
σωπον, πῶς ὑμέτερον αὐθροῖαν ἢν ὑμεῖς ἐν Πνέ-
ματι ἀγίῳ ἐκκληρώσαθαι ἐγχειρίσθητε, ὡς αὐ-
τοῖς τέτων τῶν κεφαλαίων καὶ περὶ ἐτέρων πρὸς
πλησίον ἐξ αὐθροῖας ὡς ἀποστολικῶν θείων
καὶ λόγων ἱκανοὶ, καὶ πρὸς ἀπὸ ἀνάμνησιν. καὶ ταῦ-
τα μὲν πρὸς τοὺς Πατριαρχάς ὁ φώτιος, ὑπογε-
γραμμένον

φωὶ πρὸς τοῖς ἄλλοις, πῶς γίνονται ἡ ἀθροῖσις τῶν
οἰκουμενικῶν συνόδων, καὶ ὅτι τῶν, καὶ τίς ἡ δύ-
ναμις αὐτῆς. καὶ τὰ δὲ ἐπιστολὴν τυπωθεῖσα παρ'
ἡμῶν ἐν τῇ ἀρχῇ τῆς Τόμης τῆς Χαρᾶς. ἀλλὰ ὑπο-
γράψεται ὁ Καῖσαρ Βεργάριος, καὶ οἰχεται καὶ τὸ καὶ
φώτιον, ἐβασίλευσε γὰρ ὁ Μακεδὼν Βασίλειος,
ἀποκτείνας τὸν πρὸς πατέρα αὐτοῦ Μιχαὴλ, καὶ λέ-
γει ὁ Ζωναρᾶς, ὅτι τῆς φωτίου μὴ θελήσαντες συγ-
κοινωνῆσαι τῷ Βασιλεῖ, ὡς φοιτῶσιν τὸν Μιχαὴλ,
καὶ περὶ καὶ μετατῶν πάλιν ἐδέξατο αὐτὸν, ἐπα-
θὴ ὡς φαίνεται ὑπὸ τῶν πρὸς αὐτὸν ἐπιστολῶν τῆς φω-
τίου, αὐτὸς ἔχρισεν αὐτὸν καὶ ἐσεψεν εἰς Βασιλέα, ὁμοῦς
ὅτι πῶς πρὸς τὸν Μιχαὴλ δυσμῆσαν, καὶ διότι ἔλεγε
αὐτὸν ὅτι τὸν φῶν τῶν Μιχαὴλ, ὅθεν αἰτίαν δῆσον
τὸ ἐκκλησιαστικὸν δίκριον, ὅτι ἔξ ὁ νόμιμος Πα-
τριάρχης Ἰγνατίος, καὶ ἐνβάλλει ὁ Βασίλειος τὸν
φώτιον, καὶ αἰτεῖται τὸν Ἰγνατίον. ὅτι δὲ ὅτι
τὸ ἐλεγχθῆναι ὑπ' αὐτοῦ ἐξέβαλεν αὐτὸν, μαρτυ-
ρεῖ ὁ ἴδιος λέγων περὶ τῆς Βασιλείας, οὗτος φώτιον
τῆς θείας ἐξέωσεν, ὡς ἐλεγχθῆς ὑπ' αὐτοῦ ὅτι τὸν
Μιχαὴλ φῶν. Δούτερος ὁ Ζωναρᾶς λέγει, εἰς
δὲ τὴν μετὰ τὴν ἐκκλησίαν ἐν ἐκείνῃ ἀπελθὼν ὁ Βα-
σίλειος, καὶ τῆς αἰματὸς τῆς θυσιᾶς μεταχρῶν βαπ-
τίζεις, ἐκάλυπτο πρὸς τῆς Πατριαρχῆς φωτίου αἰρε-
φόνον αὐτὸν ὑποκαθίστας. ὁργισθεὶς ἔν τας τῶν, σύ-
νοδον ἡθροῖσε, καὶ τὸν φῶν τῆς ἐκκλησίας ἐξώ-
θησεν, ὡς δῆσον τῆς Ἰγνατίου πρὸς τοῖς ὑποβλη-
θείσιν τῆς θείας τῆς ἀρχιερατικῆς, καὶ αὐτὸς μὴ
κατοικῶν ἐκείνους ζῶντες τῆς θείας τῆς θείας ἐπι-
ταύσαντες, Πατριάρχης τῆς ὡς φῶν πρὸς βασιλικῆς.
τρίτην, Συμεὼν ὁ Μακεδὼν τάδε φησὶ, μέλλοντας
κοινωνῆν τῷ Βασιλεῖ, εἶπεν αὐτὸν ὁ φῶν λη-
σῶν καὶ φονέα, καὶ ἀνάξιον τῆς θείας κοινωνίας, ὁ
δὲ ἀπέσπασεν εἰς Ῥώμην, εἰς τὰς ἐκθροῖς φωτίου δη-
λον. ὅτι τὸν ἐλεγχον ὁ Βασίλειος μάστιγι ἐ-
ξέβαλε τὸν φῶν. τέταρτον, Γεώργιος ὁ Μονα-
χὸς, ἐλθόντες τῆς Βασιλείας ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ φησὶ,
καὶ μέλλοντες κοινωνῆν, τῶν ὁ φῶν λησῶν καὶ
φονέα ἔλεγε, καὶ ἀνάξιον τῆς θείας κοινωνίας, ὁ
δὲ θυμωθεὶς, ἀπέσπασεν εἰς Ῥώμην, καὶ ἦραγε τὸ
μετὰ Ῥωμαίων Ἐπισκόπων, καὶ ἀπέβαλεν αὐ-
τὸν τῆς ἐκκλησίας. πέμπτον, Λέων ὁ γραμματικὸς,
φώτιος ὁ Πατριαρχῆς, ἐλθόντες τῆς Βασιλείας ἐν
τῇ ἐκκλησίᾳ, καὶ μέλλοντες αὐτὸς κοινωνῆσιν, λη-
σῶν καὶ φονέα αὐτὸν ἐκάλει, καὶ ἀνάξιον τῆς θείας
κοινωνίας, ὁ δὲ θυμωθεὶς, ἀπέσπασεν εἰς Ῥώμην καὶ
ἦραγε τὸν καὶ Ἐπισκόπους κατὰ τῆς φωτίου. ἕκ-
τον, καὶ ὁ Νικηάτης, ὁ φῶν, πρὸς βασιλικῆς τινὰ
φώτιον μὴ πρὸς ἀποδοκίμους, πρὸς ἀποδοκίμους τότε
ὑποχρῶνται, ἐπ' ἐν λαβείᾳ δὲ καὶ γνώσει εἰς φημι-
ζῶντες, ὅτι παρὸς τοῦς ὑποκατασταθῆναι κελεύονται,
τὰ τῆς ἀρχιερατικῆς πρὸς βασιλικῆς ἐγχειρίζονται, καὶ
ὁ Καῖσαρ Βασίλειος τὰ τῶν Ῥωμαίων σκήπτρον μετα-
χειρίζεται, ὅτι ἐρὼν γενέσθαι συνοδὸν πρὸς ἀποδοκί-
μους, μετὰ τὸ ἀποδοκίμους τὸν οἰκὸν τῆς ἀρχιερατικῆς
θείου

ΒΙΒΛΙΟΝ Ζ'. ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΓ'.

705

Θρόνον τῷ Θεοφώρῳ Ἰγνατίῳ . ταῦτα ἐν τῷ βίῳ
Νικολάῳ τῷ Στυδίτῃ . ἔκ ἐξέβαλε λοιπὸν τὸν φω-
τιον ὁ Βασίλειος δι' οὐλόθεν , ἀλλὰ διὰ θυμὸν ἰ-
διοῦ , οἷ ἔτεκεν ἡ δεικνυσμένη τῷ φωτί . ἀπέθανε
5 δὲ καὶ ὁ Πάπας Νικόλαος , πατριαρχούσας χρόνας
ἐπὶ αὐτῷ Μῆνας ὀνέες . σημαῖναι δὲ , ὅτι ὅτε ἐγένετο
Πάπας , ἦν ὁ Ρ' ἢ Ζ' Λοδοβίκος εἰς τὴν Ρώμην , καὶ ἐ-

ξελθόντος τῷ Νικολάῳ εἰς ὑπερῶν αὐτῶν , ὁ Λοδο-
βίκος ἀπὸ χιλίων βημάτων ἔσυρε τὸν χαλινὸν τῷ
ἵππῳ τῷ Πάπῃ , καθότι ἦν παπώσεπτος , ὅθεν καὶ
ὁ ἀναστάσιος ὁ βιβλιοθηκῆλος τότε ἀκμάζων καὶ συγ-
γραφῶν περὶ τῶν Παπῶν , ἐπλαστοῖ ὅτι καὶ τὸν Ἀγα-
πητὸν καὶ Βυγίλιον ὁ ἱεσινιανὸς περὶ πλάτυσεν , καὶ ὁ
Ρινότμητος τὸν Κωνσταντίνον , ὡς εἰπομένη εἰς τὰς τόπας .

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ Δ'.

10

Περὶ τῆς κατὰ φωτίς Σιωδῆς καὶ τῶν πρῶτων αὐτῆς πάντε Κανόνων καὶ τῶν χρόνων .

Ὅ γ' ἐν Βασίλειος ἵνα δόξῃ πεποινηκῶς ὁ λόγος ,
γράφει εἰς τὴν Ρώμην καὶ εἰς τὰς Πατριαρχίας
15 τῆς ἀνατολῆς , καὶ ἔρχονται Τοποτηρηταὶ τῷ Ρώμῃς Ἀδρι-
ανῷ Διωνύσιος καὶ Στέφανος . Ἐπίσκοποι καὶ Μαρίνος
Διάκονος , Ἀντιοχείας δὲ ἐπειδὴ ἔκ ἦν , οἱ περὶ Ἰγνα-
τιον ὄντων εἶνα τινὰ Τύχῃς Ἀρχιεπίσκοποι Θωμαῶν , καὶ
ἐψηφίσαντο αὐτὸν Τοποτηρητὴν , τῷ δὲ Ἀλεξανδρείας
20 ὄντων καὶ ἐγγύς τῷ τέλει τῆς Σιωδῆς ἦλθον ἰω-
σήφ Ἀρχιδιάκονος αὐτῶν , τῷ δὲ Γερσολύμων Ἡλίας
ὁ Σύγκριτος . Εἰς τὰ πρῶτα τῆς αὐτῆς Σιωδῆς ἐστὶ

πρῶτον ὁ βίος τῷ Ἰγνατίῳ , συγγραφῆς ὑπὸ Νικήτα
Δαυὶδ τῷ Παφλαγόνος , καὶ ἐγκώμιον Μιχαὴλ τῷ
Συγκρίτῳ πρὸς τὸν Ἰγνατίον , λίβερος Ἰγνατίῳ πρὸς
Νικόλαον Ρώμῃς , ὑποσολὴ Νικολάῳ πρὸς Ἀναπο-
λίῳ καὶ Δύσιν καὶ Λιβύην , καὶ ἑτέρα πρὸς Ἰγνατίον ,
καὶ ὑποσολὴ Ἐπιφανίῳ Κύπρου πρὸς τὸν αὐτὸν Ἰγνατίον .
ἔχει δὲ πρῶτος δέκα . ἐξέθετο καὶ Κανόνες δεκα-
τέσσαρες . ἡθεροῖα δὲ ἐν τῷ ἔτει ὅτε κοσινεῖς ἐξηκο-
εῖς ὁράτωρ , τῷ δευτέρῳ ἔτει τῷ Βασιλείῳ .

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ Ε'.

25

Ὅτι Νικήτας , Στυλιανὸς , μαρτυροῦντες καὶ Παφλαγῶν περὶ Ἰγνατίῳ καὶ κατὰ φωτίς ψάδινται , καὶ
περὶ τῶν ἐν τῇ κατὰ φωτίς Σιωδῇ Τοποτηρητῶν αὐθιγῶν , καὶ βλασφημιῶν σατανικῶν .

Εἰς τὸν βίον Ἰγνατίῳ ὃν συνεγράψεν ὁ Νικήτας
30 σημαῖναι πρῶτον ψάδος , λέγει γὰρ ὅτι ὁ φω-
τιος ἔγραψεν εἰς τὸν Ρώμῃς Νικόλαον ζητῶν Τοπο-
τηρητῆς , ἵνα Σιωδὸν ἀφαιρῇ κατὰ τῶν εἰκονομα-
χῶν , καὶ περὶ τῷ Ἰγνατίῳ εἶπον , ὅτι διὰ γῆρας
παρητήσατο , καὶ ἀπαύσεται εἰς τὴν μοῖρῳ αὐτῷ ,
35 τιμώμενος καὶ γρηγοροφάμενος , ὅθεν καὶ πλανη-
θεὶς ὁ Πάπας ἔστειλε δύο Τοποτηρητὰς Ζαχαρίαν καὶ
Ῥοδόαλδον Ἐπισκόπους , τῷτο ψάδος , ἐπειδὴ πῶς
ἦν διωκτὸν γαστρίῳ τῷ Ἰγνατίῳ ἀκβολῶν καὶ τι-
μωρίας καὶ ἐξουρίας , καὶ παρελθεῖν τόσον χρόνον ,
40 ὄντων καὶ ἐν τῇ Κωνσταντινουπόλει ἀφ' ἐκάστων γένους
ἀνθρώπων , καὶ εἰς τὴν Ρώμην μὴ ἀκβολῆναι , ἡ καὶ
κατὰ πιν μερικῶς καὶ ὅτι δὲ ἐμεινεν αὐτῶν εἰς τὸ
σαν χρόνῳ ἀφαιρῆμα , εἶπεν ἀδυνάτον , ἡ καὶ ὅτι
πῶς ὁ Νικόλαος ἔκ ἔγραψε κατὰ πιν τῶν Τοποτηρητῶν
45 αὐτῶν τῷ ἀπέχεν αὐτῶν τῷ φωτί ; καὶ μάλιστα αὐτὸς
ἕτος ὁ Νικήτας μαρτυρεῖ , ἐξ Μῆνας ἐκάθισεν εἰς τὴν
Μυτιλήνῃ ὁ Ἰγνατίος , πόσος ὅμως αὐτῷ χρόνῳ
παρήλθε ; καὶ πῶς τὸ ὄραμα εἰς τὴν Ρώμην ἔκ ἡ-
κίσθη ; ὡς ἀξιοπιστότερος ὁ Κεδρηνὸς , λέγων ὅτι
50 ἦσαν οἱ πρέσβεις εἰς τὴν Κωνσταντινουπόλιν παρόντες ,
ἐπειδὴ συμφωνεῖ ἡ μαρτυρία αὐτῶν ταῖς περιγίμασιν .
εἶτα ὁ Στυλιανὸς Νεοκησαρείας ἐχθρὸς ἀδυσώπη-
τος τῷ φωτί , γράφων τῷ Ρώμῃς Στεφάνῳ , λέγει
περὶ φωτίς , ὅτι καθήρας τὸν Ἰγνατίον , ἐξήτησεν
ὅπῃ Ρώμῃς Τοποτηρητῆς , ἵνα ἀφαιρήσῃ τὰ

πρὸ αὐτῶν κατὰ Ἰγνατίῳ πρῶτον , ὅδῃ καὶ ἐ-
γένετο , καὶ ἀπεσάλησαν Ζαχαρίας καὶ Ῥοδόαλδος
Ἐπίσκοποι , καὶ σημαῖναι , ὅτι ἐξήτησεν ὁ φω-
τιος Τοποτηρητῆς ἵνα παρατηρήσῃ ὅσα κατὰ
Ἰγνατίῳ ἐποίησε κατὰ Στυλιανὸν , πῶς κατὰ Νική-
ταν ἐπλάτυσεν τὸν Νικόλαον περὶ αὐτῶν ; ὡς ἂν
ψάδος συμψάδοντα Στυλιανὸς καὶ Νικήτας . δευ-
τέρῳ ψάδος λέγει , ὅτι ἔθεν ὄντων ὁ Βάρδας , ὡς
δὴ ὄντων ἐκάθητο ὁ Ἀπόστολος Πέτρος εἰς τῆς Ἐκκλη-
σίας τὸ σινάθρονον , καὶ παραιτήσας αὐτῶν δύο ἡνέες
καὶ ὁ Ἰγνατίος τυχὼν ἐκτὸς παρὰν , ἔλεγον αὐτῶν ,
καθότι τῆς Βασιλείας τῶν Οὐρανῶν , καὶ πέτρα ,
ἐν ᾗ χεῖρὸς ὁ Θεὸς τῷ αὐτῷ Ἐκκλησίᾳ ἐσφραγίσ-
ατο , καὶ ὁ Πέτρος πρεσβύτερος ἐν τῶν δύο ἡνέων κατασφρα-
γίσαι τὸν Βάρδα . τῷτο δευτέρῳ ψάδος , ἐπειδὴ ἡ
πλάσμα ἐστὶ τὸ ὄνειρον , ἡ διεφθαρμένη , περιέχει
γὰρ βλασφημίαν , ἐπειδὴ τῆς πίστεως πέτρα καὶ
ὁ Πέτρος , ἀλλ' ὁ χεῖρὸς , εἰς ὃν ἔδεν θιώταται θάνατος
θεμελίον ἕτερον , καὶ καθότι καὶ ἔμεινεν ὁ Πέτρος ,
ὡς εἴρηται καὶ ἐξηγήσεται . τρίτον , λέγει ὅτι ὁ φω-
τιος καθήρας τὸν Νικόλαον , ἔστειλε πρέσβεις καὶ
δύο εἰς Λοδοβίκον (Λοδοβίκον) Ρ' ἢ Ζ' Κωνσταντίας ,
καὶ Ἐγναβέρταν τὴν σύζυγον αὐτῶν , ὑποχολῶντος
καρῶν αὐτῶν Βασιλεῖς καὶ εἰς τὴν Κωνσταντινουπόλιν ,
εἰὰ συμφωνήσῃ ἐξοριζήσῃ τὸν Νικόλαον τῷ Ἐπι-
σκοπῇ τῆς Ρώμης . ἀλλ' ὡς εἶπεν πόσα δῶρα ἔχον
ὁ φωτιος ἵνα ἀποσείλῃ εἰς Βασιλεῖς , ὡς εἶπεν
καὶ ἐξήνηται

κινήθησαν αὐτὰς εἰς τοιαῦτον ἔργον ; εἶτα πῶς ἦν δυ-
νατὴν τὸν Πατριάρχην κηρύξαι Βασιλεὺς εἰς τὴν Κων-
σταντινέπολιν τὰς Ῥήγας Φραγγίτας ; ἐπεὶ ὁ Ἰωάννης
ὁ Κίνναμος εἰς τὸ δεύτερον βιβλίον τῆς ἱστορίας αὐ-
τῆς, κεφαλalaίῳ ἐβδόμῳ λέγει, ὅτι ὁ Ῥήξ Γαβρίας
ἤλθεν εἰς τὴν Κωνσταντινέπολιν πρὸς τὸν Μαννὴλ τὸν
Κομνηνὸν ὅτε ἀπεδήμει εἰς Ἱεροσόλυμα, καὶ ὁ Μὴν Λυ-
τοκράτωρ ἐκ μετεωρῶν ἐκασθέθη, τῇ δὲ χθαμαλῇ ἡς
ἐκομίζετο εἶδρα, ἣν σελίον λέγουσι ῥωμαϊκῶς, ὅς
ἦ ἐκασθισαν ὁ Ῥήξ. πρὸς τούτοις Μητροφάνης Μητρο-
πολίτης Συμμενης, ἐχθρὸς τῷ Φωτίῳ Θανασίμω, γρά-
φων πρὸς Μαννὴλ Λογοθέτῳ καὶ Πατρίκιον,
λέγει, ὅτι ὁ Φωτίος ἐπεφίμῃσε Βασιλέα Λοδοβί-
κον καὶ Ἡγγυβέργαν Λυγέσαν, ὡς Πελχερίαν δῆ-
θεν ἀνηγόρευσε ἡ ἐν Καλκηδόνι Σύνοδος, καὶ τοι-
γε οἱ ἄρχοντες τῆ περιφανῆς Φράγγης, ἦτοι Λο-
δοβίκος Ῥηγὸς Γαβρίας εἰς ταύτην τὴν κατὰ Φωτίον
Συνόδον ἐκάθισαν ὀπίσθεν τῶ ἀριστερῷ μέρει τῆς
Συνόδου, καὶ οἱ ἄρχοντες τῶ ἐξοχωτάτῃ καὶ λαμ-
πρτάτῃ Μιχαὴλ Ἀρχοντος Βελγάρων εἰς ταδεξίαν,
πράξα ὡνάτη, καὶ ἴδε εἰς ποίαν τιμὴν ἦσαν τότε
εἰς Γάλλοι, καὶ πῶς ὁ Φωτίος ἐκέρυξεν αὐτὰς κατὰ
Μητροφάνη Βασιλεὺς, ἡ ἀπεχέθη κηρύξαι αὐτὰς
Βασιλεὺς κατὰ τὸν Παφλαγόναν ; ὥστε καὶ αἱ δύο ψύ-
σαι . σημείωσαι, ὅτι ἡ παρῶσα Σύνοδος λέγει Κα-
ιόνι δωδεκάτῃ, Πλὴν τῶν Οἰκουμενικῶν Συνόδων ἔδοξεν
Ἀρχόντας λαϊκούς εἰς Συνόδῳ πᾶρῆναι . ἀλλ' ἐψό-
θη, καθότι καὶ ἐν ταῖς ἐν Κωνσταντινὴ πόλει Τοπικαῖς
Συνodois ἐπὶ Φλαυιανῶν καὶ Εὐτυχῆς, καὶ ἐν ἄλλαις
μερικαῖς Συνodois παρῆσαν Ἀρχοντες σωμαδεύον-
τες αὐταῖς . τέταρτον . λέγει τὸν Βασίλειον μεμα-
χηθῆαι τῷ Φωτίῳ ὥς πασιδήλωται . ὅτι γὰρ ἐμάχι-
το, δῆλον, ἐμὲν καὶ Φανερώς . λέγει τοίνυν, ὅτι
ὁ Βασίλειος λαβὼν τὰς κατὰ Ἱγνατίου πράξεις καὶ
τὴν Νικολάου καθάρεσιν ἔδοξε τῇ Συγκλήτῳ, καὶ
ἐμάνετο κατὰ Φωτίον, ὅς ὁ Κεδρήνους λέγει, ὅτι
ἐκβάλλει συνδικτικῶς ὁ Βασίλειος τὸν ἡττηθέντα
τῇ ἀρετῇ Φωτίον, ὁλοῦσιν κελύσας, ὥς αὐ-
τὸν δικαίως ταχθεῖται πρὸς αὐτὸν μεταπήγη οὐτός .
ὡσαύτως καὶ Κωνσταντῖνος ὁ Πορφυρογέννητος εἰς τὸν
βίον τῆς Βασιλείας γράφει μετὰ τὰ πολλὰ, ὅτι ὁ
Βασίλειος τοῖς τέκνοις τὸν πατέρα ὡσαύτων (Ἱγνα-
τίον) τὸν δὲ αὐτῶσα χυθότα (Φωτίον) ὁλοῦσιν
κελύσας, ὥς τῶν πρὸς αὐτὸν μεταπήγη οὐτός .
γίνεται λοιπὸν ἐκ τῶν δύο τέτων μαρτυριῶν Φα-
νερὸν, ὅτι ὁ Βασίλειος θυμωθεὶς ὅτι ἡλέγχθη ὑπὸ
τῷ Φωτίῳ, ἐξέβαλεν αὐτὸν συνδικτικῶς, καὶ ὅτι
γεμὴν ἐποίησεν ὁ Βασίλειος ἄδικον, ἀλλ' ὁπωσδήποτε
ἀλλ' νομικῶς δικαιοσύνην ἐκβάλλει τὸν Φωτίον, ἵνα
ἡσυχάζῃ, ὥς ἐξ ἡ ὀγνήσας . καὶ εἰ ἀνθεματίζει
τὸν Φωτίον, καὶ εἶχεν αὐτὸν ὡς λαῖκον, πῶς εἶπον,
ἵνα ἡσυχάζῃ, ὥς αὐτὸν μεταπᾶσθαι Ἱγνατίος ; ὥστε ψό-
δαται ὁ Παφλαγὸν, ὅτι τὰ τῶν ἐχθρῶν τῷ Φω-
τίῳ καὶ τῶ τῶν Ἱταλῶν πρεσβυτέρῳ τῷ Βασιλεῖ .
πέμπειν, ὅτι βλασφημῇ, εἰπὼν ὅτι ὁ Ταράσιος

συμπαθέσσει μᾶλλον ἢ δικαιοτέρῳ ἐδέξατο τὸν ὑπὸ
Ἀιρετικῶν χειροτονηθέντα, ἢ ἡπείρεψαντας, καὶ περ
ὅσον μὴ κατὰ τὴν ἀνταδαντικὴν δικαιοσύνην ἡμῶς
ἐκ ἐσώθημεν, ἔγάρ ὁ Χρῆστος ἀλλ' δικαιοσύνην,
ἀλλὰ ἀλλ' συμπάθειαν ἐγένετο αὐξήσας, ἢ Νόμον ;
ἔχασα ἢ Ἐκκλησίαν, δικαίως δέχεται τὰς ἀμαρτάν-
οντας, ὁπωσδήποτε ἔχασα ἄλλαν δικαιοσύνην ὅς
αὐτῇ τῷ Θεῷ τ' ἔλεος . ὅτι δὲ τὸ γέγονε καὶ ἄλλοτε,
ἴδε τὸν τρόπον τῶν Συνοδῶν ἐν πολλοῖς τῶ παρόντες βι-
βλίῳ . εἶτα τὸ ἔργον ἐκ ἦν τῷ ἀγίῳ Ταράσιῳ, ἀλλὰ ἰο
τῆς Οἰκουμενικῆς ἐβδόμης Συνόδου, καὶ τὴν Θανα-
σίμω, ἐὰν συκοφαντῇ τὸν Φωτίον ὁ συκοφαντῶν Ταρά-
σιον ; ἔκτεν, ὅτι βλασφημῇ, λέγων ὅτι βλά-
ψαντες εἰς τὸ φρικώδες αἶμα τῶ Χρῆστῃ τὸν κά-
λαμον, τὸν Φωτίον ἀπεκηρύξαν . καὶ λοιπὸν εἰβρα-
15
λοι τ' αἶμα τῶ Χρῆστῃ εἰς τὸ μέλαν, ἴδε ἦσαν ἄπο-
ποι, ὅτι εἰς τὸ αἶμα τῶ Χρῆστῃ ἐν τῷ μυστήριῳ εἰπὶν
ὅλος ὁ Χρῆστος, καὶ πῶς φύρεται τὸ μέλαν ; εἴγε
τὸν κάλαμον ἐβαψαι ὥς εἰς τὸ αἶμα τῶ μυστήριου ;
ἀλλ' εἰς τὸ μυστήριον τὰ συμβεβηκότα τῶ Φωτιανῶς 20
οἷον φαίνονται αἰδητῶς, ἐμὴν καὶ τὸ αἶμα τῶ Χρῆ-
στῃ, ὥς εἰς βαψαι καὶ ἐρυθῆναι, καὶ περ καὶ τὸ
ἔχεται ὑπορίαις, ἐπαδὴ καὶ ἄλλοι ἱστορικοὶ λέγουσιν,
ὅτι Θεόδωρος ὁ Ῥώμης ἐβαψε τὸν κάλαμον αὐτῷ εἰς
τὸ αἶμα τῶ Χρῆστῃ, καὶ ὑπέγραψε τὴν καθάρσιν 25
τῶ Κωνσταντινέπολεως Πύργῳ . ἴσως ὅμως γέγονε
τὸ πρὸς τῶ ἀγκισμῶ τῶν δώρων, ὡς λέγει ὁ Μο-
ναχὸς Γεώργιος καὶ ἄλλοι, ὅτι τῶ Εὐαγγελισμῶ
εἰς τὰ Σαλκοκρατῆα τῆς ἐσόδου γιορμῆς, καὶ τῶ
Εὐαγγελίᾳ τελεθῶτες, ἀπῆλθον εἰς τὰ Κατηχέ- 30
ωρα ὁ Μιχαὴλ καὶ Βασίλειος . καὶ ἡμῖνς ὑπέγρα-
ψαν Σταυρῶς, ὅρκῳ κεβαλώσαντες τὸν Καίσαρα,
καὶ τὰ ἐξῆς . τῆτο ὅμως γενομένη οὐ τῷ Φωτίῳ,
εἰπὶν ἀδυνάτων, ἀλλὰ τὰ πρὸ τῆς Συνόδου καὶ μετὰ τὴν
Συνόδον γεγονότα περὶ Φωτίου . ἐβδόμον, ὅτι ἐπὶ 35
ἦν βλασφημῶς, καθότι λέγει, ὅτι ὁ Πατριάρχης
ἐκ εἶχε πᾶς ὁ ἐβλάτετο αὐθαιτικῶς δρᾶν, μᾶλλον δὲ
κατὰ τὴν αὐθαιτο ἐκκλησιαστικῶν πρᾶξεσιν τὴν τῆς
κρίσεως ἐξέπλαν τοῖς Ῥωμαίοις παρεχόμεν . καὶ ὅσον
μὴ ὅτι ὁ Πατριάρχης ἐκ εἶχε αὐθαιτικῶς δρᾶν παρὰ 40
ἐβλάτετο, ἀλλ' εἶχε, ἐκείνο ὅμως τὸ, Παρεχόμεν
τὴν κρίσιν τοῖς Ῥωμαίοις, ἐπὶ γελοῖον καὶ βλασφη-
μον, γελοῖον, ὅτι εἶχον αὐτῶν οἱ Ῥωμαῖοι, πῶς
παρεχόμεν αὐτοῖς ταύτων ; βλασφημον, ὅτι ἡ
Οἰκουμενικὴ Σύνοδος εἶχε συνήθειαν ἵνα ἡ ἐκκλη- 45
σία κρίνῃ, καὶ ἐκ ὁ Ῥώμης ; εἰ δὲ εἶποι, ὅτι πρᾶ-
σεκάλεισαν αὐτὸν αἰρετὴν κριτὴν, ἀλλ' ἐδωκὸν ἐν
τῇ Ἐκκλησίᾳ εἶναι κριτὴν τινὰ, ὡς οἱ Καίσεις ἐκ ἐδω-
καν τὴν τοιαύτην ἐξουσίαν, ἐδωκαν δὲ αὐτῷ μόνῃ
τῇ Οἰκουμενικῇ Συνόδῳ, ὅθεν οἱ Εὐσεβιανοὶ καλέ- 50
σαντες κριτὴν τὸν Ἱερίον, παρητήσατο ὑστερον .
καὶ Ἀθανάσιος ὁ μέγας, ἐκείνῃ δηλοῖ ὅτι τῶ Ἱε-
ρίῳ κριτῇ ἦδη κληθῆντος ὑπὸ τῶν ἐκκλησιῶν, Θε-
λήσας καὶ αὐτὸς αὐτὸν ἀλλ' τὴν αὐθαιτικῶς τῶ κληρῶ,
καὶ μηδὲν ὠφελήσας, Συνόδον ἡγήσας Οἰκουμενι-
κῶς

κὴν . καὶ τῷ Εὐτυχῶς πρὸς κανόνας ζητήσαντος τὸν
 Πάπαν κελίῳ , καὶ ὁ Πάπας πολλὰ καὶ ὑπερβολικὰ
 εἰπὼν καὶ γραφάς , ἔδωκεν ἡδυνήθη , ὥστε ὁ Οἰκ-
 μενικὴ Συνόδος ἠθροίσθη καὶ ἐκρινεν . ἔτω καὶ ὁ
 5 ταῦτα πολλὰ ἐμόγησαν εἰ Πάπας γράφοντες καὶ
 πηδῶντες , ἀλλ' ἔδωκε ἰχυρὸν μόνον , ὥστε ὁ Σινό-
 δος ἀθροισθεῖσα , διώρισε τὸ δοκεῖν . ἔτα εἰ ὁ
 Πάπας εἶχεν ἐξουσίαν κρίνειν ἐξ ἀρχαῖς ἐκκλησια-
 στικῆς πρὸς ἀδόσεις , τίς ἡ αἰτία ἵνα ὁ Βασιλεὺς
 10 ἀθροίσῃ Σινόδον Οἰκουμενικὴν ; ὁ γὰρ , ὅτι μήτε
 τῷ Στυλιανῶ . καὶ Μητροφάνει φαίνεται συμφωνεῖν
 τὰς ἐχθρὰς τῶν Φωτίε , καὶ Διὰ τὸ καὶ αὐτὸς καὶ
 ἑκείνοι φαίνονται εἶναι ἐχθροὶ τῶν Φωτίε , ἐπειδὴ ὁ
 μόνον ὁσὺμφωνοι ἱστοροῖσιν , ἀλλὰ καὶ ἐθνικῶς τέρψω
 15 ὑβρίζουσιν καὶ ἀχρημονοῦσιν , ὥστε ἴδια θανασίμων
 ἐχθρῶν , ἡ τῶν τοιούτων δὲ μαρτυρία πάντῃ καὶ πάν-
 τως ψεύδης , ὅθεν καὶ τὰ λοιπὰ ὡς πρὸς κανό-
 νας καὶ πρὸς τὴν σωτήριαν τῶν Οἰκουμενικῶν ἀγίων

Συνόδων ἐποίησαν ἡ ψαλδοσωμὸς αὐτῇ , μάλιστα
 δὲ κακοτέρως καὶ ἐθνικῶς , ὥστε καὶ ὁ Παφλαγὼν
 ἱστορεῖ , παρέντες , λέγοντες , ὅτι ὁ Παφλαγὼν ἦν
 ὑπερβολικῶς τῶν Φωτίε , καὶ ἐγραψεν ἐμὸν ὅσα
 σκεύεσσαν εἰς ἐχθροὺς τῶν Φωτίε , ἀλλὰ καὶ ὅσα
 ἤκασεν , ἴσως καὶ ἀπὸ γραϊδίων , ὅθεν καὶ Διὰ τὸ
 πρὸς τὸν , ὅτι ἐχθρὸς , καὶ Διὰ τὸν τέρπον , ὅτι
 παθητικὸς καὶ ἀπὸ τῶν σωτήριων τῶν πατέρων ,
 καὶ Διὰ τὸν χερόν καὶ τὴν σφαλερὴν ἀκοὴν , ἐξ-
 20 δυνάμει τὴν συγγραφὴν αὐτῶν ταύτων , καὶ ὡς πλήρη
 ἐλασφημιῶν σατανικῶν ἀπαβόλησιν . τὰ οὖν ὅμως
 σημειώτερον , ὅτι ὁ Παφλαγὼν ἐχθρὸς ὢν τῶν Φωτίε ,
 καὶ ὡς τυφλὸς ὡς τῆς δυσμενείας , κατη-
 γόρεα ψαύει , περὶ δὲ τῆς ἐκπορεύσεως τῶν ἀγίων
 Πνεύματος ἐγραφε κατὰ τὸν λεγόντων ὅτι καὶ ἐκ τῶν
 ἐκπορεύεται , πάντῃ ἰχυρῶς . ἐν μὲν γὰρ τῇ ἀνθροπῶς
 ἀνθρώπου Διὰ τινὰ αἰτίαν ἤχθη ἀναιδῶς , περὶ δὲ τῶν
 Θεῶν ἐφύλαξε τὴν συνήθειαν αὐτῶν διότι ἀκράτῃς .

20

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ Ε΄.

Περὶ τῶν λεχθέντων ἐν τῇ πρὸς Ἰγνατίον ἐγκυλίῳ τῶν Συγκλήξε , καὶ περὶ τῶν ὁμοφροῦν τῶν Ἀδελφότητε .

Σημείωσαι ἐς τὸ πρὸς Ἰγνατίον τῶν Συγκλήξε ἐγ-
 25 κώμιον , πρῶτον , ὅτι ἐξίσω ὅλας τὰς Πατριάρ-
 χας Πατριάρχας λέγει , καὶ ἐπὶ τὸν Ρώμης μέγιστον ,
 ὡς λέγει , Βασιλεὺς ὁ Μακεδόνων ἐς τὸν Πατριάρ-
 χικὸν θρόνον ἀναβιβάζει τὸν Ἰγνατίον , ὁ δὲ μα-
 30 θόντες καὶ οἱ τῶν ἄλλων Πατριάρχικῶν θρόνων πατε-
 ρώτες , σφόδρα ἡδυνήθησαν . καὶ δεύτερον , ὅτι τὸν
 Φώτιον ἐχθρὸν ἡ βλασφημία ὡς ὁ Παφλαγὼν .
 καὶ αὐτὸς ὡς ὁ Σύγκλητος , εἴη ἦσαν ὅμως τὸ καὶ

Φώτιον ὡς λέγει ὁ Παφλαγὼν , ἔδει εἰπῆν τί , ἢ καὶ
 μικρὸν ἐλέγχει αὐτόν , ἀλλὰ τὸ μὴ ἀληθές , ὅπερ
 ἦν ἡ Φωτίε πρὸς κανόνας Πατριάρχας , εἶπε , τὰ δὲ
 ἀλλὰ ὡς ψευδῆ , ὁ δὲ ἐσημείωσε . τρίτον , ὅτι
 αὐτὸ τὸ κεκτημένον τὸν Ἰγνατίον τὸ ὁμοφρόνως τῶν
 Ἀδελφότητε λέγει καὶ ὁ Σύγκλητος , ὁ μὲν λέγει
 35 ὅτι αὐτὸ ἔθαψαν σὺν αὐτῷ . τέταρτον , ὅτι ἐκ οἱ
 ἄγγελοι τῶν ἀγίων , ἀλλὰ αἱ ψυχὰς τῶν ἀγίων ἡ-
 μάς ἐποπτεύουσι , καὶ σημειώσαι κατὰ Κωνσταντίνου .

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ Ζ΄

35

Περὶ τῆς πρὸς τὸν Νικόλαον Ρώμης ἀμφιβόλου ἐπιστολῆς τῶν Κωνσταντινουπόλεως Ἰγνατίε .

Εἰς τὴν πρὸς τὸν Νικόλαον Ρώμης τῶν Ἰγνατίε ἐπι-
 40 στήν , δοθέν γὰρ εἶναι ἀληθῆ , σημειώσαι πρῶ-
 τον , ὅτι λέγει , Κυρίως καὶ καὶ ἴδε ὅτι τῶν δεκάτῳ
 βιβλίῳ μέγας δούτις . δεύτερον , ὅτι λέγει αὐτὸν
 παύτων τῶν θρόνων Πατριάρχων , καὶ εἰ μὴ κατὰ
 τάξιν πρῶτον , ἀληθῆ , εἰ δὲ κατ' ἀξίωμα πρὸς
 τὰς λοιπὰς , ἀλλὰ ψεύδης . ἀντίκειται γὰρ τῇ
 45 γραφῇ καὶ τῇ Ἐκκλησίᾳ , ὡς ἔρηται καὶ ῥηθῆσεται ,
 ἀλλὰ δὴ καὶ αὐτὸς ὁ Ἰγνατίος ταῦτα κολακάζων τὸν
 Ρώμης ἔλεγον . ὅτι δὲ τὸ τέλος τῆς διορθώσεως
 αὐτῶν ἐκ τῶν τῶν Ρώμης , ἀλλὰ ἀπὸ Συνόδου κοινῆς
 50 ἐξεδέχεται , μάρτυς ὁ Παφλαγὼν λέγων , ὁ Ἰγνα-
 τῖος ἐκλιπαρεῖ τὸν Βασιλέα Οἰκουμενικῆς Συνόδου
 συγκεκλησθῆναι , δι' ἧς ἐσθλαί τῶν σκαδάλων πάν-
 των ἐκδέχεται τὴν ἰασίν . καὶ σημειώσαι , ὁ Παφ-
 λαγὼν οὐκ ἐνόμιζε τὸν Πάπαν μοναρχίαν , ἐπει-
 55 δὴ τὸ κῆρυξ τῇ Οἰκουμενικῇ Συνόδῳ ἀφωπῆς . τρί-
 τον , λέγει αὐτὸν Διδοχὸν τῶν Πέτρων , ἀλλὰ τὸ

ἀρμόζει ἐς ὅλας τὰς Ἐπισκόπους καὶ ἐκ ἐκ μόνον τὸν
 Ρώμης . ἴδε τὸν Χρυσόστομον ἐς τὸ τέλος περὶ ἱε-
 ρουσύνης , καὶ ἐρμηνεύοντα τὸ ἀγγελικὸν ῥητὴν ἐς
 τὸ δέκατον οὐκ ἔστιν τῶν Μαθητῶν , λέγοντα , καὶ ὅτι
 ἀνθρώπωνται καὶ τῶν οἱ ἱερεῖς , ταῦτα ὁ Θεὸς αὐτῶν
 κυροῖ , καὶ τὴν δὲ γὰρ γνώμην ὁ Δεσπότης βεβαίως ,
 καὶ τί γὰρ , ἀλλὰ ἡ πᾶσαν αὐτοῖς τὴν ἐκείνου ἐκείνου
 60 ἐξέστην , ὡς γὰρ φησὶν ἀφῆτε τὰς ἁμαρτίας ἀφίενται ,
 καὶ ὡς ἀνκρατῆτε κακῶνται . τίς αὖ γοῖτο ταύτης
 τῆς ἐξουσίας μέγιστον καὶ δὲ ἐδεμία ἐξουσία μέγιστον ἐπι-
 σκοπικῆς ἢ σημειῶ ὁ Χρυσόστομος Διὰ τῆς ἱερω-
 σύνης , ἡ ἐξουσία τῶν Πάπα πλάσμα ἐστὶ καὶ ἔδωκε
 65 ἔτερον . ἴδε καὶ τὸν Βαλαάριον ἐς τὸ ῥηθῆναι , κεφα-
 λαίω τέταρτον . τέταρτον , ὅτι καὶ οὐκ ἠναγκασμένους
 ὡς καὶ ποιῶν τὸν Ρώμης κελίῳ αἰρετῶν , ἐπιστεύει μόνον
 ἐκείνῳ , ἀλλὰ πρὸς καὶ αὐτὸν μετὰ τῆς Συνόδου
 αὐτῶν κελίῳ , λέγει γὰρ , καὶ τοῖς ὑπὸ αὐτὸν ἀνωτά-
 70 τοις Ἐπισκόποις , καὶ πάσῃ τῇ Ἐκκλησίᾳ Ρωμαίων .

ὥστε ὁ Πάπας μόνος ἔκ ἐστιν ἄλλο, ἀλλ' ἢ εἰς ἀπλῶς Ἐπίσκοπος, καὶ ὅτε ἡβλήθη αὐτὸς οἰκουμενικῆς Συνόδου, ἡδυνήθη, καὶ μάρτυρες τὰ ἐπὶ ἑαλίᾳ μετὰ τῶν Εὐσεβιανῶν, τῶν Ἰννοκентίου καὶ περὶ τῶν Χρυσόστομου, Συμπληκίου καὶ Φίληκος τὰ περὶ Ἀκακίου, τῶν Λέοντος τὰ περὶ Στεφάνου Ἐφέσου καὶ Εὐτυχῆς, τὰ τῶν Ζωσίμου καὶ τῶν μὲν αὐτῶν περὶ τῶν

ἐν Καρθαγίνῃ, καὶ τῶν Διαλόγων τὰ μετὰ τῶν Νηστωτῶν, καὶ ἄλλα μυρία, ἅτινα εἴρηται ἀνωτέρω. πέμψον, ὅτι ἡ μαρτυρία ἦν παρὰ πάντας τοὺς ἰγνατίους Νικολάου, ὡς ἀκινῶν αὐτὸν εἰς βοήθειαν αὐτῶν, εἰ μὴ περὶ τῶν Χρυσόστομου, ἴδε γὰρ τόπον, εἰ δὲ περὶ τῶν τετάρτων καὶ Κωνσταντίνου τῆς ἐν Σαρδικῇ, ἴδε πάλιν τὸν τόπον ἀνωτέρω βιβλίᾳ δευτέρᾳ κεφαλαίᾳ ἐκτῶ.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ Η'.

Περὶ τῆς πρὸς τὸν Κωνσταντινῆ πόλεως ἰγνατίου ὑπιστολῆς τῶν Νικολάου Ρώμης.

10

Εἰς τὴν Νικολάου πρὸς ἰγνατίου ὑπιστολὴν σημαίνει πρῶτον, πῶς λέγει, ὅτι λαλῶ μετὰ γρυφικῶν καὶ κανονικῶν ὑποδείξεων, εἰτα ἴδε κατωτέρω ὅπως λέγει, ὅτι τὴν καθάρεσιν ἰγνατίου ὑδέχεται, τίνι κανονικῇ ὑποδείξει τὴν λέγει, ὁ γὰρ Διόσκορος διὰ τὸ τὸν Εὐτυχέα καθαιρεθέντα ὑπὸ τῆς ἐν Κωνσταντινῇ πόλει Συνόδου χωρὶς τῶν θεωρηθῆναι πρῶτον τὰ κατ' αὐτὸν ὑπὸ τῆς οἰκουμενικῆς συνόδου δέξασθαι εἰς κοινὴν, κατεδικάσθη, καὶ τὸν Νικόλαον ἔδει εἰπεῖν ὅτι χωρὶς συνωδικῆς κρίσεως ὑδέχεται τὴν καθάρεσιν τῶν ἰγνατίου, καὶ ἐκ τῆς ἐργασίας, καὶ νομίζεν ἴδιον τῆς καθολικῆς ἐκκλησίας τὸ ἀξίωμα. καὶ τὸ ἐπὶ τῷ αὐτῷ τῶν εἰς ἑδὲν νομιζομένων τὰς καθάρεσιν ἀνέποιονε κατὰ Φωτίου καὶ τὰς διηγήσεις ἰγνατίου, καθὼς ἐκείναι ἀνέποιονε ὁ Φίληξ μόνος κατὰ Ἀκακίον ἦσαν εἰς ἑδὲν. εἰτα καὶ ὁ Ἀντιόχειας Φλαυιανὸς καὶ ἄλλοι πολλοὶ ἐκ ἐδείξαντο τὴν καθάρεσιν τῶν Χρυσόστομου, καὶ Ἰωάννου ὁ Ἀντιόχειας καταλαβὼν ὑπὸ Ἐφέσου τὴν Ἀντιόχειαν, καὶ πολλὰς συναγωγὰς Ἐπισκόπων, καθαιρέει Κύριλλον, ἡδὴ κατεληφτότα τὴν Ἀλεξάνδρειαν, ὕστερον λύσαντες τὴν ἐχθρὰν, συνέβησαν εἰς Φιλίαν, καὶ ἄλλοις τὰς θρόνους ἀπέδωκαν, Σωκράτης βιβλίῳ ἐβδόμῳ, κεφαλαίᾳ τετακτῶ τετακτῶ. τὸ ἐν θαυμαστὸν εἰς Νικόλαον ἐπράχον, ὅπερ καὶ ὁ Ἀντιόχειας καὶ πολλοὶ Μητροπολίται καὶ ἄλλως Ἐπίσκοποι ἐποίησαν· δεύτερον, λέγει, ὅτι ὁ πρῶτος Θρόνος ὑπὸ ἄλλου κρίνεται, καθὼς λέγουσιν οἱ παπισταὶ εἰπεῖν καὶ τὸν Ἐκλήρον τῆς Ρώμης περὶ τῶν τρίτων Λέοντος καὶ Καρόλου. κρίνεται ὁ μὲν καὶ ὑπὸ οἰκουμενικῶν Συνόδων, ὡς ὁ Ὀνώριος καὶ Βιγίλιος, κρίνεται καὶ ὑπὸ μερικῶν, καθότι πολλὰ μερικὰ Συνόδοι ἐκρίναν καὶ κατέκριναν Πάπας, καὶ ἡ παρεῖσα Σύνοδος βεβαίως διὰ Κωνσταντίνου δεκάτης τρίτης ὅτι ὁ Ρώμης κρίνεται καὶ ἀναθεματίζεται Ἀρετικὸς γινόμενος, καὶ ἴδε τὰς τόπους ἀνωτέρω, καὶ μάλιστα βιβλίᾳ πρῶτης κεφαλῆς ἐχάτην. τρίτον, λέγει, ὅτι ταῦτα εἰσὶν ὑπερφάνεις αὐτῶ καὶ τῶν δυτικῶν. ἀλλὰ πῶς

ᾧ αὐθροπε, εἴποι τις αὐτῷ, Σύνοδος μερικὴ περὶ τῶν ἀκρίτων διορίζει, μὴ ἔσθ' ἀνάγκη; τέταρτον, λέγει, ὅτι ἐπεται τοῖς πρὸς αὐτῶν, ἀλλ' εἰ μὴ εἰσὶν οἱ κοινοὶ ἱεροὶ πατέρες καὶ αἱ οἰκουμενικαὶ Συνόδοι, οἰκουμενικῶς Συνόδον ἔδει ζητῆσαι, ὡς ἐζητεῖ ὁ ἰννοκέντιος περὶ τῶν Χρυσόστομου, εἰ δὲ μοι εἰπάτω, μάλιστα Φοίσεα, καὶ ὅσοι καταφρονέμενοι ὡς ἀκρίτοι πέμψον, ὅτι εἰ καὶ ὡς αἵρετες κριτῆς πρῶτον ὑπὸ τῶν ἰγνατίου, καὶ δεύτερον ὑπὸ τῶν Φωτίου, ὡς φαίνεται εἰς τὴν ἐκτὴν περὶ τῆς αὐτῆς Συνόδου, ὅπως ὁ Φίληξ ἰγνατίου μαρτυρῶν ὁ Σύνοδος πρὸς Ζαχαρίαν τὸν Καλκιδόνος φίλον τῶν Φωτίου, μὴ καταδεχόμενον τὰ κατὰ Φωτίου τῆς Συνόδου, λέγει, Νόμοι Θεωρίζουσιν ἐκκλησιαστικοὶ καὶ πολιτικοί, τοὶ ἐκλεξόμενοι τινὰ δικαστὴν μὴ παραιτῶμαι αὐτῷ, ἢ τὰ κριθῆναι ὑπὸ αὐτῶν. τὸ κατ' ἡμᾶς ἔν μέρους αὐτσαμῶν δικαστῶν τὸν πανάγον Πάπαν Νικόλαον, πῶς ὑμεῖς νῦν τὰ κατ' αὐτῶν κριθῆναι ὑδέχεσθε; ταῦτα φαίνονται καὶ ἀπὸ τῆς ὑπιστολῆς τῶν Στυλικῶν πρὸς Στέφανον Ρώμης, ὡς ἀνωτέρω, καὶ ὑπὸ τῆς ἐπιστολῆς ἰγνατίου πρὸς τὸν Ρώμης, ἐν ᾗ λέγει, Ἐκλεξόμενοι ἐπὶ τῆς σῆς ἀγότητος ἐκκαλεσόμενοι κριθῆναι, ἀλλ' ἡδὲ εἰς τὸν ὁσίων. εἰ δὲ καὶ ὡς αἵρετες κριτῆς ἐκρίνου Ἀρχιερεῖς ὧν, ἐκ τῶν δίκαιον ἀρετῶν καὶ κρίναι ὡς ἐβέλετο, ἀλλ' ἐκκλησιαστικῶς τὰ ἐκκλησιαστικά. τρίτον, εἰ δὲ καὶ ὑπὸ ἐξουσίας θεοθέτου αὐτῶ ὑπὸ τῶν Βασιλέων, ὡς καὶ τῶν Διοσκρίτων ὑπὸ τῶν Θεοδοσίων, καὶ τῶν Λέοντι ὑπὸ τῶν Μαρκιανῶν ἐπὶ τῆς πετρίτης, καὶ ἴδε τὸν τόπον, ἀλλ' εἰς τὴν πρὸς αὐτῶν λαβόντα, κοινῶς καὶ ἕκ μόνον αὐθροπεῖν, καὶ ἴδε τὸ κριθῆναι βιβλίον. ὅθεν καὶ πολλὰ κομπάζων, ἀλλ' ἡδὲν ἐδυνήθη μόνος, καθότι ἡ Σύνοδος γρυφικῆς, ἐξεβλήθη ὁ Φωτίος, ὡς εἴρηται. τὸ ὅμως, ὅτι ὁ Φωτίος ἐζητεῖ τὸν Νικόλαον αἵρετον κριτῶν, ἀναμφίβολόν ἐστι ψεῦδος. εἰτα εἰ αἵρετες κριτῆς ἐρρέθον, ἄρα ἐκ ἔχει τὸ κρίναι τὰς πάντας ὑπὸ Χρυσῶν, ἢ ὑπὸ Πέτρων, ὡς ζητῶν τὸ γὰρ ἐκ αἰχμαλωτείας. πρὸς τούτοις εἰ καὶ αἵρετες ἐκλήθη ὑπὸ Φωτίου, ἀλλ' ἐκ τῶν ἀρχῶν, ἀλλὰ μετὰ τὰ πολλὰ, καὶ οἰκουμενικῶς.

50

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ Θ'.

Ὅτι διὰ φθαρσέντων τῶν πρᾶκτικῶν τῆς κατὰ Φωτίου Συνόδου, καὶ αὐτεπαχθόντων δολίων καὶ παρατόμων ῥημάτων, δείκνυται ἡ Σύνοδος αὕτη ψεύδους καὶ εἰς ἑδὲν λογιζομένη.

Η' λβ

Η λεγομένη αὐτὴ οὐδὴ Συνόδῳ ὅτι γέγονεν ὁ-
 πωσεν, δοκεῖ εἶναι ἀλήθεια, εἴτε γὰρ θυμωθεὶς
 ὁ Βασιλεὺς κατὰ Φωτίε, εἴτε διὰ σύγχυσιν τῶν ἔσαν
 εἰς τὴν Ἐκκλησίαν περὶ τῆς διποβολῆς τῆς Ἰγνατίου
 5 ἐξήγησε τὰ δίκαια, ὡς λέγει ὁ Πορφυρογενήτης ταύ-
 τας, διὰ κοινῆς ὁμῶς Συνόδου καὶ συνελεύσεως τῶν
 πάντων Ἀρχιερέων Θεῶν τῆς Ἐκκλησίας τὴν σάλον
 κατὰ τὸ ἐνδεχόμενον ἐστῆσαν, ἀπακρυσάνας καὶ τὴν
 πρὸς τὰς ἐβδόμην ἀγίαν Συνόδον, καὶ τὰς ἐπιλοίπας
 10 τῶν Εἰκονομαχῶν τῶν ἀντιθέματι δὲς, καὶ τὸν γνήσιον
 νυμφίον τῇ Ἐκκλησίᾳ καὶ τοῖς τέκνοις τὴν πατέρα καυο-
 νικῶς ὑπαρχόντων, τὸν ἐκβληθέντα σχολάζειν κελύσας,
 ἕως τῆς πρὸς αὐτὸν μεταστροφῆς ὁ Θεός. ἐγένετο ἔν Συ-
 νοδος, ἀλλ' ἢ κατὰ Φωτίε μόνον, ἀλλὰ καὶ ὁ ἕκτος ἄλλων
 15 κοινῶν ἐκκλησιαστικῶν ὑποθέσεων, ἐφ' ἧσιν ὁμῶς τὰ
 πρᾶγμα ἐκείνης καὶ ἀντασπινέχου δόλια καὶ ὑπόνο-
 μα, πρῶτον, ὅτι καταγορεῖται τῶν Φωτίε πολλὰ ἀθέμιτα,
 καὶ μηδὲν χρεῖσιν ἀρεμίζοντα, καὶ ὁ Φωτίου ἦν
 τῶν ἀμειψίων, ἐπεδὴ ἔδιδε ταῦτα εἶπε μήτε ἰσό-
 20 ρησον, ἀλλ' οἱ ἐχθροὶ τῶν Φωτίε Ῥωμαῖοι, καὶ ὁ Πα-
 φλαγών, καὶ Στυλιανὸς ὁ Νεοκησαρέας, καὶ ὁ Μητροφάνης
 Σμύρνης. δεύτερον, ὅτι εἰς τὴν δευτέραν πρᾶξιν αὐτῆς
 καυονίζει τὰς συνηνωμένους τὰς Φωτίε καὶ μεταμεληθέν-
 τας δι' αὐτὸν καὶ μὴ κρυφαγωγένας, νηδύνει ὁ ψάριον
 25 Τετράδα καὶ Παρασκάλῳ, καὶ ἐδίειν ἔλαον καὶ οἱ-
 ον, ὅπερ αὐτίκαται τῇ ἀρχαίᾳ σιωπῇ καὶ κοινῇ
 δόξῃ τῆς καθόλου Ἐκκλησίας, ἐπεδὴ Τετράδα καὶ
 Παρασκάλῳ ἰχθύες ἔδιδε ἡδίστον, ἐξίσου γὰρ νηδύν-
 ται ἡ Τετάρτη καὶ Παρασκάλῳ τῇ μεγάλῃ Τεσα-
 30 ρακοῇ κατὰ τὸν ὑποσολικὸν Κανόνα, καὶ ἴδε αὐτῶν
 τέρω περὶ τῆς ἐν Τρεῖσιν Συνόδου τὸν Ἐπιφάνιον, Βα-
 σίλειον, καὶ ἄλλους πατέρας. τρίτον, ὅτι ἀσωτηρίας
 εἰς τὴν ἡσυχαστικὴν αὐτῆς, ἐπεδὴ (εἰ καὶ ὑπόδῃ εἰς τὴν
 ὡς εἴρηται) τὸν Ῥώμη ἐκάλεισαν αἰρετὸν κελὺν, καὶ
 35 Ἰγνατίου καὶ ὁ Φωτίου, ὅπερ εἶναι ἀσωτηρίας, ἦρκε
 γὰρ ἡ τῆς Βασιλέως διδομένη αὐτοκράτωρ, τὸ γὰρ αἰρε-
 θῆναι αἰρετὸν κελὺν, ὑπόνομον, καὶ γὰρ βασιλικὸς,
 ἢ πρεσβυτέρικος κλῆρος, ἀλλ' οἱ ἔχοντες τὴν ἐξουσίαν
 διὰ τῶν Κανόνων κρινεῖν κατὰ τὰς Κανόνας, καὶ ἴδε
 40 κατωτέρω βιβλίου δεκάτη, μέγας τρίτος, κεφαλαίᾳ
 τρίτῃ, τμήματος οὗτος Παράγραφον ἑβδόμον, καὶ
 μέγας πέμπτος κεφαλαίον οὐδέκατον. τέταρτον, ὅτι
 ἐκράξαν τὸν Φωτίου κατὰ τὴν συνήθειαν τῶν Συ-

νοδῶν καὶ τὰς Κανόνας, ἀλλὰ διὰ κοσμικῶν δι' αὐτοὺς λαί-
 κόν, ἀλλ' οἱ λαϊκὸς ὁ Φωτίου, πῶς πάλιν ἐδέχθη ὑπερ-
 διὰ τῆς Ῥώμης Πατριάρχης; ὡς ἡ Συνόδος αὐτὰ λη-
 ξαντὴ καὶ ὁμοία τῇ ἐν Ἐφέσῳ ἐπὶ Διοσκορίᾳ. πέμ-
 πτον, ὅτι ὑποτόμως ἀντιθέματι, ὅπως καὶ ὁ Πρω-
 τασπάρτες εἰς τὴν δεκάτην πρᾶξιν μέμφεται τὸ τοιαῦ-
 τὸν αὐτόπημα, εἰπὼν, ὁ Φωτίου ἐρῶδες ἐστὶ, τί
 ἀντιθέματι; ἔκταν, ὅτι μάρτυρας τῆς ὑποθέσεως
 αὐτῆς καὶ εἰσάγει τὰς ἀγίας πατέρας μήτε ὁ Ῥώμης
 Νικόλαος ἐν οἷς γράφει, ὡς ἐποίησε λέων ἐπὶ τῆς
 τετάρτης, Ἀγιάδων ἐπὶ τῆς ἑκτῆς, καὶ Ἀδρι-
 αῖνος ἐπὶ τῆς ἐβδόμης, μήτε ἡ Συνόδῳ, ἀλλὰ Πά-
 πας τινὰς καὶ ὑποδείγματα ἀμφίβολα καὶ ὅπως ὑπόδῃ,
 ὡς εἰς τὰ περὶ Χρυσόστομου, Φλαυιανῆς, Πολυχρονίου,
 Κυρίλλου, Εὐσεβίου, Ἀθανασίου, Ταρσίου, Ἀνθίμου,
 Μογγῆ, Ἀκακίου καὶ ἄλλων, ὡς εἴρηται εἰς τὰς τό-
 πους. εἶτα Πολυχρόνιον ἱεροσολύμων καὶ δεύτερον καὶ
 σαλὺν ὑπό τινος ἑβδόμον, εἰς τὴν ἑκτὴν πρᾶξιν φαί-
 νεται, ὅτι οἱ Τοποτηρηταὶ τῆς Ἀντιοχείας καὶ ἱεροσο-
 λύμων ἐξέδιδον ὅσον κατὰ Φωτίε, ὅπερ ὑπόνομον
 ὡς καὶ τριῶν τινῶν, πρῶτον, ὅτι καὶ ἀπέσταλαν αὐ-
 τὰς οἱ Πατριάρχαι ἵνα κρινώσι μόνον, ἀλλ' ἵνα ὡσιμέ-
 ρως οἰκουμενικῆς Συνόδου, καὶ κρινώσιν ὁμῶς. δεύτερον,
 ὅτι οἱ Τύροι ἐκ τῆς ἀπεσταλμένης, ἀλλὰ διὰ τῶν κλίματος
 ἐν τῇ Ἀντιοχείᾳ, ἐψηφίσθη Τοποτηρητῆς ἀφ' αὐτῶν καὶ
 ὑπὸ τῶν ἐχθρῶν τῶν Φωτίε. τρίτον, ὅτι λέγει ὁ Ὁσὸς αὐ-
 τῶν, καὶ ἔξισιν ἀντιλέγειν τῇ ὑποφώσῃ τῇ Ῥώ-
 μης, ὅπερ εἰς ὑπόδῃ καὶ γελοῖον, καὶ γὰρ ἔ-
 ξισιν ἀντιλέγειν, ὡς τῷ Δαμῶνι ἡ δευτέρα περὶ
 Φλαυιανῆς Ἀντιοχείας, καὶ τῷ Λέοντι ἡ τετάρ-
 τη περὶ τῆς Κωνσταντινουπόλεως, καὶ τῷ Βιγλίῳ
 ἡ πέμπτη βλασφημεῖται αὐτῶν, καὶ αὐτὴ δὲ ἡ πα-
 ρῶσα Συνόδος εἰς τὸν δέκατον τρίτον Κανόνα διορί-
 ζει ἀντιλέγειν τῷ Πάπᾳ, κακῶς ἀποφανομένῳ, καὶ
 ἄλλὰ μυρία, ὡς πρὸς πόλιν. ὅγδοον, ὅτι ἦν συ-
 νεσηκῆα ὡς ἐπιτοπλῆσαν διὰ φανεράν ἐχθρῶν τῶν
 Φωτίε. ὅταν, ὅτι ὑπὸ τῆς ἐπὶ Φωτίε ἀπεδείκ-
 νύμενη ὡς κακῶς γεγονῆα, καὶ εἰς τὸν ἐλογισμένην
 ὡς καὶ ἐν τῇ ἑκτῇ συνελεύσει τῶν Φλαυριανῶν συ-
 δὲ τῇ λήθῃ παρεδόθη, καὶ πάντες εἰς τὸν λο-
 γίζεσθαι. δέκατον, ὅτι εἰς τὸν Συνοδικὸν ἄδεται ἐπ'
 Ἐκκλησίας, Πάντα τὰ κατὰ τὰς Φωτίε γράφονται,
 ἡ λαληθὲς ἀντιθέμα. καὶ Φωτίε αἰωνία ἡ μνήμη.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ Ι΄.

45

ὅτι ἔδεμία Συνόδῳ ὡς ἡ κατὰ Φωτίε εἶπε καθ' αὐτὸν καὶ πλατύτερον εἰς τὴν πρῶτὴν αὐτῆς πρᾶξιν καὶ
 τῆς ἀρχῆς τῆς Πάπας.

Επεδὴ καὶ διὰ τῆς ὑπόδῃς διώεται φανερωθῆναι
 ἀλήθεια, γινώσκει ὅτι κατὰ τῆς Ῥώμης ἔδεμία
 Συνόδου εἶπε καθ' αὐτὸν καὶ πλατύτερον ὡς ἡ παρῶσα
 ὅσον σημειῶσαι πρῶτον, ὅτι εἰς τὴν πρῶτὴν πρᾶξιν αὐ-
 τῆς αὐτῆς Ῥώμης ἐπιστολαὶ καὶ αὐτῶν τῶν Πατριάρχων
 τῆς Ἀνατολῆς κατὰ τὰς αὐτοὺς ἀναγινώσκονται, καὶ

εἰς τὸ πρῶτον πῶς ὁ αὐτοκράτωρ Βασίλειος ἡθρο-
 σε τὴν Συνόδον καὶ ὁ Ῥώμης, λέγει γὰρ, τῆς θείας
 καὶ φιλανθρωπίας πρεσβείας τὰ πηδάλια τῆς οἰκου-
 μῆς ὁλοκάδῃ ἡμῖν ἐγχειρίσας, πᾶσαν ἐθέμεθα
 σπαθὴν. Καὶ, κεκρικαμένον ἔν ἀπὸ τῶν ἄλλων Πα-
 τριαρχικῶν θρόνων Τοποτηρητὰς ἀγαγεῖν. ἴδε καὶ

τὸ

τὰ αὐτῶν τῶ ἱγιατίου πατρὸς τὸν βασιλέα περὶ τῆς
ἀθροίσσεως τῆς συνόδου, τὴν αὐτὴν βαβαίον καὶ οὐ γυ-
κεῖος τῶ ἱεροσολύμων εἰς τὴν συνόδον. δούτερον,
ἐπὶ τοῖς τῶ ἀντιόχειας, Ἐκκλησιαστικῶν ἀναγνῶν τοπο-
τηρητὰς καὶ ἀπὸ τῶν ἄλλων θρόνων, γινώσκει ὅτι ἐξί-
σιν Πατριαρχικοὶ οἱ Πατριαρχικοὶ θρόνοι, καὶ ἐξί-
σιν κριταὶ μετὰ τῆς κοινῆς ψήφου. ὅθεν ἐφεξῆς λέ-
γει ὁ βασιλεὺς, καὶ πατρὶς ὑμῶν τὰς κριταὶς ἔτι φαν-
μῶν, ὅτι ἀληθείας ἐραστὰς ὑμῶν εἶναι ἐκ ἀγνοήτου,
πλὴν καὶ ὑμεῖς κατὰ τὸ δοθὲν ἡμῖν μέτεσθαι, τῆς ἐ-
ξουσίας ἐν ταῖς ἐκκλησιαστικαῖς πράγμασιν ἐπιστά-
μῶν. τρίτον, ὁ Πραιπόσιτος ἀνακρίνει τὰς τοποτη-
ρητὰς τῶ ῥώμης, καὶ τοῖς αὐτοῖς εἶπον ὅτι τὰς το-
ποτηρητὰς τῶ ῥώμης ἐκ εὐρηται ἀνακρίνεσθαι ἐν
ταῖς οἰκουμενικαῖς συνόδοις, ὅμως ψεύδονται, ὅτι
καὶ ἀνακρίνονται καὶ ἐπιτιμῶνται. τὸ γὰρ δεύτερον ἐ-
παθὼν εἰς τὴν ἐκδόμην συνόδου, ὅπως ἰωάννης ὁ Λαγο-
θέτης ἐρωτᾷ τὸν κατὰ τὴν Θεοδώρου καὶ ἐπιφανίου
Διάκονον τῶ Σαρδηνίας, εἰ οἱ τοποτηρητὰς τῶ ῥώ-
μης ἦσαν ἀληθεῖς Πέτρος καὶ Πέτρος, καὶ μαρ-
τυροῦνται ἐκεῖνοι ὅτι ἀληθεῖς εἰσὶ. τὸ δὲ πρῶτον ἐπα-
θὼν εἰς τὴν ἐν Χαλκηδόνι, ὅπου εἰπόντες ἔχον πα-
ραγγελίαν ἀπὸ τῶ ῥώμης λέοντος μὴ καθίσαι τὸν
Διόσκορον εἰς τὴν συνόδον, ἐπελημνίσαντο ὑπὸ τῶν
ἀρχόντων, εἰπόντων αὐτοῖς, εἰ ἐστὶ κριταὶ, πῶς ἡ-
γεῖσθε ἐνώγοντες; καὶ ἐκώσισεν ὁ Διόσκορος καὶ ἀ-
κροῖως αὐτῶν εἰς τὸ μέσον. τρίτον, ὅτι πᾶντοτε
τὰ παπιδία ἀνακρίνονται, ἐπαθὼν αἱ ἐπιτολὰς αἱ
κομίζουσιν ἀπὸ τῶ ῥώμης καὶ τῆς κατὰ αὐτὸν συ-
νόδου πᾶντοτε ἐξετάζονται, ψηλαφῶνται καὶ δο-
κιμάζονται. εἴτα ὁ ἀλεξανδρινὸς ἀρχιερεὺς κύριλλος
τοποτηρητὴς ὢν τῶ Πάπα, κατήγγελλεν, καὶ ἐκεί-
νην ὥστε τοποτηρητὴς ὢν κατήγγελλεν, ἀλλὰ διότι
ἐκ ἡλίου εἰς ἀπολογίαν ὁ κατήγγελλας αὐτὸν ἰωάννης Ἀ-
ποχρίστῃ καὶ οἱ περὶ αὐτὸν, καὶ δι' αὐτὸ τὸ δόγμα,
ὅτι καλῶς ἀγωνισάμενος ὑπὲρ τῆς εὐσεβείας, ἡδι-
κῆται, ἀλλὰ καὶ μετὰ τὴν ἀδωκίαν τί ἐπαθεῖν ὁ
κύριλλος πάλιν, καὶ οἱ ἀπὸ ῥώμης πρεσβύται, ἴδον
ἐν τῷ τρίτῳ βιβλίῳ αὐτῶν τῆς συνόδου τὸν τόπον,
καὶ ἀνωτέρω ἰδεῖν βιβλίῳ πρῶτον κεφαλῶν ἔχον.
τέταρτον, λέγει ὁ ῥώμης ἀδριανὸς γράφων εἰς τὸν
Βασιλέα, ὅτι ἡ καθέδρα τῆς ῥώμης διώκεται ἵνα
τρέψαν τὰ τοιαῦτα ἔλκη, τὰ μισοῦνται εἰς Κωνσταν-
τινέπολιν τὰ ἅμα ὑπὸ φωτὶς. συ δὲ σημείωσαι εἰς
τὴν ἐκτίω προῖξιν τὴν συνόδον ταύτην λέγεσθαι, ὅτι
πᾶντα τὰ ἐκκλησιαστικά ἐκ τῶν Πατριαρχῶν διωρ-

θώθησαν, καὶ ἀφαιρέτο (οἱ πᾶσι πάντες τοῦτον) πα-
ρεδέχθησαν, ὡς ἰατροὺς τῶν διωκτῶν ἰα-
τρέων τὰ τοιαῦτα, τὸ δὲ ὑμέτερον ἐκκλησιαστικὸν πα-
σαι αἱ κεφαλαὶ τῆς οἰκουμενικῆς ἐκκλησίας αἵματον
καταλελοίπασι, πάντες γὰρ οἱ ἀρχιεπίσκοποι συμ-
φώνως ὑμᾶς κατακρίνασθαι. καὶ σημείωσαι, ὅτι πάν-
τες οἱ Πατριαρχαὶ κεφαλαὶ καὶ ἀρχιεπίσκοποι, ὁμό-
νοι γὰρ ὁ ῥώμης διορθοῖ, ἀλλὰ καὶ αὐτὸς διορθῶται,
καὶ ἴδε πόσαι τοπικαὶ synodoi ἐκρίναν τὸν Πάπαν.
πέμπτον, οἱ τοποτηρητὰς τῶν Πατριαρχῶν τῆς Ἀσια-
τικῆς εἶπον, ἰνὸςκετε πάντες, ὅτι τὰς Πατριαρ-
χικὰς κεφαλὰς ἐν τῷ κόσμῳ ἔθετο τὸ πνεῦμα τὸ
ἅγιον, ἵνα τὰ ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ τὰ ὅσα ἐπιφύεσθαι
σκανδαλά δι' αὐτῶν ἀφαιρίζονται. εἶπον, εἰς τὴν
ἐκτίω προῖξιν, καθὼς ἀρχὴν ἔσται, λέγεται, ὅτι
ὁ Θεὸς εἰς τὸ σπέρμα τῆς ἐκκλησίας εἰς τὴν μεγάλην
φωστῆρας ἔθετο τὰς Πατριαρχικὰς κεφαλὰς εἰς φω-
σιν πάσης τῆς γῆς, ὡς ἔχον τῆς ἡμέρας καὶ τῆς
νυκτὸς, καὶ ἀσφαλίζειν ἀναμέσον τῶ φωτὸς καὶ ἀνα-
μέσον τῶ σκοτὸς, τὰς ἐν ἀναμέσον τῶν προκρίτων
τὰ ἔργα τῶ φωτὸς καὶ τῶ σκοτὸς. τὰς ἐν τῶ
μεγάλῳ φωστῆρας ὁσερέεσθε Δέσποτα καθάπερ
ὁ μέγα ληοικία ποτὶς πυρσὺς ἐν τῇ σπαντῇ πόλει
συνήγαγε. ἔβρομον, ὅτι καλῶς ποιεῖν ὁ βασιλεὺς
δογματέσκει τὸν ἱγιατίον καὶ τὴν κρίσιν τῶν ἀρχιε-
ρέων τῆς ῥώμης, καὶ τὸν φωτὶς ἀπεδίδωκε, καὶ ὅτι τὴν
τοιαύτην προῖξιν καλῶς τετελεύτηκε ἀπὸ τῆς ἐπιδη-
μίας τῶν τοποτηρητῶν τῶν λοιπῶν θρόνων, καὶ ση-
μείωσαι ὅτι χωρὶς τῶν τοποτηρητῶν τῶν λοιπῶν θρό-
νων ἀτελής ἦν ἡ προῖξιν τῶν ἀρχιερέων τῆς ῥώμης.
καὶ μετὰ ὅλγῳ ὁ βασιλεὺς πατρὶς τῶν ὑπὲρ φωτὶς
ἐπισκόπων, ἴδε ἡκέσασθε τὸ φρόνημα τῶν Πατριαρ-
χῶν, τί ὑμῖν δοκεῖ; καὶ μετὰ ὅλγῳ ὁ αὐτὸς, ταῦτα
τὴν ἐκτίω ἐθροῦς ψυχῶν, καὶ μέληματα ἡμῶν διη-
κεῖς τὰ σκανδαλά ἐκ μέσῳ (σημείωσαι ὅτι ὁ βα-
σιλεὺς ἐβρωδὲ τὴν ῥώμην καὶ Κωνσταντινέπολιν, ἐκ
ὁ ῥώμης ὁ φίλερις) ποιήσασθαι, τὴν γὰρ τῶν σω-
σιαζόντων μερῶν ἐξέτασιν κατὰ τὴν ἀνέκασθον ἐκκλη-
σιαστικὴν ἐκδοσιν ἐπόπῃς καὶ κριταῖς ἀεθόμεν
τοῖς ἐκ τῶν λοιπῶν Πατριαρχικῶν θρόνων ἀπεσαλ-
μῆσις. καὶ μετὰ ὅλγῳ τῇ συνόδῳ, καὶ πατέρες πνεύ-
ματικοὶ καὶ τῆς ἐκκλησίας καὶ τῆς ἀληθείας ἐκ-
δικοί. καὶ σημείωσαι ἐκ τῶν ποῖοι κριταὶ καὶ κρι-
ταὶ καὶ ἀρχιεπίσκοποι καὶ τελεωταὶ καὶ ἐκδικοί
εἰς τὴν καθόλου ἐκκλησίαν, καὶ τίς ἐστὶν ὁ ἀγείρων
τὰς οἰκουμενικὰς synodoi.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ ΙΔ'.

ὅτι ἐκ τῶν λεχθέντων ὑπὸ τῶ ἀδριανῶ ῥώμης ἐν τῇ κατὰ φωτὶς ἐν ῥώμῃ συνόδῳ εἰς τὴν ἐκδόμην
προῖξιν, καὶ ἐν τῇ ὑπὸ τῶ ῥηγὸς Θεοδώρου ἐν ῥώμῃ ἀθροιστῆς συνόδῳ, δέκνεται μετὰ καὶ τῶν αἰ-
τιῶν αὐτῶν ψευδῶς τὸ ὅτι τῶν συνόδων εἶναι τὸν ἐπίσκοπον ῥώμης.

Εἰς τὴν ἐκδόμην προῖξιν ἴδε πῶς ὁ ῥώμης ἀ-
δριανὸς συνόδον ἀθροίσας ἐν ῥώμῃ κατὰ τῶ
φωτὶς, καὶ θρόνων καὶ ἐκδοκῶν ἐλεγε τῇ
συνόδῳ, ἀγαπητοὶ ἀδελφεοὶ τί ὑπὲρ τῆς τοιαύτης
ἐκδο-

5 **ἡ** ἀνανομία· ὅτι οὗτοι οὐκ ἐκάθιστον τὸ φῶτος Νικό-
 λαον τὸν Ῥώμης) ἡμῖν χρὴ ἀναπερῆσθαι, καὶ ψη-
 φίζεται ἡ Σύνοδος τὸ πρακτέον, καὶ πᾶς τὸ πᾶν πα-
 10 **ρ**ισίων, ὅτι ὁ Πάπας ἐπάνω τῶν Συνοδῶν ; ὅτε γὰρ μό-
 ρος, ἐδάς ἐστιν . εἰς τὴν τρίτην ἀθροαλίαν ὁ αὐτὸς ἔλε-
 γε τῇ αὐτῇ Συνοδῷ, καὶ γὰρ εἰ καὶ τῷ Ὀνώριῳ μετὰ
 θάλασσαν ὑπὸ τῶν ἀναπολικῶν ἀνάθεμα ἐβρέθη,
 ὅμως γνωσόντες, ὅτι ἐπὶ Αἰρέσει κατηγορήθη, δι-
 15 **ο** καὶ μόνῳ ἔξει τὸς ὑποθεσεύρας τῶν μεζόνων κα-
 τεγράψασθαι, ἀλλὰ καὶ ἕτε Πατριαρχῶν τις, ἕ-
 τέλης τῶν ἐτέρων καθεδρῶν ἐξενεγκῶν ἡδυνήθη ἀ-
 πόφασιν, εἰ μὴ ἡ τῆς αὐτῆς πρώτης καθεδρᾶς αὐ-
 20 **θ**οσιτία σιωπήσεν ἐπὶ τῷ τῷ . καὶ σημείωσεν πρῶ-
 τῶν, ὅτι Ὀνώριος Αἰρετικὸς καὶ καθ' ἡμεῖς, ὁ δὲ
 25 **τ**ερῶν, ὅτι κρίνεται καὶ ὁ Ῥώμης . τρίτων, ὅτι ὡς ἡ τῇ
 Ῥώμης ψήφῳ ἀναγκάζει, ἕτω καὶ ἡ ἐκὸς Πα-
 τριαρχία . καὶ ἐκεῖνα δὲ ἅπερ λέγεται εἰπεῖν τοὺς
 πατέρας τῆς Συνοδῆς τῆς ἀθροισθείσης ὑπὸ τῶν Ῥη-
 30 **γ**οῦς Ῥώμης Θεοδώρου, δηλονότι τῆς περὶ τῶν Συμ-
 μάχων ἐπὶ ἀναστασίς, ὅτι τὸν Πάπαν δὲ συγκαλέ-
 σαθαι πᾶν Συνοδόν, καὶ ὅτι ὁ Ῥώμη τῇ τῇ Πέ-
 35 **τ**ρῃ πρώτῃ τετίμηται κερυφαίῳ, καὶ ὅτι ἡ Ῥώ-
 μη τῇ τῇ πᾶν ἐλατύνων ἔχ' ὑποσίτησι κείσῃ, ὅγὰρ
 Ῥωμαίων Ἐκκλησία κρίνει ἐκρίνεται, ῥητέον, ὅτι
 40 **ψ**όφῳς ἐμαρτύρησαν εἰ ταῦτα εἰπόντες (εἰ γὰρ καὶ
 νοθεύονται . πεφαιδῶς, ὅμως ὑποθετέον ἀληθῆ
 εἶναι) καὶ ἴδε αὐατῶν βιβλίῳ πρώτῃ κεφάλαιον
 ἔχασον . τέταρτον, ὁ Ἰωάννης Ἀντιοχείας ἐκάθη-
 45 **ρ**εθη διότι τὸν Κύριλλον κατέκρινεν, ἀλλὰ διότι
 50 **κα**τακρίνας Κύριλλον καὶ Μέμνονα, καὶ κληθεὶς εἰς
 κρίσιν καὶ Ἰσπολόγιον, ἐκ ἀπῆντηκε, καὶ ἴδε τὸν ῥῆσιν
 βιβλίῳ τρίτῃ κεφαλῇ δεκάτῃ πέμπτῃ Παραγραφῷ
 55 **τ**ριακοστῇ πρώτῃ, ὅπερ μαρτυρία ἐστὶ σαφὴς, ὅτι
 ἡ Ῥωμαϊκὴ Ἐκκλησία κρίνεται, ἐπεδὴ ὁ Τοποτηρη-
 60 **τ**ῆς αὐτῆς ἐκρίθη, καὶ κατεκρίθη ἐξίσῃ τῇ Μητρο-
 πολίτῃ Εἰφέσῃ . πέμπτῃ, ἀληθῶς ἡ τρίτη οἰκ-
 65 **μ**ενικὴ Σύνοδος ἔγραψε πρὸς τὸν Πάπαν Κελεσίτῳ
 ἵνα ἀναγκασθῇ κατὰ τῶν Ἀντιοχείας Ἰωάννη, πλὴν
 70 **ἔ**χ' ὅτιγε κατέκρινε τὸν Τοποτηρητὴν αὐτῶν, ἀλλ' ὅτι
 75 **δ**όξασι ἐξήνεγκε κατὰ τῶν Νόμων καὶ τῶν Κανόνων,
 80 **π**λὴν ἡ Σύνοδος ταῦτα ἔγραψε τῷ Πάπῃ, ἐπειδὴ ἡ

διδὲ τῇ Ἰωάννῃ κηρὸν μετανοίας, ὡς καὶ ἡ σὺν τῇ
 πλὴν αὐτῇ αἰτίᾳ ἔπεμπε τὸν ἀντιστοίχου ἐν Ῥώμῃ,
 ἔσιν ὁμῶς αὕτη ἡ ἐξουσία ἢ δέδωκεν ἡ συνόδος τῇ
 πᾶσι μαρτυρίᾳ τῆς ἀδυναμίας αὐτῆς, ἐπεὶ ἔτε
 ὁ Ῥώμης ἡδυνήθη ἀγανακτῆσαι κατὰ τὴν ἀντιστοίχου,
 τὴν βασιλέως κωλύοντες τὰς ἀγανακτίσεις, καὶ αὐτῇ
 εἰρηνικῶν τῶν ἀποστόλων εἰρηνοῦσαι τὰς ἐκκλη-
 σίας, ὡς καὶ πεποίηκε, καὶ μάλιστα μηδαμῶς συμ-
 βῆλθ' ἡρησασθαι τῇ Πάπᾳ, ἀλλὰ μαζιμαῶς τῇ Κων-
 σταντινουπόλει, μήτε μὲν μηροῦ τῆς Πάπας ἐν τῇ
 τοιαύτῃ μεγάλῃ συνόδῳ, καὶ ἴδε αὐτῶν βιβλίῳ
 τρίτῳ τὸν τόπον τῆς τρίτης συνόδου. ὡς, ἀλη-
 θῶς ἐπετιμήθη ὑπὸ τῆς τρίτης συνόδου ὁ ἀντιστοίχου,
 ὅτι κατέχευεν τὸν μελὸν, ἡτοι ἀλλοτρίους,
 ἀλλ' ἔχ' ὅτι πεποίηκε τὸν τῶν γνώμων τῆς ὁμο-
 λικῆς καθεδρῆς, ἀλλὰ διότι πεποίηκε αὐτὸν ἐν
 τῇ νομίμῃ οἰκουμένη συνόδῳ, καὶ ἴδε τὸν αὐ-
 τῶν τόπον. ἔβδον, ὁ δὲ οὐκ ἐκτελέσθη ἐμό-
 νον διότι ἐκείνη τὴν Πάπαν ἤγειν ἀντιθέτως καὶ ὁ-
 ροῦσιν μαρτυρικῶν ὑπὸ πάσης τῆς οἰκουμένης
 ἀλλὰ δι' ἄλλας αὐτῆς παρεκτετακῆς, καὶ διότι ἐκεί-
 νη καὶ τὴν Ῥώμης ἰδίᾳ αὐθεντία καὶ ἀνεὺ οἰ-
 κυμῆς συνόδου, καὶ τῶν, ἐκείνῃ ἐκείνη τὴν
 ἀνεὺ ἀρχιερέα, ἡ δὲ διότι ἔπραξεν ὁ αὐτῶν τοῖς
 ὁμοῖοις τῆς πρώτης καθεδρῆς, ἀλλὰ διότι, ὡς
 εἴρηται, ἰδίᾳ αὐθεντία ἐκείνη τὴν φανερὴν ἐκείνην
 καὶ ἄνευ Ῥώμης ὅμοιον, ὁ αὐτῶν καθεδρῆς αὐτῇ
 μόνῃ τῇ κατ' αὐτὴν συνόδῳ τὸν Πάπαν Νικόλαον,
 ἔχ' ἡμερτον, ἐπεὶ τῇ τῇ ἐκείνης ἐποίησε αὐ-
 τῶν ὁ Νικόλαος, ὁ δὲ αὐτῶν καθεδρῆς τὸν Νικό-
 λαον, ἐκείνη τῇ βιβλίου αὐτῆς οἰκουμένης
 συνόδου. ἔξέθετο ἡ ἐν Ῥώμῃ αὕτη συνόδος ἐν αὐτῇ
 Κανόνας πέντε, ἀλλ' ἡμερτον μεταπλάττει ὑπὸ
 πολλῶν συνόδων, ὡς εἴρηται καὶ ἐκείνη τῇ
 ἐκείνη δὲ ὁ ἀδελφὸς, ἐκείνη ἐαυτὸν ὀνομάσας,
 ἀλλ' ὡς ὑπεγράψας ὁ ἀδελφὸς ἐν τῇ κατ' αὐτὴν συνό-
 δου καὶ ὁ μαρτίνος ὁμοῖως, ἡτοι τῆς καθεδρῆς καὶ
 ὁμοῖως Ῥωμαίων ἐκκλησίας, καὶ ἐκείνη πέντε,
 τῶν δὲ καὶ παντὶ ἐπισκόπῳ ἴδιον. ἡσαν δὲ ἐπί-
 σκοποι ἐκείνην, ἐκείνη ἐκείνη ἐκείνη ἐκείνη ἐκείνη.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ ΙΒ'.

45 ὅτι ἐκ τῶν διοριζέντων ἐν τῇ δεκάτῳ τρίτῳ κανόνι τῆς κατὰ Φωτίῃ Σиноδῶς περὶ τὴν δεκάτῃ, δέκνυται ὅτι ὁ Ῥώμης σφάλλων, κέριται καὶ κατακρίνεται ὑπὸ τῆς Οἰκουμενικῆς καὶ Τοπικῆς Σиноδῶς.

Εἰς τὴν δεκάτην πρῶξιν ἐν τῇ δεκάτῃ τρίτῃ καιόνι
αὐτῆς διορίζεται, ὅτι θεῖς ἡλμήσα (καθὼς τυ-
ποχὸν θάῃος καὶ διόσκορος) κινήσαι ἔγκλημα κατὰ
τῆς ῥώμης ἐγγράφως, ἡ ἀγράφως, τὸ πον κατακρί-
νεται. καὶ σημάσαι, ὅτι σωθεῖς. Οἰκουμενικῆς νο-
μίμας ἔσης, ὡς ἦν ἐν τῇ Ἐφεσον τὸ πρῶτον, θεῖς
μόνος καὶ τῇ ῥώμῃ, ἡ ἄλλῃ τινὸς φέρεται, κατακρί-
νεται, ὡς ἐπαύσης τὸ δόρυ πον διόσκορος. κανονικῆς

γὰρ ὅσους συνόδους, καὶ ἐστεινέται ὁ ῥώμης αὐτῶν
 διὰ τὴν, καὶ ὡς περὶ καὶ εἰς τὰς τοπικὰς συνόδους καὶ ἐκρί-
 νη καὶ ἀνεκρίθη καὶ κατεκρίθη ὁ ῥώμης. ὅτι καὶ
 οἱ ἐπίσκοποι ῥώμης μετὰ συνόδους οἰκουμενικῆς ἐξή-
 ταν διολογιῆσαν τὸ συμβεβηκόν ἀμφισβητήδιον. ὅτε
 διὰ ὁ ῥώμης μόνος ἀνθετυτικῶς καθάρσει, οἷος ἐστὶ
 Νικόλαος, ἀντικαθάρσειται, ὡς ἐποίησε δικαίως ὁ
 φώτιος, καὶ ἐὰν ἀποστάσῃ μόνος, εἰς ἕδρην λογίζεσθαι.

712

ὡς ἐπαθὼν ὁ ἱεὺς, καὶ ὁ Δάμασος περὶ Φλαυιανῶν, Δέων περὶ Ἀνατολίας, Διάλογος περὶ τῆς Νηστευτῆς, Φίληξ, Ἀναστάσιος καὶ Σύμμαχος περὶ Μακεδονίας καὶ Εὐθυμίας. λέγει ἔτι εἰς τὸν αὐτὸν Κανόνα, ὅτι ἐὰν ἀθροισθῇ ὀικουμενικὴ Σύνοδος, καὶ γινώσκται ἀμφιβολία καὶ περὶ τῆς Ἐκκλησίας Ῥωμαίων, πρέπει δὲ λαβῶς γίνεσθαι πλὴν ἐξέτασιν τῆς ζητήματος. καὶ σημειώσασιν πρῶτον, ὅτι καὶ περὶ παλαιῶν ἄλλων, ὅταν συμβῇ ἀμφιβολία, δὲ λαβῶς πρέπει γίνεσθαι πλὴν ἐξέτασιν, ὡς εἰς πλὴν πρῶτον Ἀρεῖος ἔχ' ὑβρίσθη, εἰς πλὴν τρίτον εὐλαβέστατος ἦεν ὁ Νικηφόρος, καὶ εἰς πλὴν τετάρτον ὁ Διόσκορος, καὶ εἰς πλὴν ὀκτῶν ὁ Μακάριος, ὅτι ἔτι εἰς τὸ μᾶλλον τῆς Ἐκκλη-

σίας, τὸ δὲ ὑβρίσθη ἀποτόμως τῆς δουτικῆς ἐκ τῆς οὐρανομίας, ὡς ἐγείνητο εἰς πλὴν παρὰ τὴν συνά-
δον. δεύτερον, ὅτι ἰδὲ καὶ ἀπὸ Κανόνος Συνόδου ὀικουμενικῆς καὶ τὰς Λατίνους σαφῶς καθαρῶς ἰδιαί-
τάτης καὶ ὁ πρῶτος Θρόνος κρίνεται, καὶ πᾶς τὸ ἱερόν,
καὶ τὸ τῆς μεγαλοβρύχου Νικολάου τέταρτος, ὅτι ὁ πρῶ-
τος Θρόνος κρίνεται; τρίτον, ἔτις ὁ δέκατος
τρίτος Κανὼν ἐλήφθη ἀπὸ τῆς τεσσαρεσθῆς Κωνσταν-
τῆς ἐν Λαοδικείᾳ Συνόδῳ, ὅς λέγει ῥητῶς, Δὲ τῶν
Ἐπισκόπων καλεσθέντων εἰς Σύνοδον ἀπιστοῦναι, καὶ δι-
δάσκων, ἢ διδασκέντων εἰς κατόρθωσιν τῆς Ἐκκλη-
σίας. ἰδὲ βιβλίῳ πρῶτῳ κεφάλαιον ἑκαστὸν τέταρτον.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ ΙΓ΄.

15

Ὅτι ἀπόντες πλὴν κατὰ φωτίαν Συνόδον ἔπειν τὸ Σύμβολον μετὰ παλαιότητος, καὶ Ἀνδρέας ἔειπε καὶ οἱ Ἀν-
τίνοι ἐν τῇ Φλωροντινῇ συνόδῳ, δεικνύσασιν ψεύσαι.

Ὁ ῥόδος Ἀνδρέας ἐν τῇ ἐν Φλωροντιᾷ Συνόδῳ συ-
νελεύσας ἐβδέμη ἔπειν, ὅτι ἡ κατὰ φωτίαν Σύ-
νοδος ἐγίνωσκε τὸ Σύμβολον μετὰ τῆς παλαιότητος.
Ἀλλὰ ῥητέον πρῶτον, ὅτι ἐψεύσθη, ἐπειδὴ ἡ πα-
λαιά Σύνοδος τὸ Σύμβολον ἀκηνοτόμητον οἶδε, καὶ
ἀπὸ τῆς παλαιότητος ἐβεβαίωσε, λέγει γάρ, ὅτι
ἀνεγνώθη ὁ ὅρος τῆς αὐτῆς ὀικουμενικῆς οὐδόθης
Συνόδου, περιέχων τὸ Σύμβολον τῆς πίστεως καὶ ὁ-

μολογίας τῆς ἐργασίας τῆς συναβύσσου ὀικουμενι-
κῆς ἐπὶ τῇ Συνόδῳ, καὶ ἀναθεματίζων ἐς ἐκείνους
ἀναθεματίσαν. καὶ μετ' ὀλίγα, Τὰς δὲ ἀναγνω-
σάσας, ἡ αὐτὴ Σύνοδος ἐξεβόησεν, Πάντες ἔγω
φρονημῶ, πάντες ἔγω πιστεύω. καὶ σημειώσας,
ὅτι ἐνταῦθα πᾶς ἀρχαῖα ἐβεβαίωσεν, παλαιότητος δὲ
ἐδόξα μνήμη, ὥστε ψεύδονται, κἀνταῦθα ὁ ῥόδος
καὶ οἱ Λατῖνοι.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ ΙΔ΄

Περὶ τῆς μάχης Ἰγνατίου Κωνσταντινουπόλεως καὶ Ἰωάννου Ῥώμης ἀπὸ πλὴν Βελγάρων, καὶ ὁ πῶς οὐκ ὤλην πρὸς Ἰ-
γνατίον, καὶ ὡς λέγουσιν οἱ παπῆς καὶ οἱ παραθέσεις περὶ ἀμφοτέρων, καὶ ὁ Ἀναστάσιος ὁ Βιβλιοθηκάρχης
περὶ φρασεύων, καὶ περὶ τῆς ἀρετῆς τῶν τῆς Συνόδου πατέρων ἐν τῇ μεταφράσει τῆς παλαιότητος τῆς ἐβ-
δόμης Συνόδου.

Ὁ ὡς λοιπὸν ὁ φώτιος ἐξωρίσθη, καὶ ὁ ποίας τυρανίας
ἐπαθε καὶ αὐτὸς καὶ οἱ ἀνθρώποι αὐτῆς, καὶ ὁ ποίας
ζῆτος ἀνθρώπος ἦν, καὶ πῶς ἀκούσας αὐτῆς ἐγείνητο
Κωνσταντινουπόλεως, ὁ φιλομαθὴς μαθητὴς ταῦτα
ἀπὸ τῶν ὁπισθίων αὐτῆς τῆς φωτίης, εἰ καὶ πάλιν ὁ
αὐτὸς ἔτυχε περιποιήσεως ὡς ῥηθῆσεται. ἐπεὶ ἔν
ἐβεβαίωσεν ὁ Ἰγνατίος εἰς τὸν Κωνσταντινουπόλεως
Θρόνον, τὸν Ῥώμης οὐκ εἰς πλὴν ἀνάγκη λέγει Πατριάρ-
χων πάντων τῶν Θρόνων, τότε ἔχον αὐτὸν Πα-
τριάρχην μόνον τῆς Ῥώμης, ὅθεν καὶ ἐμάχετο τῷ
Ἀδελφῷ, καὶ πολὺ μάλλον τῷ Ἰωάννῃ, τῷ μετὰ τὸν
Ἀδελφὸν περὶ τῆς Βελγάρων, ἐγγραφῆς γὰρ ὁ Πά-
πας Ἰωάννης τῷ Ἰγνατίῳ ταῦτα ῥητῶς, Ἐγγραφας,
ἵνα πᾶς παρὰ τὸν αὐτὸν, ὅπως οἱ Πρεσβύτεροι ἡμῶν
ἐκ τῆς χώρας τῶν Βελγάρων μετὰ ὁμοθυμῶν μεγάλης
καὶ αὐτοῦ ἐξουσίας, καὶ οἱ Ἐπίσκοποι καὶ μετὰ
μικρῶς ἐκείθεν ἀγίας ἀπελαθῶσι, καὶ ταῦτα με-
τέπειτα γεγονυίας περὶ τῆς κρίσεως αὐτῶν ὡς ἡμῶν,
καὶ γὰρ παρὰ τὴν ἐκκλησίαν ποτὲ εἰς κερταίον ἀπὸ τῆς
ἐκείθεν λέγει πατέρες ἡμῶν τὰς Πρεσβυτέρους

τῆς Κωνσταντινουπολιτῆν διοικήσεως εἰς πλὴν παλαιότητος
σας χώραν λατρεύειν ἀποκατασταῖν, ἐκ ἀνέμενον,
ἦσαν γὰρ τῆς φωτίης κοινωνοὶ καὶ συμμύσαι, καὶ
ἐμὸν εἰς πλὴν Βελγάρων χώραν, ἀλλὰ καὶ εἰς πᾶ-
σαν Ἐκκλησίαν ὡς ἱερεῖς ἐνεργεῖν ἐκκαλύσαντες καὶ
καλύμνους. ἔδει ἔνθεν ἐδόξα τῷ, μηδὲν εἰς πλὴν
τῶν Βελγάρων τοιαῦτα ἀπαρτίζεσθαι. ἐμάχοντο δὲ
καὶ ἄλλα πολλὰ ὁμοθυμῶν τῶν πατριάρχων ὅρων ὑμᾶς
ἀπαρτίζεσθαι, ἀλλὰ δὴ καὶ τῶν, ἵνα γὰρ νεώτεροι
ἀπὸ τῶν λαϊκῶν ἀφῶν διακόνους ἐχρηστεύσατε, καὶ
αὐτὰ μὴ καὶ τοῖς πάλαι πατέρας, ἀλλὰ δὴ καὶ
τῇ παρὰ τῶν συσταθεῖσιν οἰκουμενικῇ Συνόδῳ.
ἐκ ἀγνοίας δὲ ὅτι ἡ τῆς φωτίης ἐκείνης ἐκείθεν
πλὴν αὐτῶν ἔλαβεν, καὶ ταῦτα ὁ Πάπας Ἰωάννης. καὶ
ἐμὴ ἔλεγε δίκαια ὁ Ῥώμης, τίνος χάριν ἐκ ἡμῶν
αὐτῶν ὁ Ἰγνατίος, ὅς πατέρες αὐτῶν αὐτὸν ἔως
τῆς οὐρανόθεν; εἰ δὲ ἀδίκαια, καὶ τῶν Πάπας τὸ αἰμαρ-
τητῶν καὶ τὸ ἀποκαταστατικόν; λέγουσιν οἱ Λατῖνοι,
ὡς ὁ Χρυσόστομος καὶ Ἐπιφάνιος ἐμάχοντο, ἀλλ' ἦσαν
ἀγνοοῖ, καὶ ὁ Ἰωάννης καὶ Ἰγνατίος ἐμάχοντο
ἀπὸ

30

35

50

5 Δὲ τὰ δίδυμα τῶν Ἐκκλησιῶν αὐτῶν . ἀλλ' ὡς
 εἶποι ὁ Χρυσόστομος καὶ Ἐπιφάνιος ἔλεγον , ὅτι εἰσὶν
 ὑποκείμενοι ἁμαρτίαις , καὶ τὸ ἁμαρτάνειν ἐκ ἡρ-
 ναντο καὶ εἰς τὰ περὶ πίστεως , ὅθεν νυνεχῶς συνέ-
 10 γράφον , ὅτι τὸ κύριον τῆς ἀναμαρτησίας ἔχει μόνη
 ἑθελῶ γραφὴ , εἰς ἣν καταβύβην τὰς διδασκαλίας
 ἐν ταῖς συμπλήξαισι ἀμφιβόλοις παρήναι , καὶ τὰ το
 Δὲ κοινῶν συναλεύσεων , ὡς ἐρῶν κατατέρω
 ἐν τῇ τρίτῳ μέρει τῆς δεκάτης βιβλίας , ὁ δὲ ῥώ-
 15 μης λέγει ὅτι ἐπὶ μόνος διόλω καὶ ὡς αὐτὸς ὁ
 Χρυσὸς ἀναμαρτητος , Διὰ τὴν φανερὰν φανερώ-
 αὐτὴ ἁμαρτάνοντος , ἐπὶ ψεύδους τὸ , ὁ ῥώμης ἔχ
 ἁμαρτάνει , ἐκρίνεται . ἔτα ὁ μὲν Χρυσόστομος καὶ
 Ἐπιφάνιος , εἰδὲ βάλαι εἰπε καὶ νεανικώτερον τι , ὁ

βάρης , ἐν ταῦτα δὲ μάχεται τὸ πρῶτον ὁ Κωνσταν-
 τινεπόλεως τῇ Ποιμνῇ αὐτῇ τῷ Ῥώμης , καὶ πῶς
 ἐκ ἐκείνης καταδικᾷ ὁ Ἰγνατίος ἀντιλέγων αὐτῇ , καὶ
 πρὸς αὐτὴν τῇ Τοποτηρητῇ τῇ Χρυσῇ , καὶ γὰρ ὁ
 Πάπας , ὡς εἴρηται , τῇ ἐξουσίᾳ ταυτίζει αὐτὴν τῇ
 Χρυσῇ . Ἀναστάσιος ὁ Βιβλιοθηκᾶριος παρὼν τῇ Συ-
 νόδῳ ταύτῃ (φασὶν οἱ Λατῖνοι) ἀνήνεγκε καὶ πρακ-
 τικὰ ταύτης εἰς Ῥώμην , αἴτινα καὶ περὶ τῇ τῇ
 Πάπᾳ Ἀδριανῇ τῇ δευτέρῃ μετέφερασαν εἰς πᾶν λα-
 τινίδα γλώσσᾳ . λέγει δὲ ὁ αὐτὸς ἐν τῇ εἰς πᾶν ἐβ-
 δόμην Σωόδου περιλόγι αὐτῇ πρὸς τὸν αὐτὸν Πάπαν
 περὶ τῶν φεραντίζων , ὅτι ἀπεποιῶντο πᾶν τῶν Βικέ-
 νων περὶ αὐτῶν , καὶ ὅτι εἰς ταῦτα πᾶν Σωόδου
 ἦσαν ἐπίσκοποι ἑκατονδύο .

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ ΙΕ'.

20 Περὶ ὧν εἶπον καὶ ὧν ἤκουσα πρὸς τῆς Σωόδου ὁ ἐν τῇ ἐνάτῃ πράξει ἐλθὼν μετ' Ἐπισκόπου Τοποτη-
 ρητῆς τῇ Ἀλεξανδρείᾳ , καὶ ὧν εἶπον ὁ Τοποτηρητῆς τῇ Ἱερουσολύμων Ἡλίᾳ , ἐξ ὧν ἡ τῶν Πατριαρχ-
 ῶν ἀξία δέκνεται ἡρώτη , ἐν αἷς καὶ ὁ Ῥώμης ἰσοτιμῶ κεφαλὴ καὶ ἑμοναρχος .

25 Ῥώμης ὅπερ παρελείποντο ἐν τῇ ἐνάτῃ πράξει ,
 ὅτι ἐλθὼν ὁ Τοποτηρητῆς τῇ Ἀλεξανδρείᾳ μετὰ
 30 Ἐπισκόπου εἶπε , καὶ τῆς γραφῆς ἀρχῆς ἐκ τῆς
 εἰσματος δύο , ἡ τριτὴν μαρτύρων σταθίζεται πᾶν
 ῥῶμα , Διὰ τοσαύτων μαρτύρων ἀψόβουδαιον πα-
 ρεσῆναι αὐτῇ ἡυδόκησε πᾶν ἀλήθειαν , ταῖς τῶν
 Τοποτηρητῶν τῇ Ῥώμης , Ἀντιοχείας , καὶ Ἱερου-
 35 σολύμων , καὶ τελευταῶν καὶ ἡμᾶς ἐκ τῶν Μεστρι-
 βελῶν τόπον ἐφελκύσαντο , ἀπαληρώσαντες τὸν
 τόπον τῇ Ἀποστολικῇ Θρόνῳ τῆς μεγάλης Ἀλεξαν-
 δρείας , αἰτινες θῆκα χάριτι καὶ βασιλικῇ ὑποβύ-
 40 σαι πάντα δι' ὀπισθείας ἀνιχνύοντο , ὥστε μηδὲν
 35 ἡμᾶς λαθεῖν τῶν πεπερασμένων τοῖς ἀδελφοῖς ἡμῶν
 πρὸ τῆς ἡμετέρας ἐφόδου . καὶ , καὶ γὰρ ἀληθῶς
 ἐμπροσθέντες οἱ Τοποτηρηταὶ τῶν Πατριαρχικῶν
 Θρόνων σὺν τῷ Ῥώμης πάπᾳ καλῶς διέγνωσαν
 καὶ ὠκονόμησαν , καὶ πᾶν ἀλήθειαν εἰς τὸ φανερὸν
 40 ἤγαγον , οἷς καὶ ἡμεῖς συγκαταθέμεθα καὶ σοιχε-
 μῶν ταῖς αὐτῶν ἀναγνώσεσιν . ἡ χάρις καὶ οἰκωμνη-
 κὴ Σωόδος εἶπε , τὰ ἀναγνωθέντα γράμματα ἐβε-
 βίωσαν ἡμᾶς ὅτι συμφέει τῇ κρείσσει ἡμῶν ὁ ὁ-
 45 λαβέσας Τοποτηρητὴς τῆς Ἀλεξανδρείας Ἐκκλη-
 σίας . καὶ ἐν τῇ τέλει , Ἡλίᾳς Τοποτηρητῆς Ἱε-
 ρουσολύμων εἶπον , Εὐχαριστοῦμεν τῷ Θεῷ , ὅτι κα-
 τηξίωσι Διὰ τῶν χερῶν τῶν Πατριαρχικῶν
 ἀλλήλων ἐνωθῆναι κεφαλὰς πρὸς δόξαν Θεοῦ . ἐν
 οἷς σημάσω πρώτον , ὅτι ἐξίστα τῇ ἀλήθειᾳ μάρτυ-
 50 ρος οἱ Πατριαρχικοὶ Θρόνοι , ὧν εἰς ἐπὶ καὶ ὁ Ῥώμης ,

ὡς καὶ συμάρτυς , εἰδὲ καὶ κρείττος , ἀλλὰ συγκρετῆς
 ἐξίστα καὶ ἑμονοκρετῆς . δεύτερον , ὅτι οἱ τῇ Ῥώμης
 καὶ τῶν λοιπῶν Πατριαρχῶν Τοποτηρηταὶ ὠκονόμησαν ,
 καὶ πᾶν ἀλήθειαν εἰς φανερόν ἤγαγον , καὶ λοιπὸν
 ἑμόνος ὁ Ῥώμης , καὶ ἔγραψε καὶ ἠγωνίσθη , καὶ εἰς
 Ῥώμην Σωόδος ἤγαγεν Νικόλαος καὶ Ἀδριανὸς ,
 ἀλλ' ἐδὲν ἐτελεύτησαν μόνοι πλὴν τῆς κοινῆς Σωό-
 45 δος . τρίτον , ὅπως ὁ Τοποτηρητῆς τῇ Ἀλεξανδρείᾳ
 ἐξήγαγε τὰ ὑπὸ τῆς Σωόδος ὀριζήντα , εἰς ἐσώχη-
 σαι αὐτοῖς , ὡς ζητήσαντες ἑαυτοὺς τὰ ὑπὸ τῆς τρίτης
 Οἰκωμνητικῆς ὀριζήντα Πρεσβυτερος καὶ Φίλιππος . οἱ
 Τοποτηρηταὶ τῇ Πάπᾳ κελεύειν , εἴτα ἐσώχησαν .
 τὸ αὐτὸ ἔργον , ἡ αὐτὴ τάξις , ἀρα καὶ ἡ αὐτὴ ἀξία .
 τέταρτον , ὅτι ἡ Σωόδος ἐχάριεν Διὰ πᾶν παρῆναι
 τῇ Τοποτηρητῇ Ἀλεξανδρείας , ἐπειδὴ εἰς πᾶν , ἀ-
 50 τελέως ἦν , ὥστε ἀναγκάσι πάντων τῶν Πατριαρχῶν
 ἡ παρῆναι καὶ συναίνεσις εἰς σύστασιν οἰκωμνητικῆς
 Σωόδος . πέμπτον , ὁ Θεὸς τὰς Πατριαρχικὰς κε-
 φαλὰς ἦναι ἐκ ἀπ' ἀλλήλων , ἐδὲ κατ' ἀλλήλων ,
 ἀλλὰ ἀπ' ἀλλήλων , ὥστε ἰσότητοι , καὶ ὑμεῖς ἐξ αὐτῶν
 55 ἔχει ἰσικόντι ἀξίωμα . ἐμφάνωσα ἐν ταῦτα ὅτι ἐν
 ὅπερ παρελείποντο αὐτέρω , ὅτι ὁ φώτιος γράφων
 πρὸς Νικόλαον Ῥώμης , εἶπον αὐτῷ , μὴ δέχεσθαι
 τὰς αὐτοὺς συστατικὰς γραμμάτων ἀπαύρητας ἀπὸ
 Κωνσταντινουπόλεως εἰς πᾶν Ἐκκλησίαν Ῥωμαίων , ὅπερ
 δέκνεται δι' ὅσον τῇ Ῥώμης πᾶν μοναρχίαν , ἀλλὰ
 60 περὶ τέτα πῶς δὲ ἰστέον , ἴδι αὐτέρω βιβλίῳ
 τρίτῃ κεφαλῇ δεκάτῃ ὀγδόῃ Παρὰ γράφον ἱερόμον .

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ ΙΣ'.

ὅτι ἐκ τῆς ἀναγνώσεως τῇ ὄρῃ τῆς κατὰ φωτίαν Σωόδος , καὶ τῇ συμβόλῃ ἀκατατομήτως , καὶ
 τῇ ἀπογραφῇ τῇ Τοποτηρητῇ καὶ Ἐπισκόπῳ , ἴσως καὶ εἰς τῶν Πατριαρχῶν δέκνεται ὁ Ῥώμης .

Μετὰ

Μετὰ τὴν Κανόνας ἀνεγνωσθῆναι ὁ ὄρος τῆς Συνοδῆς, ἐν ᾧ περιέχετο τὸ σύμβολον τῆς πίστεως ἀναγνωσθέντων, καὶ ὑπεγράψαν οἱ Τοποτηταὶ εἰς πέντε βιβλία, καὶ πάντες οἱ Ἐπίσκοποι καὶ ὁ Βασιλεὺς. ἐξ ὧν ἀπ᾽ αὐτῶν δέκνυται, ὅτι ἐκείθεν ἐδὲ ἡ παρεῖσα Συνοδος ἔτε πλὴν ἐν τῇ συμβόλῳ παλαιᾷ, ἔτε μοναρχίαν ἐν τῇ Ῥωμαϊκῇ Ἐκκλησίᾳ, ἀλλ' ἰσοτιμίαν αὐτῆς ἀπὸ τῆς ἑκκλησίας μετὰ τῶν λοιπῶν Πατριαρχῶν. ἀλλὰ καὶ ἐν τῇ ἐγκυκλίῳ ἐπιστολῇ αὐτῆς δέκνυται ὅτι μετὰ τὰ πολλὰ οἰκονομικά, καὶ πλὴν αἰετοῦ

ἐποιήσε τὴν Πάπαν ὁ Φώτιος, κακῶς δὲ κερήσαντα, παρετήσατο, τὸ δὲ αὐτίον, ἴδε ἐν τοῖς ἀπολεγόμενοις ἐν τῇ Τόμῳ τῆς Χαραῖς. ὅτι πλὴν Συνοδὸν ὁ Βασιλεὺς ἤγαγεν, ὅτι οἱ Τοποτηταὶ τῶν τεσσάρων Πατριαρχῶν ἐκλήθησαν, καὶ οἱ τέσσοι Ἀρχιερεῖς, καὶ ἡ Συνοδὸν συγκροτήσαντες, ἔκρινον, ὅπερ μόνος ὁ Πάπας ποιῆσαι ἐκ κήρυκός. ὁ δὲ ὡς ἔλεγε ὁ Νικηίας ἐν τῇ αὐτῇ πράξῃ τῆς ἐν Φλωρεντίας Συνοδῆς, καὶ ἐπὶ οἷα ἰσχυρὴ Ῥωμαϊκῇ Ἐκκλησίᾳ, ἥ ἴσον ὅμως ἰσχυρὴ Οὐκραϊνικῇ Συνοδῇ, καὶ τῇ καθόλου Ἐκκλησίᾳ. 10

Κ Ε Φ Α Λ Λ Ι Ο Ν Ι Δ'.

Περὶ τῆς μετὰ πλὴν κοίμησιν Ἰγνατίου Πατριαρχίας αὐτοῦ Φωτίου συνοδικῇ ψήφῳ, καὶ τῶν λεγομένων κατὰ Φωτίου ὑπὸ τῶν παπιστῶν τερατωνδῶς, καὶ τῶν λεγομένων ὑπὲρ Φωτίου ὑπὸ τῶν τῆς ἀληθείας ἐκδικῶν ἀληθῶς. 20

Ἀπεθάνον ὁ Ἰγνατίος, καὶ ὁ Βασίλειος ὁ Ἀυτοκράτωρ ὁ ἀναρχομήτορας (καθὼς ἐξ ῥαψώδων ἡ ἀνώτερος Συνοδος) ἀπέβη τῆς κατὰ Φωτίου Συνοδῆς λεγόμενης τὸν Φωτίον λαϊκὸν, αἰετοῦ, ψήφῳ τῆς παρευρεθείσης Συνοδῆς ἐν Κωνσταντινουπόλει. ἀλλὰ αὐτὸν ἐς τὸν θρόνον τῆς Κωνσταντινουπόλεως, καὶ οἱ παπιστῶν λέγουσιν, ὅτι καὶ παρὰ τῆς τελευταίας τῆς Ἰγνατίου ὁ Φώτιος πολλὰς πονηρίας καὶ τέχνας, καὶ ἔτι μαγικοῖς βρώμασι καὶ ποτοῖς ἀλλὰ Νικήτα Κοιτωνίτη ἐπίτιτε τὸν Βασίλειον, καὶ ἐδέξατο αὐτὸν, καὶ ὅτι ἐλθόντος αὐτοῦ τῆς Φωτίου εἰς πλὴν αἰῶνα Σοφίαν ἐν τῇ Λατινίᾳ, οἱ ἐργαζόμενοι ἀφ᾽ αὐτοῦ τὸ Μυστήριον ἐφυγον, καὶ ὅτι σκευωρίας ὁ Φώτιος ἀπέκτεινε τὸν Ἰγνατίον, καὶ φέρεσιν εἰς ταῦτα μάρτυρα τὸν Νεο-ἡμισαρείας Στυλιανὸν γράφοντα τῷ Ῥώμῃ Στεφάνῳ, καὶ τινὰ Φλόριον Συμεὼν Μάγιστον Λογοθέτην. ὅμως τὰ τοιαῦτα ὡς ὑπὸ ἐχθρῶν φανερόν καὶ ἀμφισβόλων καὶ μένων λεγόμενα, καὶ μάλιστα ὡς τερατωνδῶς ἀπεσκευαλίζονται. ὅτι γὰρ ἀγαθῶς τὸ ῥῆμα ἔλαβον ὁ Φώτιος πάλιν τὸν θρόνον, μάρτυς ὁ Πορφυρογέννητος, λέγων ὅτι τῇ Ἰγνατίῳ (τῷ δικαίῳ δηλονότι ἔτε τῇ Βασιλείᾳ) κοιμηθῶς, ἀπέδωκεν αὐτῷ πλὴν Ἐκκλησίαν καλῶς τῷ μὴ καλῶς ἀντιποιεῖσθαι τῷ ἀσέπῳ δόξαντι, καὶ κατέστησεν ἐν ὁμοίᾳ τότε καὶ κανονικῶς τὸν σφωδρῶτα Φωτίον ἐπὶ πλὴν ἡγουμένῳ καθεδρῶν τῆς βασιλείδος τῶν πόλεων, ἐμὴν δὲ παρὰ τῆς διέλιπε φιλοφροσύνην αὐτὸν καὶ τιμῶν. ἀλλὰ πλὴν οὐκ ἔσαν αὐτῷ πτωχοδοκῆ Σοφίαν καὶ ἀρετῶν, ἀλλὰ καὶ καὶ τῆς καθεδρῆς μετέβησαν, ἐδὲ τῇ δικῇ θείῳ ἄγαν ἐπὶ αὐτοῦ, ὅμως τῶν εἰς ἀντιμυθίαν αὐτῷ ἐδέλιπε παρεχόμενον, ὅθεν καὶ πλὴν ὡς τῶν ἐκκλησιῶν ἀποτριβὴν αὐτῷ δέος, τῶν οἰκίων πᾶσι ἀνείδει πᾶσι δὲ πλὴν καὶ διδασκαλόν. ταῦτα ὁ Πορφυρογέννητος.

ἀλλὰ δὴ καὶ Στέφανος Ῥώμης γράφει Ἐπισκόποις καὶ λαοῖς λέγει, Φώτιος ἡσυχαστικῶς ζωῶν ἡρετίσας, καὶ ὑπογράφως τὸν θρόνον παρετήσατο, καὶ ἰδίως τὰ περὶ αὐτοῦ σιωφώνησε, ταπεινῶσιν αὐτὸν 25 ὑπερφανείας ἐλέμῳ, ἥτοι μόνος ἀλλ' ἐσχίαν παρετήσατο. καὶ ὁ Ζωιταρὸς λέγει, Ἰγνατίου δὲ τῇ Πατριαρχίᾳ μεταστάντος εἰς τὰς ἐκείθεν Μοιρὰς, ὁ Φωτίος τὸ δόξτερον τῇ Βασιλείᾳ εἰς τὴν τῆς Ἀρχιερωσύνης θρόνον ἀνάγεται. ἐκ τῆς ἰσορροπίας τῆς 30 κησὶς ἰωάννης τῇ καὶ Σκυλίτζῃ λεγομένῳ περὶ τῆς αὐτοῦ Φωτίου καὶ ὑπομνήν, Ἰγνατίου ὁ μικρότερος μὲν τῇ Βασιλείᾳ θυγατρὸς, ὡς δὲ τῇ Μιχαὴλ τῇ ἐκπεπρωμένῳ τῆς Βασιλείας, μετὰ πλὴν πατριάρχῳ ἐκλήθησαν τὰ παιδογόνα μὲν ἀφαιρέται μόρια, γίνε- 35 ται δὲ μοναχοί, καὶ μετὰ τῆς, ἀλλὰ πλὴν ὑπὸ τῶν χερσὶν ὑπομαρτυροῦσιν αὐτῷ ἀρετῶν, εἰς τὸν Πατριαρχικὸν θρόνον ἀνάγεται, ἔπειτα τὸν Βασίλειον ἐπὶ τῇ τῆς γυναικὸς ἀνατίθῃ ἀποβολῇ, τῇ δὲ τῆς ἐκείας νύμφης περιπλοκῇ, τῆς Ἐκκλησίας ἀπαρῶν, ὅν 40 ἐπὶ πολλὰ λιτανύων καὶ δυσωπῶν ὁ Βασίλειος συγχωρήσεως ἀξιώθηται ἐκείνου, τῆς Ἐκκλησίας ἐκ ἐκείνου, καὶ μετὰ πολλὰς ἀντιπρὸς κολάσεως ὑπερέλιον ἐν Μυτιλήνῃ ποιῶν. ἔπειτα δὲ καὶ αὐτοῖς πολλοῖς τῶν Ἐπισκόπων τὰ χεῖρα, ὅτι μὴ ἡρεσκοντο τοῖς 45 γυνεῶν, ἀλλὰ ἐκείνων ὕψους, οἱ μὲν ἀπ᾽ αὐτοῦ, οἱ δὲ ὑποχέστες. ὅθεν ὁ Βασίλειος Φωτίον αὐτὸν ἐπὶ Σοφίᾳ γνώριμον πρωτασκηρῆτιν ὄντα τῆς κατὰ πατριάρχῳ τῇ Πάπᾳ Ῥώμῃ κατὰ τὸν Εἰκονομά- 50 χων ἐκλήσεως, πείθει καὶ αὐτὸς Ἰγνατίου κατὰ ψήφισμα, διὸ καὶ ἐν τῇ τῶν Ἀποστόλων θείῳ τεμένει σιωπῶν ἡθροικότες, δεδημοσιεύμην καθεστῶσαν καὶ υποβάλλει τὸν Ἰγνατίον, τῆς ἐξορίας μεταστῆναι ψάμφοι. ταῦτα ἐν τῇ Βασιλείᾳ τῇ Μιχαὴλ. ἐν δὲ τῇ

τῇ βασιλείᾳ τῶν βασιλέων φησὶν, ὃ δὲ πᾶν τὸν ἐκ-
 κλησιαστικὸν παραγμάτων ὑπερφυῶς παρ' ὧν ὁ
 βασιλεὺς ἔθετο, ἀλλὰ καὶ τῶν ἐπελελήθη, ἐκβα-
 λὼν γὰρ τῆς ἀρχιερωσύνης μετὰ καὶ συνόδου τὴν
 5 ἐπισπιδήσαντα τῇ ἀρχῇ φωτίου, χολαῖεν αὐτὸν
 ἐκείλοισιν. ἕως αὖ τὸν διηγάς ταχθέντα πρὸς ἐαυ-
 τὸν μεταστήσῃ ὁ θεός. Ὁ αὐτὸς μετὰ τινι ἐτέρῳ διή-
 γησιν γράφει ἕτως, ἰγνατίῳ δὲ τῷ Πατριάρχῃ πᾶν
 παρῶσαν ἀνταρξαζαρίᾳ ζώων, ἀπέδωκεν αὐτῷ φω-
 10 τίῳ πᾶν Ἐκκλησίαν ὁ βασιλεὺς. φανερὸν δὲ ἐκ τῶ-
 νων, ὅτι ὁ φωτίου ἦν ἀνέρετος, ὅτι διὰ τὸν ἀρετὴν

αὐτῷ αὐτὸν ἐτίμα ὁ βασιλεὺς, καὶ ἐπὶ διὰ μα-
 γείας, καὶ ἀπλῶς ἑαίν, πάντα τὰ κατὰ φωτίου δι-
 γούμενα ἐπὶ πλάσματα καὶ περφανῆς μῦθοι. ἴδε καὶ
 Κεδρηνὸν, Γεώργιον Μοναχὸν καὶ Λέοντα γραμμα-
 τικόν. ὅτι δὲ διὰ τὸν πρὸς τὸν βασιλεὺς ἐλεγχον
 αὐτῷ ὁ φωτίου ἐξεβλήθη παρ' αὐτῷ, μαρτυρεῖ τὸ
 καὶ ὁ ῥήθας Μάγιστρος, διὰ τὸν δίδωσιν ὑποψίαν
 τὸ πρῶτον, μήπως καὶ ἐπὶ περφανῆς ἐχθρῶν, καὶ
 ἐπὶ μαγίς τὰ κατὰ φωτίου, καὶ μάλιστα ἐπεδὴ
 τῶν αὐτῶν ὑπὸ τῶν λοιπῶν καὶ ἀξιοπρίστων σιωπῶνται.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ Β'.

15 Περὶ τῆς ἐπὶ φωτίου συνόδου, καὶ τῶν λιβελλῶν αὐτῷ πρὸς τὸν Ῥώμης καὶ τὰς λοιπὰς Πατριάρχας,
 καὶ ὑποκόπων τῶν Ῥώμης πρὸς τὸν βασιλέα καὶ τὸν φωτίου, καὶ τῶν λοιπῶν Πατριάρχων πρὸς τὸν σύ-
 νοδοι, καὶ ἀποστάσεως τῶν ἐν Ῥώμῃ καὶ Κωνσταντινῶν κατὰ φωτίου συνόδων. περὶ τῆς ἀγίας συμ-
 βόλης, καὶ τῆς ἀρετῆς τῶν τῆς συνόδου πατέρων, καὶ περὶ τῆς μετὰ θεοδόωρον τὴν καὶ θεοδόωρον Πα-
 20 τριάρχας ἐν Ἱερουσολύμοις Ἡλίας.

20 Ὁ φωτίου τοίνυν πάλιν περὶ βασιλέως, καὶ θέλων
 ἀποδοῦναι εἰς ὅλον τὸν κόσμον πᾶσι ὅσα αὐτῷ
 κατεσκεύασεν, καὶ ἵνα διερθεῖται ἐκείνῳ τὸ εἰς πᾶν
 Δύσιν ψιθυροῦσιν καὶ εἰς πᾶν Βαλχαρίαν κρυψ-
 25 θῶν ὑπὸ τῶν Δυτικῶν, ὅτι τὸ Πνεῦμα τὸ ἅγιον δι-
 λαβὴ ἐκπορεύεται καὶ ἐκ τῶν Ῥώμης, καὶ εἰς γέννηται
 ἐρήνη ἐν ταῖς Ἐκκλησίαις Ῥώμης καὶ Κωνσταντι-
 νῶν καὶ τῶν λοιπῶν, καὶ πρὸς ταῖς ἵα ἐνδοξά-
 σιν ἐκείνους ἀπὸ τῶν ὑποκρινόμενων τῇ Κωνσταντι-
 30 νῶν ἐνιστάμενοι ἐν ταῖς ἰγνατίῳ καὶ αὐτῷ τῷ φω-
 τίῳ, πείθει τὸν βασιλέα καὶ ζητᾷ τοποτηρητὰς
 ἀπὸ τῆς Ῥώμης καὶ ἀπὸ τῶν λοιπῶν Πατριάρ-
 χων ἑρῶν, καὶ γράφει καὶ αὐτῷ ὁ φωτίου εἰς τὸν
 ἐκείνους Ῥώμης ἰωάννη πρὸς ὅσοι καὶ εἰς τὰς λοι-
 35 πὰς Πατριάρχας ἵσταται πίστεως. ἦσαν δὲ εἰς Κων-
 σταντινῶν ἀπεσταλμένοι ἀπὸ τῶν Ῥώμης ἰωάννης,
 πῶλ, καὶ Εὐκρίτης ἑπίσκοποι διὰ τὸν Βαλχα-
 ρίαν, ἔσπευε δὲ τῷ τὸν καρδινάλιον Πέτρον πρεσβύ-
 40 τερρον, μετ' ἑξῆς τῷ φωτίῳ ἀρχιερατικῶς σολῶν,
 ὁμοφύλον, στιχάρον, καὶ στανδάλιον, ὡς μαρτυρεῖ
 καὶ ὁ ἰδὼν Βένκε, ὃν δὲ καὶ Ἡλίας πρεσβύτερος
 τῷ Ἱερουσολύμων θεοδόωσι τοποτηρητῆς. Σημέωσαι
 δὲ, ὅτι ὁ Ἱερουσολύμων θεοδόωσι μετέστη εἰς πᾶν
 αἰῶνα ζῶν, καὶ ἐγένετο Ἱερουσολύμων Ἡλίας, ὅς τις
 45 καὶ ἐκείνος ἔσταλον εἰς πᾶν συνόδον γραμματα με-
 τὰ τῷ Μαρτυροπόλει βασιλεῖ, ὅστις ἦν καὶ αὐτὸς
 τῷ Ἀντιοχείᾳ τοποτηρητῆς. γράφει δὲ ὁ Ῥώμης καὶ
 πᾶν φωτίῳ καὶ πᾶν ἀντιοχείᾳ βασιλεῖ, καὶ πᾶν καὶ
 ὑπὸ πλήρη πρὸς μαρτυρικῶς, ὅτι πρὸς κοινῇ ψήφῳ, ἀλλὰ

μόνη τῇ Κωνσταντινῶν ὁ φωτίου ἀπέλαβε πᾶ-
 5 λιν τὸν θρόνον, ὅμως ὡς θεὸς ἀνθρῶπου ἠγανάκτη
 διὰ τὸν ἐνδοξὸν τῆς Ἐκκλησίας, γράφων μετὰ συνό-
 ματικῶν σπλάγχων καὶ καθεστῶν. ἀλλὰ καὶ οἱ Πατριάρχαι
 τῆς ἀνατολῆς ἔγραψαν εἰς πᾶν συνόδον, ὅθεν διωρίσθη
 πᾶν συνόδον πᾶν γεγενῆσιν εἰς πᾶν Ῥώμην ἐπὶ Νικο-
 λάου, καὶ πᾶν ἐπὶ ἀδελφῶν, καὶ πᾶν ἐν Κωνσταντι-
 νῶν κατὰ φωτίου εἶναι ἐξωστρακισμῶν, καὶ ὅσοι
 κεκρυμμένους, καὶ μήτε σιωπᾶν μετὰ αὐτῶν μετὰ
 πᾶν ἁγίων συνόδων, ἢ ὅλων καλεῖσθαι, ἢ ὀνομάζε-
 10 σθαι αὐτὰς συνόδους, καὶ πάντα τὰ κατὰ φωτίου προχ-
 θόντα ὑπὸ Νικολάου καὶ ἀδελφῶν εἶναι ἄκυρα, καὶ
 ὅσοι ἔπεισαν, εἰς μεταίτησιν, εἶναι συγκεχωρι-
 σμένους, καὶ ὅσοι μάχονται πρὸς φωτίου, οἱ δὲ τὸν μαρτυ-
 ρατικῶς ὁ Σύμμενος καὶ ἑτεροὶ τοῖς τοῖς, ἕως μὴ σιν εἰς
 τὸ χρίσμα, εἶναι ἀκωνινητῆς τῆς σώματος καὶ αἵμα-
 15 τος τῶν κυρίων καὶ τῆς τῶν πρὸς τῶν σιωπῶν καὶ σιω-
 ναστροφῆς. ἔτα ἐβεβαίωθη καὶ ἡ ἐξδομένη συνόδος,
 καὶ σιωπᾶν μετὰ τῶν οἰκονομικῶν, καὶ τέλος πᾶ-
 20 των διωρίσθη μετὰ ἀναθέματος, ἵνα ὁ κοινὸς ὄρεος,
 ἦτοι τὸ σύμβολον τῆς πίστεως ἢ ἀκωνινητῆς καὶ
 εἰς οὐρανὸν καὶ λέξιν καὶ σιωπᾶν, καὶ ἵνα ὡς περὶ ἐτέ-
 25 ρη ὑπὸ τῆς πρώτης καὶ δεύτερας τῶν οἰκονομι-
 κῶν συνόδων δηλονότι, ἔτω μὴ εἰς τὸν αἰῶνα.
 ἦσαν δὲ πατέρες τελεκοῦσαι ὁ γδοῦν καὶ ὅκτω,
 καὶ ἐπὶ καὶ δεκά οἱ ἐν τῇ Ῥώμῃ σιωπᾶν ὑπογρά-
 30 ψαντες, καὶ δεχθόντες πᾶν ὁποῦντας τῶν φω-
 τίου μετὰ τῷ Πάπᾳ ἰωάννῃ, ὡς καὶ ἐν τῇ τρίτῃ
 πρᾶξι τῆς συνόδου, εἰ πάντες τελεκοῦσαι καὶ πέντε.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ Γ'.

Περὶ τῶν ἐν τῇ κατὰ τὸν Ἄθω μονῇ τῶν ἱερέων ἀρεσκόντων τεμαχίαν τῶν πρακτικῶν τῆς συνόδου ταύ-
 5 τῆς ἐκ τινῶν συγγεγραμμάτων τῶν Βένκε καὶ ἐτέρων τινῶν ἐν πρῶτῳ ἐπὶ, καὶ τῶν ἐν ἐκείνῃ πρᾶξι περιεχομένων.

Νἄλλος ὁ Θεσσαλονίκης καὶ ἄλλοι τινὲς τῶν ἡμετέρων γράφοντες κατὰ Λατίνων, καὶ θέλοντες εἰπεῖν ὅτι περὶ τῆς Συνοδῆς ταύτης, ἀναγράφει τεμάχια τινὰ τῶν πρακτικῶν αὐτῆς ὑπότινων συγγραμμάτων τὰς ἑκκλ. καὶ ἐτέρων τιτῶν. ἡμεῖς δὲ μεθύνοντες τῇ ἀνέγκοι τῶν ταύτων ὥσα ὅτι τῇ κατὰ τὸν ἄνω τῶν ἱερῶν Μονῇ, ἐπέμψαμι καὶ ἐφείρεται αὐτά. περιέχοντα γὰρ ὅτι πράξαι ἐποίησάν, ὡς ὅτι τῇ πρώτῃ παρέρχεται καὶ ἐνόμαται τῶν ἐν αὐτῇ πατέρων, ἕτα γίνεται λόγος τῆς Συνοδῆς περὶ τῆς ὑποδοχῆς τῆς φωτίαι. ὅτι δὲ τῇ δούτῃ ἀνεγνώσθησαν αἱ ὑποβολαὶ τῆς Πάπας πρὸς τὴν Βασιλεῖς καὶ πρὸς τὸν Φώτιον, καὶ αἱ ὑποβολαὶ τῆς Ἀλεξανδρείας Μιχαὴλ πρὸς τὴν αὐτὴν, καὶ ἡμετέροις ὁμοῦ Μητροπολίταις Τύρῃς, διότι ἐξημέτισσε ψάδεποποτηρῆς τῆς Θρόνῳ Ἀντιοχείας ἐπὶ τῆς καὶ φωτίαι Συνοδῆς, καὶ ἡ ὑποβολὴ τῆς Ἱερουσαλὺμων Θεοδοσίας πρὸς τὸν Φώτιον, καὶ ἡ ὑποβολὴ τῆς Ἀντιοχείας Θεοδοσίας πρὸς τὸν αὐτὸν, καὶ ἡ ὑποβολὴ τῆς Ἀβερραμῆς Ἐπισκόπου Ἀμίδων καὶ Σαμοσατῶν πάλιν πρὸς

τὸν αὐτόν. ὡς δὲ τῇ τρίτῃ ἀνεγνώσθη ἡ ὑποβολὴ τῆς Πάπας πρὸς τὸν Συμόδον, καὶ ἡ ὑποβολὴ τῆς Ἱερουσαλὺμων πρὸς τὸν Αὐτοκράτορα, καὶ τῆς Κομμονιτώλειον, ἡτοι τῆς ὀπαλμα τῆς Ρώμης πρὸς τὴν Λεγάτῃς αὐτῇ. ὡς δὲ τῇ τετάρτῃ ἀνεγνώσθη ἡ ὑποβολὴ τῆς Ἀντιοχείας πρὸς τὸν Φώτιον, καὶ ἡ ὑποβολὴ τῆς νέας Ἱερουσαλὺμων ἡλίας πρὸς τὸν αὐτόν, καὶ πρὸς κεφαλὰς ὑπὸ τῆς ἐρημίας ὑποβολῆς τῆς Πάπας πρὸς τὴν Βασιλεῖς. ὡς δὲ τῇ πέμπτῃ γέγονε λόγος περὶ ὑποδοχῆς τῆς ἐβδόμης οἰκουμενικῆς Συνοδῆς, καὶ καλεῖνται οἱ Ἐπίσκοποι οἱ Ἱεροσολύμοι τῇ κοινωσίᾳ τῆς φωτίαι πρὸς αὐτοὺς, ὡς Ἐξάρχος ἢ Μητροφάνης ὁ Σύμυρνης, καὶ ἐξεφωνήθησαν καὶ Κανόνες τρεῖς. ὡς δὲ τῇ σέτῃ ἀνέγνωσθη ὁ Αὐτοκράτωρ εἰς τὸν Συμόδον, εἶπε τὸν αὐτὸν διὰ τὴν ἐπαρρησίαν καὶ εἰς τὰς ἐκτελεστέας ἐπαγγελίας. 15 ἕτα ἡ τῆς Πάπας ἐκφωνήθη ὁ ὅρος πίστεως. ὡς δὲ τῇ ἐβδόμῃ ἐνῆντα οἱ ἐκκλήνῃται τῇ Συνοδῇ, καὶ ἀναγνώσκειται δεύτερον ὁ ἐκφωνηθεὶς ὁ ὅρος τῆς Συνοδῆς καὶ γίνεται τέλος.

20

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ Δ΄.

Περὶ ἀνεκαθίστασις τῆς φωτίαι ἐν πάσαις ταῖς πράξεσι τῆς Συνοδῆς, καὶ ἀνεκαθίστασις καὶ συγκαθίστασις τῶν ἐν ταῖς ἀποτέροις Συνοδοῖς Πατριάρχων καὶ Τοποτηρητῶν, καὶ τῆς τέτων σαφηνείας.

25

Εν τῇ πρώτῃ πράξει καὶ ἐν ταῖς ἀρχαῖς τῶν λοιπῶν πράξεων σημείωσαι, ὅτι λέγεται ἀνεκαθίστασις τὸν Φώτιον, τῆς δὲ Τοποτηρητῆς τῶν Πατριάρχων συγκαθίστασις. τινὲς δὲ γράφοντες κατὰ τῆς ἀρχῆς τῆς Πάπας, λέγουσιν, ὅτι ἐκ μόνου ἐνταύθα, ἀλλὰ καὶ ἐν τῇ ὑπὸ Μηνᾶ Συνοδῇ, καὶ ἐν τῇ πέμπτῃ Οἰκουμενικῇ ὁ Κωνσταντινῆ πόλεως πᾶντων ἀνεκαθίστασις. Ἀλλὰ ῥητέον πρῶτον, ὅτι ἐν τῇ ὑπὸ Μηνᾶ Συνοδῇ ἐκ τῆς Τοποτηρητῆς τῆς Ρώμης, ἀλλὰ ὑποδιανόντες τότε ὡς γὰρ τῆς Πάπας Ἀγαπῆς, καὶ ὅτι ἐπὶ τῆς Συνοδῆς αὐτῆς ἐκεί, ἀνεκαθίστασις ὁ Βασιλεὺς συγκαθίστασις καὶ συγκαθίστασις αὐτῶν μετὰ τῶν πατέρων τῆς Συνοδῆς, ὅτιον καὶ δικαίως ἀνεκαθίστασις πᾶντων ὁ Κωνσταντινῆ πόλεως Μηνᾶς. ὡς δὲ τῇ πέμπτῃ οἰκουμενικῇ ἐκ τῆς ἕτης ὁ Ρώμης, ἕτε Τοποτηρητῆς αὐτῆς, ὅτιον δικαίως ἀνεκαθίστασις πᾶντων ὁ Κωνσταντινῆ πόλεως Ἐκκλῆσις, ὡς μὲν τῇ τρίτῃ καὶ τετάρτῃ καὶ ἕκτῃ καὶ ἐβδόμῃ ταῖς Οἰκουμενικαῖς οἱ Τοποτηρηταὶ τῆς Ρώμης ἀνεκαθίστασις καὶ ἀνεκαθίστασις, καὶ ἐν ταῖς γνωμοδοτήσεσι καὶ ὑπογραφαῖς πᾶντων ἐπρωτόν ὡς καὶ ἐν ταύτῃ τῇ ὑπὸ Χέρως. ὡς δὲ τῇ ἐν Χαλκηδόνι ῥητῇ λέγεται, ὅτι ἐν ταῖς ἐκκλήνῃται μέρεσιν ἐκάθῃ οἱ Τοποτηρηταὶ τῆς Ρώμης, ἕτα ὁ Κωνσταντινῆ πόλεως Ἀνατόλιος, καὶ τὰ ἐξῆς, καὶ τὸ αὐτίον ἀνέκλητον, αἱ γὰρ Οἰκουμενικαὶ Συνοδοὶ ἀνεκαθίστασις ἐπέχουσιν τῆς καθολικῆς Ἐκκλησίας, καὶ ἀνέκλητον ἐν αὐταῖς ἡ κανονικὴ τάξις τῶν καθολικῶν Θρόνων φυλάττειται ἀσάλευτος καὶ ἀμετακίνητος, ὡς εἰπομεν ἀνωτέρω βιβλίῳ πέμπτῳ κεφαλῇ δεκάτῳ πέμπτῳ. ῥητέον δὲ ἄλλοι, ὅτι περὶ τῆς ἀνεκαθίστασις

καὶ συγκαθίστασις εἰπομεν ἐν πολλοῖς ἀνωτέρω, καὶ μάλιστα βιβλίῳ τετάρτῳ κεφαλῇ δεκάτῳ τετάρτῳ, καὶ βιβλίῳ πέμπτῳ κεφαλῇ δεκάτῳ σέτῃ Παράγραφῳ ἕκτῳ, καὶ βιβλίῳ σέτῃ ἐν τῇ ὑπὸ Μαρτίνου Συνοδῇ, ὅτι ἐσημάνει μοναρχίαν, ἡ ὅπως ἐξεστὶν τινὰ ἐν ταῖς Συνοδοῖς, ἀλλὰ ἡ μόνον τάξιν κανονικῶν, ὅτιον καὶ ὑποθέσειν εἰ καὶ ὁ Φώτιος ἀνεκαθίστασις πᾶντων, ἐκ συγκαθίστασις ἐκ τῆς μέσης αὐτῶν εἶναι τῇ τάξει τῆς Ἐπισκόπου τῆς πρεσβυτέρως Ρώμης, ἐπειδὴ οἱ Κανόνες τὰ δούτερεκα αὐτῶν διεδώκασιν ἐπὶ πρῶτῃς. 35 τῆς, ὡς ῥητέον, ὅτι ἐν ταῖς ἀνεκαθίστασις ἐν ταῖς δεξιοῖς, οἱ δὲ Τοποτηρηταὶ τῆς Ρώμης συγκαθίστασις, ἀλλὰ ὡς ῥητέον, ὅτι συγκαθίστασις ἀνεκαθίστασις ἐν ταῖς ἐκκλήνῃται οἱ τοῖς ἐκκλήνῃται τῆς φωτίαι, ἐπειδὴ τὸ ἀνεκαθίστασις τὸν Κωνσταντινῆ πόλεως τῶν Λεγάτων τῆς Ρώμης ἐκ ἐρρέται, καὶ μόνον ἀνεκαθίστασις τῇ Οἰκουμενικῇ Συνοδῇ, ὅπερ ἐκ ἐξέειν. ἀλλὰ φασὶ τινὲς, ὅτι οἱ Τοποτηρηταὶ τῆς Ρώμης εἶπον ἐν τῇ ἐν Χαλκηδόνι Συνοδῇ περὶ τῆς Κωνσταντινῆ πόλεως Ἀνατολίας, ὅτι εἶχον αὐτὸν πρῶτον. Ἀλλὰ ῥητέον ὅτι τὰ πρῶτα 45 κινήσας ῥητῇ φασὶν, ὅτι ἐν ταῖς ἐκκλήνῃται οἱ Τοποτηρηταὶ τῆς Ρώμης, εἶπον ὁ Ἀνατόλιος. καὶ ἐν τῇ ἀνεκαθίστασις τῆς Διοσκόρου καὶ ἐν τῇ ὑπογραφῇ τῆς πρὸς τὸν Βασιλεῖα ἐκφωνήθη καὶ ἐν τῇ ὑπογραφῇ τῆς ὅτι οἱ Τοποτηρηταὶ τῆς Ρώμης ἐπρωτόν τῆς Κωνσταντινῆ πόλεως, ἐπειδὴ δὲ ὁ Διοσκόρος ἐν τῇ καὶ αὐτῶν ἐν Ἐφέσῳ Συνοδῇ τὸν Κωνσταντινῆ πόλεως Φλαυιανὸν ἔταξε μετὰ τὸν Ἱερουσαλὺμων, οἱ Τοποτηρηταὶ εἶπον ὅτι εἶχον τὸν Κωνσταντινῆ πόλεως πρῶτον, τῶν λοιπῶν Πατριάρχων δηλονότι ἐκ αὐτῶν, ἐπειδὴ ἐκείνοι εἶχον

τὸ

τὸ πῶς ἔσται τὸ ῥῶμα, ὅτι ὑπερέχουσιν τῇ τάξει
τῶν Κωνσταντινουπόλεως, καὶ μάλιστα ἐν ὁσάνῃ τῇ
Συνόδῳ Φανερῶς ἀνιχνεύεται ὁ ῥόλος Κανόν τῆς
διουτέρας Συνόδου, ἵνα εἴη ὁ Κωνσταντινουπόλεως μετὰ
5 τὸν ῥῶμα, καὶ ἐπὶ τῷ ῥῶμα. ὥστε ὡταυθῶν τὸ

παρακαθίσταται τὸν θρόνον, δηλοῖ ὅτι παρακαθίσταται ἐν
ταῖς δεξιοῖς, συνεκαθίσταντο δὲ οἱ Τοποτηρηταὶ τῷ ῥῶ-
μα, ἀλλὰ παρακαθίσταται ἐν ταῖς ἐξουσίαις αὐτῶν καὶ
πάλιν ἀνίσταται ὑπερεκτετακτὴν συνήθειαν.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ Ε'.

Περὶ ἀπολογίας πρὸς τὰς Λατίνας, καὶ τὸν λέγοντας τὰς Τοποτηρητὰς τῷ ῥῶμα ἐλθόντας ἔξωθεν
10 καταθῆναι, καὶ εἶπε ἵνα παρακαθίστανται ἐπὶ τῷ θρόνῳ. καὶ περὶ τῶν λεχθέντων ἐν τῇ Συνόδῳ ὑπὸ
Πέτρος Τοποτηρητῶν ῥώμας, ὡς οἱ Λατῖνοι ὑπὲρ τῆς μεναρχίας τῷ ῥώμα ἐπικρατεῖν, ἐλέγχονται
τῇ ἀποκρίσει τῷ Σαλαμίνῳ Ζαχαρίῳ. περὶ τῆς κατηγορίας τῶν ὑποδιεσπόμενων θωτίκ, καὶ τῆς
ὑπερεκτετακτῆς τῷ λιβέδω θωτίκ ὑπὸ τῷ ἱεροσολύμων Ἡλίῳ.

15 Πέτρος Διάκονος καὶ Πρωτοπλάτος εἶπον, ὅτι
Πέτρος ὁ πρεσβύτερος καὶ Καρδινάλιος ἦλθε
φέρων ἐπιστολὰς τῷ Πάπῳ, καὶ εὖ αὐτῷ Παῦλος
καὶ Εὐαγγέλιος οἱ ἑπισκοποὶ, καὶ οἱ τρεῖς Τοποτηρηταὶ
τῷ Πάπῳ ἐπὶ ἀντιθέσει. εἶπε δὲ ὁ θωτίς, Εἰσὶ τῶ-
20 ὅσον καὶ ταῦτα λέγουσιν οἱ Λατῖνοι, ὅτι καὶ οὐκ ἔστι
γέννησις, ὅτι ἐκ τῆς ἁγίας ἁγίας πνεύματος, ὅτι
ἐκ τῆς τῆς καὶ οὐκ ἔστι γέννησις ἐν ταῖς
Συνόδοις, ἐν ᾗ τῇ διουτέρῃ προέξει τῆς ἐπὶ μαρ-
τίνῃς Συνόδου φέρεται, ὅτι Στέφανος ὁ ἀδελφός
25 ἑπισκοπὸς Τοποτηρητὴς τῷ ὑποσπόμενῳ τῆς ἁ-
γίας πόλεως θρόνῳ καθῆναι ἐν τῇ ῥώμα, ἀλλὰ
γινώσκουσιν τῆς Συνόδου ἑκείνης, εἶπον οἱ Κληρικὶ
αὐτῷ πάλιν Συνόδον, ὅτι πάλιν ἔξω ὁ Στέφανος, οἱ
δὲ εἶπον, Εἰσὶ τῶν καὶ ἔτι καὶ ἄλλοι. διότερον,
30 ἡ τιμὴ καὶ ὁ ὁσπασμὸς τῶν τῶν Τοποτηρητῶν τῷ
Πάπῳ πρὸς τὸν θωτίον καὶ πάλιν Συνόδον, ὅσον τῷ θω-
τίῳ καὶ τῆς Συνόδου πρὸς αὐτὸς ἐγένετο τιμὴ καὶ
κατὰ τὸ ἐκκλησιαστικὸν ἔθος, διὸ ἐκ τῆς ἁγίας καὶ
βηταῖς Τοποτηρηταῖς ἀποτίμῃ, ὅτι καὶ οὐκ ἔστι
35 γινώσκουσιν καὶ ἄλλοις γένεσις. σημειώσαντες, ὅτι ὁ
Ταλασίος ἐν τῇ ἐβδόμῃ Συνόδῳ ὑπόταξεν, εἰς ἁ-
λυσίς ἐστιν ὁ Λεγάτος τῷ Πάπῳ, καὶ ὡταυθῶν
ἐρωτῶσιν οἱ Λεγάτοι ἀπελθεῖν, ἔπειθ' ἦλθον πρὸς
ἐκκλησιαστικῶν ἁγίῳ τῷ ῥῶμα, καὶ ἐφωτισμένως,
40 ὅθεν ὁ τύφος τῶν Καρδινάλιων ἀγνώσκοντες ἦν ἐν ἐκεί-
νοῖς τοῖς χρόνοις. τῶν δὲ Πέτρος ὁ Λεγάτος τῷ ῥῶ-
μας εἶπε πρὸς πάλιν Συνόδον, ὅτι ὡς ὁ πατὴρ ζῆτις
τῷ ἴδιῳ τέκνῳ, καὶ ὁ Ποιμὴν τῷ ἑαυτοῦ πατρί, καὶ
ἔτι καὶ ὁ Πάπας Ἰωάννης πᾶσι μετὰ ἱεροσολύμων καὶ
45 Τοποτηρητῶν ὑποσπόμενων καὶ ὁδηγῶν καὶ ἀποκατεστημέ-
νων ὑμῶν, βελόμην πᾶσαν πάλιν ἁγίαν τῷ Θεῷ
Ἐκκλησίαν ἐνωθῆναι καὶ γενέσθαι μίαν ποίμνην καὶ
ὅνα Ποιμῆν. ἐν οἷς σημειώσαντες, ὅτι οἱ Τοποτηρη-
ταὶ ἐβέβαιοντες εἶπεν, ἵνα γινώσκται μία ποίμνη ἡ καὶ
50 ὅσα Ἐκκλησία, καὶ εἰς Ποιμῆν ἐν αὐτῇ ὁ Πάπας,
ἀλλὰ ἵνα γινώσκται εἰς Ποιμῆν ὁ Χριστός, ὅθεν κατω-
τέρω ὁ αὐτὸς Τοποτηρητὴς ὑποκαρδινάλιος πρὸς πάλιν
ἀποκατεστημὴν τῷ Ἀγκύρας Δαυιδ, καὶ εἶπεν, ὡς
περὶ ἐστὶν εἰς ὅσον εἰς πᾶσας καὶ ἐν βράβειον καὶ μίαν
πίστιν, ἔτι γέννηται καὶ μία ποίμνη καὶ εἰς Ποιμῆν,

ἐπὶ γὰρ, ὅτι ἔχει ὁ Πάπας τὸν θωτίον ὡς πάλιν ἐ-
αυτῷ ψυχῇ, καὶ εἰς μετὰ αὐτῷ ἐν πνεύματι καὶ ἐν
σώματι. δὲ ἄλλον δὲ, ὅτι τῷ καὶ ὁ σῶμα καὶ κεφαλὴ
ἐστὶν ὁ Χριστός. εἰ δὲ καὶ εἶπεν, ὅτι ἐπὶ τῇ ἐκ-
κλησίᾳ Ποιμῆν τῷ ἴδιῳ πατρί, ἀλλὰ καὶ ἐν ἱερο-
σολύμων Ἡλίῳ γράφοντες πρὸς τὸν θωτίον, καὶ πρὸς
τοῖς ἁγίοις ποιμένοι τὸν λόγον περὶ ἐκείνῳ καὶ πε-
ρὶ τῶν ἐν ἱεροσολύμοις ὁδοδοξῶν, ὡς φαίνεται κα-
τωτέρω ἐν τῇ τελευτῇ προέξει, λέγει αὐτῷ, μνή-
σθαι καὶ νενῶν ὁ ζῶν καὶ ἐκβάλλων ἀπεχρησμέ-
νων μακρὰ ὁ μέρους Ποιμῆν. ἐκ τῆς δὲ ἐκβάλλων τῷ
θωτίῳ ὁ ἱεροσολύμων, ἔδδ' Ποιμῆν αὐτῷ ὁ θωτίς,
ὡς ἐδδ' πᾶσα ἡ Ἐκκλησία τῷ ῥῶμα, ἀλλὰ ἐκ πα-
ραδείκματος ὁ λόγος καθῆλθε, δὲ ἄλλον δὲ, ὅτι τὸ
ἐκτετακτὸν ἐν τοῖς δι' αὐτὸν ἐλήφθη λαμβάνεται καὶ
ἐκ ἁπλῶς ἐν πᾶσι. καὶ ἐν τῇ ὑστάτῃ προέξει ἐν τῇ
τέλει ἔλθον ὁ Καυσαρέας Προκόπιος πρὸς θωτίκ,
τὸν τῷ κόσμῳ πᾶσι πάλιν ὑποσπόμενον λαβόντα, ἀλλὰ
ἐκ τῆς ὁ θωτίς ἔτι τῷ ῥῶμα μέζων, ἔτι ἐν ἁλ-
λοτέρῃς ἑπαρχίαις ὑποσπόμενων, ἀλλὰ ἐκ περιουσίας
ὁ λόγος. ἔτι καὶ ὁ Ἀλεξανδρείας Μιχαὴλ γράφοντες
πρὸς θωτίον, Ἀρχιεπίσκοπος τῆς Ἐκκλησίας τῷ Θεῷ
ἰεῖν αὐτῷ. ὅθεν Ἀμίδων Ἀβραάμιος λέγουσιν πᾶσι
πατέρων. καὶ Βασίλειος ὁ ἀρμενιανὸς μετὰ
πάλιν ἀνέγνωσιν τῷ πρώτῳ Κανόνι τῶν Πατερῶν
τῆς Ἀνατολῆς εἶπον Ἀρχιερεῖς μέγιστοι, καὶ τὸν θω-
τίον Ἀρχιερεῖς μέγιστοι, ἀλλὰ ὁ αὐτὸς Προκόπιος εἶπε
τὸ κύριον ἐν τῇ αὐτῇ τελευταῖα προέξει μετὰ πάλιν
ἀνέγνωσιν τῶν ὑπογραφῶν τῷ Βασιλείῳ πρὸς ἱε-
ρανοῦ τῷ Βασιλείῳ, ὅτι καὶ τῷ θωτίῳ ἦν ὡς τῷ
διεσπόμενῳ μέλῳ τῆς Ἐκκλησίας εἰς μίαν ποίμνην τῷ
μεγάλῳ Ἀρχιεπίσκοπῳ Χριστῷ τῷ Θεῷ ἡμῶν, καὶ
ὅν σκοπὸν δηλονότι γράφοντες ὁ ἁγίος Ταλασίος πρὸς
τὸν Πάπαν Ἀδελφόν, ἔλεγε, καὶ παρακαθίσταται
ἀπὸ τῶν ἡμῶν κεφαλὴν ἐποποιήσμεθα τὸν Χριστόν.
ὡς ἐν ταῖς Συνόδοις εἰ καὶ λέγονται ἐγκώμια τῷ
ἑπισκόπῳ ἢ πατρὶ αὐτῷ, ἢ πατρὶ ἁγίων, ὡς καὶ ἐν τῇ
παράσει, ἢ παρὲς αὐτῶν αὐτῶν ἀνυμνῶντι ἐκείνῳ,
ἢ μοναρχίας. πρὸς ταῖς ἐρωτήσεσι λέγουσιν αὐτῶν
τὸν Πάπαν κεφαλὴν πᾶσιν τῶν Ἐκκλησιῶν, καὶ
ὁ ἱεροσολύμων λέγει πάλιν ἱεροσολύμων ματῆρας πᾶσιν
τῶν

τῶν Ἐκκλησιῶν, καὶ Θρόνον τῆς Χρυσῆς, καὶ ὁμοίως κεφαλὴ μία καὶ μόνη ἐστὶν ὁ Χρυσός. διὸ ὁ Βασιλεὺς ἐν τῇ αὐτῇ προέξῃ ἀξίῳ πλὴν Συμῶδον ἵνα ὁρῶν συγγράψῃ, ἔπειτα, Πάπῳ ἐν ὁμοιοῖα καὶ βασιλείᾳ ἐρήνῃ ἐνωθῶντων, καὶ Χρυσῇ τῇ πάντων κεφαλῇ συναφθῶσιν. τέταρτον, ὁ Καλλικρότης Ζαχαρίας πρὸς ταῦτα τὰ Πέτρῳ ἀποκρινόμενος, ἔπειτα, ὅτι πᾶν σκανδαλὸν αἰτία γένοιτο ἡ ἀπλότης τῆς Βασιλείας Μιχαήλ, καὶ Ἰωάν. ἡ φιλαυτία καὶ ὁ φθόνος, οἵτινες λέγουσιν, ὅτι ἔτι βύλεται ἡ πᾶν Ῥωμαίων Ἐκκλησία, ὅθεν τοῖς αὐτοῖν λόγοις ἡ Ἐκκλησία Ῥωμαίων αἰτία ἰομίζεται πάντων τῶν σκανδαλῶν, ὅθεν ὁ Βασιλεὺς ὑμᾶς ἐκάλεσε, καὶ ὑμεῖς καλῶς ἐποιήσατε ἐλθόντες, ἵνα πᾶν Ῥωμαϊκὴν Ἐκκλησίαν ἀπαλλάξῃτε ἀποσυρμένην. ὅτι ἐστὶν αἰτία τῶν σκάνδαλων καὶ ταραχῶν, καὶ γὰρ ὑπὲρ τῆς ὑμετέρας ἡμεῖς συνηλθὼν ἡ παρεῖσα Συμῶδος, ἡ μὲν ἀπὸ τῆς Ἐκκλησίας Κωνσταντινουπόλεως, ἡ τῇ Χρυσῇ καὶ ὑπηρεσία τῆς Βασιλείας, καὶ συμπερία, καὶ ὁμοφροσύνη τῶν Ἀρχιερέων τῆς Αἰατολῆς, καὶ ὁμοίως τῆς Πάπας καλῶς ἔχει, καὶ ὁδοὺς δέσται πρὸς διόρθωσιν, καὶ ἐκείνῃ ἐμὰ τὰ ῥήματα ταῦτα, ἀλλὰ τῆς Συμῶδος πάσης, καὶ ἡ Συμῶδος ἐβόησε πρὸς

ἐκείνῃ πρὸς πᾶν τῶν ἐβραίων. ἐφελῆσε δὲ καταγορεύσαν οἱ χριστιανοὶ, ἥτοι οἱ ἀνίστασθαι τῆς κοινωίας φωτίᾳ, ὅτι τὰ μὲν Νικολάου καὶ Ἀδελφῶν ἐδέχοντο, ἥτοι τὰ κατὰ φωτίαν, τοῖς δὲ τῶν Ἰωάν. ἀπηρέσκοντο, ἥτοι τοῖς κατὰ φωτίαν. ἔπειτα κοινὴ θεολογία ἐγένετο, ὅτι συνηλθον οἱ Τοποτηρηταὶ πάντων τῶν Πατριαρχῶν καὶ συνεφρόνησαν τῇ ἐρήνῃ τῆς Ἐκκλησίας Κωνσταντινουπόλεως. πέμπτοι, ὁ Τοποτηρητὴς τῆς Ἱεροσολύμων Ἠλίας ἔπειτα, ὅτι ἐξ ὧν Ἱεροσολύμων ἐδέξατο πᾶν τῆς πίστεως λί- 10 βρεῖον τῆς φωτίαν, ἀπὸ αὐτῶν γνήσιον ἔχει, καὶ ἐδέποτε τὸ ἐναντίον ἐδέξατο, ἡ τῆς τῶν ἐναντίων φρονέοντες. ἐν οἷς σημείωσαι, ὅτι πλάσμα ἐστὶν ὁ περ εἰσφέρεται ἐν τῇ πέμπτῃ προέξῃ τῆς κατὰ φωτίαν Συμῶδος, ὅτι ὁ Τοποτηρητὴς τῆς Ἱεροσολύμων 15 ἔπειτα, τῆς φωτίαν ῥήματα ἐκ ἐδέξαμεθα (ἐκ Ἱεροσολύμων) ἔτι ῥήματα ὡς ἐκείνων αὐτῶν, καὶ κατακεκρυμμένον ἐστὶν, ὡς μὴ δεχθῆς πρὸς τὴν Πατριαρχικὴν Θρόνον. ἰδὲ γὰρ ἐν ταῦτα ὁ ἀψόβητος Ἠλίας φησὶν, ὅτι ἐδέχθη ὁ Ἱεροσολύμων τὸν λίβε- 20 λον τῆς φωτίαν, καὶ γνήσιον αὐτὸν ἔχει, καὶ κατ' αὐτὸν ἐδέποτε τὰ ἐναντία ὁόμισε, καὶ λοιπὸν ἡ κατὰ φωτίαν Συμῶδος ψάλλῃ ἐστὶν, ἥτοι διεφθαρμένη.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ Ε΄.

ὅτι ἐν τῇ αὐτῇ δούτῃ προέξῃ τῆς Συμῶδος λεχθῶντων ὑπὸ Πέτρῳ Λεγάτῃ Ῥώμης, ἐπὶ ἐκείνῳ ἐξήσιας τῆς Πάπας ἐν τῇ καθόλου Ἐκκλησίᾳ, ἀλλὰ καθάρισις τῆς μονοκρατορίας αὐτῆς συνάγεται.

Ἐν τῇ δούτῃ προέξῃ, ἥτις ἐγένετο Νοεμβρίου ἐπισημειώσας, ὅτι Πέτρῳ ὁ Λεγάτος τῆς Πάπας ἔπειτα, οἱ Βασιλεῖς καὶ οἱ Ἀλέξανδρος καὶ Ἱεροσολυμίται καὶ Ἀντιοχείας ἔγραψαν πρὸς Πάπα δέξασθαι πᾶν παρῶντων γυναικῶν ἐρήνῃ, διὸ ἐξ- 5 ἀπὸ τῆς ἡμεῖς πληρώσαντας τὰς αἰτηθῶσιν. ὡς οἱ σημείωσαι πρῶτον, ὅτι ὁ Αὐτοκράτωρ Θεοδόσιος ὁ μικρὸς ὑποθήκης τῆς Κωνσταντινουπόλεως ἀδελφίαν καὶ τῆς κατ' αὐτὸν Συμῶδος ἔπεμψε πρὸς τὸν Ἀντιοχείας Ἰωάννην μεσιτῶντα, ἵνα ἀποδέξῃται πρὸς ἐν Β' ἐσθ' ὁ διωρισμὸς, καὶ ἐρηνύσῃ μετὰ τῆς γίγ. Κυρίλλου, καὶ ὁμοίως Κωνσταντίνος ἔπεμψε ὅπου τὸν Κεδρένης πρὸς τὸν Ἀλέξανδρος Ἀλέξανδρον ἵνα ἐρηνύσῃ μετὰ τῆς Ἀρείας, ἐκ ἑλᾶβον δὲ ὅκ τεταρτὴν ὅτι Ἀντιοχείας ἔπειτα ὁ

Ἀλέξανδρος πρὸς ἐκείνῳ ἐξήσιας ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ, 30 ἄρα ἐδὲ ὁ Πάπας λαμβάνει ἐκ τῆς παρῶσιν μεσιτέας τοιαῦτα πρὸς ἐκείνῳ. δούτῃ, τῆς μάλιστα ἀναιρεῖ πᾶν μονοκρατορίαν τῆς Ῥώμης, ὅτι οἱ μὲν Πατριαρχαὶ τῆς Αἰατολῆς ἐκκατεδέξαντο πρὸς Νικολάου καὶ Ἀδελφῶν κατὰ φωτίαν ὁμοίως, ἡ δὲ ἐν 35 Κωνσταντινουπόλει Συμῶδος, κοιμηθῶσιν τῆς ἰνῆς, ἀπεκατέστη πᾶν πᾶν ὡς γνήσιον ἐν τῇ Θρόνῳ τῆς Κωνσταντινουπόλεως, καὶ τῆς ἀναιωνίτης πρὸς τῆς Ἐκκλησίας Ῥωμαίων καὶ πρὸς τὴν γυναικῶν Συμῶδον ἐν Ῥώμῃ καὶ Κωνσταντινουπόλει ἐδέξατο ἐκ κοινωίας 40 αὐτῶν γυναικῶν τῆς Ῥώμης, πρὸς Πάπα ἔγραψαν ἵνα συμφρονήσῃ, ὅπως ὁρῶσιν αἱ Ἐκκλησίαι ὁμοίως καὶ ὁμοφροσύνη, καὶ λείψῃ τὰ ῥήματα ἐκ αὐτῆς.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ Ζ΄.

Περὶ τῶν γυναικῶν ἐν τῇ πρὸς τῆς Βασιλεῖς ἐπιστολῇ τῆς Πάπας Ἰωάν. καὶ ἐτέρῳ Ἰωάν. ἀποκρίσεων φωτίαν ἀπογεννηθῶν πρὸς τὸν αὐτὸν Πάπα. καὶ ὅτι πρὸς κατὰ φωτίαν τυρῶσιν ὁ Ἀδελφὸς Πάπας ἐκ ἐδέξατο.

Ἐν τῇ ἐπιστολῇ τῆς Πάπας Ἰωάν. πρὸς τῆς Βασιλεῖς σημειώσας πρῶτον περὶ τῆς ὅτι πρὸς τῆς γυναικῶν τῆς Πάπας ἐδέχθησαν ὁ φωτίαν καὶ οἱ περὶ αὐτὸν ἐκ κοινωίας, καὶ ἐδέξατο τῆς ὁ Πάπας, καὶ ἐκκλησιαστικῶς ἰσοσταθῆς ὡς ἐννομον καὶ κανονικὸν ἐβεβαίωσε. δού- 5 τῃ, ὅτι ὁ σκοπὸς τῶν μαρτυριῶν αὐτῶν πρὸς τὸν Πάπα Νι- 50

Πάπας ἵνα γίνωνται ἀκονομία, αὐτῶν καὶ μετὰ πᾶν αὐτῶν γυναικῶν τῆς ἐπιστολῆς τῆς Πάπας πρὸς φωτίαν πρὸς βαλὼν ὁ Τοποτηρητὴς Πέτρῳ πρὸς πᾶν Συμῶδον, ἐστὶν ἵνα γίνωνται οἰκονομία ἐντίστοις, ἀλλὰ ἐκ ἀπὸ τοῖς ἐκκλησιαστικῶς πρὸς γυναικῶν, καὶ ἰδὲ κατὰ τῶν. 50 ὅθεν ὁ φωτίαν ἀποκρινόμενος πρὸς τὸν Πάπα Νι- 50

κόλαον, ἐγκαλῶντα αὐτῷ, ὅτι ὁπὸ λαϊκῆς ἔχουσιν
 πονήσῃ Πατριάρχῃς, καὶ τοῖς ἄλλοις καὶ ταῦτα
 φησὶ, Καὶ γὰρ ἐπὶ ὄντως κοινῇ εἰσὶν ἅπαντα φυ-
 λάττειν ἐπαύτως, καὶ πᾶσι τὴν ἀλλοτρίαν περὶ πί-
 5 στως, ἐνθα καὶ τὸ παρεγκλίνας μικρὸν, ἀμαρτῶν
 εἰν ἀμαρτίας πῶς καὶ θάνατον. ἐπὶ καὶ ἰαλῶσόντες
 τισὶ πᾶσι περὶ νόμου, ὡς ἡ ἐκείνων, οἷς μὴ ἐδόθη
 κατέχευται ἐπιζήμιον, οἷς δ' ἐπαρτήσῃ, καὶ τὸ
 10 μὴ σωτηρίαν ἀκατάκριτον. καὶ τὰ μὲν οὕτως
 ὡς καὶ κοινῶς τυπωθέντα ψήφοις πᾶσι πα-
 τήρῃς φυλάττειται, ἀλλ' ἐπεὶ τῶν πατέρων ἰδίως
 ἐξέθετο, ἡ Τοπικὴ διορίσαστο Σύνοδος, τῶν μὲν φυ-
 λαττόντων τὴν γνώμην ἐπαρέστη θειοδιδάσκον, ἔμην
 τοῖς γενομένοις ἐκείνοις τὸ παρορᾶν ἐπικρίθων.
 15 λέγει δὲ καὶ ἐκείνων ἀπὸ τῶν λέγουσιν, ὡς ἐρε-
 ται, ὅτι τῇ τρίτῃ καὶ τετάρτῃ πράξει τῆς παρῆρας
 Συνόδου οἱ πατέρες περὶ τῆς αὐτῆς ὑποθέσεως. ἴδε
 καὶ κατωτέρω Παράγραφον δέκατον ἐβδόμον καὶ δέ-
 20 κωτον ὄγδον. τρίτον, πάλιν εἰσάγει, ὅτι τῷ Πά-
 τρι ἐδόθησαν αἱ κλῆς, καὶ τὸ ἐκείνῃ καὶ κατα-
 φυλάττειν. Ἀλλὰ περὶ τούτων ἐρεῖσθαι αὐτοῖς ἐν πο-
 λῶς, ὅτι κοινόν ἐστι καὶ τοῖς λοιποῖς Ἀποστόλοις,
 ὅθεν ὁ ἱεράνυμος βιβλίῳ πρώτῳ καὶ ἰοβιανῶν,

πάντας ἔφω τὰς Ἀποστόλους λαβεῖν τὰς κλῆς, ἀλλὰ
 δὴ καὶ τῇ κοινῇ ἱερωσίᾳ τὰ κοινὰ καὶ ἑμὸν τὸ
 πᾶσι. καὶ ὁ ἱεροσολύμων ἱεράνυμος γράφων καὶ
 τὴν Κωνσταντινουπόλεως ἱεράνυμον τὸν Καππάδοκα, τῷ
 κοινὸν ἐπὶ φησὶ τὸ τῆς ἱεραμίας τῇ κοινῇ ἱερωσίᾳ, καὶ
 ἴδε αὐτοῖς βιβλίῳ πέμπτῳ κεφάλαιον ἐξέκατον.
 ἔπειτα καὶ ὁ Πάπας ἱεράνυμος ἐπάγει δύο τινὰ συστακὰ
 τῶν ἐκείνων ἔχει πῶς καθόλου ἐκείνων, ὅ, ὅτι
 ὁπὸ φανερὰ μετὰ γνώμης τῆς δουκῆς Συνόδου, καὶ
 ἔχῃς μοιάρχῃς δηλονότι. δεύτερον, ὅτι ἐκείνοις
 τῇ ἀλλὰ παρεγγυᾶται ἵνα ὁμοφρονήσωσιν ἐκ αὐτῶ
 μόνῳ, ἀλλ' αὐτῷ καὶ πάσῃ τῇ Ῥωμαϊκῇ Ἐκκλησίᾳ,
 τῷ τῇ δυτικῇ Συνόδῳ. τρίτον, φησὶν, ὅτι αὐγε-
 νόμῳ κατὰ φωτὶς Συνόδοι ἀδικοῦ ἦσαν, καὶ ὅτι
 ὁ Ἀδελφὸς ἐπαρεδίδετο τὸ κατὰ φωτὶς τυρωθέντα,
 καὶ μυρία ἐγκώμια καταλέγει τῷ φωτί. καὶ ἐκ-
 μένῃς ὅτι ὁ Ἀδελφὸς ἐκείνῃ ἐμάχετο τῷ φωτί
 ἐπὶ τῷ τῷ Νικολάῳ, ἀλλ' ἐπὶ τέλος ἀναγκασιᾶς
 ὑπὸ τῷ φωτί, ἐπαρεδίδετο τὸ παρ' αὐτῶν διωρι-
 σμῶν. τέτατον, περὶ τῶν λοιπῶν, ἅτινα περιέ-
 χονται ἐν τῇ ἐπιστολῇ, ἥτοι περὶ τῆς Βαλχαρίας, καὶ
 τῷ ὁπὸ λαϊκῆς μὴ χειροτονῆσαι, ἐξέμῃ μετὰ ταῦτα
 ἐν τῇ τετάρτῃ πράξει.

25

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ Β'.

Περὶ τῶν ἐν τῇ δότῃ πράξει λεχθέντων, καὶ τῆς ἐν τῇ Συνόδῳ ἀκωνώσεως τῆς ἐπιστολῆς τῷ Πάπᾳ
 ἱεράνυμῳ, καὶ ὡς ἡρώτησεν ὁ τῷ Πάπᾳ Τοποτηρητῆς, καὶ ὡς ἀπεκρίναντο αὐτῷ οἱ πατέρες.

30 Ἐν τῇ αὐτῇ πράξει ἐστὶ σημῶσαι πρῶτον, ὅτι ἀνα-
 γνωσάσης τῆς ἐπιστολῆς τῷ Πάπᾳ, ὁ Καίσαρ ἐκ
 Προκόπιος ἀχάριστεον εἰσὼν, ὅτι ὁ Πάπας ἔσειλε
 Τοποτηρητῆς καὶ συνεψήφισαν ἡμῖν. καὶ ὁ μὲν Πά-
 35 πας ἔγραψεν αὐτοῖς, ὅτι παρεγγυᾶται ὁμοφρο-
 νῆσαι καὶ συμφωνῆσαι αὐτῷ καὶ τῇ Ῥωμαϊκῇ Ἐκ-
 κλησίᾳ, ὁ δὲ Προκόπιος ἀχάριστεον ὅτι ἔσειλε συμ-
 φωνῆσαι. δεύτερον, ὁ Τοποτηρητῆς τῷ ἱεροσολύμων
 εἶπε, Χάρις τῷ Θεῷ, ὅτι τῷ Φρονήματι τῶν ἱε-
 40 ροσολυμιτῶν τῷ ἀρχαίῳ περὶ τῷ φωτί. οὐκ ἐμῶν
 εἶργα, καὶ ὁπὸ δέχεται αὐτῷ. τὰ αὐτὰ ῥήματα ὁμο-
 φωνῆσαι, συμφωνῆσαι, συμφωνῆσαι, εἶργα, ὁπο-
 δέχεται, ἡ αὐτὴ ἐνέργεια, ἡ αὐτὴ ἡ αὐτὴ δυνάμις
 καὶ ἐξουσία. ὅθεν καὶ ὁ Καίσαρ ἐκείνῃ Προκόπιος εἶπε,

οἱ ἐγγιζόντες μάλλον κληταὶ καὶ ἐξετασά, διὸ καὶ ἡμεῖς
 πῶς ἐρευνήσαντες, καὶ ἀμαρτῶντες πᾶσι, κε-
 κρίναμεν ἐκείνῃς φωτί. ὁποῦ δὲ αὐτῇ ἡ ἀνα-
 λαλὶα τῷ Προκόπιῳ τὸ μὴ εἶναι καὶ μόνον εἶναι κλητῶν
 τῇ Ἐκκλησίᾳ, καὶ ὑποτίθεται εἶναι πᾶσι κλητῶν, καὶ
 μάλλον κλητῶν τῶν μάλλον τῶν παραμάτων ἐπιγνώμο-
 νας, καὶ τῶν πολλῶν, ἥτοι πῶς κοινότητι. τρίτον,
 ἐρωτήσαντι τῷ Τοποτηρητῇ τῷ Πάπᾳ. εἰ δέχεται ἡ
 Σύνοδος τῷ ἐπιστολῇ αὐτῇ, ἀπεκρίθησαν αὐτῷ οἱ
 πατέρες, ὅτι δέχονται ὅσα περὶ φωτὶς γράφει,
 ἡ μὲν καὶ ὅσα ἀνήκον τῷ Βασιλεῖ, ταῦτα γὰρ,
 εἶπον, καὶ ἐκείνῃς ἀνατιθέμεθα. καὶ σημῶσαι
 ὅτι τὸ λογιζόμεν τὸ, οἱ καὶ παθόμεθα τῷ Πάπᾳ ἐκ εἰ-
 σὶ Χρησται, τερωτῶδες ἐπὶ καὶ Φλαβίαν.

45

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ Γ'.

Περὶ τῶν περιεχομένων ἐν τῇ αὐτῇ φωτίῳ ἐπιστολῇ τῷ Πάπᾳ ἱεράνυμῳ, καὶ ὡς ἐπερώτησεν ὁ Τοποτη-
 ρητῆς αὐτῷ, καὶ ὡς ἐτύχον ἀποκρίσεως.

50 Ἐν τῇ ἐπιστολῇ τῷ Πάπᾳ καὶ φωτίῳ σημῶσαι
 πρῶτον, ὅτι ὁ Βασιλεὺς ἡξίωσε τὸν Πάπα πα-
 εἶ τῆς ἐνώσεως φωτί, ἀλλὰ περὶ βυλόγων πραγ-
 μάτων, ἔχῃ ἵνα συγχωρήσῃ δηλονότι τὰ συγχω-
 ρητά, ἀλλ' ἵνα συμφωνῇ ἐν τῇ ἀποκατάστασι αὐ-
 τῷ. δεύτερον, ὁπὸ καλῶς ὁ Πάπας δηλαδὴ τὸν

φώτιον δέξασθαι τὰς ἀπεχισμῶν ἀπ' αὐτῷ. τρίτον,
 ἔχῃ θρασυῖαι τὰ λοιπὰ μὴ γίνεσθαι ὁπὸ λαϊκῆς
 Πατριάρχῃ. τέτατον, τῷ ἐν Κωνσταντινουπόλει γε-
 νομένῳ κατ' αὐτῷ τῷ φωτί. Συνόδῳ ὁποῦ δὲ, ὡ-
 κυροῖ καὶ ἐξουσιάζει, καὶ ἐπὶ τῷ, ὅτι ὁ Πάπας
 Ἀδελφὸς ἐκ ὑπέρβαψεν ἐν αὐτῇ. ἐν οἷς σημῶσαι

ὅτι

ἔτι ἢν φώτιον ἔκ ἄλλου ἀποφύγομεν. δὲ περὶ, ὅτι
τὸ πρῶτον καλῶς καὶ ἀξίως ἐστὶ συμφωνίας καὶ ἀδελφί-
κης συμπνοίας καὶ ὁμοφροσύνης σημεῖα, καὶ ἀποκρί-
σεως, καὶ ἴδε βιβλικὰ τετάρτη κεφαλὴ πρῶτον
Πατριάρχων ἀποφύγοντες ἔνατον. τρίτον, ὅτι ἡ Σύ-
νοδος ἡ ἐν Κωνσταντινουπόλει ἡ κατὰ φώτιον ἀποφύ-
γομεν, ὅθεν καὶ ἐξοστρακίζονται. τίταρον, ἀναγι-
νώσκου τῆς ὁμιλοῦσας, ὁ Τοποτηρητὴς τῶν Πάπας

ἡρώτασαν, εἰ δέχεται ἡ Σύνοδος αὐτῶν, καὶ ἀπο-
κριθεὶς ὁ φώτιος ἔπει, ὅτι δέχεται ὅσα καὶ αὐτῶν
καὶ ἐοικέναι λόγῳ περιέχεται, ἥτοι περὶ τῆς ἀ-
ποκαταστάσεως αὐτῶν, καὶ περὶ τῆς συγχωρήσεως
τῶν ὁπορισμῶν, ἀλλὰ μετανοήσαντες, ἡμεῖς καὶ περὶ
τῆς Βασιλείας, καὶ τῶν ὑποκαταστάσεων καὶ ἡμεῖς
ἔσμεν, καὶ ὡς ἐν ἑξῆς ὡς τῇ τετάρτῃ περιέχεται.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ Ι΄.

10

Περὶ τῶν ἐν τῇ δούτῃ περιέχεται ἐρωταποκρίσεων τῶν Τοποτηρητῶν ῥώμης καὶ τῶν τῆς Συνόδου πατέρων
ἀλλὰ τῶν ἐν τῇ ὁμίλῃ ἀποκαταστάσεως φώτιος, καὶ τῆς ὁμοφροσύνης διανοητοῦ φώτιος.

Εἰς τὴν αὐτὴν δούτῃ περιέχεται σημεῖον ὅτι, ὅτι
τῶν Τοποτηρητῶν Πάτερς ἀσόντες, Ὁ Πάπας ἐρω-
τᾷ ὑμᾶς δι' ἡμῶν, πῶς ἀνέλαθεν ὁ φώτιος ἐς τὴν ὁμίλῃ;
δοκίμασαν ὁ Τοποτηρητὴς τῶν Ἱεροσολύμων Ἠλίας
ἔπει, τὰ τρία Πατριαρχεῖα τῆς ἀνατολῆς καὶ Πα-
τριαρχὸν αὐτῶν ἔχον, καὶ οἱ ἐν Κωνσταντινουπόλει
Ἀρχιερεῖς καὶ Ἱερεῖς μικρὰ πᾶσι Πατριαρχίῳ αὐ-
τῶν ἔχον, καὶ τὶ ὁμολοῦσιν αὐτῶν τῶν ἀνέλαθεν;
ἡ δὲ Σύνοδος ἔπει, Συμφωνίᾳ τῶν ἀρχιερατικῶν τριῶν
ἁγίων, βίᾳ τῶν Βασιλέων, καὶ συμφωνίᾳ καὶ ἰ-
κασίᾳ τῆς Ἐκκλησίας Κωνσταντινουπόλεως ἀποκα-
τείναν. ὁ δὲ Τοποτηρητὴς πάλιν ἔπει, Μὴ τυραννικῶς
ἀνέλαθεν; ἡ Σύνοδος ἔπει, Τυραννίδος καὶ ὁμο-
κλήσεως πολὺ τὸ ἀποφύγοντες. ἔπει μὴ ὑμῖν καὶ ὁ-
τερον ὅτι παραινέσει καὶ ὁμοκλήσει πᾶσι ἡμῶν
καὶ συμφωνίᾳ τῶν ἀρχιερατικῶν ἁγίων, καὶ τίνος
λόγον ἔχει λατρεῖν ἡ περὶ τυραννίδος ἐρώτασις; ὁ
δὲ φώτιος ἀπεκρίθη αὐτοῖς ὅτι, ὅτι ἐκείνους τῶν
ἁγίων, ἀλλὰ τῇ ἀνάγκῃ τῶν Βασιλέων Μιχαὴλ καὶ
τῶν ὁμοκλήσεως αὐτῶν, καὶ τῶν Ἀρχιερέων καὶ Ἱε-
ρέων, κατέστη ἐπὶ τῇ ἀπεβλήθῃ ὁ ἱγνάτιος, καὶ
μὴ παρὶς αὐτοῖς ὁμοκλήσει ἐγγεῖρη, ὅθεν ἄκων
καὶ ὁδύρομαι ἀπεβλήθῃ. καὶ ἀποκριθεὶς ἡ Σύνο-
δος ἐμαρτύρησεν ὅτι ἀληθὴ ἔσται (αὐτοῖς δὲ φιλα-
ργονῶντα ἴδε καὶ τῶν δευτέρων ὁμιλοῦσιν τῶν φω-
τίων, καὶ τῶν Πάπας Νικόλαον) ἔπει πάλιν ὁ φώ-
τιος ἔπει, ὅτι ἐκβληθὲν τῶν ἁγίων ὁ Βασι-
λεὺς ἰδίᾳ ἀσπαραγμῶν ἐφίροντο αὐτῶν ὑπὸ τῆς ἐξου-
σίας ἐν Κωνσταντινουπόλει ζῶντος τῶν ἱγνατίου, καὶ
πᾶσι ὁμοκλήσεως αὐτῶν ἵνα λάβῃ τὴν ὁμίλῃ,
καὶ μάλιστα διότι αὐτῶν ἔσται ὅσα πολλοὶ ἐξέλεον,
ἐκτελέσει. καὶ πάλιν ἡ Σύνοδος ἐμαρτύρησεν ὅτι
ἀληθὴ λέγει. ἔπει πάλιν ἔπει, ὁ φώτιος, ὅτι
ἐζήτησε συγχωρεῖν ὑπὸ τῶν ἱγνατίου, καὶ ὁ ἱγνά-
τιος παρὶς αὐτοῖς, καὶ δόντες καὶ λαβόντες αὐτῶν,
γεγονόσιν καὶ ἦσαν φίλοι, καὶ ἀδελφίστατοι τῶν
ἱγνατίου ἐπεκρίψαντο αὐτῶν, καὶ τῶν ὁμοκλήσεως
ὁ ἱγνάτιος τῶν οἰκίῃ αὐτῶν αὐτῶν (τῇ φώτῃ) πα-
ρέθετο ἵνα περὶ αὐτῶν αὐτῶν, ὁ καὶ γέγονε κοι-
μηθὲν δὲ τῶν ἱγνατίου, ὁ Βασιλεὺς καὶ ἀλλὰ τι-
νων μουσικῶν, καὶ φωνῶν ἀλλὰ τῶν Πατριαρχῶν δι-

δήλῃ ὅτι ὁ τῶν Ἐπισκόπων χορὸς ζῆτα τῶν αὐτῶν
αὐτῶν, καὶ ἡ ἐκκλησία τῶν ἐξοστρακιστῶν καὶ ὁ Ἀρ-
χιερατικὸς ὁμοκλήσει, ἀλλὰ ὅτι τῶν ἁγίων
νοῦν, καὶ ποιμαίνε τὴν ποιμαίνοντα, ὅπως ὁ Χρι-
στὸς αὐτῶν ἐν οἱ κατεπίσταται, ὡς πᾶσι γε-
νομένων, καὶ πάντων συμφωνησάντων, καὶ τῶν τριῶν
Ἀρχιερατικῶν ἁγίων τῶν οἰκίῃ αὐτῶν ἡμῶν
ὁμοκλήσεως αὐτῶν, καὶ τῶν Πάπας γενομένου
αὐτῶν τῶν Βασιλέων, καὶ ὁμοκλήσει κατεπίσταται
αὐτῶν, ἀλλὰ ὅτι ὁ φώτιος ἐμαρτύ-
ρησεν ὅτι ἀληθὴ λέγει. ἔπει δὲ τῶν Τοποτηρη-
τῶν ὁμοκλήσει τὰ περὶ φλαυτῶν, Χρυσοστόμου,
καὶ τὰ λοιπὰ τῶν τῶν κατεπίσταται, περὶ ὧν
καὶ ἡμῶν ἀντιθέτω ἐν τῶν τόποις ἐκείνῃ διελάσε-
ται ἐν πλάτῃ, καὶ ἐπαγαγόντες ὅτι καὶ ὁ ἱγνάτιος
ἔπει ἐκ τῶν τῶν κατεπίσταται Πατρίων κατεπίσταται, συ-
νοκλήσει φώτῃ, καὶ τὰ συμφέροντα ὁμοκλήσει,
οἱ πατέρες ἐφίροντο τῶν Πάπας ἱγνατίου ὡς αὐτοῖς
τοιαῦτα καλῶς καὶ τῆς κρήνης τῶν Ἐκκλησιῶν. ἐν
ταῖς σημειώσεσι πρῶτον, ὅτι καὶ τὸ πρῶτον καὶ
τὸ ὑστερον ὁλόγως ἀνέλαθεν ἐς τὴν ὁμίλῃ ὁ φώτιος, 35
ἐπὶ τῇ ἐκ μαργαρίτης καὶ κορυμνίας ὡς ἐφλυά-
ρησεν ὁ Παφλαγον, καὶ οἱ παρ' αὐτῶν ἀπατηθῶτες,
ὡς Γλυκῆ καὶ μαλακῆς ἱστορεῖν, ἀλλὰ συνιδι-
καῖς καὶ πατριαρχικῆς ψήφοις καὶ βασιλικῆς καὶ
συγκλητικῆς βίαις. τὸ δὲ δεύτερον, καὶ γινώμη τῶν
ἀγίων ἱγνατίου, μεθ' ἧς καὶ ἀνέλαθεν, καὶ εἶχε αὐ-
τῶν ὁ ἱγνάτιος ὡς Ἀρχιερεῖς νόμιμον. δεύτερον, ὡς
ἐλέγομαι ἐν τῶν σημειώσεσι τῆς ἐβδόμης Συνόδου,
ὅτι ὡς ὁ Πάπας Ἀδριανὸς ἐμαρτύρησε τὰ ἴδια, καὶ 45
κατ' ἐκείνον τῶν τριῶν καὶ οὐκ αὐτῶν ἔπει ὁ Τοπο-
τηρητὴς Πέτρος μαρτυρεῖ τὴν περὶ τῶν Πάπας ἱγνα-
τίου, ὅτι ἐγένετο αἴτιος ἀνέλαθεν τῶν Ἐκκλησιῶν, μηδ'
ὅπως ἔχον ἔννοιαν περὶ μοναρχίας τῶν Πάπας. ἀλλὰ
τῶν ἐπειδὴ ἐγένετο ὅτι ἐκ ἀρκῶν μόνοι τῶν Πάπας 50
ἡ ψήφος περὶ τῆς καθόλου κρήνης, ἔπει ἵνα ἀνα-
γνωσθῇ καὶ αἱ ὁμιλοῦσιν τῶν Ἀρχιερέων τῆς ἀνα-
τολῆς, καὶ ἀντιθέτω πρῶτον ὁ ὁμιλοῦσιν τῶν Ἀνα-
τολικῶν Μιχαὴλ.

Περὶ τῆς πρὸς τὰς Βασιλεῖς Ὁππολῆς τῆς Βιχαλὴ Ἀλγανδρείας, καὶ ὧν περιέχεται, ἐξ ὧν πάντα μοιραρχία
ὑποβάλλεται ὑπὸ τῆς Ἐκκλησίας.

5 **Ε**ν ταύτῃ τῇ Ὑποστολῇ τῇ Ἀλεξανδρείᾳ πρὸς τὸν
 Βασιλεῆς σημειῶσαι πρῶτον, ὅτι ἐπαινῶ μεγά-
 λως τὸν βασιλέα καὶ ὀχλαρεῖ αὐτῷ ὡς φροντί-
 σαι περὶ τῆς εἰρήνης τῶν Ἐκκλησιῶν, καὶ τῆς ἀ-
 10 ποκαταστάσεως φωτίᾳ. δεύτερον, ὅτι λέγει ψαλ-
 δοποτοπρητῶ τὸν Ἰωσήφ, ὡς τομήσονται ἐπὶ
 ἐαυτὸν Ἀρχιδάκουον καὶ Τοποτρητῶ τὴν Ἀλεξαν-
 15 δρείαν ἐνώπιον τῷ Βασιλεῶς ἐν τῇ κατὰ φωτίᾳ Συνό-
 δῳ, διὸ δὴ καὶ ἔρος ὁ Ἀλεξανδρείας μαθὼν τῷ, ἀ-
 20 νειθεμάτισσα αὐτόν. τρίτον, ὅτι ὁ Ἡλίας τομήσας
 ἔξαπατήσας τὰς ὄχλους, καὶ εἰσὶν ἐν τῇ κατὰ φω-
 τίᾳ Συνοδῷ ἐαυτὸν Τοποτρητῶ καὶ συγγενῇ Σεβ-
 25 γίᾳ τῷ Πατριάρχῃ Ἱερουσολύμων, λερωθεὶς κα-
 τέστρεψε τὴν ζωὴν αὐτῶ. τέταρτον, ὅτι ὡς ὁ πα-
 30 αὐτῇ Ἀλεξανδρείας, διχαλὴ καὶ ἔρος καλέλως,
 ἔτω καὶ αὐτὸς ἀποφαίνεται λέγων, ὅτι ἐγὼ καὶ
 35 καὶ αὐτὸς ἀποδέχεται αὐτὸν Πατριάρχῃ ἐν-
 νομιώτατον, ἔσω ἡμεῖς αὐτῷ μετὰ τῶν Θεοτόκων

καὶς ταῦτα δὲ ἔπεισεν ὁ Συμώδης, ὅτι οἱ Πατριάρχαι
τῆς Ανατολῆς ἐδέχοντο διέκτισσας τῆς κοινότητος φω-
τίαν, διὸ καὶ πάλιν παρ' αὐτῶν ἐξουχθεῖσσαν ψήφον
καὶ ἡδὴ ἀπικυρωθεῖσαν, ἀποδέχομαι. ἐν οἷς σημείω-
σαι πρῶτον, ὅτι πάντα μοναρχικὴ ἐξουσία θεῶν τέ-
των ἀποβιβάζεται ἀπὸ τῆς Ἐκκλησίας, καὶ ὅτι ἐν-
ταῦθα ὅτε ἐν ταῖς μεταταύταις πράξεσι ποιοῦσι τινα
μνήμην τῆς Πάπας, ἀλλ' ὡς εἴρηται, ὡς πάντοτε οἱ
Ῥωμαῖοι ἐπαίρουσι τὰ ἴδια, λέγουσι δὲ αὐτὴν γενο-
νίαν πάλιν κοινὴν ἐρήνην, καὶ τῇ Ῥωμαϊκῇ Ἐκκλη-
σίᾳ ἀκολουθεσάντων τῶν λοιπῶν Ἐπισκοπῶν ἐξε-
νηθῆναι πάλιν ἐρήνην, ὅπως ἀπαρακάκτως λέγουσι
περὶ αὐτῶν καὶ οἱ Ἀνατολικοὶ θεῖνοι. δεύτερον, ὅτι
εἰς οἱ τοιοῦτοί γε γίνονται Ἀλέξανδρος καὶ Γεωργίου καὶ ὅν
τῇ κατὰ φωτίᾳ Συνόδῳ ἦσαν ψεύσαι καὶ πεπλο-
σμένοι, καὶ ὁ Συμώδης ἄρα ἐκείνη ψευδὴς ἦν καὶ πε-
πλοσμένη· τρίτον, ὅτι οἱ μὲν ἀποδέχομενοι τὸν φω-
τίον, εἰς θεοκτόναι.

ПА Р А' Г Р А Ф О Н И В'.

25

Περὶ ἑτέρας ὑποβολῆς τῶ αὐτοῦ Ἀλεξανδρείας πρὸς τὸν Θῶμα, καὶ ὧν περίεχα, ἐξ ὧν πᾶσα μονα-
χία ἐκδιώκεται τῆς Ἐκκλησίας :

30 **Α**νεγνώθη ἔτι καὶ ἡ Ἐπιστολὴ τῶ ἀντὶ Ἀλεξαν-
δρείας πρὸς θωτίου, ἐν ᾗ σημειώσαιτο πρῶτον, ὅτι
ἐπαινᾷ μέγας ὁς θωτίου, καὶ Ἐπιλέγει, ὅτι
ἀθροίσας Σωώδοις πᾶν ὑπ' αὐτῷ Ἀρχιερέων, συ-
νοδικῶς ἀποφαίνεται, Εἴτις ἐκοινώνει αὐτῷ, καὶ ὁπ-
35 βαλλόμενῳ πῶ χείρονα αὐτῷ, καὶ κατηγορῶν τῆς
χείρονης καὶ τῆς ἀρχιερέως αὐτῷ, ἔσῳ μέλις
αὐτῷ μετὰ τῶν θροκόνων, καὶ ἀνάθεμα ὑπὸ τῆς ἀγίας
καὶ ζωαρχικῆς Τριάδος, καὶ ἀλλότριῳ ἔσῳ τῷ Θεῷ
καὶ Πατρὶ, καὶ Ἐπιπέσοι ἐπ' αὐτὸν ἀχλύς καὶ σκόψ,
40 καὶ λοπρωθήῃ ὡς Νεεμῶν ὁ Συρς, καὶ κληρονομῆσοι
πῶ κατὰ τὰς τῶ Κῶν. δούτερον, ὅτι ὁ μαῶς ὁ Τύρε

ὁ γυνόμενος ψευδοπροφητῆς Ἀποστολῆς ἐν τῇ κ' σκ
(τῷ φωτί) δηλονότι) Σιωδὴ ζιτᾶ συγχώρησιν.
καὶ ἀπακαλεῖται ἐνα συγχώρησιν αὐτοῦ . ἐν ταύτοις συ-
μείψαι τοὺς αὐτοί , ὅτι δηλοῦν καὶ ἐπὶ μοναρχία ἐν τῇ
Εὐκκλησίᾳ , ὅτι ἡμεῖς μνηστὴρ Πάτω, καὶ οὗ πάντων
κατὰ Νικόλαον καὶ Ἀδελφάνων Σιωδὸν πρὸς αὐτοῖς κ' .
ἀλλήτερον δὲ φανερώνεται, καὶ πάλιν κατὰ φωτὶς σύ-
ροδον ψευδοσυμῶν λέγει, καὶ ἐξέρχεται τοῖς μαχο-
μένοις τῇ χειρουργίᾳ φωτὶς, ὧν ἔξαρχοι ἦσαν Νι-
κόλαος καὶ Ἀδελφάνος εἰς ἑβραίοις Ρώμης, καὶ τέτοις
σωμαζέεσσι ἐκτετραφῶς Σμόρνες, καὶ Στυλιανός
Νικηταράς.

ΠΑΡΑΤΡΑΦΟΝ ΙΓ'.

45 Περὶ πάντων ὑπὸ Θωμᾶ Τύχην ἐν τῇ Σινυόδῳ λαχθούτων, μετανοήντος. ἐφ' οἷς ἔπαρξεν κατὰ θεότητα, καὶ πάλιν ὑπὸ τῆς Τοποτηρητικῆς Ῥώμης περιβληθείων, καὶ τῆς φειδώσεως αὐτῶν ὑπὸ τῆς Σινυόδου.

Εν τῇ μετανόῃ τῆς τῶν ὁμῶς σημεῖσαι πρῶτον,
ὅτι ὁμολογᾷ ὁ ὁμῶς ψευδοπροφητείας τὸν
50 Ἰωσήφ καὶ Ἡλίαν καὶ εἰνὸν ἐν τῇ κατὰ φῶτις συ-
νόθῳ, καὶ συγγνώμῃ αὐτοῖς. Ὁ τῆτοι δὲ τῇ τοπο-
τηρῇ τῇ Πάπα Πίτρε ἀπόντες, ἵνα τῶν ἀνατεθῇ
τῇ ἐξουσίᾳ τῇ Πάπα Ἰωάννῃ, καὶ ὁ βέλεται ποι-
σάτω, ἡ Συνοδος ἀποκριθεῖσα εἶπον, ὅτι τὸ αἰμάρ-

τῆμα γέγονον ὡς φάτιον, καὶ ἕτος ἔχει πάλιν περὶ τῆς
 ταύτης, καὶ δι' αὐτοῦ ὁ φάτιος συμπεχώρησεν αὐτόν. ὁ
 δὲ τὸ Πάπια Τοποτηρητὴς ἔπεισε, ὅτι ἐθὺς ὡς τὰς ἑξ
 ἀποφωρίαν μεθ' ὅμων ὁ Πάπιας ἰωάννης. καὶ σημείω-
 σαι, ὅτι ἐμέλει τῇ Τοποτηρητῇ τῶν ὁμων ὑπερβο-
 ρικῶς τῶς κατὰ φάτιος συνόδου, μάλιστα εἰπον ἀνω-
 τέρω, ὅτι ὁ Πάπιας ἀπέβηκε καὶ ἐξ ὧν ἔστιν αὐτόν.

Περὶ τῆς ἐν τῇ Συνόδῳ ἀναγνώσεως τῆς τῆς Ἱερουσολύμων Θεοδοσίας Ἐπιστολῆς, καὶ πᾶν ὃ ἐν αὐτῇ γεγραμμένων.

Ἀνεγνώθη ἡ Ἐπιστολὴ τῆς Ἱερουσολύμων Θεοδοσίας πρὸς τὸν Φώτιον, ἐν ᾗ σημείωσαι πρῶτον, ὅτι λέγει τῷ Φωτίῳ ἐγκώμια καὶ ἐκείνης τινὰς, ἵνα μεσιτεύσῃ πρὸς τὸν Βασιλεῖα περὶ τῆς Ἱερουσαλὴμ. ὁ δὲ ἄλλος λέγει, ὅτι ὠρίσθη αὐτὴ καὶ ὁ καλὸς αὐτῶν Συνοδός, ἵνα ἅτις ἐδέχεται αὐτὴν Ἀρχιερεῖα καὶ Πατριάρχην, εἴη

ἀνάθεμα ὡς Πάτρις τῆς καὶ ἀγίας Πιόματος, καὶ καθ' ἑαυτὴν ὁποῦ πάσης Γερουσίας. καὶ ταῦτα δὲ ἡ Συνοδὸς εἶπε, τοῖς ὁμοῦς ὡς τῆς γενουμένης Συνόδου ὑπὸ τῶν ἁγίων Πατριάρχων τῆς Ἀσιατικῆς καὶ ἡμεῖς συμφωνήσωμεν, καὶ ἅτις ἐδέχεται ἐνομιμὰς τῶν Πατριάρχων τὸν Φώτιον, ἀνάθεμα εἴη.

Περὶ τῆς ἀναγνώσεως τῆς τῆς Ἀντιοχείας πρὸς Φώτιον Ἐπιστολῆς καὶ πᾶν ὃ ἐν αὐτῇ.

Ἀνεγνώθη ἡ Ἐπιστολὴ τῆς Ἀντιοχείας Θεοδοσίας πρὸς τὸν Φώτιον, ἐν ᾗ σημείωσαι πρῶτον, ὅτι λέγειται ἵνα συγχωρήσῃ τῷ Θεμῶ, ψευδοπροτεστητῇ γε-

νομένῳ καὶ αὐτῷ. ὁ δὲ ἄλλος λέγει, ὅτι ὅτι ἐκ δόξης δέχεται σὺ Πατριάρχην, ἡλικιάρχης ἐστὶν ὁ Πάτρις τῆς καὶ ἀγίας Πιόματος.

Περὶ τῶν γεγραμμένων ἐν τῇ πρὸς Φώτιον Ἐπιστολῇ Ἀβραμίου Ἀμίδων καὶ Σαμοσάτων.

Ἐν τῇ Ἐπιστολῇ Ἀβραμίου Μητροπολίτου Ἀμίδων καὶ Σαμοσάτων πρὸς Φώτιον σημείωσαι πρῶτον, ὅτι δέεται καὶ αὐτὸς ὑπὲρ συγχωρήσεως τῆς ψευδοπροτεστητῆς Τύρης Θεμῶ. ὁ δὲ ἄλλος λέγει, ὅτι ἐκ δόξης δέχεται τὸν Φώτιον Πατριάρχην Κωνσταντινουπόλεως καὶ κηρύσσει αὐτὸν ἐμφανῶς καὶ πανδημῶς, ἐμὴν ἐν Μητροπολίτι καὶ ἐν ἑκαστῇ τῇ ἑκείνων, ἡ ἁπλοῦς τῆς Ἐκκλησίας ἡγεμονικῆς καὶ ψιλῆ λαῶν, ὁ τοιοῦτος γνώτω

ὅτι ἀναθεματίζονται ἐπὶ καὶ ἀφωρισμένους ἐκ τῆς Ἐκκλησίας τῶν Θεῶν, καὶ ἡμεῖς αὐτῶν μετὰ τῶν ἱδίων τῶν ἱσχυρίων, καὶ πᾶς ὁ ἁγιώτατος ἔσται, γέννηται. καὶ σημείωσαι καὶ ὅτι τέτοις ὅτι πᾶσα μοναρχία καταβάλλεται, ὅτι ἐδέξατο μνημὴ τῆς Ρώμης, ὅτι τὰ γεγονότα ὑπὸ Νικολάου καὶ Ἀδριανῶν πρὸς Φωτίον ὡς ἀνάθεμα κατακρίνονται.

Περὶ τῆς ἐν τῇ τρίτῃ πράξει τῆς Συνόδου ἀναγνωθείσης Ἐπιστολῆς τῆς Πάπης Γ'ωάννης, ἐν ᾗ ἐπιλαμβάνεται τῆς Φωτίου ὡς ὑπὸ λαϊκῶν χειροτονηθέντος, καὶ ἑτέρας τινὰς ζητῶν, καὶ δόξα καὶ πρὸς Κοπρίαν Κασσαρείας καὶ Ζαχαρίαν Χαλκηδόνος, ἐξ ἧς καταλύεται ἡ τῆς Ρώμης μοναρχία.

Ἐν τῇ τρίτῃ πράξει, ἥτις ἐγένετο Κοσμοβίου δεκάτης ἐνάτης, ἀνεγνώθη τῇ Πάπῃ ἡ Ἐπιστολὴ πρὸς τὸν Συνοδόν, ἐν ᾗ σημείωσαι πρῶτον, ὅτι συγχωρεῖ καὶ συμπάσχει εἰς τὸν ὁμόνοια πάντων, ἡ ἐπιλαμβάνεται δὲ ἐκείνους τῶν, ὁ Φώτιος ἐχειροτονήθη ὑπὸ λαϊκῶν, καὶ ὑπὸ λαϊκῶν, ὅτι ὡς ὁ Ἀδριανὸς τὸν Ταρσόν ὑπὸ λαϊκῶν χειροτονηθέντα περιεποιήτατο. ἂν τὸν διόρθωσι πᾶν ἑκείνων, ἔγω καὶ ἕτερος τὸν Φώτιον. ἂν τὸν κοινῶς συμφωνίαν. Ἀλλὰ ῥητέον, ὅτι τὰ περὶ Ταρσῶν ὁ Ἀδριανὸς παρὰ τῶν ἑαυτοῦ εἶπεν, εἴρηται εἰς τὸν ἴσον, τὰ δὲ κατὰ Φώτιον δόξα καὶ πρὸς τῆς τῆς Πάπης συγκαταθέσεως, καὶ μόνον εἰς ἡμεῖς ὁ Γ'ωάννης τὸ συγκαταθεῖν τῇ γνώμῃ πᾶν ποδῶν, καὶ ἐδὲν ἑτέρων. ἔγραψε δὲ εἰς τὸν Πάπῃ Γ'ωάννῃ καὶ τῶν τῶν χειροτονηθέντων ὑπὸ λαϊκῶν, ἀρχιερεῖς ἐπὶ τοῖς τῶν ποιῶν. ὁ δὲ ἄλλος, αὐτῶν τὸν Βελγάρων, ὡς ῥηθήσεται. καὶ τρίτον, αὐτοῖς ἵνα ἡ δόξα καὶ τῶν

τιος ὡς νόμιμος Πατριάρχης. τέταρτον, μετὰ τὸν ἀναγνώστην τῆς Ἐπιστολῆς ἐρωτήσαντος τὸν Τοποῦτον. ἔπειτα Πάτρις τὸν Συνοδόν, ἐδέχεται ταῦτα, ἡ Συνοδὸς εἶπον, ὅσα εἶπον εἰς δόξαν Θεῶν, ἡτοι εἰς τὸν δόξα καὶ πρὸς τὸν κοινῶς εἰρήνην ἐδέξαμεθα, ὅσα δὲ ἀνίκη τῶν Βασιλέων, ἐκείνους ἀντιθέμεν, ἡτοι περὶ τῆς Βελγάρων, περὶ τῆς ἐν τῇ τετάρτῃ πράξει ἐξῆς. πέμπτον, ὁ Κασσαρείας ὅμως Προκαπὶ αὐτῶν εἰς ὅπερ ἔλεγον ἡ Ἐπιστολὴ, ὅτι τὸ χειροτονῆσαι δηλονότι ὑπὸ λαϊκῶν, ἀρχιερεῖς ἐπὶ τῶν ποιῶν. εἶπον ἡ πρῶτον, ὅτι ἡ ἐν Σαρδικῇ Συνοδὸς τῶν εἶπον, ἡτοι Κοπρίαν δεκάτην, πλὴν ἐκείνων, ἀλλὰ μόλις καὶ πᾶν τὸν ἀγορᾶς πλὴν, καὶ τὸν ἀγορᾶς ὁ λαϊκὸν, τῶν δὲ ἑτέρων γεγονόντων Κωνσταντινουπόλεως. ἔδωκεν, ὅτι ἡ καὶ πάντα λαϊκὸν ἐκώλυσε ὁ Κανὼν, καὶ ὡς οἱ οἰκουμενικῆς Συνόδου ὁ Κανὼν, καὶ μὴ Τοπικῆς, ὡς ἡ ἐν Σαρδικῇ, ἀλλὰ τὸ ἀρχαιότατον καὶ κοινότατον εἶδος ἀκώλυτον.

ἐκώλυε τὸ Κανόνος πλὴν διώλυν, ἐπεὶ κρείττων ἦ
κακὸς βίοντος κληρικὸς ὁ σεμνὸς καὶ τίμιος λαΐ-
κός· παρελθὼν εἰς Ἀρχιερωσύνην, μετὰ δὲ τὸν Καισα-
ρείας εἶπεν ὁ Χαλκηδόνος, ὅτι διὰ λαϊκῶν ἐχρεω-
5 τήθη ὁ Νεκτάριος Κωνσταντινουπόλεως, ὁ Ἀμβρόσιος
Μεδιολάνων, ὁ Εὐφράσιμ Ἀντιοχείας, ὁ Θεολάσιος Και-
σαρείας· καὶ ὁ Ναζιανζηνὸς γράψας Ἀμφιλοχίῳ,
Εὐεπίστῳ πλὴν νεοφωτίσων ἄξιον, παρὰ λαϊκῶν ἐπί-
σκοπον, καὶ συγχωρῶν ἑμὸν διὰ λαϊκῶν, ἀλλὰ
10 καὶ διὰ νεοφωτίσων, ἐξ ὧν ἀφαιρεῖται ἀπὸ ἡμῶν πᾶ-
σα καὶ ἀρχὴ καὶ μέμψις· ἀλλὰ δὴ καὶ ὑμεῖς οἱ ῥω-
μῶνοι πολλὰ τῷ ἔθει ἐπὶ νόμοι ποιῆτε, ἀφαιρῶντες τὰς
Κανόνας, ὡς εἶπατε αὐτότερον, φέροντες μάρτυρας
Γελάσιον, Φίληκα, Λέοντα, Ἰννοκέντιον καὶ ἄλλους·
15 καὶ ἐν τῇ Ἀνατολῇ εἰς τὴν μοναχὸν ἐγένετο, ἐρίνε-
ται ἐπίσκοπος, ἢ Πατριάρχης, παρ' ὑμῖν δὲ ἐν τῇ
Δύσει οἱ μοναχοὶ κληρικοί γίνονται, ὅπερ ἐν ἡμῶν
ἐγίνεται· εἴτα ὁ ῥώγιος ἐκ τῶν ἀγορευμάτων πλάσιος
καὶ χολασκίος, ἀλλ' ἀνάρητος καὶ τὰς συγκαλήτας
20 βελῆς καὶ ηὐχαστὴς, ἀμειλίχως τοῖς ἐν τοῖς
ὄρεσι συνελθόντες, καὶ ἐν τῷ νηφῶ τῆς Ἀρχι-
ερωσύνης αὐτῶν πολλοὶ συνωψήφισαν καὶ κληρικοὶ
καὶ μοναχοί, ἀλλὰ πάντων παρεκρίθη αὐτός· καὶ
πῶς δίκαιον τὰς μὴ νομιζούσας ἀλίς τῶν παρεκ-
25 ριστῶν παρεκρίσθαι; καὶ ὡς ὁ Ταρσίσιος ἄξιον ἡ-

μὴς ἄρεα πλὴν τῶν ἀγίων εἰκόων ἀνασηλώσιν, ἕως
ὁ φῶτις· ἀλλὰ τὰς ἀρετὰς αὐτῶν, ὅς καὶ παρ' ἐνο-
ρίαν ἐνήργησε τὰ μέγιστα, καὶ ἐν Μεσοποταμίᾳ
καὶ Ἀρμενίᾳ τὰς Ἀρμενίας ἐπὶ πλὴν ἀλλόθιαν ἐχρε-
ωσάμενος· τὰ τοιαῦτα εἰπόντων τῶν Καισαρείας
καὶ Χαλκηδόνος, ὁ Τοποτηρητὴς τῶν Πάπας ἀπε-
δέξατο ἐπὶ τῶν, ὅτι καὶ ὁ ματθίας ἔχαρτο ὧν, συγ-
κατηρεθμένη μετὰ τῶν συνέκων, ὅθεν καὶ ὁ Πά-
πας Ἰωάννης τὸν ψηφισάμενος παρ' ἡμῶν φῶτιον ἐ-
παύευσεν καὶ συνωψήδετο, πλὴν εἰδομένη τῇ ἀγ-
νωσίᾳ ὑμῶν, ἀναγνωσθήτω καὶ ἡ ἐπιστολὴ τῶν ἱερο-
σολύμων· ἐν ταῖς πάλιν σημείωσαι πρὸς τὸν, ὅτι
καταλείπεται ἡ μοναρχία διὰ τῆς Ἐκκλησίας, ὅτι
παρορῶνται τὰ παπικὰ ἐκτελέγματα, ὅτι διημιό-
τερος λέγεται οἱ Ἀνατολικοὶ τῶν Πάπας, καὶ ὅτι τὸ
κῦρος ἐστὶ τῆς κοινότητος· ὁ δὲ πρὸς, ἴδε περὶ τῆς
διὰ λαϊκῶν χειροτονίας καὶ περὶ τῶν ἐθῶν, καὶ
πᾶσι τῶν Κανόνων δέχονται οἰκονομεῖν, καὶ πᾶσι
μὴ σὺν ἀμετακίνητοι τὸ ὑπόστατον, ὡς εἴρηται αὐτο-
τέρω Παρὰ γράφῃ ἐξ ὁμοφώνων πλὴν ὁσὺν ἐπὶ τῶν
τῶν φῶτις πρὸς τὸν Πάπαν Νικόλαον· εἰ δὲ δοκῇ, ῥη-
τέον καὶ ἡμῖν ὅτι καὶ τὰ περὶ τῶν χειροτονη-
σάτων διὰ λαϊκῶν, καὶ τῶν χειροτονηθέντων βίβας
καὶ διωκασθῶν καὶ ζώντων πλὴν πρὸς αὐτῶν·

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ ΙΗ'.

Περὶ τῶν διὰ λαϊκῶν χειροτονησάντων Πατριάρχων καὶ Παπῶν, καὶ τῶν μετὰ τὰς εἰς βασιλικὴν ἐκ-
30 κληθέντων χειροτονησάντων, καὶ τῆς δικαίας τῶν διὰ λαϊκῶν χειροτονησάντων, ἐν οἷς καὶ ὁ φῶτις, καὶ περὶ τῆς δι'
ἡν ταῦτα εἴρηται αὐτίκας.

Τὸ Χαλκηδόνος· Ζαχαρίας εἰπόντος ἐν τῇ κατὰ
φῶτις Συνοδῷ, ὅτι διὰ λαϊκῶν ἐχρεωτηθήη
35 ὁ Νεκτάριος, ὁ Ἀμβρόσιος, ὁ Ταρσίσιος, ὁ Νικη-
φόρος, εἰ τότε συνοδικοὶ ἐπὶ νόμοι πρὸς Σύμμετρον Μη-
τροφάνη ἐν τῇ αὐτῇ προέβη ἀπεκρίσθαι, ὅτι τὸν
Νεκτάριον ἢ Ὀικουμενικὴ συνέβαλε Σύνοδος, τὸν δὲ
Ἀμβρόσιον ἢ τὸ ἔθνος ἐχρεωτήσαντο Συνοδοῦ, ἐ-
40 ποθανόντος τῶν πρὸ αὐτῶν Ἀυξουτίων, ἀλλὰ δὴ καὶ
τὸν Ταρσίσιον ἢ κοινῇ παρέβαλεν ὁ κληρὸς, διὰ τὰς
νόμους τῶν Παύλων, ὁ κοιμηθέντος, ὁ Νικηφόρος συ-
νοδικῶς ἐψηφίσθη, ὁ φῶτις δὲ, ζώντος τῶν πρὸ
αὐτῶν Ἰγνατίου, βιαιῶς εἰς τὸν θρόνον ἀνῆλθε, καὶ
45 ἐδίδεκε τῶν Πατριάρχων εἰς ἱερωσύνην αὐτὸν ἐδέξα-
το· ἀλλὰ ἐκείνους πρῶτον, ὅτι τὸν φῶτις, τὸν Πα-
τριάρχῃ τῆς Ἀνατολῆς ἔχον ἀπὸ κοινῶν, καὶ
εἰς ἱερωσύνην δεκτὸν, ὅπερ διήλυν γίνεται ἐκ πά-
σης τῆς παρῆς Συνοδῆς· περὶ δὲ τῶν λοιπῶν λέ-
50 γομεν, ὅτι Ἀρσένιος καὶ Ἀπικὸς, ζώντος τῶν Χρυ-
σοστόμου ἐχρεωτηθήσαν Πατριάρχαι, εἴτα καὶ οἱ
διὰ τὸν διὰ Χρυσόστομον ἐμνηστέον, τὰς δὲ κοινῶ-
ν καὶ φίλων αὐτῶν ἐδίωκον, καὶ πολλὰ παρὰ τῶν
ὁ Πάπας ἐν ταῖς ἐπειρῶν βοήθησεν πρὸς Χρυσόστο-
μον, καὶ ἐδιώκον· τὰς Χρυσόστομος δὲ ἐπὶ ζώντος,

τὸν Ἀπικὸν ὁ Κελεστίνος εἰς κοινῶν ἐδέξατο, καὶ
ἐν τῇ πρὸς τὰς ἐν Κωνσταντινουπόλει κατὰ Νεστορίου ἐ-
πιστολῇ αὐτῶν μογάλοις ἐγκωμίοις τὸν Ἀπικὸν κα-
τασέφα· ὁ Ἀνάρσιος ἐχρεωτηθήη ὑπὸ Ἀίρετι-
κῶν καὶ Φονίων τῶν Διοσκόρων, καὶ αἰρετικῶν Συνο-
δῶν, καὶ ἐδέχθη μεταταῦτα· τὸν Εὐθύμιον ἐνοχ-
λήσαν καὶ ἐξορίσαν ὁ Βασιλεὺς Ἀναστάσιος, παρέ-
βαλε τὸν Μακεδόνην, ὃν καὶ αὐτὸν ἐξορίσαν καὶ
καθ' ἑρῶν, παρέβαλε τὸν Τιμόθεον, ἀλλ' ὑπὸ τῆς
ἐν Κωνσταντινουπόλει ἐπὶ τῶν Καππαδόκων Συνο-
δῶν, καὶ πάσης τῆς Ἐκκλησίας ἐγκωμιάζεται ὁ
Μακεδόνης· τὸν ἱεροσολύμων Ἡλίου ἀπέβαλε
βίβας ὁ αὐτὸς Ἀναστάσιος, ὃν καὶ ἐξορίσαν, παρέβα-
λε τὸν Ἰωάννην ζώντος τῶν Ἡλίου, ἀλλ' ὁ Ἰωάννης
δεκτὸς ὑπὸ πάσης τῆς Ἐκκλησίας ὡς νόμιμος·
ὁ ἱεροσολύμων Μάξιμος ὁ ὁμολογητὴς ἀδικῶς ἐκ-
βλήθη καὶ βιαιῶς ἀπεσφύχθη ὁ Κύριλλος, ἀλλ' ὁ Κύ-
ριλλος ὁ ἅγιος· ὁ Κωνσταντινουπόλεως Εὐτύχιος ἀδι-
κῶς καὶ βιαιῶς ἐκβλήθη, καὶ ἐξοριζόμενος ὑπὸ τῶν
μογάλων Ἰσπανίων, παρέβληθη πατριάρχης Ἰωάν-
νης ὁ διὰ Σχολαστικῶν, ἀλλὰ δεκτὸς ὁ Ἰωάννης ὑ-
πὸ τῆς Ἐκκλησίας ὡς νόμιμος· τὸν ἅγιον Ἀναστά-
σιον τὸν Σιναΐτιον ἐκβαλὼν εἰς ὁ αὐτὸς Ἰσπανιανὸς

ὑπὸ τῷ Θρόνῳ Ἀντιοχείας, πρεσβυτέρῳ τῶν Γρηγορίων, ὁ κατὰ χρόνον τῶν Θρόνων ἔτη ἐπισκοπῆσάρας, καὶ ἀποθανόντος, ὁποκατεστάθη πάλιν Ἀντιοχείας ὁ Ἀναστάσιος, ἀλλ' ὁ Γρηγόριος νόμιμος Πατριάρχης νομίζεται ὅτι τῇ Ἐκκλησίᾳ. Ἰσπανὸς δ' ὁ ῥιπτόμηνος ὁ βασιλεὺς καὶ καθ' ἑαυτοῦ καὶ ἐκτενέως καὶ ἐξορίσας τὸν Καλλίνικον, πρεσβύτου εἰς Πατριάρχην τὸν Κύριον, ἀλλ' ὁ Κύριος μετὰ τὸν νόμιμον συγκαταστάμενος Πατριάρχην. Λέγει δ' εὐφρόδης ἐκ βασιλῶν τῶν ἱερώτατων Νικηλαίων, πρεσβυτέρῳ τῶν Εὐθύμιον, ἀλλ' ὁ Εὐθύμιος νόμιμος ἐστὶ Πατριάρχης, καὶ αὐτὸς ὀνομάζεται. Ἰωάννης τῷ ἀγίῳ Εὐσταθίῳ ἱγούμενῳ Ἀντιοχείας ὁ μελέτιος, ἀλλὰ καὶ ὁ μελέτιος αὐτὸς ὁ καταστάτης τὸν Πάπαν Λιόβριον ἐξορίσας, πρεσβύτου Πατριάρχην Ῥώμης τὸν Θίλωνα, ὃν καὶ οὐρανίζοντες, οἱ Λατῖνοι ὡς νόμιμον Πάπαν ἔχουσιν. τῶν ἱερώτατων Πάπαν Σιλβέρριον βίβλιν καὶ ὑποθήκας τῆς Βιγίλιν ὁ βασιλεὺς καὶ ἐξορίσας ὁ μέγας Ἰσπανὸς, πρεσβύτου Πάπαν αὐτὸν τὸν πατριάρχην Βιγίλιον, ἀλλὰ καὶ οἱ Λατῖνοι

καὶ ἡ Ἐκκλησία πᾶσα νόμιμον Πάπαν τὸν Βιγίλιον ἔχουσιν. Ἰδε καὶ κατωτέρω τὰ χρίσματα τῶν Παπῶν, καὶ ὅλας σχεδὸν ὡς νόμιμος Ἐπισκοπὸς Ῥώμης ἔχουσιν οἱ Λατῖνοι, ἔτι καὶ ὁ φῶτις ἐκβληθείς τῇ Ἰγνατίῳ, ἐχαρτομένη, ἀλλὰ βίβλιν τῆς Βασιλείας καὶ τῆς ὑποδυναστεύοντος, ἐχάπλως, ἀλλ' ἐκλογῆς γυναικός, αὐτὸς πρεσβεύει. τίς δ' ἐστὶν ἡ ὁπκλήρωσις, ἵνα πάντες οἱ ἀποληφθέντες, βίβλιν καὶ δυναστεία καὶ ὑποβολὴν ἀδίκῃ ἐκβληθείτων τῶν πατρῶν, Πατριάρχῃ νομίζονται νόμιμοι, ὁ δὲ φῶτις τῷ αὐτῷ τρέπον γυναικὸς ἀποδέκτες νομίζονται, καὶ ὑπὸ τῶν Ἐπισκόπων Ῥώμης διὰ ψευδοσωμάτων ὅλην πολλὴν τοῖς ἔτεσι κατακρίνεται; καὶ ἂν ἄλλο τὸ αἷον, ἀλλ' ἡ τῆς Βυζαντίας ἀπόληψις. ὅθεν καὶ ὑπὸ πατέρων τῶν Πατριάρχων καὶ ὑπὸ Βασιλέων καὶ ποσόντων Συνόδων καὶ ὑπὸ πάσης τῆς καθολικῆς Ἐκκλησίας τὰ διοριθέντα ὑπὸ τῶν Παπῶν κατὰ φῶτις ὁπκλυβαλίζονται καὶ ὁπκλυβαλίζονται.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ ΙΘ'.

Περὶ τῆς ἐν τῇ Συνόδῳ ἀναγνωσθείσης ἐπιστολῆς τῆς πρὸς τὸν Βασιλέα τῆς Ἱερουσολύμων Θεοδοσίας, καὶ περὶ τῆς Τοποτηρητῆς αὐτῆς Ἡλίας τῆς συλῆς, καὶ ἐρωτήσεως καὶ συγκαταθέσεως τῆς Λεγάτης τῆς Ῥώμης εἰς 25 τὰ ὑπὸ τῆς Ἡλίας λεχθέντα.

Ἐν τῇ ἐπιστολῇ τῆς Ἱερουσολύμων Θεοδοσίας πρὸς τὸν Βασιλέα σημειώσασθαι πρέπει, ὅτι ὁ Τοποτηρητὴς αὐτῆς Ἡλίας συλῆς ἦν βούτερον, ὅτι φιλοῖ, Συνοδικῶς ἐθεσπισμένῳ, ἵνα εἴ τις ἐκ ἀπειθέσθαι ἀσμενῶς τὸν φῶτιν Πατριάρχην, καὶ αὐτῷ ἐσωσεδέσθαι, ἢ τῷ τῷ ἀναθέρμῳ, καὶ καθ' ἑαυτοῦ ἐξ αὐτοῦ τῆς πᾶν ἀγίῳ ὁπκλυβαλίζοντος Θρόνων, πρὸς ταῦτα ἡ Σύνοδος ἀπεκρίθη. Τὰ σημειώσασθαι πρὸς Θεοδοσίαν τῇ ἀγνωστῇ Πατριάρχῃ Ἱερουσολύμων Θεοδοσιᾷ, καὶ ἡμετέρας μετεδότης ἀπαδείχοντες, τὰς μὴ ἔτι φρονούντας τῷ ἀναθέρμῳ, πρὸς ἀνέμῳ. τείνον, ὁ Τοποτηρητὴς τῆς Πάπας ἡρώτασεν, ἡ ἐπιστολὴ αὐτῶν παρὰ τίνας ἀπεκρίθη; εἶπον δὲ αὐτῇ, ὅτι ὁ Ἱερουσολύμων ἔσπελε βεβαιῶν τὸ ἀρχαῖον αὐτῆς περὶ φῶτις φρόνημα, ὃ καὶ ὁ Ἀντιοχείας ἱγούμενος σύμψυφος, ἔφερε δὲ αὐτῶν Ἀνδρόνικος ἀσμενῶς τῆς Τοποτηρητῆς

Ἡλίας. πρὸς ταῦτα ὁπκλυβαλίζοντες οἱ Πάπας, ἡμετέρας οἱ Πατριάρχαι δι' ὅλης ὁπκλυβαλίζονται τὸν φῶτιν, τῆς πᾶν σιωπῆσε καὶ ὁ Πάπας. Ἰωάννης, ἀλλ' ἐπειδὴ Θεομάς καὶ Ἡλίας ἔλθουσιν ἐφ' αὐτοῖς Τοποτηρηταὶ ὅτι τῆς κατὰ φῶτις Συνόδου, ἐξέτασεν τῆς παρόντος, καὶ ἱγούμενος λόγος περὶ τῆς ὁμοφωνίας τῶν Πατριάρχων τῆς Ἀνατολῆς καὶ τῆς κεντρικῆς τῶν σωσμενῶν ὅτι τῆς καὶ φῶτις Συνόδου πολὺς. καὶ ὁ Τοποτηρητὴς τῆς Ἱερουσολύμων Ἡλίας εἶπε μεθ' ἑρμῆς, ὅτι ἔτι τὸν φῶτιν πρεσβεύει, ἔτι γράμματα αὐτῆς ἐδιξάμεν, ἔτι αὐτῷ συνένεχεν, ἀλλὰ διὰ τὴν ἀλήθειαν καὶ τὴν ἀρετὴν αὐτῆς καὶ τὴν ψευδοπονησίαν τῆς ἀθέτης ἐκείνης πρὸς ἀνέμῳ, καὶ ἄλλα τὰς τρία ἐξέρεθον, εἶτα ὡρίστη ἀναγνωσθῆναι τῆς Πάπας τὸ Κομμοιτωριῶν.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ Κ'.

Ὅτι τὸ Κομμοιτωριῶν τῆς Ῥώμης ἐν τῷ δεκάτῳ κεφαλαίῳ τῶν ἐν Ῥώμῃ καὶ ἐν Κωνσταντινουπόλει κατὰ φῶτις Συνόδον ἀκούει καὶ ἀβέβαιον ἀγαλαμάνει, καὶ περὶ τῶν λεχθέντων ὑπὸ τῆς Συνόδου καὶ τῆς Μαρτυρησθέντος καὶ τῶν Τοποτηρητῶν τῶν Πατριάρχων καὶ τῆς Ῥώμης, ἐξ ὧν ὁ ἄκρος ἀφαισμός τῆς ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ μοναρχίας, καὶ μέγας τῆς Συνόδου ὁ Πάπας δέκνυται.

Ἐν τῷ Κομμοιτωριῶν σημειώσασθαι ἐν τῷ δεκάτῳ κεφαλαίῳ, ὅτι λέγει, Θέλωμεν ἵνα ἡ Σύνοδος ἡγομένη κατὰ φῶτις ἐν Ῥώμῃ καὶ ἐν Κωνσταντινουπόλει ἐν τοῖς κυρίοις τῆς Πάπας Ἀδριανῆς ὑπὸ τῆς παρόντος

ἐξωστρεμισμένη καὶ ἀκούει καὶ ἀβέβαιον, καὶ μὴ συνειδητέσθαι αὐτῶν μεθ' ἑτέρων ἀγίας Συνόδου. πρὸς ταῦτα ἡ Σύνοδος εἶπον, ἡμεῖς δὲ ἔργον ἀπεκηρύξαμεν καὶ ἀπερριπτόμεθα καὶ ἀνέδοματὶσάμεθα τῆς καὶ

παρ' ὑμῶν λεγομένη Συνοδόν, ἐνωθέντες φωτίᾳ, καὶ τὰς μὴ ἀποδεχόμεναι τὰ κατ' αὐτὰ γραφόμενα ἢ λαληθέντα ἐν αὐτῇ τῇ ἐρήσει παρ' ὑμῶν Συνοδῷ, τῷ ἀνθέματι ἐξαρτέμεντο. ἐν οἷς Βασίλειος Μητροπολίτης Μαρτυροπόλεως καὶ Ἡλίας Τοποτηρητῆς Ἱερουσολύμων εἶπον, Καὶ πῶς αὐτὴ Συνοδος ἐρήσει ἡμῶν χρισμάτων πλὴν Ἐκκλησίας πληρώσασα; τίς ὀνομάσει Συνοδὸν πλὴν Σαρακηνῶν Ἀποκρυσταλίνης κελύφης καὶ νομοθέτης καθίστασαν; πῶς Συνοδοὶς συναρθεῖται ἐπὶ πάντων τῶν ἀγίων καὶ πασῶν τῶν Συνοδῶν ἐναντία τεληήσασα; ἢ τὰς ἀνέλευσας χω-

ρὶς τῆς εἰσαδῆκοις ἐξέτασας καταδικάσασα καὶ κατασρέψασα; τοιαῦτα εἶπον καὶ ἐξήλθον οἱ Τοποτηρηταὶ τῶν Πατριαρχῶν καὶ τῶ Παπᾶ, καὶ ἡ Συνοδος. τελευταῖον δὲ ἀνεγνώσαν οἱ Ἀρχιερεῖς τῆς Ῥωμαϊκῆς Ἐκκλησίας, οἵτινες ἐπέγραψαν εἰς τὸ Κομμονιτῶριον, οἱ πάντες δικασταί, καὶ Πρεσβύτεροι ἐξ, καὶ Διάκονοι δύο. καὶ σημείωσαι ἐν τούτῳ ἄκρον ἀφανισμόν τῆς μοναρχικῆς ἐξουσίας ἅπτε τῆς Ἐκκλησίας, καὶ ὅτι ὁ Πάπας μέγας ἐστὶ τῆς Συνοδοῦ ὡς καὶ οἱ λοιποὶ πατέρες, καὶ ἔθεν πλέον.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ ΚΑ'.

15 Περὶ τῆς ἐν τῇ τεταρτῇ πράξει τῆς Συνοδοῦ δόγματιζόντων γραμμάτων τῆς Ἀντιοχείας Θεοδοσίῃ καὶ τῆς Ἱερουσολύμων Ἡλίας πρὸς Βασίλειον Μαρτυροπόλεως, καὶ ὧν εἶπον ὁκτώμαρος ὁ Βασίλειος, ἀνεγνώσας τε τῆς τῆς Ἀντιοχείας ἐπιστολῆς, καὶ ὧν εἶπον ὁ τῆς Ῥώμης Διόγνης.

20 Ἐν τῇ τεταρτῇ πράξει σημειώσεται πρῶτον, ὅτι ἤλθε εἰς πλὴν Συνοδὸν Βασίλειος Μητροπολίτης Μαρτυροπόλεως, ἀρχιερεῖς καὶ ἱερεῖς τῆς Ἀντιοχείας, καὶ ἄλλοι ἱερεῖς καὶ κληρικοί τῆς Ἀντιοχείας καὶ τῆς Πατριαρχίας Ἱερουσολύμων Ἡλίας, εἰπὼν καὶ λέγοντες, ὅτι ὁ Ἀντιοχέας ἦν κληρικὸς ὢν, καὶ Ἀρχιερεὺς γενόμενος, συλλεγεμένων ἔχε τὴν Φωτίαν, ὡς αὐτῷ καὶ ὁ Ἱερουσολύμων ἐπὶ ῥήτορος τῷ αὐτῷ Θεοδοσίῳ ἐδέποτε ταῖς κατὰ τὴν Φωτίαν παρουσίαις ἐκοινώνησε, καὶ τὰς γενομένας ψευδοπροσηλαίας τῷ ἀνθέματι παρέπεμψε. ἔπειτα ἀνεγνώσθη ἡ ἐπιστολὴ τῆς Ἀντιοχείας, ἐν ᾗ μέμνεται τὴν Τύχην Θεωκλῆ ὡς συναπαχθεῖσα τῇ τρεσθάλῳ Ἡλίας, καὶ ψευδοπροσηλαίᾳ γενομένη κατὰ Φωτίαν, καὶ ὅτι πρὸς τὴν Τοποτηρητὴν αὐτῆς Βασίλειον Ἰωαννῆν τίσῃ τὰ τῆς ἐρήνης περὶ αὐτῶν. μεταπαῦτα ἦλθεν ὁ

30 Τοποτηρητὴς τῆς Ῥώμης Πέτρος ὡς πλὴν Συνοδόν, ὅτι

πρὸς τῆς ἐρήνης τῆς Ἐκκλησίας Κωνσταντινουπόλεως καὶ τῆς Ἀντιοχείας Φωτίᾳ ἐρώμενοι οἱ Διάδοχοι Θρόνοι τὰ αὐτῇ τῇ τῷ ὡς ὁκτώμαρος Θεοδοσίῃ ἀπέστειλαν συνοδικὰς ἐπιστολάς, καὶ χαίρειν ἔφη τῇ τῇ, ὅτι εἰς πλὴν τοιαύτων ὁμοίων οἱ ἀρχιερεῖς καὶ ἅπαντες, συνοδικῶς Θρόνοι Διὰ τῆς Κυρίας καὶ δεσποτῆς ἡμῶν τῆς Ὁικουμενικῆς Πατριαρχίας, ἦτοι τῆς Ῥώμης. καὶ σημειώσαι ἐν τοῖς λόγοις τῆς Πέτρος, ὅτι ὁμοίως καὶ ἀποβλάπτως εἰς εἰσέλεγκον ὁ Ῥώμης εἰς πλὴν ἐρέμην τῆς Ἐκκλησίας καὶ κατατάσσον τῆς Φωτίαν, εἰσέλεγκον καὶ οἱ λοιποὶ Ἀντιοχίκοι Θρόνοι, ὅτι ἐπὶ ὅτι συνοδικῶς εἰς πλὴν κρείσσει τῆς Βασίλειος καὶ τῆς Συγκλήτης, καὶ εἰς πλὴν δόξασι τῶν ὑποκειμένων τῷ Θρόνῳ Κωνσταντινουπόλεως Ἀρχιερέων καὶ Ἱερέων περὶ τῆς δόγματιζάσεως Φωτίαν, καὶ ἔθεν πλέον.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ ΚΒ'.

40 Περὶ τῆς αὐτῆς τῆς Φωτίαν ἐπιστολῆς τῆς Ἱερουσολύμων Ἡλίας, καὶ ὧν περιέχει, ἐξ ὧν δέκνυται μὴ εἶναι; ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ ὕψος μοιότητος.

Ἐν τῇ ἐπιστολῇ τῆς Ἱερουσολύμων Ἡλίας πρὸς Φωτίαν σημειώσεται πρῶτον, ὅτι καὶ αὐτὸς ὡς καὶ ὁ αὐτῆς ὁμοίως τὰς ἀποδεχόμεναι τὴν Φωτίαν, καὶ κα-
45 τακρῆναι τὰς μὴ ἀποδεχόμεναι αὐτόν. δεύτερον, ὅτι σημειώσεται τὴν Ἡλίαν Τοποτηρητὴν αὐτῆς, ἵνα βεβαιώσῃ καὶ ὑποφραγίσῃ τὰ τῆς ἐρήνης καὶ κατατάσεως. τρίτον λέγει, ὅτι ταύτῃ καὶ ἡμῶς πλὴν ἐρέμην οἱ τὴν αὐτὴν Θρόνον τῆς Σωτήρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ ἐξαρθεῖντο δόγματιζοντα. ἐρέμην ὡς πᾶσι τοῖς τὰ ὁρθὰ δόγματα τῆς Ἐκκλησίας πρεσβέυσαι, καὶ εἶτις τὰ κανόνι τάττω σοιχεῖ, ἐρέμην ἐπ' αὐτῷ καὶ ἔλεος. εἶτις δὲ πρὸς ἐλπίδας καταβλέπει, καὶ εἰαυτὸν ἀπομερῆζαν περᾶται ἀπὸ τῆς Ἀρχιερατικῆς τελειότητος, καὶ κοινανίας, καὶ ἐνώ-

σεως, ἔσω ἀλλότρητον, καὶ ἀνθέμα δὲ τῷ Θεῷ τῆς ἐπὶ οὐτοῦ, ὅν αὐτὸς δῆσῃς ἐπὶ τῆς γῆς, ἔσαι δεξιότητος καὶ ἐν τῷ Οὐρανῷ, καὶ ὅν αὐτὸς δῆσῃς ἐπὶ τῆς γῆς, ἔσαι λευκότητος καὶ ἐν τῷ Οὐρανῷ. καὶ σημειώσεται καὶ οὐταῦθα, ὅτι ἐκ εἰσιν ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ τὸ ὕψος τῆς μενότητος, ἀλλ' ἡ δυνάμις τῆς κοινότητος, οἱ γὰρ Πατριαρχαὶ καὶ μέγιστοι Ἀρχιερεῖς ἐξ αὐθεντίας καὶ ἐξουσίας τῶν κατὰ αὐτὰς ἀποστολικῶν Θρόνων ἀποφαινόνται τὰ δοκῶντα αὐτοῖς, μηδεμίαν φροντίδα ἔχοντες περὶ τῆς Ῥώμης. ἡ λόγος ποιούμενοι τὸ ἀρθεῖν τῶν παρ' αὐτῆς Θεωπρεσίαν, ἀλλὰ καὶ Διὰ τὴν ἰδίαν Συνοδὸν αὐθεντικῶς εἰσέχει τὰ πρακτέα, καὶ ταῦτα, ὅτι ἔτε τὴν Πάπαν τῆς Ῥώμης, ἔτε ἄλλον τινὰ οἶδας γονικῶς ἐξουσίαν ἔχοντα ἐν τῇ καθολικῇ Ἐκκλησίᾳ.

Γαρά.

Περὶ τῶν αἰτίσας τὰς Τοποτηρητὰς τῶν Ῥώμης καὶ καθ' ἑκάστην τῶν πατέρων ἀναγνωσθέντων ἐν τῇ Συναγωγῇ
κεφαλαιῶν ὑπὸ τῆς καθ' ἑν Βασιλέως ἐπιστολῆς τῆς Ῥώμης, ἐν οἷς αἰτεῖται τὴν Βελαγρίαν καὶ τὴν μὴ ὑπο-
λαβεῖν χρεορροεῖσθαι μετὰ καὶ τῶν ἀμφοτέρων τῶν κατὰ Θεωτίκας Συναγῶν καὶ παρεγγυῶν τῇ Συναγωγῇ τῶν τῶν
χριστιανικῶν ὑποσχεθῆναι, καὶ τῆς καθ' ἑν Βασιλέως ὑποκρίσεως τῶν πατέρων ἐν ταῦτα, καὶ περὶ τῆς ἐν τῇ
ἐν τῶν Βελαγρίαν χρεορροεῖσθαι σωματικῇ ὑποσχεθῆναι.

Μετὰ τὴν ἀνάγνωσιν τῶν Ἀποστολῶν τῇ Ἀντιοχείᾳ καὶ τῇ Ἱερουσολύμῳ, λόγος γεγενησὶς περὶ τῆς ἀποδοχῆς τῇ Φωτίᾳ πολλῆς, καὶ ὅτι τὰς ἐπαρτέφοντας χρισματικὰς ἱερεῖς ἀποδέξωται, ἐξήτασαν ὁ Τεμπορητῆς τῷ Πάπᾳ, ἵνα ἐπαυγλωθῶσι κεφαλῶν τινὰ ἄπερ περιέχοιτο ἐν τῇ Ἀποστολῇ τῷ Πάπᾳ πρὸς τὰς Βασιλεῖς, καὶ ὑποδέσσει τῆς Συνοδῆς ἀνεγνώθισαν. πρῶτον, ὥς ἐ μὴ αἱ τῶν Βυζαντινῶν χερστονῶν τὴν Κωνσταντινουπόλιν, μήτε ὁ Μοφελιονόπουλος. πρὸς ταῦτα αἱ πατέρες εἶπον, ὅτι τὰ τῇ Βασίλει ἡμεῖς, καὶ ἄλλα τοιούτων εἶπον. σημειωτέον ὁ μὲν, ὅτι τὰ ὅρα τῶν Πατριάρχικῶν ἐνοριῶν ἐποίησαν αἱ Βασιλεῖς, ἀλλὰ πρῶτον ἐποίησαν αὐτὰς ἡ συνήθεια ἡ ἀρχαία. δεύτερον, αἱ οἱ κυριεῖς Συνοδοί, βεβαιῶσαι τὴν συνήθειαν, ὡς πολλοὶ ὁ σὺν Κωνσταντίνῳ τῇ πρώτῃ ἐν Νικαίᾳ Συνοδῇ, καὶ ὁ εἰκοστὸς ὁ γ' ὁ σὺν Χαλκεδόνι, καὶ ἡ τετάρτη πρὸς τὴν αὐτὴν ἐν Χαλκεδόνι, ὅπερ τῶν Βασιλέων αἱ τύπαι περὶ ἐνοριῶν τῇ Ἱερουσολύμῳ καὶ Ἀντιοχείᾳ ἔγραψαν, καὶ ὁ τετυπωκὼς ἡ Συνοδος περὶ τῶν Πατριάρχων τὰς ὁρίσθη κρατῶν. ἐν ταῦτα δὲ ἀνατιθέσθαι τῇ Βασιλεῖ τὰ τῆς ἐνορίας διορίζει σκεῖν δύο τινῶν, πρῶτον, ὅν ἔμαθον διὰ Τρηγορίᾳ τῇ δούτῃ, ὅς τις δὴ τὴν διὰ τὴν ἑκατομαχίαν Ἀέοντες τῇ Ἰσουλῇ ἐκώλυσε τὰς Φόρας τῶν Βασιλέων Ῥωμαίων διὰ πολλῶν τόπων Ἰταλικῶν, καὶ ἴδε αὐτῶν κεφαλῶν πέρησαν. καὶ διὰ τὴν Ἀέοντες τῇ τῇ, ὅς ἵνα ἱατρῶν τῇ ἱατρῶν κακὰ, ἐγένετο σωματικός τῇ Κεφαλῇ αἱ πολλὰ ὑπὸ τῇ Βασιλείᾳ τῶν Ῥωμαίων. ὅθεν αἱ πατέρες ἐν ἑκὼν τοῖς τῇ Πάπᾳ πλείονας, ἵνα μὴ ἀποσταθῇ αὐτῇ, ἀποφθῇ καὶ τὸ ποιῶντες, ἐδείξε γὰρ ἡ πᾶσα μεταταῦτα ὅσων κακῶν αἶνον ἐγένετο ἡ πλεονεξία καὶ τὸ νοσηρικὸς ἀρχεῖν τὰς Πάπας ἐμόνη αἱ τῇ Ἀντιοχείᾳ, ἀλλὰ καὶ αἱ τῇ Δύσει. δεύτερον, ἡ Βυζαντινὴ καὶ ὑποκαθίστα πρῶτον τῇ Μητροπολίτῃ Κωνσταντινῆς, καὶ ἴδε τὴν τόπον αὐτῶν βιβλίᾳ ἐμπιπὲ κεφαλῶν εἰκοσφῶ, ἡν διὰ τῆς αἱ Ἰσουλῆς, ἐποίησαν Ἀρχιεπισκοπῇ αὐτῇ κεφαλῶν. λαβόντες δὲ αἱ Βυζαντινοὶ τὰς τόπας ἐκείνας, καὶ ὄντες ἐδωλολάτρευ, κατέφθερον τὰς χριστιανούς. ἐπαθὲν δὲ ὁ Ἀντιοχείᾳ μετὰ καὶ τῆς Ἀλεξανδρίας Ἰγνατίᾳ καὶ Φωτίᾳ τῶν Πατριάρχων ἐποίησαν ἐκείνας Θεοῦ διδοῖν Κε- ρισιανός, ὁ Κωνσταντινουπόλεως Θεός καὶ Ἀνατολῆς, καὶ διότι ἡ Βυζαντινὴ ἦν ἐπαρχία αἱ ἐκείνου ἀπο- στήναι αὐτῇ, ἐσθλον αἱ Ἀρχιεπισκοπῶν. ἀλλὰ ὡς ἔπερ ποτὲ ὁ Περγάμους Κοσμάς ἐφθόνησε τὴν μέγαν ἱε- ρῆν.

στρατὸν, διότι παρέλαβε πῶς Ἀφελιῶν ὁπὸ τῶν Γότ-
θων, καὶ διήνεκα πόλεμον κατ' αὐτῶν, ἔτι Νικό- 10
λαθὺ ὁ Πάπας Φθόφιρ τηκόμην, ἐζήτη πῶς Βυλ-
γαρίαι εἶναι ὑπὸ αὐτόν. πρὸς κερσόμην δὲ ὑπὸ Φω-
τίῃ, ἐμάχητο αὐτῷ, πλάττων αἰτίας ὑπερέτινας
σφῆκας θωιωτίκας. ἀλλὰ λέγουσιν οἱ Λατῖνοι τὰς Βυλ-
γαρίας ἔχ' ἡ Φωτίῃ Διδασκαλίᾳ τῆς πλῆνης ἀπὴλ- 15
λαξεν, ἀλλὰ θέησεσιν Μιχαὴλ ἄρχοντες τῶν Βυλ-
γαρίων Νικόλαθ· ὁ Πάπας δὲ τῶν ὑπ' αὐτῶ πρὸς
ἐκείνους ἀποσταλόντων πῶς τῶν Χριστιανῶν θρησκείαν
ἐμύνη. φέρει δὲ εἰς πίσωσιν μάρτυρας τρεῖς,
Νικόλαον καὶ Ἀδελμόν τὸς Πάπας, καὶ Ἀναστασίον 20
Χαρτοφύλακα Γώμης, καὶ ἐκ αὐθύντων ἀποσφύραν
τὰς αὐτὰς καὶ ἐνάγοντας καὶ μάρτυρας. ὅτι δὲ ψεύ-
δονται καὶ οἱ τρεῖς καὶ πάντες οἱ Λατῖνοι περὶ τῆς,
ἐπὶ δὴλον. Ἀντιτῶν ἐν τῇ δεκάτῃ κεφαλαίᾳ εἰπομὴν
ἐξ ἀναθρητήτων μαρτυριῶν πρὶν τρεῖς οἱ Βέλγαροι 25
Χριστιανοὶ ἐγένοντο, καὶ ὅτι δὲ Μιχαὴλ τῷ Βα-
σιλεῶς καὶ Ἰγνατίῃ καὶ Φωτίῃ τῶν Πατριάρχων, καὶ
ἐπὶ λέγουσι, ὅτι Κωνσταντῖνος ὁ Βασίλεως ὁ Πορφυ-
ρογένετος λέγει, ὅτι δὲ ἡ τις ἐδίδαξε τὸν Βέλγαρον,
καὶ ὅτι παλὴς Ἀρχιερεὺς ὁπὸ Κωνσταντινῆς πόλεως ἐκεί- 30
νον ἐβάπτισε καὶ Μιχαὴλ ὠνόμασε. καὶ Συμεὼν ὁ
Μάγιστος ἰσορεῖ, ὅτι Μιχαὴλ ὁ Βασίλεως νικήσας
τὰς Βυλγαρίας, ἔφερε τὰς Ἀρχοντας εἰς Βυζάντιον καὶ
ἐβάπτισε, καὶ ὠνόμασε τὸν Ἀρχοντα, Μιχαὴλ. καὶ
Γεώργιος Μοισαχὸς λέγει, ὅτι οἱ Βέλγαροι νικηθέν- 35
τες, Χριστιανοὶ ἤτησαν γυνεῖσιν, καὶ τῷ Βασιλεῖ
ὑποτάξασθαι, ὃ δὲ Μιχαὴλ ἦτοι ὁ Αὐτοκράτωρ
τὸν Ἀρχοντα ἐκεῖ βαπτίσας, ὠνόμασε Μιχαὴλ,
τὰς δὲ Ἀρχοντας εἰς Κωνσταντινῆς πόλιν ἀρχόντων, ἐ-
βάπτισεν. Ἔτι τὰ Κρέμνις πρὸς τρεῖς, καὶ πρὸ τῶν 40
Μιχαὴλ, λαβόντων τὸν Ἀδελμάν πόλεως Ἐπίσκοπον
Μιχαὴλ αἰχμαλώτων, ἐκεῖ πρὸς Βυλγαρίας
διδάσκων ἐχειρανίσκον, ὅθον ὁ Κρέμνις ἐκεῖθεν
ἀπέκτενον. ἔστιν ἔν πασιδὴλον ὅτι οἱ Βέλγαροι ὑ-
πὸ τῶν Ρωμαίων καὶ Βασιλέων καὶ Ἀρχιερέων ἐ- 45
χειράνισαν, ὅπρ' ἔτι δέκνυνται καὶ ἀπὸ τῆς Ὀπασ-
λῆς καὶ ἐπεμψον ὁ Φωτίος πρὸς αὐτὸν τὸν Μιχαὴλ
τὸν Ἀρχοντα τῶν Βυλγαρίων, ὃν ἡ πρὸς τοῖς ἄλλοις
λέγει αὐτὸν, τῶν πνευματικῶν καὶ ὁδίων γνήσιον
γυνήμα. ψεύδεται ἀρεὰ περιφανέστατον, ὅπρ' 50
λαμψὸν ἀρετὴν καὶ εἰπὴν τὴν σόφου, ὅτι ὁ Μιχα-
ὴλ ἐνεψιὸς πρὸς αὐτὸν ὑπὲρ μνηστῆς τῶν Βυλγα-
ρίων. ψεύδεται καὶ τὸ, ὅτι παρ' ἐνορίαν ἐζήτη ὁ
Κωνσταντινῆς πόλεως χαρτογράφος εἰς Βυλγαρίαν, ἐπα-
δὴ τὸ ἀληθὲς ἐστίν, ὅτι ὁ Πάπας ἐζήτη παρ' ἐνορίαν
χαρτογράφου

χρηστον, ὃ δὲ Κωνσταντινούπολιν ἐξαίρετόν ἐστιν ἐν τῇ
 ἰδίᾳ ἐνορίᾳ, ἐπέτιτο ἡ Βαλγαρία ἐνορία αὐτῆς. ὅν δὲ
 καὶ οἱ Ῥώσοι ἐχειρίσασαν ἐπὶ φωτίᾳ, ῥηθίσαναι κα-
 τ' αὐτῶν. ἀλλ' ἐλθέτω ὁ λόγος ἐπὶ τῷ ἀποκαίμεν.
 5 Ἀποκαίμεν ὁ Πάπας Νικόλαος περὶ τῆς Βαλγαρίας
 ἀπὸ φωτίᾳ, ἐπαρθεὶς δὲ εἰς τὴν Θρόνον Κωνσταντι-
 νουπόλεως ὁ Ἰγνάτιος, ἐζήτην οἱ Πάπαι Ἀδριανὸς
 καὶ Ἰωάννης πῶς Βαλγαρίαν καὶ παρ' αὐτῶν, ὡς εἴρηται
 ἀνωτέρω, ἀλλ' ὅτι οἱ Ἰγνατίος αὐτοῖς συγκατένευσεν.
 10 Ἐπαναλαβόντες δὲ τὴν Θρόνον τῆς φωτίᾳ, πάλιν ὁ
 Πάπας Ἰωάννης ἐζήτην καὶ παρ' αὐτῶν πῶς Βαλγαρίαν καὶ
 παρ' τῆς Βασιλείας. ἀπογνωσθέντος δὲ τῆς ἡγεσίας ἐπὶ
 τῆς παρῆς Συνοδῆς, ἀποκαίσαντες οἱ πατέρες ἀπὸ
 τῶν Ῥωμαίων σκανδαλίων, τὰς μὴ ἄλλας αἰτίας ἐσιώ-
 πησαν, μόνον δὲ τὰς ἀπέβαλον, ὅτι τὰ περὶ τῆς
 15 Βαλγαρίας τῆς Βασιλείας ἡμεῖς, καὶ ὅτι ἐν αὐτῇ
 ἔσαν τῶν ἱερῶν καὶ ὁμοεικῶν τῶν ἁγιοποιῶν
 Παπῶν, εἰ καὶ μὴ πανταπᾶσι, ὡς ῥηθίσεται. Τὸ
 δὲ ἄλλο κεφάλαιον ἦν, ὡς ῥηθίσεται, μὴ ῥι-
 νεῖσθαι Πατριάρχῳ εἰς Κωνσταντινὴ πόλιν. εἰς τὰς οἱ
 20 πατέρες καὶ οἱ Τοποτηρηταὶ τῶν Πατριαρχῶν τῆς Αἰα-
 τολῆς εἶπον, ὅτι εἰς τὰ τρία Πατριαρχεῖα ἕκαστον
 ἀπὸ Κληρικῶν, ἀλλὰ καὶ ἀπὸ λαϊκῶν γίνεται ἐπί-
 σκοποι καὶ Πατριάρχαι, φαίνεται ἀξιώματα, καὶ
 25 ἡμεῖς κατὰ τῶν Πατριαρχῶν ἑμῶν ψήφον ἐκ ἐξέτα-
 σιν, καὶ ἡ Σύνοδος εἶπεν, Ἐκείνη τῶν Ἐκκλησιῶν

Ἰδὲ ἡ θῆ ἔχει, καὶ ἕκαστος Θρόνος τῶν Ἰδὲ ἐν ἑ-
 γάτω. Τὸ τρίτον κεφάλαιον ἦν, ὅτι πῶς γονομήνῳ
 Συνοδὸν κατὰ φωτίᾳ ἐν Ῥώμῃ ἐπὶ Ἀδριανῷ τῷ Πάπᾳ,
 καὶ πῶς γονομήνῳ Συνοδὸν ἐν Κωνσταντινῇ πόλει κατὰ
 τῆς αὐτῆς φωτίᾳ ὁρίζοντο παντελῶς ἐξωστρακισμῶν
 καὶ ἀποκακηρυγμῶν εἶναι, καὶ μὴτε Συνοδὸν καλεῖ-
 σθαι, ἢ ὀνομαζέσθαι. ὥστε ταῦτα οἱ Τοποτηρηταὶ τῶν
 Πατριαρχῶν τῆς Αἰατολῆς εἶπον, Ὁ Ἀλεξανδρείας
 Μιχαὴλ καὶ ὁ Ἱερουσολύμων Συνοδικῶς πῶς Σύνοδον
 ταύτῃ ἀντιθέμεναι, καὶ πάντα τὰ πεπερασμένα καὶ
 30 φωτίᾳ, καὶ τὰς ἀποδεχομένους αὐτά. ἡ Σύνοδος ἐ-
 βόησε, Πάντες ἔτω δοξάζοντες, κυρίως, ἐν
 τῷ τῷ κεφαλαίῳ τῷ Πάπᾳ μάλλον τῶν ἄλλων ὁ-
 φρανθῆναι, καὶ ἄλλα. Τέταρτον κεφάλαιον ἦν πε-
 ρὶ ἀποδοχῆς τῶν χρισματικῶν, καὶ ὡς ῥηθίσεται
 τῆς Συνοδῆς, ἵνα, ἢ περὶ ζητήσας συγχώρησιν πα-
 ρὰ τῆς φωτίᾳ, τύχῃσι. καὶ ἔτω μετὰ φωτίᾳ ἅπαν-
 τες εἰς τὴν ἀκολουθίαν τῆς Ἐκκλησίας ἀπύλθον,
 ἢ γὰρ ἡ ἐκκοπή τέταρτη τῆς Δεκεμβρίου καὶ Παρα-
 κοπή τῆς Χριστῶν Γεννήσεως. ὧς τοῖς σημείωσαι,
 ὅτι τινὰ τῶν Πάπα δέχονται, τινὰ δὲ μὴ, καὶ τὸ
 αἴτιον, ὅτι ἐν ἐκείνῳ τῷ χρόνῳ ὅτε εἰς τὴν ἡλθε τῆς
 Ἐκκλησίας, ὅτι ὁ Ῥώμος ἐπὶ καθόλου Ἐπίσκοπος,
 ἢ ἀναμαρτήτως, ἐπειδὴ γὰρ ὁκρίνετο, πῶς ἀναμαρ-
 35 τητος, ὅτε ἐπὶ τῶν Συνοδῶν, ἀλλὰ τὸ κύριον καὶ ἄλλοι
 ἐξέσταθαι τῶν Συνοδῶν, καὶ μάλιστα τῶν Οἰκουμένων.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ ΚΔ'.

30 περὶ τῶν ἐν τῇ πέμπτῃ πράξει τῆς Συνοδῆς λαληθόντων, κυρωθόντων καὶ κληρονομήτων μετὰ τῶν αἰ-
 τιῶν αὐτῶν ἀπὸ τῶν πατέρων.

Ἐν τῇ πέμπτῃ πράξει, ἡγεῖς ἐγώ γε Ἰωαννῆς
 35 ὅτι ὡς ῥηθίσεται ἐν τῇ ἐβδόμῃ Συνοδῇ ἀγία καὶ ὁμο-
 μνηκὴ εἴη καὶ καλῆται, συναλεθμενὴ μετὰ τῶν
 λαϊκῶν ἐξ Οἰκουμένης Συνοδῶν, εἴ γὰρ καὶ Λατίνοι
 καὶ Ἑβραῖοι ταύτῃ συνεκλήθησαν, καὶ ὁ Πάπας
 Ἀδριανὸς ὡς αὐτῇ ἀπελογίσαντο ὥστε Κάρθλον
 40 ἦν ἡ Φραγκία, ἀλλὰ μετὰ ταῦτα πολλῶν κατ' αὐ-
 τῆς ὑποτίμων ἐν Γαλλίᾳ γονομήνῳ, ἢ κατὰ φωτίᾳ
 Συνοδῆς Κανὸν τρίτον ἐβεβαίωσε πῶς τῶν Εἰκόνων
 ἀποσιώπην, καὶ ἐν τῇ ὁρῇ αὐτῆς τὰς ἀπελαβέσας
 οἰκουμενικῆς ἐπὶ Συνοδοῖς ἐργαζὲν διώκοι, καὶ
 45 ἐπειδὴ ἐκείνη ἐν πολλοῖς ἐφάνη κακῆργος, ὅσα καὶ
 ἀποστόλες, ἢ παρῆς Συνοδῆς Οἰκουμένη καὶ ὁ-
 μικός ἔσα, καὶ Ἰδὲ τὰς ἐν Γαλλίᾳ γονομήσας κατὰ
 τῆς Συνοδῆς πράξεις, ἡγεῖς Γαλλία ὑπέκειτο τῇ Ἐκ-
 50 κλησίᾳ Ῥωμαίων, Ἰδὲ πῶς συνηθῆσαν καθ' ἡν αἰ με-
 γοι γονομεῖσαι Σύνοδοι βεβαίως τὰς ἀπὸ αὐτῶν, ὡς ῥη-
 σε βεβαίως εἶναι πῶς ἐν Νικαίᾳ τὸ δεύτερον Σύνοδον
 καὶ ὡς ῥηθίσεται ἐν τῇ ἐβδόμῃ καλεῖσθαι Οἰκουμένην.
 δεύτερον, ὁ Ἐξάρχος τῶν χρισματικῶν μητροπολίτης
 ὁ Σύνοδος ἐκλήθη εἰς μετάνειαν, καὶ μὴ ἐλθὼν, κα-
 55 θήκεν. τρίτον, ὡς ῥηθίσεται ὁ Τοποτηρητὴς τῶν Πά-

πα ὡς ἀπὸ μέρες τῶν Πάπα Κανὸν, ἵνα, εἰ τινὲς
 πᾶν ἐξ ἱταλίας Κληρικῶν καὶ λαϊκῶν ἢ Ἐπισκόπων
 ἐν τῇ Αἰσίᾳ ἢ Ευρώπῃ ἢ Λιβύῃ διατείνοντες ἀπὸ
 δεσμῶν, ἢ καθ' αἶρεσιν, ἢ ἀναθεματισμῶν ἀπὸ τῶν
 Πάπα Ἰωάννη ἐγείντο, ὡς τοῖς τοῖς καὶ ὡς ῥηθίσεται
 60 τῆς. ὅς δὲ πάλιν Ἐπισκόπος, Κληρικὸς, ἢ λαϊ-
 κὸς ἔχει, ἢ ποιῇσι τοῖς τοῖς ὁ φωτίᾳ ἐν ἐκείνῃ ποτε
 παροικία, ἔχη τοῖς τοῖς καὶ ὁ Πάπας Ἰωάννης καὶ ἡ
 Ἐκκλησία Ῥωμαίων, μηδὲ τῶν παρῶντων πρεσβύτων
 τῶν ἀγνωστῶν Θρόνῳ τῆς Ῥωμαίων Ἐκκλησίας, μὴτε
 τῶν ταύτης ἀπεδῶν τὸ σύνολον καινοπαρμενῶν, μὴτε
 65 ἢν μὴτε εἰς τὸ μετέπειτα. ἐν οἷς σημείωσαι πρῶτον,
 ὅτι κοινῶς καὶ Ἰδὲ πάντας τὰς Πατριαρχίας ἐξεφα-
 νήθη ὁ Κανὼν, ἐπειδὴ καὶ ἕτεροι Κανόνες παρομοίως
 διορίζονται ἀκοινώνητον εἶναι τὸν ἀποδεχόμενον Ἐπί-
 σκοπον τὸς παρ' ἑτέρῃ Ἐπισκόπῳ ἀφορισθόντας,
 ἢ ἄλλως ἐπιτιμηθόντας, καὶ Ἰδὲ πολλὰς τόπας ἀνω-
 70 τέρω, καὶ μάλιστα τὰ περὶ τῆς ἐν Σαβδίᾳ Συνο-
 δῆς, καὶ τὰ ἐν τῇ δευτέρῃ Κανὸν τῆς δευτέρας Οἰκου-
 μениκῆς ἐργαζόμεναι, καὶ πῶς ἐρμηνεύσας τὰ παρῆς Καν-
 ὶν, καὶ τὰς τῶν Ζωνάρη καὶ Βαλααμίνου. δόγμα-
 75 ρον, ὅτι οἱ Τοποτηρηταὶ τῶν Πάπα εἶπον, Ἀρέσκει,
 καὶ ἡ Σύνοδος ὁμοίως εἶπεν, Ἀρέσκει. ὁ Τοποτηρητὴς
 τῶν

Figure 1. The effect of the number of trials on the mean number of correct responses.

۹۵۴

περὶ ἡμῶν τῶν ῥώμης, ὅτι ἐξ ἔχον ἀκοινωνήτας
 ἐν τῇ ἁσίᾳ, ἢ Εὐρώπῃ, ἢ Λιβύῃ. ἀλλὰ τριῶντας,
 περὶ δὲ τῶν Κωνσταντινουπόλεως, ὅτι οἱ αὐτοὶ ἔχον ἀκοι-
 νωήτας ὅν οἱ αὐτοὶ ποτε παροικίᾳ, ἢ δὴ λείπῃ, ἐν οἷα
 5 δέποτε παροικίᾳ, μᾶλλον, ἢ πλεονέχει τῶν ἐν τῇ ἁσίᾳ
 ἢ Εὐρώπῃ, ἢ Λιβύῃ, ὡς νομίζουσιν τὴν Κωνσταντινουπό-
 λεως ἔχον ἐκ τῶν πλεονέχει, ἢ μᾶλλον τῶν ἐπι-
 σκόπων ῥώμης, ἀλλὰ ταῦτον δηλοῖ, καὶ κατὰ παλαιὰ
 ἴσιν ὡσαύτως καὶ τῶν, ἐν τῇ ἁσίᾳ, ἢ Εὐρώπῃ,
 10 ἢ Λιβύῃ, καὶ ἐν οἱ αὐτοὶ ποτε παροικίᾳ, καὶ μὴ φυσικῶς

ὡσαύτως οἱ Λατῖνοι, ὅτι καὶ ἐν οἱ αὐτοὶ ποτε παροικίᾳ, πα-
 ρέχει ὁ καιὸν τὴν ἀκατακόσμητον τῇ Κωνσταντινουπόλεως,
 καὶ δὲ ῥώμης παρέχει μερικῶς τινὰς τόπους, ἀλλὰ
 φοβέσθωσαν πῶς ἐν τῇ τῇ Συμβόλῃ, καὶ τὸ
 ἰσόθεον τῶν Πάπᾶ αὐτῶν, καὶ τὰς λοιπὰς ἡμιοτο-
 μίας, ἅτινα ἕως αὐτῶν ἔχουσιν, ἢ τε πρῶτοι εἰσὶν, ἢ τε
 δεύτεροι, ἢ τε μὴ μίλη τῆς καθόλου Ἐκκλησίας.
 ἔτι ὡρίστη καιὸν δεύτερος περὶ τῶν μὴ ἡμεῶν
 τὴν Ἐπίσκοποι Μοναχὸν, ὡρίστη ἔτι καιὸν τρίτος,
 ἀλλὰ περὶ ταῦτα ὡσαύτως ἕως ἡμῖν λόγος.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ ΚΕ΄.

Ὅτι ἐκ τῶν ὑπογεγραμμένων πᾶν τῶν Συνόδων πατέρων, καὶ τῶν ἐν αὐτοῖς περιλαμβανόμενων ἐς βιβλίοισιν τῶν ὁρι-
 15 σθένων, καὶ τῆς ἀσκητικῆς τῶν ἐν ταῖς ἐστέρας Συνόδοις ὑπογεγραμμένων τῶν πατέρων, ἢ τῶν Πατριάρ-
 χῶν ἰσότης κατὰ τὴν παλαιὰν ἐκκλησίαν.

Εἰ γὰρ λόγος, ἵνα ὑπογράψωσι πάντες οἱ πατέ-
 ρες πρὸς βεβαίωσιν τῶν ὁρισθέντων, καὶ δὴ ὑπέ-
 20 γραψαν, Εὐκρίτης Ἐπίσκοπος κατὰ πῶς ἐντα-
 λὴν καὶ συνείνουν τῶν Πάπᾶ Ἰωάννη καὶ σιωπῶν-
 τας τῆς Ἐκκλησίας Κωνσταντινουπόλεως καὶ συμφω-
 νιστῶν ἐτέρων Πατριαρχικῶν ὁρίων καὶ συνεπιψη-
 φίσαν ταύτας τῆς ἁγίας καὶ Οἰκουμενικῆς Συνόδου
 25 ἀποδέχονται τὴν σεβασμιώτατον Φωτίον ὡς κανονικὸν
 Πατριάρχην, καὶ κατὰ τὸ Κοινοβούτιον ὡσαύ-
 τῶς πῶς ἐν Κωνσταντινουπόλει Συνόδον, καὶ ἅπαντα
 τὰ πεπραγμένα ἐν τῇ ἡμερᾷ τῇ Πάπᾶ Ἀδελφῶν
 κατὰ Φωτίον ἀποθεματίζω καὶ ἀποβαίνομαι, καὶ
 30 ἐν ὡρίστη τῶν Συνόδων ἐξαιρῶ ταύτην ψήφισα-
 μαι, τὰς ἀποχριστὰς αὐτῇ μὴ ἐπαρῆσθαι, ἀκοι-
 νωήτας ἔχω, πῶς ἐν Νικίᾳ τὸ δεύτερον περὶ τῶν ἁ-
 γίων Βικρίων Συνόδον ἁγίαν καὶ Οἰκουμενικὴν ἀπο-
 καλῶ, καὶ συναρθεῖν αὐτοῖς ἐξ Οἰκουμενικῆς Συνόδου.
 35 ἕως ὑπέγραψαν καὶ οἱ αὐτοὶ Τοποτηρηταὶ τῶν ῥώ-
 μης, ἀλλὰ δὴ καὶ οἱ Τοποτηρηταὶ τῶν Πατριαρχικῶν
 τῆς Ἀνατολῆς ὑπέγραψαν ἕως, ταύτην τῇ ἡμέρᾳ
 καὶ Οἰκουμενικῇ Συνόδῳ συμφωνήσας, καὶ ἀποδέχο-
 μέθα Φωτίον, καὶ ἔχομεν αὐτὸν Πατριάρχην
 40 νόμιμον καὶ κανονισμῶν ὡς ἐδέξατο αὐτὸν Θεοδό-
 σιος Ἀντιόχειας, Θεοδόσιος καὶ Ἡλίας Ἱερουσαλὺ-
 μων, Μιχαὴλ καὶ Μιχαὴλ Πατριαρχαὶ Ἀλεξαν-
 δρείας, τὰς δὲ μὴ θεχόμενους αὐτὸν, ἀποθεματί-
 ζοντες καὶ ἀποσεφάλλοι καὶ παύει τὰ κατ' αὐτοῖς
 45 συστατὰ ἐν οἱ αὐτοὶ ποτε τόσῳ καὶ παρ' οἱ αὐτοὶ ποτε περ-
 σῶν καὶ αὐτῶν καθ' ὑποθέσιν αὐτοῖς, καὶ
 πῶς ἁγίαν ἐν Νικίᾳ συστάσαν τὸ δεύτερον Συνόδον,

ἁγίαν καὶ Οἰκουμενικὴν ἐξέδομεν Συνόδον κερύον-
 τες, ὑπέγραψαν. ὡσαύτως καὶ οἱ λοιποὶ πάντες
 πατέρες συμφωνήσαντες τῇ Συνόδῳ ὑπέγραψαν. ἐν
 τέτοις σημῶσαι πρῶτον, ὅτι καὶ ἐν τῇ τρίτῃ Οἰ-
 κυμενικῇ ὑπέγραψαν οἱ πατέρες ἐν τῇ Ἐπιστολῇ Κυ-
 ρίλλου, ἔτι καὶ ὅτι ἐν τῇ αὐτῇ Συνόδῳ, ἡ-
 πὼν ἕκαστος, ἀποφαινόμεθα ἅμα τῇ ἁγίᾳ Συνόδῳ,
 ἐν δὲ τῇ τετάρτῃ ὑπὲρ τῇ καθαρῆς τῆς Διοσκό-
 ρου ὑπέγραψαν ἕκαστος, ἀρξάμενος ἀπὸ τῶν Τοπο-
 τητητῶν τῶν ῥώμης καὶ τῶν Κωνσταντινουπόλεως καὶ τῶν
 Ἀντιοχείας, ἅμα τῇ ἁγίᾳ Συνόδῳ καὶ ἐν ταῖς ὑ-
 πογεγραμμέναις τῆς ἀποδοχῆς τῆς Ἐπιστολῆς τῆς Λέοντος
 σωτήρος καὶ ὑπέγραψα, ὁμοίως καὶ ἐν ταῖς ὑπογεγρα-
 φαῖς τῶν ὄρων καὶ ἐν τῇ ἀποδοχῇ τῆς Ἀντιοχείας Μα-
 ξίμου, καὶ τῇ ἀποβολῇ τῆς ὑπὲρ Διοσκόρου Συνό-
 δου. καὶ ἴδε αὐτὴν βιβλίᾳ τετάρτῃ, κεφαλῶν
 πρῶτης Παράγραφου ἑκαστὸν ἔστιν, καὶ ἑκαστὸν δέυ-
 τερον. ἐν δὲ τῇ ἑκτῇ, ὑπέγραψα. ἐν δὲ τῇ ἐβδό-
 μῃ, τοῖς πατρικοῖς δόγμασιν ἐξακολουθεῖν καὶ τῇ
 ἐξουσίᾳ τῆς καθολικῆς Ἐκκλησίας. ἐν ὡρίστη τῇ
 δεκάτῃ προέβη τῆς ἐν Χαλκεδόνι Συνόδου Μάξιμου
 ὁ Ἀντιοχείας ἔπει, καθὼς καὶ τοῖς ἁγιωτάτοις Ἀρ-
 χιεπισκόποις συνίδοις, τοῖς ἐπέχοντι τὴν τόλμην τῆς
 Λέοντος, καὶ τῶν Κωνσταντινουπόλεως Ἀνατολῆς. Θε-
 λῶσι δὲ ὁ Καισαρείας ἔπει, κατὰ τὸ δόξαν τοῖς
 ἁγιωτάτοις πατέροις, ἦγον τοῖς Ῥωμαίοις καὶ τῇ Κων-
 σταντινουπόλεως, τῇ Ἀντιοχείας καὶ Ἱερουσαλὺμων. ἴσως
 ἐν οἱ πατέρες καὶ ἐν ταῖς ὑπογεγραμμέναις, καὶ ἐξίσως οἱ
 Πατριαρχαὶ πατέρες, ὅτι ἐν τῇ ἐν τῇ ἐν τῇ ἐν τῇ
 ἐπαπισμός.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ ΚΣ΄.

50

Περὶ τῶν ἐκτεθέντων ἐν τῇ ὁρίᾳ προέβη τῆς παρὰ τῆς Συνόδου, καὶ τῶν ὄρων αἰτήσεις τῶν Βασιλέως, ἐν τῇ
 ὑπέγραψε. καὶ ὅτι μέχρι τότε καὶ ἀσκητικὸν τὸ σύμβολον ἦν ἐν τῇ ῥώμῃ.

Εἰ τῇ ὁρίᾳ προέβη, ἡ τις ἐγὼς μαρτυρῶν πρώτη,
 σημῶσαι πρῶτον, ὅτι παρεγένοντο οἱ Βασιλεῖς ἐς
 πῶς Συνόδον, ἡς καὶ παρεκάθισαν, καὶ συγκα-
 θεσθέντων τῶν πατέρων, ἔπειν ὁ Ἀυτοκράτωρ
 ἀλόγως

ἀλλόγουσ αἰτίας δι' αὐτὴν ἔστω ἡλθε καὶ ἀπέπεσον ἐν τῇ
 Συνοδῷ. ἀλλὰ καὶ θέλων ὑπογραψαί εἰς τὰ τῆς
 Συνοδῆς πρὸς βεβαίωσιν αὐτῶν, εἶπον, Εἰ σωθ-
 δοκῇ ἡ Συνοδὸς, ὥς ἐκφωνήθηται ὅσον τὰ ἐκκλη-
 σιακὰ φρονήματα, ἔχοντι τινὰ, ἀλλ' ἐκείνοι οὐκ ἦ-
 ρον ἐν Νικαίᾳ πρῶτον Συνοδος ἐδεμελίωσαι, αὐτὴ δὲ
 μετ' αὐτῶν λοιπὰ Οἰκουμενικῇ Συνοδοὶ συμμετέστησαν τε
 καὶ συνεκρωκοδομήθησαν. καὶ συνανεστάντες εἰς
 τὰς τῶν πατέρων, οἱ Τοποτηρηταὶ τῆς Ρώμης εἶπον,
 εἰς ἐκείλους οὐκ ἔστι μὲν Βασιλεὺς ἡμῶν, καὶ
 ἤρεσε καὶ τοῖς ἀδελφοῖς καὶ σωιερεύσιν ἡμῶν,
 πρέπον ἐστὶ μὴ ἔτερον ὅσον κληρονομήσῃν, ἀλλὰ
 τὸν ἀρχαῖον καὶ κατὰ πάντων Οἰκουμενικῶν κληρο-
 νίαν καὶ διαδοχὴν ἀναγνωσθῆναι καὶ ὁμοβελω-
 θῆναι. καὶ ἀνεγνώθη ὁ ὅρος, περιέχων τὸ Σύμβου-
 λον τῆς δούτης Συνοδῆς, καὶ διορίζων ἵνα μήτε πα-
 ροδῇ καὶ μήτε ἀφαιρέσει γινώσκται ἐν αὐτῇ, μήτε καὶ ῥή-
 μασι. καὶ σημειώσαι πρὸς τὸν, ὅτι καὶ ἀπὸ ἰσχυρογυνωμοσύ-
 νης, καὶ αἰσχυνῶν τῆς ῥωμαϊκῆς Ἐκκλησίας ὁ πατριάρχης
 ὅσον συνεδέχθη, ὡς λέγουσιν οἱ Λατῖνοι, ἀλλὰ τῇ
 πάλιν ὁμοκλήσεισαν πατέρα καὶ ἀρχαῖαν συνήθειαν
 τῶν Οἰκουμενικῶν Συνοδῶν ἐξέθετο καὶ ἡ παλαιὰ ὅρος
 πρέποντα τῇ κατὰ τὴν χάριν, καὶ μάλιστα αἰ-
 τήσει τὰς ἀποκρίσεις. ὅτι δὲ τὰς ἰδιαιτάτων ἐστὶ
 ἴδιον τῶν Οἰκουμενικῶν Συνοδῶν, φανεροῦ ἐστὶ καὶ ἀπ' αὐ-
 τῆς τῆς κατὰ φωνῆς Συνοδῆς, ἥτις καὶ αὐτὴ κοι-
 νὸν ὅσον ἐξέθετο, καὶ πρὸς βεβαίωσιν τῆς ἐβδόμης
 Συνοδῆς, ὡς εἶρηται, καὶ περὶ τῆς θείας Συμβολῆς.
 δεύτερον, ὅτι τῆς κατὰ τῆς Συνοδῆς φωνῆς ἐστὶν, ὅτι
 καὶ ἡ ἐκδοχή καὶ ἐν τῇ Συμβολῇ, ἔτε ἐν τῇ ῥω-
 μαϊκῇ Ἐκκλησίᾳ ἐξέφωτο τὸ Σύμβουλον μετὰ
 τῆς παλαιότητος, ὅτι καὶ ὁ πατριάρχης ἔχον
 ἡ παλαιότης ἐν τῇ Συμβολῇ ἐν τῇ ῥωμαϊκῇ Ἐκκλη-
 σίᾳ, ἀλλὰ μεταπτώτα ἐφείρε τὸ δόγμα καὶ πάλιν πα-
 ροδῇ ἐν τῇ Συμβολῇ. αὐτὴ καὶ ἐν τῇ Βαλκανίᾳ

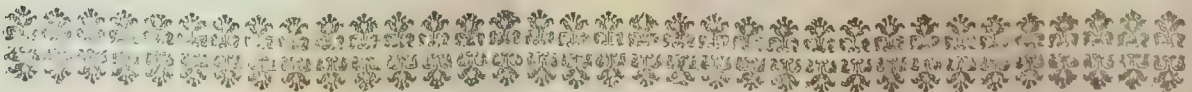
ἐβδόμοις πάλιν ἐν τῇ Γίᾳ ἐκπορεύσιν οἱ πατριάρχαι
 τῆς Πάπας Νικολάου, ἀλλ' ἐξ' ἰδίου αὐτῶν φρονήμα-
 τος, καὶ ἐκ τοῦ ὁμοκλήσεως τῆς Πάπας. ὅσον ὅτι
 τῆς κατὰ φωνῆς Συνοδῆς, ἥν συναέστη οὗτος ὁ Πάπας
 Ἀδελφάνος, αὐτὴς τῇ πρὸς τὸν Βασιλεῖα ὅσον ἔ-
 ξετέθη, ὡς εἶρηται, τὰ εἶναι τὸ Σύμβουλον ἀκρη-
 νοτήτων, καὶ ἐπὶ περὶ τῆς οἱ Τοποτηρηταὶ αὐ-
 τῆς, ἀλλὰ πρῶτοι σωλήνας ὡς καὶ οἱ Τοποτη-
 ραὶ τῆς Πάπας ἰωάννης τῆς. Πέτρος ὁ Λομπάρ-
 δος μαρτυρεῖ, ὅτι ἐπ' αὐτῇ, ἥτοι τῇ Πάπᾳ ἰωάννῃ
 ἐν τῇ παλαιᾷ Συνοδῇ, καὶ μεταπτώτα, ἥτοι με-
 τὰ τριακόντα ἔτη τῆς ζωῆς τῆς Πάπας ἰωάννης τῆς
 Σύμβουλον τῆς δούτης Συνοδῆς ἀπὸ παλαιότητος ἡ-
 δετο ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ ῥωμαίων. ἐν δὲ ὁ πατριάρχης
 καὶ ἡ ἀρχαῖα ἐργον, ὡς λέγουσιν οἱ Λατῖνοι, μάρ-
 τυρες ἀξιοπείθει δύο, Ἀδελφάνος ὁ πρῶτος καὶ Λέων
 ὁ τρίτος, ἐξ' ὧν ὡς εἶρηται αὐτῶν, ὁ μὲν Ἀδελφάνος
 ἀπέβαλε τὴν Ρῆγαν φραγκίας Κάρλοιο, ἐρωτήσαν-
 τα αὐτὸν ἐκκλησίᾳ, καὶ ἐκλόμῳ καὶ ἐν τῇ Γίᾳ ὁμο-
 κλήσεισαν τὸ Πνεῦμα τὸ ἅγιον, ὅσον τὸ Σύμβουλον ἔγχε-
 ψον ἐν ἀσπίδι στήθεως, καὶ ἔθηκε ἐν τῇ παλαιᾷ καὶ
 ἐν τῇ Ρώμῃ, εἰ καὶ ὁ πατριάρχης ἐν τῇ περὶ ἐνώσεως καὶ
 ἀξίως τῶν Ἐκκλησιῶν αὐτῇ λόγῳ περὶ τῶν ἀσπί-
 δων, ὅτι οἱ ῥωμαῖοι τὰς ἀσπίδας ἔθηκαν μετὰ τῇ
 Συμβολῇ, λέγουσιν, Τί τῇ ποιῶντες; ἀκνωότες εἰ-
 πώτως ὡς ἐλέγετο, ἀλλ' ἐν τῇ καὶ εὐσεβείας πα-
 ροδῇ παρ' αὐτοῖς. καταγέλαστος δὲ ἐστὶν ὁ λό-
 γος ὅσον τῇ Βέκκῃ, ἐπαθὲν ἡ Ἐκκλησία περὶ εὐ-
 σεβείας θεολογίας, ὁ μόνον τὰς ἐνορίας, ἀλλὰ καὶ
 τὰς λέξεις ἀκριβῶς ἐξετάζει. αὐτὴ καὶ οἱ πατέρες
 λέγουσιν, ὅτι ἡ ἐκδοχή ἐκ ἐνορίας, ἀλλ' ἐν
 παλαιότητι τὸ εἶναι ἔχει, ἀλλ' εἶπεν τῇ, ἐνθα συγ-
 γένεσαν ἔχον τὰ ῥήματα καὶ αἱ λέξεις, καὶ ἐκ ἐν τοῖς
 παλαιότητι ἀκριβῶς ἐκδοθῇ. καὶ ὡς κατωτέρω βιβλί-
 ος οὐδὲν, κεφαλῇ δούτης Πατριάρχης ἀνδράκτου.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ ΚΖ'.

Περὶ τῆς ἐν τῇ ἐβδόμῃ πράξεως δούτης αἰγιώσεως τῆς ὅρος, καὶ τῆς κατὰ τὴν παλαιότητι ἡ ἀφαιρέσει
 παλαιότητων ἀναθεματισμῶν, καὶ περὶ τῆς τελείας ἐνώσεως τῶν Ἐκκλησιῶν, καὶ τῆς φήμης καὶ Βασιλεῖν.

Ἐν τῇ ἐβδόμῃ πράξει, ἥτις ἐγένετο μετὰ μαρτίαν,
 ἡμέραν Κυριακῇ, σημειώσαι πρῶτον, ὅτι τῶν ὁμο-
 κλήσεων κοινῶν παλαιότητων φωνῇ, εἶπον ὁ πατριάρχης, Ἐπειδὴ
 συνεγενήθη Πάπας καὶ τῶν λοιπῶν Πατριάρχων θεί-
 ων ἐγένετο ἐνωσις ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ, ἀναγνωσθῆναι

ὅτι τὸν ὅσον καὶ δούτην ἡ ἐκδοχή παλαιότητων μετὰ
 καὶ τῆς ὑπογραφῆς τῶν Βασιλέων, καὶ τῆς ἀναγι-
 σθένος, οἱ πατέρες ἀνεδιμαρτίων τὰς παλαιότητας
 παλαιότητι, ἡ ἀφαιρέσειν ποιῆται, καὶ ἀφαιρέσειν τῶν
 Βασιλέων, καὶ πάντων δοτῆρι καὶ δούτῃ ἀνδράκτου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΕ'.

Περὶ τῶν ἐκδοτῶν ἀντιθέσεων τῶν Λατίνων κατὰ ταύτης τῆς ὁμοκλήσεως Συνοδῆς καὶ τῆς λύσεως αὐτῶν.

Ἐπιλαμβάνονται οἱ Λατῖνοι τῆς Συνοδῆς ταύτης,
 καὶ λέγουσιν, ὅτι ἡσαν ἐν αὐτῇ τριακόντα ὁμοκλή-
 σεις.

καὶ πάλιν ἐκ ἐκδοτῶν αὐτῆς ἐδίδε
 ἀπορροή; Ἀλλὰ ἐκδοτῶν, ἀνδρῶν ὅτι μέμνηται οἱ
 πολλοί

πολλοὶ καὶ ἀρχαῖοι, καὶ ἀναγράφουσιν, ὅτι γέγονε
 Συμῶδες, ἥτις τὸν Φωτίον ἀποκατέστησε. δεύτερον,
 ἔκ ἢ ἀνάγκη δι' ἐνός Πατριάρχου σύστασιν ἵνα συγ-
 γράφωσι τὰ κατ' αὐτὸν εἰς πλάτος, ὡς γέγονε καὶ
 5 ἐπὶ Τιβερίᾳ Καίσαρος, ὅτε, ἀθροισθέντος Συμῶδου
 καὶ Γρηγόριον τὸν Ἀντιοχείας, ὡς ἔρηται ἐν τῇ
 ἀρχῇ τῶ οὗτος βιβλίῳ, οἱ ἱστορικοὶ ὁλοῦσα ἔπον πε-
 ρὶ αὐτῆς. τρίτον, εἰ δὲ ἦν καὶ ἄλλο πλὴν ὁκτόρουσιν
 τῷ αὐτῷ Πινύματος ἡ Συμῶδες, ὅμως ἔκ ἢν τότε ὁ
 10 παροδῆται ἐν τῇ Ρώμῃ, ἐγένετο ἐκ τῶν Λατί-
 νων ὡσπερ αὐτῆς, ἔτε ζητήματα, ἔτε ἄλλῃ ἐξέτα-
 σις, ἀλλ' εὐκολος ὁμοίως, διὸ καὶ ὅσα ἔσονται περὶ
 αὐτῆς οἱ ἱστορικοὶ ἀρεσκῶς εἰσιν. ΑΝΤΙΘΕΣΙΣ ΔΕΥ-
 ΤΕΡΑ. Ὁ Κωνσταντινουπόλεως Γερμανὸς ὁ νῦν γρα-
 15 φων παρὲς τὸν τότε Λατίνον Πατριάρχον ἐν Κωνσταν-
 τινουπόλει, ἐπὶ μόνος καταρτίσας Οἰκουμενικὰς Συ-
 νόδας, τῆς δὲ ἐπὶ Φωτίᾳ ταύτης ἐμνεμονεύει, ὡς
 καὶ μακροχρόνιος ὁ Βλασαρεὺς ἐν τῇ συλλογῇ τῶν Καθό-
 νων ἐπὶ καὶ μόνος δέχεται Οἰκουμενικὰς Συμῶδες,
 20 ἀρα ταύτῃ πλὴν ἐπὶ Φωτίᾳ ἔτε οἱ ἀρχαῖοι ἔβλητες
 ἔχον ἁγίαν καὶ Οἰκουμενικὴν. Ἀλλὰ ῥητέον, πρῶ-
 ταν, ὅτι ἔρηται παρὰ τῶν ἀνωτέρων ἀγαθῶν ἐκ ἐμνε-
 μόνουσαν αὐτῆς ἰδίως καὶ εἰς πλάτος οἱ ἱστορικοὶ
 ὡσπερ τῶν λοιπῶν Οἰκουμενικῶν Συμῶδων. δεύτερον,
 25 ἔρηται, ὅτι οἱ ἐξοχώτατοι μνημονεύουσιν αὐτῆς, λέ-
 γοντες αὐτὴν εὐφρόμως Συμῶδον ἐπὶ Φωτίᾳ. τρί-
 ταν, ἵνα καὶ ὁ Βένεδικτος μνησθῇ αὐτῆς καὶ ὁλο-
 γῶνς κατὰ τὴν πραγματικὴν αὐτῆς συνογραφίαν. τέταρ-
 ταν, ἵνα καὶ ὁ Βρυέντιος μνησθῇ αὐτῆς εἰς πλά-
 30 τος, ὅτι τὸ ὅγδω λόγῳ περὶ τῆς ἁγίας Τριῶδος,
 εἰς καὶ ἐπὶ τῇ αὐτῇ, ὅτι τὰ πραγματικὰ καὶ αἱ ὑπο-
 γραφαὶ καὶ ἰδιόχρηστοι τῶν Τοποτηρητῶν τῷ Πάπᾳ Ἰωάννῃ
 ἔκριναν ἐν τῇ μεγάλῃ Ἐκκλησίᾳ. πέμπτην, μακά-
 35 ριστον ὁ Ἀγκύρας μνησθῇ αὐτῆς, καὶ τὸν Ὀρεν αὐ-
 τῆς ἀναγράφει. ὅταν, ἀνέξορηται τῶν Καθόνων Ζω-
 νικῶν, Βαλσαμῶν, καὶ Ἀλεξάνδρου δέχονται, καὶ ἐρ-
 μινεύουσιν τὰς ζωόνας αὐτῆς, καὶ πᾶσα ἡ καθολικὴ
 Ἐκκλησία συναποδέχεται αὐτῆς. ἑβδόμον, μαρτυ-
 40 ὁ Εὐφύσιος ἐν τῇ οὐκ συνολεύσει τῆς ἐν Φλωρεντίᾳ
 Συμῶδου, αὐτῆς αὐτῶς παρ' αὐτῶν τῶν ἱερέων Καρδινά-
 λων καὶ πρακτικῶν τῆς (κατὰ Φωτίαν) Συμῶδου,
 ἔπειτα αὐτῶν, οὐκ ἔχοντων ἀνάγκην συναρτίσθαι ταῖς
 οἰκουμενικαῖς Συμῶδαις ἄλλας Συμῶδον, ἥτις ἐδέξασ-
 45 χθον ὅπως, ἀλλὰ μᾶλλον ἡκυρώθη, καὶ αὐτὴ ὑ-
 ψυνοδος, ἢ λέγει ἡ ἀνωμαλὴ, ἔχει προέχουσαν κατὰ
 Φωτίαν ἐν τῇ κοινῇ τῷ Πάπᾳ Ἰωάννῃ καὶ τῷ Ἀλε-
 ξάνδρῳ, καὶ τῷ τῷ Πάπᾳ Ἰωάννῃ καὶ τῷ Ἀλε-
 σκοντιῶν ὑπὲρ Φωτίαν, ἐξήγηται δὲ ἡ Σύνοδος αὐτῇ καὶ
 50 περὶ τῆς παροδῆτης τῆς Συμβόλης, καὶ ἔρηται ἄξιον,
 ἵνα ἐξαιρεθῇ πανταπῶς, καὶ νομίζω ὅτι ἐδὲ ὑμῶς
 ἀγνοοῦνται ἔτε πλὴν Σύνοδον, ἔτε τὰς ἐπισκόλους τῷ
 Πάπᾳ Ἰωάννῃ, καὶ ἐπειδὴ ἐκρίθησαν τὰ τῆς Συμῶ-
 δου ἐκείνης (τῆς κατὰ Φωτίαν) ἐκ ἑπὶ δόξαν ἵνα
 ζητηθῇ αὐτῇ, ἀλλὰ πλὴν μετ' αὐτῇ μάλιστα, κατὰ
 τότε γὰρ μέλει τῶν ἀνωμαλῶν ἐν τῇ μεγάλῃ

ἡ Ἐκκλησία τῆς Κωνσταντινουπόλεως ἔτω. Ἀλλὰ
 ταὐτὰ κατὰ τὴν αὐτῶν Πατριάρχων Φωτίαν καὶ
 Ἰγνατίου γραφῶντα, ἢ λαλῶντα, ἀνάθεμα. ἀρα
 τὸ πρῶτον ἀντερέπικον, ἐδὲ πρέπει ἵνα ἐλθῶσιν
 εἰς τὸ μῖσον. τῶν ἐρημῶν ἐν τῷ τῷ Εὐφύσιῳ, ὁ ἱε-
 5 ριστὸς μὴδὲ ἔχων ἐπὶ αὐτῶν πρὸς τῆς κατὰ Φω-
 τίαν ψυδοσυμῶδου, παρεδῶκεν αὐτῇ καὶ αὐτῇ τῇ
 βασιλεύσῃ σιωπῇ, ἡ μᾶλλον ἐπὶ αὐτῇ ἀντερέπικον αὐ-
 τῇ, καὶ εἰς ἐδὲ ἐλογίσαντο. ἔπειτα περὶ τῆς ὑπὲρ
 Φωτίαν ταύτης ἐδὲ ἐδωκῆται ἐπὶ αὐτῇ ὁ ἱεριστὸς ὡσπερ
 10 τῶν, ἔτε περὶ τῶν ἐπισκόπων τῶ Ἰωάννῃ, ἵνα μὴ κα-
 ταγέλαστος δόξη, ἀπαρνεύμεν τὰ πασιδὴλα ἐπὶ
 ὁψέσι πάσης τῆς Οἰκουμενικῆς. ὅγδω, ὁ αὐτὸς Μάρ-
 κος Εὐφύσιος φησὶν ἐν τῇ περὶ πίσεως λόγῳ, Ἀποδέ-
 χομαι καὶ ἀσπάζομαι παρὲς ταῖς ἐρημῶν ἐπὶ αὐτῇ Συ-
 νόδοις καὶ πλὴν μετ' αὐτῶν ἀθροισθέντων ἐπὶ τῷ Εὐφύ-
 15 βῳ Βασιλείας Βασιλείας Ρωμαίων, καὶ τῶ ἀνωτάτω
 Πατριάρχῳ Φωτίᾳ, πλὴν καὶ Οἰκουμενικῶν ὁγδῶν
 ὀνομασθέντων, ἡ καὶ τῶν Τοποτηρητῶν παρὲς τῶν
 μακαρίτων Πάπᾳ Ἰωάννῃ, καὶ τῷ ἐξῆς. ἔπειτα, συγ-
 γραφῶν τῆς τῷ ἁγίστου καὶ ἀποβλήτης τῆς πα-
 λαιᾶς Ρώμης ὑπὸ τῆς νέας καὶ ἀδιαφθόρου Φωτίαν,
 20 μετὰ δὲ τὸν θάνατον τῷ Πατριάρχῳ Ἰγνατίῳ ὁ Φω-
 τίαν αὐτῇ τῷ Κωνσταντινουπόλεως ἐπελάβετο θρό-
 νου, συγκροτηθέντος Οἰκουμενικῆς Συμῶδου παρὰ τῶν
 Βασιλέων τῶ Μακεδόνου, καὶ κατωτέρω, ἥτις δὲ
 Συμῶδος ὁγδῶ κατενομάζεται, αὐτῇ προεπὶ ἔρηται
 25 Συμῶδος Οἰκουμενικὴ κατὰ τῆς τῶν ἱταλῶν πολυα-
 δῶς Αἰρέσεως, ἥτις καθῆλε καὶ ἀντιθεωμάτισε ταύ-
 ταν. δέκατον, Νικήτας ὁ Νικαῶν φησὶν, ἐπὶ
 Φωτίαν τῷ Κωνσταντινουπόλεως μέγα ἦν ἁγίστος, καὶ
 πολλὰ τὰ αὐτιάματα τῶν Ρωμαίων, ὡς ἡ ἐγκύκλιος
 αὐτῇ ἐπιστολὴ παρὰ τῶν γυναικῶν δὲ ὡσπερ τῶν
 30 Ἐκκλησιῶν, καθὼς ἡ παρ' αὐτῇ τῷ Φωτίᾳ συστά-
 σα Συμῶδου δηλοῖ, καὶ τῷ ἐξῆς. ἀλλὰ καὶ ἄλλος
 πολλοὶ ἐμνήθησαν αὐτῆς, καὶ ἴδε τὰ ἀναγεγνησμένα
 ἐν τῇ Τόμῃ τῆς Χωρᾶς. ΑΝΤΙΘΕΣΙΣ ΤΡΙΤΗ. Ὁ
 35 ἐπὶ τῆς κατὰ Νικολάου Συμῶδου λέγει ὁ Φωτίαν
 ψυδοῦν, ὅτι ἦσαν ὑπὲρ τὰς χιλιάς ὑπογρα-
 φῶν, καὶ ἐκείνη νότος, ἀρα καὶ ἡ ἐπὶ Φωτίαν,
 ὡς Ἀναστάσιος ὁ Βιβλιοθηκῶν μαρτυρεῖ. Ἀλλὰ
 ῥητέον πρῶτον, ὅτι αἱ ἦσαν τῶν αὐτῶν ὑπογραφαί,
 40 ἔκ ἢν θωμάσιον, εἰς αὐτῇ πάντας τὰς ὑπὸ αὐτῶν
 καὶ τὰς παρεπιδήμους μητροπολίτας καὶ ἐπισκόπους,
 ἡ γυναικῶν τε καὶ ἄλλας σοφὸς Πρεσβυτέρους, εἰς
 ἐγὼντα ἐν τῇ Ἱερουσαλὴμ ἐπὶ Θεοφίλῳ κατὰ τῶν
 Εἰκονομαχῶν, ὅτε, ὡς ἔρηται, συναρτίσθαι Συμῶδος
 45 πατέρων χιλίων πρωτοκόστων ἐννέα, εἰδὲ καὶ δὲ
 καὶ ὅτι ἐκ ἦσαν χιλιοὶ οἱ ἀθροισθέντες, τὸ πλά-
 σμα ἀποβλήσει εἰς τὸν Ἀναστάσιον, τὸν καὶ ἄλλοι τῶν
 πλάσματα καὶ εἰπόντες, καὶ τὸ δὲ θωμάσιον,
 50 ὅτι πάλιν αὐτῶς ὁ Ἀναστάσιος ἀρεῖται ὅτι ἦσαν
 χιλιοὶ πατέρες ἐν τῇ Συμῶδῳ, ἢν ἀφαιρῶν ὁ Φω-
 τίαν ὁκαθῆκε τὸν Πάπᾳ Νικολάον, καὶ λέγει καὶ
 ἕτερον τερατῶδες, ἡ γὰρ ὅτι ἦσαν μόνον ἑκατο

τέρεις ὡς αὐτὴ ὥσπερ ἦν τότε ἡ Κωνσταντινούπολις
 κώμη τις, ἡ ὑποκοπὴ Ρηγίς, καὶ ἡ βασιλεὺς
 πόλις καὶ πατριαρχικὸς θρόνος. ἔπειτα ἐκ ποίας
 αἰτίας ἔπεται, ὥς ἐκ τῆς Νικολάου νόσου
 εἶναι τοιαύτην καὶ πᾶν ὅσα θωτίς; ἐρέτωσαν εἰ
 ἀναχωτῆντες. **ΑΝΤΙΘΕΣΙΣ ΤΕΤΑΡΤΗ.** Ὅτι ὁ
 Χαλκιδόνος Ζαχαρίας ἐτόλμησεν εἰπεῖν τῷ Συνοδῷ
 ὅτι πᾶν θωτίον, ἀλλὰ διὰ τὴν Ῥωμαϊκὴν Ἐκκλη-
 σίαν ἀθροισθῆναι. Ἀλλὰ ῥητέον, ὅτι ἀλήθειαν εἶπον,
 ἐπεὶ τῆς Ῥωμαϊκῆς Ἐκκλησίας ἦσαν ἐκείνα κατὰ
 αὐτὴν ὁ Πάπας Νικόλαος ἀφ' ἑνὸς τὸ σεμνὸν καὶ κανονικὸν ἐν-
 παραστή, καθ' ἑαυτὸν καὶ ἀποδοξῶν ἀδίκως, παρὰ νόμους
 καὶ τυραννικῶς πᾶν ἴσον αὐτῷ ἐπ' αἰτίας ἀλόγοις, καὶ
 ἐκείνα ἀπερὶ πρὸς βούλευτον αὐτῶν ἐδιδάσκον ὅτι καὶ ἐκ τῶν
 τῶν ἐκ παλαιῶν τῶν Πνεύμα καὶ ἄγιον, καὶ ἡλκισμῶν μὲν
 ἐκδοτέων, καὶ ὁ Πάπας Ἀδελμάνδος ἐκείνη καὶ ἐ-
 βότα, καὶ ὁ Πάπας Γεώργιος ἐξήτει καὶ ἀπὸ τῶν Ἱγνατίου
 τῶν Βαλαάριον, καὶ ἐκείνων ἀνθ' ἑωσπας κακοτροποῖς
 καὶ ἀκαταστάτοις ἐκείνων καὶ Μιτροφάνης καὶ ἄλλοις
 τοῖς τοῖς τοῖς, καὶ ἀπερὶ τῶν παγκόσμιων ὁρίσματος
 καὶ σκαυδάλων, ὅθεν καλῶς εἶπεν ὁ Ζαχαρίας, ὅτι
 ἡ Συνοδὸς κυρίως ἡθροισθῆναι διὰ τὴν τιμὴν τῆς Ῥω-
 μαϊκῆς Ἐκκλησίας, καὶ ἵνα πάσῃ τῇ σκαυδάλῳ
 τῆς Ῥωμαϊκῆς Ἐκκλησίας, ταῦτα τὰ αὐτοκράτορα
 τῇ ὁρθοδόξῳ πίσει καὶ τότε, καὶ ὡς τῆς σήμε-
 ρος. καὶ γὰρ μετὰ τινὰ ἔτη τῆς ἐκείνης Συνο-
 δος παλινῶνται ἦσαν ἡ Ῥωμαϊκὴ Ἐκκλησία ἐκείνῃ
 πᾶσι καὶ πᾶν ἐφ' ὅσον ἐξέστησαν ἀχρημοσύνην αὐτῆς.
ΑΝΤΙΘΕΣΙΣ ΠΕΜΠΤΗ. Ἡ κατὰ θωτίς Συνοδὸς
 μαρτυρεῖ, ὅτι θωτίος τυραννικῇ χειρὶ τὸν θρόνον
 ἀνέλαβον. Ἀλλὰ ῥητέον, ὅτι ψάλλεται ἡ ψάλλου-
 ντος, ἐπεὶ Κεδρὶνος καὶ Ζωνάριος, Πορφυρογέν-
 ητος, Γεωματινός, Γεώργιος Μοισαχός, Γεω-
 γιὸς ὁ Σκυλίτζης, Γεώργιος καὶ ἄλλοι ἐξ ὁρίσματος καὶ ἀρ-
 χαιοὶ τὸ ἐναντίον μαρτυροῦν, ἐπεὶ γὰρ ὁ Βασίλειος
 καὶ ὁ Κάισαρ κατήγαγον ὁ πασιδὴ ποτε τὸν Ἱγνατίου,
 τῇ ὁκλογῇ καὶ ψήφῳ τῆς παρὰ τὴν ἐξέτασιν Συνο-
 δος πᾶν θωτίον ἐχρηστῆσαν, λογιζόμενοι ὅτι παύ-
 καὶ λίαν ἐνέειπον. **ΑΝΤΙΘΕΣΙΣ ἙΚΤΗ.** Ὅτι μαγ-
 γανείας καὶ πονηρίας ἤλθεν ὁ θωτίος εἰς τὸν θρό-
 νον τὸν ὁδοῦτον, ὡς μαρτυρεῖ ὁ Παφλαγῶν καὶ ὁ
 Στυλινός. Ἀλλὰ ῥητέον, ὅτι περὶ τῶν διέληπ-
 ται αὐτῶν. Ἐπιλέγουσι ἔτι οἱ Λατῖνοι, ὅτι ὁ θω-
 τίος μνηστὴς διὰ τῶν πεμφθέντων ἐπ' αὐτῶν Θεο-
 δόξῳ Ἐπισκόπῳ τῶν Ῥώμης Ἰωάννην ὡς κοινῇ γνῶ-
 μη ἔλαβε τὸν θρόνον, ἐψάσσατο. Ἀλλὰ ῥητέον,
 περὶ τῶν, ὅτι οἱ παρὰ τῶν Ἰωάννη Πάπας Νικόλαος καὶ
 Ἀδελμάνδος μετὰ τῆς Ῥωμαϊκῆς Ἐκκλησίας ἐμάχοντο
 θωτίῳ πᾶσι ἔτη, καὶ ἐκ τῶν ὅτι ὁ θωτίος ἀγρο-
 κος, ὡς ἐκ τῶν ἀπατήτων τὸν Ἰωάννην, ὅτι ὁ Ἰωάν-
 νης ἦν ἀγροκός, ὡς μὲν ἀδίνειν τὰ κατὰ θωτίον καὶ
 ἀπατήθη ὑπ' αὐτῶν, ὡς ἡ παρὰ τῶν πρεσβείων πλά-
 σμα ἐστὶ. ὁ δὲ πᾶν, ὅτι ἐκ τῶν τῶν Ῥώμης ἔσπερε μόν-
 ον ὁ θωτίος, ἀλλὰ καὶ εἰς τῶν λοιπῶν Πατριαρχῶν
 περὶ τῶν ὅτι ὁ Βασίλειος καὶ ὁ Σύγκλητος καὶ ὁ ἐκ Κων-

ραπτινὰ πόλιν Συμόδῳ καὶ ᾧ ψῆφῳ δεδωκασιν αὐ-
 τῷ τὸν θρόνον, ὡς οἱ ἱστοροὶ καὶ αὐτὸς ὁ Ἰωάννης
 μαρτυρεῖ· γεγράφοντες θώτιον. **ΑΝΤΙΘΕΣΙΣ ΕΞΕ-**
ΔΟΜΗ. Ὁ Γρηγόριος Πρωτοσύγκελλος ἡ Μαμμὴ ἐν
 τῇ αὐτῇ ἐν ἑφέσῃ θεολογίᾳ λέγει, ὅτι αἱ ἐπι- 5
 σολαὶ τῆ Παπᾶ Ἰωάννης αὐτῇ τὸν θώτιον ἐστὶ νε-
 νοθευμέναι, ὡς αἱ πρωτότυποι αἰῶσαι ἐν τῇ Βιβλιο-
 θήκῃ ἐν τῇ Βατικανῇ μαρτυρεῖται. Ἀλλὰ ῥητέον, ὅτι
 αἱ ἐπισολαὶ κενῶται ἐν τοῖς πρακτικοῖς τῆς ἐκκλη- 10
 σίας Συμόδου σῶσαι καὶ ὁλόκληροι, ὡς καὶ ἀπόθεν-
 τοι. δόκτερον, εἰ συγχωρήσωμεν νοθευθῆναι αὐτάς,
 λατῖνοι εἰσὶν οἱ φθάρουτες τὰ βιβλία τῶν ἁ-
 γίων, καὶ τέτων ἐστὶ καὶ τὸ κακὲρ γημα· τέτω αὐτῷ
 ἀνατρέψῃ τῆς ἀληθείας· τρίτον, ἐτι αἱ ἐπισολαὶ 15
 μαρτυρεῖται, ὅτι ὁ Πάπας Ἰωάννης τὸν θώτιον αὐτῷ
 κοινωνίαν ἐδέξατο, καὶ ἔγραψεν ἡμῖν τῆς, καὶ πλά-
 νος ἐδέδομεθα. **ΑΝΤΙΘΕΣΙΣ ΟΥΔΩΝ.** Ἐπιλέγει ὁ
 αὐτὸς, ὅτι αἱ ἐπισολαὶ εἰσὶν ὑποκρίτοι, ἐπειδὴ ὁ χα- 20
 ρακτικὸν αὐτῶν ἔκ' ἐστὶν ἐρμηνευθεὶς ὑπὸ λατινικῆς
 φράσεως, ἀλλὰ ὑπὸ συμβάσεως ἐκκλησιᾶς, ὅπερ δέ-
 κνυται ὑπὸ τῆς συγκρίσεως τῶν ἐπισολῶν μετὰ τῶν
 κελεύρων ἐν τῇ Βατικανῇ Βιβλιοθήκῃ ἐν ῥώμῃ, καὶ
 λοιπὸν ὁ θώτιος ἐφθάρσεν αὐτάς. Ἀλλὰ ῥητέον, ὅτι
 κακὸς γὰρ εἰδείχθη αὐτῶν κεφαλῆς πρώτος Πατρι- 25
 γράφῳ ἑκαστῷ δόκτερον ἡ Βατικανὴ Βιβλιοθήκη,
 διὸ ἀξιοπιστοτέρᾳ ἐστὶ τὰ πρακτικά τῆς Συμόδος τῆς
 ἐν Βατικανῇ Βιβλιοθήκῃ. **ΑΝΤΙΘΕΣΙΣ ΕΝΑΤΗ.**
 Θεμέλιον τῆς ἐκκλησιᾶς Συμόδος εἰσὶν αἱ ἐπισολαὶ
 τῆ Παπᾶ Ἰωάννης, εἰ δὲ αὐταὶ νόθαι, ἄρα καὶ ἡ 30
 Συμόδος. Ἀλλὰ ῥητέον πρῶτον, ὅτι ἀνέδευται
 ἀπεδέχθισαν αἱ ἐπισολαὶ, καὶ ἀνέτρεψαν ὑποθετικῶ
 δόκτερον ἵσως νοθευθῆναι, λέγοντες τῆς αὐτῆς
 νόθον ὑπολογίζαν αὐτῇ τὰς λατῖνας. δόκτερον, ὅτι ἔκ-
 εἰς ἑκατέρωθεν αἱ ἐπισολαὶ τῆ Ἰωάννης, ἀλλὰ αἱ ἐπι- 35
 σολαὶ πᾶν τῶν Πατριάρχων, καὶ ἡ κοινὴ τῆς Συ-
 νόδος ψῆφός καὶ κρίσις· τρίτον, ὅτι αἱ ἐπισολαὶ
 εἰνέθαι εἰσὶν, ὅμως περὶ τῆς θωτίως ὅτι δεκτὴς, καὶ
 εἰς ἑκατέρωθεν, ὅτι εἰς ἑκαστὴν πονηρίαν ἐπαυ- 40
 θαι, τῶν λατῖνων εἰσὶν, ὡς μαχομένων θωτίῳ, καὶ
 ἀλλὰ τῶν ποιησαμένων αὐτῶν αἰτίαι καὶ ἀφαιρέσεις, ὡς
 πεποιθήσασιν ἐν καρδιᾳ τῶν ἀλλὰ τὰς ἐν Νικαίᾳ Κανό- 45
 νους, καὶ εἰς τὴν ἐν Χαλκηδόνι ἐκκλησίαν αὐτῶν
 φερειν τὸν ἑκαστὴν τῆς αὐτῆς πρώτης Συμόδος Κανόνα,
 καὶ ἐπὶ ὧν Κανόνα πλάσθον αὐτῶν αἰτίαι καὶ
 ἀκακίαι, καὶ εἰς ἀλλὰ πάλιν δολοῦνται, καὶ περὶ 45
 αὐτῆς τῆς ἐκδόμης Συμόδος ἐπονηρέσασαν ἐν τῇ ἐν
 Φλωρεντίᾳ συλλογῇ. **ΑΝΤΙΘΕΣΙΣ ΔΕΚΑΤΗ.** Ὁ θώ-
 τιος εἰ καὶ ἀνέθευσε τὰς ἐπισολὰς τῆ Ἰωάννης, ὅμως
 πάλιν ἔκ' ἀνέγνω αὐτάς σῶσαι ἐν τῇ ἐπ' αὐτῆς Συνό- 50
 δῳ, ἀλλὰ μέρη τινὰ. Ἀλλὰ περὶ μὲν τῶν ἐπισο-
 λῶν ῥητέον ὅσα καὶ ἀνωτέρω, περὶ δὲ τῶν ὅτι ἔκ' ἀνε-
 γνώθησαν διόλου, ῥητέον πρῶτον, ὅτι ἔτω γέγο-
 νε καὶ ἐν τῇ κατὰ θωτίῳ, ἢ καὶ τοῖς μιστοῖς ἔσσαν
 ὡς ἀγῶν δέχονται οἱ λατῖνοι, ὅπως ἐν τῇ πρώτῃ πρῶ-
 ξει μέρος ἀνεγνώθη τῆς ἐπισολῆς τῆ Ἰερωσολύμων, 55
 καὶ

καὶ ἐν τῇ τετάρτῃ τῆς τῆς Ἰγνατίου πρὸς τὸν Ρώμης, καὶ τῆς τῆς Ἀδριανῆς πρὸς τὸν Ἰγνατίου, καὶ τῆς τῆς Νικολάου πρὸς Μιχαὴλ τὸν Βασιλέα, καὶ ἐν τῇ πέμπτῃ πρὸς τῆς τῆς Ἀδριανῆς πρὸς τὸν Βασίλειον μέρη τινὰ ἀνεγνώσθησαν, καὶ ἴδε τὸς τόπους. καὶ τὸ αἶνον, ὅτι ἐπεὶ δογματῶν, ἀλλὰ περὶ τούτου Ἐπισκόπου αἰτία ἦσαν αἰθρησολαί, καὶ ἦσαν ἀρετὰ τὰ σωτήριον. δὲ αὐτοῖς, ὅτι ἀνεγνώσθησαν ἐξολοκληρῶς, καὶ ἴδε πῶς δούτερον πρὸς τῆς Σιωδῶς.

10 ἈΝΤΙΘΕΣΙΣ Εἰς ΔΕΚΑΤΗ. Ἀνεγνώσθησαν τῶν ἑπτασολῶν τῶς Πάπας, καὶ ἐρωτησάντων τῶν Τοποτηρητῶν τῶς Ρώμης πῶς Σιωδῶν, εἰδέχεται ταύτας, ἀπεκρίθη, ὅτι εἰδέχεται ὅσα τῇ αἰσίῳ καὶ ἐνθεσμῶ λόγῳ περιέχεται, καὶ ἐν ὅτι ἀπλῶς εἰδέχεται αὐτὰς, ὡς γέγονον εἰς τὰς ἄλλας Οἰκουμενικὰς Συνόδους. Ἀλλὰ ῥητέον πρῶτον, ὅτι ἐν τῇ ἐν Χαλκηδόνι ἡ τῆς Λέοντος παλαιὰ ἐξετάζεται, καὶ ἐν τῇ αὐτῇ ἡ τῆς Ἀθανάσιου, καὶ ἐν τῇ ἐξδόμῃ ἡ τῆς Ἀδριανῆς, καὶ ἴδε τὰς τόπους, μᾶλλον μὲν καὶ τότε περὶ τῶν ζητημάτων ἐπὶ τῶν Σιωδῶν διοριστικῶς εἰδέχοντο ταύτας οἱ πατέρες, καὶ μὴ καὶ ὅσα περὶ ἐαυτῶν ἔλεγον οἱ Πάπας, ἡ ἄλλοι περὶ ἐαυτῶν, διὸ καὶ ἡ τῆς Ἀδριανῆς ἐν τῇ ἐξδόμῃ Σιωδῶν ὅσα εἶπε περὶ τῶν ἀγίων Ἐκκλήσιων, ἀνεγνώσθησαν, ὅσα δὲ περὶ τῆς Οἰκουμενικῆς

25 ἐκκλησίας καὶ ἄλλων τοιούτων, ἐπωπύθησαν, καὶ εἰς ἐξούσιον ἐλογίσθησαν, μάλιστα κατὰ τῶν σωπησάντων φερόμενοι οἱ πατέρες, ἔλεγον, ἀπαξάπαυτες τοῖς Κωνσταντινουπόλεως Οἰκουμενικῶν Πατριάρχων, ὅθεν καὶ ἐπαινεῖται ἐπειδὴ περιέχον αἰθρησολαί ἡνὲν ἔξω

30 τῶς πνευματικῆς, ὥστε ἐρρέθη περὶ αὐτῶν, καὶ ἴδε τὸν τόπον. καὶ λοιπὸν διὰ τῆς ἐξουσίας ἡ Σιωδῶς εἰδέχθησαν αἰθρησολαί, ὅσα καὶ ἐνθεσμοῖς ὄντα, τὰ δὲ ἐξόλογα, ἵνα ἐκείνη διὰ τῆς πῶς Βαλγαρίαν τῇ Ρώμης, καὶ ὅσα περὶ τῆς ῥωμαϊκῆς Ἐκκλησίας εἶπεν

35 ὑπερφυῆς καὶ πρὸς Κανόνος ὁ Ρώμης, καὶ ἀπεδέξατο ἡ Σιωδῶς, μάλιστα δὲ ῥητέως ἀνέβλεπον αὐτὰ, καὶ εἰς τὰ ἀμάρτυρα τῶν γραφῶν, καὶ ἐν τῶν μὴ δεξαμένων. ἈΝΤΙΘΕΣΙΣ ΔΩΔΕΚΑΤΗ. Ὁ Κανὼν Πρεσβυτέρων ἀντίπερ τοῖς Τοποτηρηταῖς τῆς

40 Πάπας, ὅπερ ἐκ ἐξῆν. Ἀλλὰ ῥητέον, ὅτι καὶ ὁ Παφνέσιος μικρὸς Ἐπίσκοπος ἀντίπερ τῇ πρώτῃ Οἰκουμενικῇ Συνόδῳ περὶ τῶν γράμμε τῶν ἱερέων καὶ εἰδέχθη. καὶ ἐν τῇ ἐν Χαλκηδόνι Συνόδῳ καὶ ἡ Σύγκλητος καὶ οἱ πατέρες εἰς πολλὰ ἀντίπερ τοῖς Τοποτηρηταῖς τῶς Ρώμης, καὶ ἐν τῇ ἐκτῇ πολλὰ ἐξετάσθησαν, καθότι

45 καὶ ἦσαν ἐκείνη ἱεραρχικῶς καὶ καυχῆματα παπικά, ὅθεν ὁ Πρεσβύτερος καὶ ἐν ἄλλοις, καὶ ἐν τῇ τῇ, ἐν ὅσῳ ἡμετέροις ἡμετέροις τὸν δέκατον Κανόνα τῆς ἐν Σαρδικῇ Συνόδῳ περὶ τῶν ἀπὸ λαϊκῶν χειροτονει-

50 θαι, δεκτικῶς εἰδὼς τῶν Τοποτηρητῶν, καὶ ἐπείπερ ἐξῆν. ἈΝΤΙΘΕΣΙΣ ΔΕΚΑΤΗ ΤΡΙΤΗ. Ὁ Φώτιος κατ' αὐτὴν φέρεται, Κανόνα ἐκτετακώς ἵνα μὴ γίνηται ἀπὸ λαϊκῶν ἀγίων Ἐπίσκοπος. Ἀλλὰ ῥητέον, ὅτι τὸν Κανόνα καὶ ὁ Φώτιος, ἀλλὰ ἡ Σιωδῶς εἰδέχθη, καὶ ἀπὸ Φώτιον, ἀλλὰ ἵνα μὴ γίνηται

ἀπλῶς καὶ ὡς ἔτυχον Ἐπίσκοπος, ὅπερ καὶ ἐφύλαχθη, ἐπειδὴ μεταταῦτα ὅπερ γεγονόσιν τινες τοῖς, γεγονόσιν κατὰ τὸν σκοπὸν τῶς Κανόνος, ὅθεν ἐδὲ σκάνδαλα ἠκολούθησαν. ἈΝΤΙΘΕΣΙΣ ΔΕΚΑΤΗ ΤΕΤΑΡΤΗ. Ὡς ὁ Ἀναστάσιος μαρτυρεῖ, ἐν τῇ Ρώμῃ μόνος Κωνσταντίνος ὁ χριστιανικὸς γέγονε Πάπας ἀπὸ κοσμικῶν, διὸ ὁ Πάπας Στέφανος διώρισεν ἵνα μὴ γίνηται τῶν λοιπῶν Πάπας, εἰ μὴ μόνον ἀπὸ τῶν Καρδινάλων ἱερέων καὶ Διακόνων καὶ ἐκ ἄλλων. Ἀλλὰ ῥητέον, ὅτι ἐπαινεῖται τῆς ῥωμαϊκῆς Ἐκκλησίας τὸ ἔργον τῶν, ἐμὴν καταφρονεῖται τῶν Ἐκκλησιῶν τῆς Ἀνατολῆς, χειροτονούντων ἀπὸ λαϊκῶν, καὶ γὰρ, ὡς εἴρηται, ἐκείνη Ἐκκλησία φυλάττει τὰ ἱερά. ἈΝΤΙΘΕΣΙΣ ΔΕΚΑΤΗ ΠΕΜΠΤΗ. Ἡ Σύνοδος λέγει ἀπὸ τῶν Βαλγαρίαν, ὅτι ὁ Βασιλεὺς διορίζει Ἐπαρχίας, καὶ ὁμοῦς ὁ Πάπας ἐκείνην τῶν Συνόδων, ἡ τῶς Βασιλέως ἵνα διορίσῃ Ἐπαρχίας, ἀλλὰ ἐκείνην ἵνα ἀπέχωσι ἀπ' αὐτῆς, καὶ ἴδε πῶς ἐπαινεῖται ἐν τῇ δευτέρᾳ πρὸς τῆς. Ἀλλὰ πρὸς ταύτας ῥητέον μετὰ τῆς ἐν Καρθαγύνῃ Συνόδῳ, ἵνα ὁ Πάπας τῆς Ρώμης πέραν τῆς θαλάσσης μὴ ἐκτεταγῇ, ὅτι καταφρονεῖται, καὶ ἐκτεταγῇ, ὡς ἐπαθεῖν ὁ Κορνήλιος, ὁ Στέφανος, ὁ Ἰσίδωρος, ὁ Ζώσιμος, ὁ Κελεσίππος, ὁ Βενιφάτιος, Λέων ὁ μέγας, ὁ Σιμπλίσιος, ὁ Φίλιππος, ὁ Βιγίλιος, Τρηγόριος ὁ Μέγας, Νικόλαος, Ἀδριανὸς καὶ ὁ πρῶτος Ἰωάννης. ὅθεν ἐδιορίξα ὁ Βασιλεὺς τὰς ἐνορίας τῶν Πατριαρχῶν, καὶ ἀπὸ τῆς Συνόδου εἶπε τῶν, ἴδε τὸν τόπον αὐτῶν. ἈΝΤΙΘΕΣΙΣ ΔΕΚΑΤΗ ΕΚΤΗ. Ὁ ψευδοκωνσταντίνος ἐν τοῖς λόγοις αὐτῶν μετὰ τῶν ἐν Φλωρεντίᾳ Συνόδῳ λόγῳ πέμπτῳ, ἦτοι περὶ τῆς ἀρχῆς τῶς Πάπας λόγῳ, φερόμενος κατὰ φωνήν, ὅτι Νικόλαος ὁ πρῶτος μετὰ τῶν ἐκκλησιῶν καὶ τῶν χρίσματος σωματικῶς εἰς Κωνσταντινουπόλιν ἦλθεν ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῆς Φωγίας τῆς Θεοφάνειας τῶν χρίσματος, ὅτι μὴ δεξαμένων, ἀφορισμῶ ὑπ' αὐτῶν ὑπεβλήθησαν, τέτρωσιν καὶ Ἰωάννης ὁ Πλασιανός ἐν τῇ περὶ τῆς ἐν Φλωρεντίᾳ Συνόδῳ φησὶ, Ἐκεῖ γὰρ οἱ Λατῖνοι ἀέποτε τὰς ἡμετέρας ἐκείνην εἰς ἐρείνῃ καὶ ὁμοίῳ, καὶ τὰς μέρους Νικόλαου πρῶτος ἀρχιερέως Ρώμης μέγας, ὅς ἐπεί μετὰ τὰς πολλὰς πρεσβείας ἐκ ὑπὸ καὶ σωματικῶς εἰς Κωνσταντινουπόλιν παρρησιῶν, ἐρεθίζων αὐτὸς καὶ ἐκτετακῶν ἐλθεῖν εἰς ἐξέτασιν τῶν δογματῶν, αὐτοὶ δὲ ἀπαξ τῇ πνευματικῇ καὶ μετὰ τὰς ἐκτετακῶν βαφτίτες, καὶ τῇ κακῇ κινήσει, ἐμὴν ἐκτετακῶν ὑπακούσαι, ἀλλὰ καὶ πολλὰ ἄτοπα πρὸς αὐτὸν, καὶ αὐτῶς λοιδορήσαντες, καὶ ἐμπαροινώσαντες, ἀπέπεμψαν, ὡς ἐκ ὠφελον, ἀσιωπητῶν δέον ἐκείνῳ ἀπὸ τῶν τῶν γυναικῶν τιμῶν. Ἀλλὰ ῥητέον πρὸς ταύτας, πρῶτον, ὅτι οἱ Λατῖνοι εἰδέχθησαν αὐτῶν, καὶ ἦσαν δέκνυνται τὰς ἐνορίας λυμαίνοντες, καὶ τετραγλώφως πλάθοντες, ἐπειδὴ ὁ Νικόλαος ἔως ἐδέποτε ἦλθεν εἰς Κωνσταντινουπόλιν. δὲ αὐτοῖς. ὅτι Λατῖνοι τῶς Ἑλλήνων μετὰ τῶν χρίσματος ἐκείνην, ἀλλὰ

αὐτὸς ἐν τῷ παπισμῷ, ὅθεν καὶ ἀπετύγχανον. τρίτον, εἰ ἔβληνες ἀεὶ ποτε τὰς Λατίνους ἐκάλειν εἰς διόρθωσιν τῶν ἐν τῇ ὁρθοδόξῳ πίστεϊ καθ' ἡμετέρας αὐτῶν καὶ ἀφ' ὧν συνέβη καὶ ἀφ' ὧν ὑπεσολών, καὶ νηθεύσεις καὶ ἐλέγχους καὶ καθ' ἡμετέρας αὐτῶν, καὶ μάλιστα καθ' ἡμετέρας αὐτῶν ἀποστόλοι καὶ ἐφευρίσκοντες εἰς ἀθέτησιν τῶν καθ' ἡμετέρας τῆς πίστεως δογμάτων. τέταρτον, ἡ εἰς ἔβληνες, ἡ ὅτι φώτισεν ἐλπίδων. τὰς Λατίνους, ἀλλὰ τὸ ἀπάλλαξιν, ὡς δηλοῖ ἡ ἐκ τῆς συνόδου, καὶ ἡ ἐκ τῆς Πάπας Νικολάου πρὸς τῶν, καὶ ὅτι ἐπὶ ἀνάγκῃ ψευδοπροφητείας καὶ σιωπῶν τὰ πλείω ἀφ' ὧν τὸν τιμὴν τῆς ἀρχιεπισκοπῆς τῆς γούρας τῶν φίλων Λατίνων. ΑΝΤΙΘΕΣΙΣ ΔΕΚΑΤΗ ΕΒΔΟΜΗ. Ὁ Στυλιανὸς πρὸς Στέφανον γράφων, μαρτυρεῖ, ὅτι εἰς τοποτηρητὰς τῶν Ῥώμης Εὐαγγελίου καὶ Παύλου καὶ Πέτρος ἐξήγαγόν τινες δώροις ὑπὸ τῶν φώτισ, καὶ ἐβλάστησαν βίβλιν βλαπτικήν. ἀλλὰ ῥητέον, ὅτι ἐκ τῆς ἐκείνου ἐκείνου εἰς μόνους τὰς Ῥώμης, ἀλλὰ εἰς τὴν κοινὴν ψήφον, καὶ εἰς αὐτοὺς ἡ κοινὴ, ἀλλὰ εἰς τὴν κοινὴν ἀνεξαρτητοί, μάλιστα τὸ ἀπατῶν δώροις, ἐπὶ τῶν Λατίνων ἴδιον, καὶ μάλιστα παγκόσμιον τὸ ἐν τῷ ὁρωμένῳ γυναικί. καὶ εἰς ἐκείνους, ὅτι ὁ Στυλιανὸς ὡς ἐχθρὸς, καὶ ὁ ἀπίστος καὶ ἀμφιλοφῆς ἐστιν. ἔπειτα ταῦτα ἐστὶν ὡς, ὅτι μαρτυρεῖ ὁ Εὐνὸμος πρὸς Λατίνους ὅτι ὁρθοδόξος, πρὸς δὲ Βασιλέα ὅτι ἀίρετικὸς, τὸ εἶπεν ὅτι ὁ Στυλιανὸς μαρτυρεῖ ὅτι ἡ κατὰ φώτισ Σύνοδος ἀίρεσις, ὁ δὲ φώτισ καθ' ἡμετέρας, ἀσεβὲς γὰρ ὁ μὲν καὶ Εὐνὸμος καὶ Στυλιανὸς, καὶ ὅσον ἀμφότεροι τὸ μὴ καλὸν λέγειν κακὸν, καὶ ἀπάλλαξιν. ΑΝΤΙΘΕΣΙΣ ΔΕΚΑΤΗ ΟΓΔΩΗ. Ὁ Εὐαγγελίου καὶ Παύλου καὶ Πέτρος ἀφ' ὧν ἐκάλειν ἐλπίδων, ἀπατῶν τὸν ὡς ὑπὸ τῶν φώτισ. ἀλλὰ ῥητέον, ὅτι ἐστὶν ἴδιον τῶν Ῥώμης εἰς τὸ ἀπατῶν ποτὲ μὴ λέγειν, ὅτι ἴδιον, ποτὲ δὲ, ὅτι εἶπεν πρὸς τῆς τῆς ἀίρεσεως, καὶ ποτὲ εἰς τοποτηρητὰς δώροις ἡ κατὰ φώτισ, ὡς ἔλεγον καὶ πρὸς Ζαχαρίαν καὶ Ῥαδελφον, καὶ ὑπὸ Ζήνωνος ἀφ' ὧν πρὸς Βίλλανος ὡς ἀνάγκη, καὶ ἀφ' ὧν ἡ ἀποκρίσις τῶν Σεργίου πρὸς τῆς ὁ Τρεῖς συνόδους, ποτὲ δ' αὖτε τῶν, ἵνα βεβαιώσωσι μεγάλα πρᾶγματα ἰσορίας ἀποστάσεως καὶ μηδαμινῆς, μύθους, ἀποφθέσεις καὶ ὁνόμασι καὶ ἀποκαλύψεις γυναικῶν, μαρτυρίας ἀγνώστων ἀνδρῶν, ἀγίοις ἀγνώστοις, θάμνασιν ὑπερπλάσις καὶ τεραστίαις, λογισμοῖς τῆς ἀνθρωπίνης σοφίας, ταῖς χολαστικαῖς ματαολογίαις, καὶ ἀλλοις παρομοίαις, ὅθεν καὶ ὡς αὐτὰ καὶ ἀλλὰ καὶ ὡς καὶ πάλιν Στυλιανὸν, Μητροφάνην, Νικήταν, Γρηγόριον, πρωτοσύγκελλον, Βέκκον, Μετοχίτιον, Μελετινιανόν, Βησσαρίωνα καὶ ἄλλους σχισματικούς καὶ ἀίρετικούς, ὕβριστας, ὁμολογίας, καὶ εἰς τὰς ἰδίους Πάπας, πρὸς αὐτῶν μαρτυρίας, τινὰ παλαιὸν ἀρχιεπὶ, καὶ εἰς τὴν Ῥώμην τὴν Βιβλιοθήκην, συγγράμματα, πρῶτον, καὶ τὰ ὅμοια, λέγε-

σι τέταρτον, ὅτι ὁ Ἰωάννης ἔλαβε τὸ Εὐαγγέλιον καὶ ἀνέβη εἰς τὴν Ἀμβροσία, καὶ πάντων ἀκούων, ἔπειτα, ὁ μὴ ἔχων τὴν θεοκρίτως ἀναθεματισμένην φώτισ ὡς ὁ Νικόλαος καὶ Ἀδελφῶν, ἔως ἀνάθεμα. ἀλλὰ ῥητέον, τὰς ἀποφθιγμένους ἐν ψεύδει, ὡς γὰρ ὁ Ἰωάννης τοιαύτην ἐποίησεν. ἔπειτα τὴν φώτισ ἐδιδόσκον ἡ Σύνοδος, καὶ ἡ κατὰ ὑποθέσει ἀναθεματισμένη αὐτὴν ὁ Ἰωάννης, ἡ μαρτυρία. δόκιμον, ὅτι ἐποίησε τὰς ἐκείνου ἀφ' ὧν ἐκάλειν, ὅθεν καὶ ὁ ἀφ' ὧν ἐκάλειν αὐτὴν μάλιστα. τρίτον, ὅτι μόνους ἀναθεματισμένους ἐκάλειν, ὅθεν καὶ πολλὰ καὶ ἡ μαρτυρία, τοιαύτην ἀφ' ὧν ἐκάλειν ποιήσας. ἔπειτα ὁ Ἰωάννης ἐδίδεκεν αὐτὸν, καὶ εἰς ποῖον καταντῶν τὸ ἀναθεματισμένους ἡ Σύνοδος ἀναθεματίσει πάντα τὰ καὶ φώτισ λαλῶντες, ἡ ὡς φώτισ. καὶ πρὸς τούτοις, τὸν ἱερεὺς Μακεδόνην ἀφ' ὧν ἐκάλειν ὁ Δίκτορος ἀνόμως, ἀλλὰ τὸ ἡ καὶ ὁ Μακεδόνης, ἵνα βιβλίστατατα κεφάλαιον δώδεκατον. καὶ ὁ Πάπας ἀναθεματίσας Εὐθύμιον, Μακεδόνην καὶ τὸν Νησέτιον, ἀλλὰ ἡ Σύνοδος ἐκάλειν ἐκείνους ὡς ἀίρεσις, καὶ 20 μάλιστα παρόντων τῶν Λατίνων τῆς Ῥώμης. τῷ ἀγῶνι Μαξίμου ἐρρέθη ἐν τῇ Σεκρέτῳ ἐν Κωνσταντινουπόλει, ὅτι ὁ Πάπας μαρτυροῖ ἐκείνους κατὰ φώτισ, ἡ καὶ αὐτὸν ἐν Ῥώμῃ Σύνοδος ἡ κατὰ φώτισ, ὁ δὲ Μαξίμος ἀποκρίσας ἔπειτα, ὅτι ἐκείνους ἐκάλειν, ἀλλὰ ἐκείνους 25 θῆκε ὁ δὲ καὶ ὑποθέσει εἰς ποῖον ὅτι κατὰ φώτισ, ἐκείνους κατὰ φώτισ τοῖς ὁρθοδόξοις κατὰ τὰς θείας κειμένης κυρωθῶν. ὅθεν καὶ ὁ Ἰωάννης παρρησιασάμενος τὴν κοινὴν φώτισ ῥητέον ὅτι ἡ Σύνοδος κατὰ φώτισ ἐκάλειν τὴν ἀποκατάστασιν φώτισ, ὅπως ἐπαρῶ 30 βλάβη ἡ μεταβολὴ τῆς ἰσότητος. ΑΝΤΙΘΕΣΙΣ ΔΕΚΑΤΗ ΕΒΔΟΜΗ. Γράφει ὁ Στέφανος Ῥώμης ἐν τῇ πρὸς Βασιλέων τὸν Βασιλέα ὑπερπλάτη, ὅτι ὁ Μαξίμος, ὅς ἦν τοποτηρητὴς εἰς τὴν κατὰ φώτισ Σύνοδον, καὶ ἐγένετο ὡς ἐκείνους καὶ Πάπας Ῥώμης, ἐλ- 35 θὼν εἰς τὴν Κληρικὸν, καὶ ἀφ' ὧν εἰς Κωνσταντινούπολιν, αὐτίκα αὐτὴν τὴν Βασιλὴν Βασιλέα, βυλομένῳ ἀνυπόστατος τὴν Σύνοδον, ἐν τῇ αὐτῇ ἦν τοποτηρητής. ἀλλὰ ῥητέον πρῶτον, ὅτι καὶ αὐτὸς ἐκάλειν τὴν φώτισ. δόκιμον, ὅτι ψεύδεται Σύνοδος ὑπερπλάτη 40 ἀποκρίσας τῆς κατὰ φώτισ, ἀπατῶν καὶ αὐτὸς. τρίτον, ὅτι ἀφ' ὧν ἀποκρίσας αὐτὴν κατὰ φώτισ αὐτὸν τὸν Μαξίμον ὁ Βασιλεὺς τρεῖς καὶ ἡμέρας καὶ ἐκάλειν. τέταρτον, ὅτι εἰς τὸ αὐτὸν μεγάλη πρᾶγμα- 45 τὰ εἰς Λατίνους πάντοτε ἐκάλειν τὴν φώτισ καὶ σκαν- δαλοποιεῖ καὶ κακῶς καὶ Πάπας μαχίμους φώτισ ἀφ' ὧν ἐκάλειν, καὶ ἀφ' ὧν τὸν φώτισ αὐτὸν ἐλέγχων αὐτὸς κατὰ φώτισ, φέρει μαρτυρίας τὰς ἀποκρίσας καὶ κειμένης, καὶ ἀποκρίσας τὸν ἀδελφὸν καὶ πλάτων καὶ ἰχυρογυναικῶν καὶ πα- 50 ρολόγων συστήσας ἄγρια καὶ δίκαια. πέμπτον, ὅτι αὐτὸς ὁ Μαξίμος ἦν κακῶς, ὅθεν καὶ τὴν δι- σμύθησιν καὶ κινδυνόσας τὸν Πάπαν Ἰωάννην αὐτὸς ἦν ἡ αἰτία. ἔπειτα καὶ ὡς ἀνόμως ἐχειμάττει Πά- πας ὡς μαρτυρεῖ ὁ Πλάτων, ΑΝΤΙΘΕΣΙΣ ΕΙΚΟΣΤΗ.

ὁ μόνον ὁ ὄγδοος Ἰωάννης, ἀλλὰ καὶ οἱ μετ' αὐτὸν
 Ἀρχιερεῖς τῆς Ῥώμης, Μαρτίνος, Στέφανος, Φόρ-
 μος, καὶ οἱ μετ' αὐτὸν Ἰωάννης τὸν θωτίον ἔχον
 αὐτοὺς καὶ λαϊκόν, καὶ ὑπὸ τῷ θρόνῳ τῆς Ῥώ-
 5 μης καθήμενον, ὡς αἰ ἐπιστολαὶ αὐτῶν ἐτί σφωζό-
 μιν μαρτυροῦσιν. Ἀλλὰ ῥητέον πρῶτον, ὅτι ὁ κα-
 ρίνος, ὡς ἀποστόλος, κακοτεχνίας καὶ πονηρίας πῶ-
 σκοπιᾷ τῆς ἐκκλησίας Ῥώμης κατέλαβε, μυριό-
 10 χις τῶν λεγομένων ὑπὸ Λατίνων κατὰ θωτίον χεί-
 ρας ἐς τὸν Πέτρον ἐσπηδήσας θρόνον, ἐδ' ἐπ' αὐ-
 τὸν ἐκαθέσθαι ὑπὸ θωτίον ὡς πρῶτον, ἐκείνῳ
 χρονοῦ μετὰ ἀπολογίαν ἐς τὸν βασιλεῖον γρά-
 15 φας ὁ Στέφανος, λιπὼν ἀδύνατον τὰ κακὰ τῶν Μα-
 ρτίνου. περὶ δὲ τῶν Στεφάνου τάδε, ἦτοι τῶν ἐκτε-
 ρητέον, ὅτι ἐκ' ἐστὶν ἐπιστολῇ ἡ ἐπιστολὴ, ἀρχὴ
 ἡ παρὰ τὸν Στυλιανὸν αὐτῷ ἐπιστολὴ, ἐν ᾗ λέγει τὸν
 βασιλέα γεγραφομένη αὐτῷ περὶ θωτίου, ὅτι ἂν ἦσαν
 χίαν παρητήσασθαι, ἐξ ὧν δέονται ὅσα λέγει τὸν
 20 Λέοντα τὸν σοφὸν καὶ τὸν Πάπας ποιῆσαι κατὰ θω-
 τίον ἢναι ψεύδῃ, ὅθεν ἂν ἔχθραν μόνον ἐξέβαλον
 αὐτὸν ὁ Λέων, καὶ ἔτε ἀρμόδιον, ὅτε ἀνάξιον ἦεν
 αὐτὸν, ὅτε πῶς ὑπὲρ αὐτῶν ἠκούσθη συνάδον. περὶ δὲ
 τῶν Φορμόσων ἀρκεῖ ὅτι ἦν τῆς ἀπωλείας ἡδὲ, κακο-
 25 τροπῶν καὶ κακοεργῶν, καὶ μαρτύς ἀνατλήσας καὶ δύ-
 σης, ἔτιν' αὐτὸν οἱ μετ' αὐτὸν Σέργιος ὁ τρίτος καὶ
 τεθνηκότος κατὰ θάνατον ὡς ἀποστόλου ἐκοίμῃ πῶς κε-
 φάλῳ, καὶ εἰς οὐμβρὸν ἀπερρέψῃ, ποιῶντο εἰς αὐ-
 30 τῶν πῶς ἀγίων ὑπὲρ θωτίου συνάδον, ἀδίκῳ καὶ
 τῷ δικαίῳ καὶ ὡς ἀποστόλου κατὰ τῶν τιμῶν ἀγωνίζονται.
 δώτερον, ὅτι ἀποθεμάτισαν τὸν θωτίον μετὰ θά-
 νατον Πάπαι, ὁρῶν Ἀλάβῃ λέγει εἶναι, ὁ δὲ
 Βίνος δεκατρεῖς, κατὰ χρονοῦ καὶ οἱ δύο τῶν Στυ-
 35 λιανῶν πῶς ἐπιστολῶν, ἔσωσαν ὅμως καὶ πεντακό-
 σι τοῖς Πάπαι, τὴν πρὸς τὸν αὐτοὺς βεγγαίαν
 εἰς πῶς ψόφῃ ἐκ' αὐτῶν Φορμόν, ὁ δὲ κερυνὸς ὀλι-
 γάκῃς. κρείσσον ἐστὶν ποῦν τὸ Σέλημα τῶν Κυρίων, ἢ
 μύριοι ὡς ἀποστόλου, λέγει ὁ Σέργιος. καὶ ἔξωδος κε-
 40 φαλάφῃ ἀποσφ' τρίτῳ, οὐκ ἔστι μετὰ πλεονῶν ἐπι-
 μακίᾳ, περὶ δὲ τῶν Στεφάνων, ἦτοι τῶν ἐβδόμῳ ῥη-
 τέον πρῶτον, ὅτι γέγονε Πάπας σιμωνιακῶς. δώ-
 τερον, ὅτι ἦνοιξε τὸν ταφὸν τῶν Φορμόσων, καὶ ἀνα-
 λῶν τὸ λείψανον αὐτῶν, ἐξέδυσεν αὐτὸ τὰ ἱερατικά
 45 αὐφία, καὶ ἐνδύσας αὐτὸ λαϊκῶς, ἔθαψεν αὐτὸ
 ὅπου ἦσαν τεθαμμένοι λησται, ἐκοίμῃ δὲ καὶ τὰ δύο
 αὐτῶν δάκτυλα, καὶ ἐθάρψεν αὐτὰ εἰς τὸν ποταμὸν
 τίβεριν, καὶ ταῦτα πάντα ἂν ἔχθραν. ὡς ἡ-
 50 λιε καὶ γὰρ καὶ αὐτοὶ οἱ ἄγγελοι μαρτυρήσατε, εἰ
 ἀνατολικῶς ποιῶντα ἐργάσατο, ἐδέτω καὶ ὁλος
 ὁ κόσμος ποῖοι ἐστὶν οἱ κατήγοροι τῶν θωτίων. Ἀν-
 τίθεσις Εἰκοστῇ Πρώτῃ. ὁ Λέων ὁ σοφὸς ὑ-
 περβλῶν ἐποίησε τὸν θωτίον, καὶ παρεχρίσατο
 Πατριάρχῳ τὸν ἀδελφὸν αὐτῶν Στέφανον, καὶ κα-
 τεσκόμισε ἵνα βεβαιωθῇ ὑπὸ τῆς ἀνθεντίας τῶν

Πάπαι, ὡς Στυλιανὸς μαρτυρεῖ. Ἀλλὰ ἔρηται πρῶ-
 5 τερον καὶ ἡδὲ ῥητέον, πρῶτον, ὅτι ὁ Λέων ἐκ' ἐ-
 ξέβαλε τὸν θωτίον μετὰ δικαιοσύνης, ἀλλὰ ἂν πῶς
 καὶ μετ' αὐτὸν, νομίσας αὐτὸν ὑπὸ Ἀββατοῦ τῶν ἐχθρῶν
 ἐπὶ βαλὼν αὐτῶν, ὡς αὐτίκας τῆς περὶ Σανταβαρηνοῦ
 ὑποθέσεως, καὶ ἴδε τὸν Ζωναράν καὶ τὸν λοιπὸν ἱστο-
 ρικῶς, ὡς ἐμνήσθημεν αὐτῶν, ὅπως ἐβίβλετο ὁ Σαντα-
 βαρηνὸς ὑπὸ τῶν Ἀρχόντων τῶν Βασιλέως Λέοντος μαρ-
 10 τυρησάσθαι, ὅτι ὁ θωτίος ἐπὶ τῶν Βασιλέων ἐπὶ βαλὼν, καὶ
 ἐξήτησε καθαιρεθῆναι ὁ Σανταβαρηνὸς ὑπὸ τῶν θωτίων,
 ἵνα παυθῇ ὑπὸ τῶν Βασιλέων ὡς ἀποστόλου, καὶ
 μὴ καταφρονεῖσθαι πῶς ἱεροσύνης, ὁ δὲ θωτίος ἔπει-
 15 αὐτῶν, καὶ πῶς ἐμὴν σωτηρίαν κύριε Θεόδωρε Ἀρχιεπί-
 σκοπο, εἰς τὴν καὶ ἐν τῷ μέλλοντι. ἔτι λοιπὸν ὁ
 Λέων μαινόμενος κατὰ θωτίον, ἔδραμον ἐς τὸν ἀρχιε-
 ρῶνα κατὰ τὸν ἀγίον εἰς τὸν Ῥώμην, καὶ ὡς κατε-
 20 πατα ὅτε ὡς ἀποστόλου ἔλαβε τετάρτῳ γυναικί, καὶ
 ἔδραμον ἐς ἐκείνον τὸν Πάπαν Θεόδωρον, ὅς κατε-
 τὸν Πλάτιναι ἦν ἀκόλῃ παύων τὸν κακόν,
 καὶ τὰς κατὰ φορμόσων ἀποφάσεις ἐβεβαίωσε, καὶ
 25 κατέστη πῶς τετραγμῶν, ὅτε ἐνεκεν κατακρίνεται
 ὁ Νικόλαος Κωνσταντινουπόλεως, καὶ παρεχρίσθη ὁ
 Εὐθύμιος Ζώνης τῶν Νικολάων, καὶ οἱ Πάπαι οἱ μα-
 νομῶν περὶ τῆς χειροτονίας θωτίων, ἐσιώπων περὶ
 30 τῶν Εὐθυμίων, καὶ κακοδομῶν ὑπὸ τῶν Λέοντος.
 δώτερον, ὅτι ὁ Στυλιανὸς ἐστὶν ὁ μαρτυρῶν, ὅθεν
 καὶ ψεύδῃ, καὶ αὐτὸν κατὰ τὰ λεγόμενα. τρίτον,
 ὅτι ὁ Στέφανος ὁ ἀδελφὸς τῶν Βασιλέων ἐδ' ἐπὶ αὐ-
 35 βλήθῃ, τίνας συγχωρήσεως ἐχρεῖται, ὅσης τῆς
 χειροτονίας αὐτῶν κανονικῆς; εἰ δὲ ἀδίκως, πῶς ὁ
 Ῥώμης αὐτῶν μὴ ἀδίκως παρεβλήθη συνεχώρῃ,
 ἐμάνετο δὲ τῶν θωτίων ἐνεκεν τῆς ὡς ἀποστόλου χει-
 40 ροτονίας; ἀδίκως λοιπὸν ἐξεβλήθη ὁ μαρτυρῶν θω-
 τίος, καὶ ὁ Στέφανος καὶ ὁ αὐτοῦ, ὡς ἀποστόλου
 αὐτῶν, παρεβλήθη, ἐμάνε γνήσιος Πατριάρχης,
 ἐβεβαίωσε δὲ τῶν Ῥώμης ἢν κοινωνία ὡς ἀποστόλου.
 ἈΝΤΙΘΕΣΙΣ Εἰκοστῇ Δευτέρᾳ. ὁ Εὐζώνιος
 Σίμων γράφας πρὸς Ἰωάννην Νομοφύλακα, ὅτι ὁ
 45 Συνάδων Μιχαὴλ, ὅτε ἦν ἔγκυρος τὸν θωτίον ἐμή-
 τηρ αὐτῶν, ἐθίξε τῆς κοιλίας αὐτῆς τῇ ἐξέβλῃ
 αὐτῶν, βεβλήθη δὴ τὸν τύψαι αὐτῶν, ἐπὶ
 50 βλήπω ὅτι τὸ βρέφος γυνήτεται Πατριάρχης, καὶ
 ποιήσει τὰ, καὶ τὰ, κακὰ. Ἀλλὰ ῥητέον πρῶτον, ὅτι
 αὐτὸς ἐστὶν ὁ ἀποστόλου αὐτῶν Μάγιστρον, εἰ δὲ ἐστὶν
 ἀλλ' αὐτῶν, ὑπὸ τῶν Μάγιστρον ταῦτα ἔλαβον, ἀρκεῖ δὲ
 ὅσα ἀποστόλου περὶ αὐτῶν. δώτερον, ὅτι εἰς αὐτὸν μόνον
 κατηγόρησι τὸν θωτίον ὅσοι περὶ αὐτῶν ἀξιοποιοῖσι λέγει-
 55 σιν, ὅτι ἐπατριάρχῳ ζώνῃ τῶν Εὐζωνίων, τὰ δ'
 ἀλλὰ ῥητέον ἀγαθὰ καὶ δίκαια. εἰ δὲ τὸ αὐτὸ γράφῃ ὁ Ἰωάν-
 νης αὐτῶν εἰς τὸν Μοναχὸν τῆς Κωνσταντινουπόλεως,
 ἀλλὰ καὶ αὐτὸ μάρτυρον, πρῶτον, ὅτι ἀμφιβόλως.
 δώτερον, ὅτι ὑπὸ τῶν Σίμωνων μαθὼν ἐγγραφῶν
 60 ἐκ ἀλλοθῶν, ὅπερ ταῦτον ἐκείνῳ. ἈΝΤΙΘΕΣΙΣ
 Εἰκοστῇ Τρίτῃ. ὁ Λέων ἐξέβαλε τὸν θωτίον καὶ
 ἐξέδραμον αὐτὸν, ἵνα βεβαιωθῇ ὑπὸ τῆς ἀνθεντίας τῶν

πρόεπεμψον εἰς τὸν πατέρα αὐτῶν τὸν Βασίλειον ὁ
 Ρώμης Στέφανος, καὶ μαθὼν καὶ δυνάμει αὐτῆς,
 καὶ ἐκλήνας πάσας τὰς κακοπραγίας Φωτίου, δι-
 θέως ἀνεκαλέσασθαι πάντας τὰς ἱερεῖς τῆς ἀληθείας,
 ἕως ἐδίδωκεν ὁ Φωτίος, καὶ ἐκώθερε, καὶ ἐξώρισεν
 αὐτὸν, καὶ ἐποίησε τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ Στέφανον Πα-
 τριάρχην, καὶ ἐζήτησε συγχώρησιν ὑπὸ τῷ Ρώ-
 μῃ, ὅτι ἦν κεχεροτηνῶν ὁ Στέφανος Διάκονος
 ὑπὸ τῷ Φωτίῳ. Ἀλλὰ σπαιλοποιητὸν πρὸς τὰς μὴ
 ἀρχιμωσύνας τὰ αὐτὰ πολλὰς ἀνακυκλῶν, καὶ ῥη-
 τέον πρῶτον, ὅτι ὁ Διάκονος Στέφανος, ἡ τὰ Στεφάνου
 νε γραμματα ἐξώδη ὁ Φωτίος, ἀλλ' ὅτι ὁ Λέων
 ἦν ἐχθρὸς τῷ Φωτίῳ, καὶ κατεσκέυασε μυρίας τέχνας
 εἰς αὐτὸν ὑπὸ τῷ Φωτίῳ τὸν Φωτίον, καὶ δόξῃ
 ὅτι διηρώς αὐτὸν ἐξέβαλε, καὶ μάρτυρες ἐξέτι-
 σοι εἰρηνοῖσι ἀντιπρὸς, καὶ αὐτὸς ὁ Κεδρινὸς εἰς πᾶσι
 νοῖσι αὐτῶν λέγων, ὅτι ὁ Λέων ἀφῆκε τὰ πολιτι-
 κά, καὶ εἰς μόνον ὠρμήσεν τὸν Σανταβαρηνὸν, καὶ
 παροκατήσασθαι ὡλογοφασίας αἰτίας, εἰς αὐτὴν δι-
 καίως πρῶτον τὰ κατ' αὐτῶν, ὅθεν γινώσκων ὅτι ὁ
 Φωτίος αὐτῷ βοήθησεν, ἐπειδὴ ὑποπλάσθη εἰς τὰ
 κακὰ τῶν Σανταβαρηνῶν ἐχρηκέναι καὶ τὸν Φωτίον ἐ-
 δησιν, καὶ θέλων καθελῆναι τὸν Φωτίον, πρῶτον ἐ-
 σείλην εἰς τῆς ἀγίας Σοφίας τὸν Ἀμβωνα τὸν Ἀνδρέ-
 αν Στρατηλάτην καὶ ἰωάννην τὸν Μάρτυρα, καὶ ἀ-
 νέγνωσαν τὰς πλατυσίας αἰτίας κατὰ Φωτίον, ἔ-
 πα κατέχευε τὸν Ἀνδρῶνα, ἔπειτα ἔφερε τὸν Σαντα-
 βαρηνὸν, καὶ ἔβαλε αὐτὸν εἰς ἀνάγκην, εἰς μαρ-
 τυρίαν ὅτι ὁ Φωτίος αὐτὸν ἔβαλεν ἐπὶ βελούσαι αὐ-
 τῷ δηλοῦναι τῷ Βασιλεῖ, ὥστε καὶ οἱ ἄρχοντες ἐμαρ-
 τύρουν, ὅτι ὁ Σανταβαρηνὸς ἔπειτα αὐτοῖς κατὰ Φω-
 τίον, ἀλλ' ἐσάθη ὁ Σανταβαρηνὸς καὶ ἀπέδεξεν αὐτὸς
 ψεύδας. ὁ δὲ Βασίλειος αἰχμωθεὶς ὡς μὴ ὀρώων αἰ-
 τίας ὀλόγως, μετὰ τὸ καθελῆναι τὸν Φωτίον, ἐδη-
 σε τὸν Σανταβαρηνὸν, καὶ τυφλώσας αὐτὸν, ἐξώρι-
 σεν εἰς Ἀθήνας, ἡ κατὰ τὸν γραμματικὸν Λέοντα
 εἰς τὸν Ἀθῶν, καὶ μετὰ καὶ ἔφερε αὐτὸν, καὶ πε-
 ρεποιήσασθαι αὐτὸν. Ἀλλὰ ὁ δὲ καὶ ὁ Ζωνιτῆς φησὶ τὰ
 αὐτὰ, λέγει γὰρ, Ἀντικράτωρ γεγενης ὁ Λέων,
 αὐτίκα πρὸς ἄμυναν ἀφένεσθαι τῷ Σανταβαρηνῷ, ὑ-
 ποτιπύων δὲ ὡς ἀνὴρ ὑπέπει τὰς τῶν Πατριάρχης Φω-
 τίου, Φιλίῳ πρὸς αὐτὸν ἀνακείμην, αἰτίας πλά-
 τῃ κατὰ τῶν Πατριάρχων Διάκονον αὐτοῦ Φιλίῳ
 τῷ Σανταβαρηνῷ, καὶ ἐξώδη τῆς Ἐκκλησίας αὐτὸν,
 καὶ ὅτι τῇ τῶν Ἀρμενικῶν περιούρῃ μοιῇ. καὶ ση-
 μάσας, ὅτι καὶ ἐνταῦθα φαίνεται ἀνυπόστατος καὶ
 ψεύδης ἡ λεγομένη κατὰ Φωτίον Οἰκουμενικὴ Συ-
 νόδος, ὅτι ὁ Βασίλειος ὁ πρῶτος λῆαν διψῶν τῷ εὐ-
 ρεῖν αἰτίαν εὐλογον κατὰ τῶν Φωτίου, ποίαν ἄλλην
 εὐρεσκον εὐλογώτερον εἶπεν, ἀλλ' ἡ δὲ ὁ Φωτίος
 καθήρεθαι καὶ ἀνταρκακίῃ ὑπὸ Οἰκουμενικῆς Συ-
 νόδος, καὶ ὑστερον αὐτὸς ἡθροισε ψευδοσυνοδὸν καὶ
 ἐδικαιώθη ἡ μὴ εἶπετι τὸν ὅσα ὁ Στυλιανὸς καὶ
 Μορεσφῶν καὶ Νικήτας καὶ Σίμων καὶ οἱ ῥωμαῖοι
 κατηγοροῦσαν αὐτῶν τὰ Φωτίου, μήτε ὅτι τὸν Ἰγνατίον

ἀπέκτανεν ὁ Φωτίος, μήτε ὅτι μαργαρίτας εἰς τὸν
 θρόνον ἀνῆλθεν, ἐπειδὴ καὶ τὰ ταῦτα παρὰ τὸν
 ἐκείνου, ἀπὸ ὑστερον ἐπλασαν οἱ Λατῖνοι, ἀλλ'
 τὰ μὴτε ἐκείνος ταῦτα εἶπε, μάλιστα αἰχμω-
 θῆς, εἰνα μὴ κατηγορηθῇ ὅτι ἀναίτιος ἐξέβαλε τὸν
 Πατριάρχην, ἔγραφε τῷ Ρώμης Στεφάνῳ, ὡς αὐ-
 τὸς ὁ Στέφανος γράφα τῷ Στυλιανῷ, ὡς ὁ Βασι-
 λεὺς ἔγραψεν αὐτῷ, ὅτι Φωτίος ἐγγράφως Διάκονος
 τὸν θρόνον παρητήσας, καὶ ἰδίως τὰ πε-
 ρὶ αὐτοῦ συνεφώνησε, ταπένωσιν αὐτὸν ὑπερφαν-
 τίας ἐλόμβρος. δεύτερον, ὁ Στέφανος συγχωρή-
 σεις ὑπὸ τῷ Ρώμης τοιαύτης ἐκείνου, ἐπα-
 δη ὑπὸ τῆς ἐπὶ Φωτίου Οἰκουμενικῆς Συνόδου ἐφημι-
 νη. ἈΝΤΙΘΕΣΙΣ Εἰκοστή ΤΕΤΑΡΤΗ. Ὁ Φω-
 τίος εἰς κακότερον τυχὸν ἀπέθανεν εἰς πᾶσι ἐξο-
 ρίαν, ὡς ἴσους Λέων ὁ γραμματικὸς, καὶ ἀπετέ-
 δη τὸ σῶμα αὐτὸ εἰς πᾶσι Μονῶν πᾶσι λεγομένην τῆς
 Ἐρημίας ἐν τῇ Μερδοσαράρῃ, ὅσης πρῶτον κα-
 σοδικῆς Ἐκκλησίας. Ἀλλὰ ῥητέον, καὶ ὁ Χρυσό-
 στος (εἰνα μὴ λέγω περὶ τῆς καὶ Ἀποστόλης) 20
 εἰς ἐξορίαν ἀπέθανεν, καὶ Εὐστάθιος ὁ Ἀντοχίας, καὶ
 Εὐσέβιος Σαμοσότων, καὶ Φλαυῖανος Ἀντιοχείας,
 καὶ Ἡλίας Ἱερουσαλὺμ, καὶ Μακεδόνιος, καὶ Παῦ-
 λος Κωνσταντινουπόλεως ὁμοίως εἰς ἐξορίαν ἀπέθα-
 νον, καὶ πολλὰ κατεκρίθησαν, ὅθεν εἴτι λόγον εἶχον 25
 ὅτι οἱ διώκται τῶν ἀγίων, ἔχον ἐνταῦθα ὁ Νικό-
 λαος καὶ οἱ περὶ αὐτὸν, Διάκονον πᾶσι καὶ ἄλλων
 κινῶντες, καὶ εἰς λόγους εἶχον ὁ ἰσχυρὸς εἰς τὸν ἄγιον
 Ἀθανάσιον, ἔχον ἐνταῦθα Στυλιανὸς καὶ οἱ λοι-
 ποὶ, καὶ ὡς ἐδελεάθη ὅτι ὁ μέγας Κωνσταντῖνος 30
 καὶ ὁ πανευλαβὴς Ἀρκάδιος, ἔτω καὶ ὁ Θεοτάτης
 ἐνταῦθα Βασίλειος Λέων, μάλιστα ὡς ἐκεῖ κεφάλαια
 καθαιρέσεως πλασὰ καὶ ὅλως ψευδῆ, ἔτω καὶ
 ἐνταῦθα οἱ ἐρημίται ἐψεύσθησαν καὶ ἐξέραδιεργασαν.
 εἴπα ὁ Μοναχὸς Γεώργιος ὅτι λέγει τῆς Ἐρημίας, 35
 ἀλλὰ τὰ ἱερεῖς, καὶ ἐπὶ λέγει, ὅτι αὐτῶν ὅστις ὁ
 Φωτίος γυναικῶν Μονῶν, ὅθεν ἐπὶ τῇ ὁ Φωτίος εἰς
 Μονῶν τιμῶν, καὶ αὐτὸς ὡκοδόμησεν, καὶ δὲ ἡ ἔσω,
 καὶ ἐγγὺς τῆς Κωνσταντινουπόλεως. ἴσους γὰρ Λέων ὁ
 γραμματικὸς, ὅτι Κωνσταντῖνος ὁ Αὐτὸς ἐκάλεσε Λέον 40
 τὰ Βασιλεία τὸν σοφὸν εἰς τὰ ἐγκύρια τῆς Μονῆς αὐ-
 τῶν ἐν τῇ Μερδοσαράρῃ, καὶ εἰσέλασε, καὶ πρὸς τῶν
 ὁ Φωτίος ἐπεποιήκει αὐτῶν Μοναστήριον, γυναικῶν
 μοναζουσῶν κατοικητήριον. πρὸς τῶν ὡς εἰρηται
 καὶ αὐτῶν, ὁ Πορφυρογεννῆτος Κωνσταντῖνος 45
 πᾶσι ζῶντι τῶν πάππων αὐτῶν Βασιλεὺς λέγει περὶ Φω-
 τίου, οὐ μὲν ἐδὲ πρὸς τῶν διέλιπε φιλοφρονητῆρας
 καὶ τιμῶν αὐτὸν Διάκονον ἐν αὐτῷ παρὰ τὴν σέφει-
 αν καὶ ἀρετῶν, ἀλλὰ τῆς καὶ καθέδρας μετέστησεν,
 ἐδὲ τῶν δικῶν αὐτὸν ἐπὶ τῶν ἐκείνου θείων, ὅμως τῶν 50
 εἰς τῶν ἀμυθίων ἐδὲ ἐνέλιπε παρὰ τὸν ὅλως, ὅ-
 θον καὶ τοῖς βασιλείοις ἀποτρεφῶν αὐτῷ δέος, τῶν
 οἰκῶν ἀπέδραξε [καὶ δὲ τῶν] καὶ Διδασκαλον. ἐξ
 ὧν δὲ ἄλλον, ὅτι Διάκονον τὸν Ἰγνατίον ἐ-
 ξέβαλεν αὐτὸν, καὶ μὴ καὶ ἐκείνη, ἀλλὰ καὶ εἰς
 πᾶσι

τὴν ἐξουσίαν τὸ πρῶτον διὰ τῆς ἡγίας, ἀλλὰ καὶ τὸ
 δεύτερον. εἰ δὲ καὶ μόνον αὐτὸς εἰς τὴν ὑποτακτικὴν
 αὐτῆς λέγει, ἐχρησάμενος παρασμένους πολλὰς, ὅμως αὐτὸς
 καὶ ἦσαν καὶ ἐκ αὐτῶν. οὐ δὲ σημειώσαι καὶ τὸν
 5 Κεδριόν λέγοντα, ἵνα γινώσκῃς τὴν Πατριάρχην τὴν
 παρῶσαν μεταλλάξαι τὴν ζωὴν, ἀπέδωκε τὴν ἑκ-
 κλησίαν φωτὶς ὁ Βασιλεὺς. δεύτερον, ὅτι Στυ-
 λιανὸς εἰς τὴν ἡγίαζετο κατὰ φωτὶς, ἔλεγε τῇ
 Ρώμῃ, ὅτι ἐπὶ τῇ ἡγίᾳ τῇ ἐκ τῆς ὑποτακτικῆς ὑμῶν θρόνῳ
 10 τῇ ἡγίᾳ καὶ κανονίζεσθαι ἔχουσιν. ὅτε δὲ ἐγένετο ὁ
 ἀδελφὸς τῆς Βασιλέως Στέφανος Πατριάρχης, καὶ ἐκοι-
 νῶνσθε φωτὶς ζητῶν συγχώρησιν, εἰς αὐτὸν ἐλθὼν
 ὁ Στυλιανὸς, ἐκ ὑψὺς πλέον τὴν Ρώμην, ἀλλ' ἔγρα-
 φε Στεφάνῳ, Παρακαλῶν ἐγκυκλίᾳς ὑποτακτικῆς
 15 πέμψαι αὐτὸς τῆς Πατριάρχης τὴν τῆς Ἀνατολῆς
 θρόνον, ὡς αὐτὸ καὶ αὐτοὶ τὴν παρ' ὑμῶν οἰκονομίαν δι-
 ξάμενοι, σιωπῶντες καὶ σιωπῶντες φερόμενοι καὶ διὰ
 τὴν ἀξίαν τῆς σοφίας ἡμῶν Βασιλέως. τρίτον,
 ὁ Ρώμης Στέφανος ἔλεγε, τὸς ὑπὸ τῆς φωτὶς χα-
 20 ριστηθῆντας ἔδωκεται, ἀλλ' ὁ Στυλιανὸς αὐτῶν,
 ἔπειτα, ὅτι Ἀθανάσιος αὐτὸς Ρώμῃ γράφει μόνος
 τὰς ἀρχιερεῖς τὴν ἀξίαν καὶ χρισμάτων ἀποδείξει-
 σθαι. ἔτις ἐπαθεῖ ὁ Ρώμης, καὶ ἔτις ἡθέτησαν
 αὐτὸν οἱ βυζαντινοὶ κατὰ φωτὶς, σιωπῶντες
 25 τὴν ὑπερῶν τῇ ἀληθείᾳ. ΑΝΤΙΘΕΣΙΣ Εἰκοστή
 ΠΕΜΠΤΗ. Γρηγόριος ὁ Πρωτοσύγκελλος εἰς τὰς
 ἀποκρίσεις αὐτῶν αὐτὸς Μόριον τὴν Εἴσοδος λέγει, ὅτι
 τὰ πρακτικὰ τῆς κατὰ φωτὶς Σινόδος ἦσαν εἰς τὴν
 Μονὴν τῆς Πρωτοσύγκελλου τῆς Πέτρας, διωκόμενοι δὲ
 30 λοιπὸν ἵνα γινώσκῃς καὶ καθαρῶς τὴν φωτὶν. Ἀλλὰ
 ἔπειτα, πρῶτον, ὅτι ἐχρὴν λέγειν Πρωτοσύγκελλον,
 ἀλλὰ Γρηγόριον αὐτὸς τὴν ἑσπερίαν, ἀποστάντων
 τῆς ἁγίας Ἐκκλησίας, λατινὸν φερόντα, ἀποβεβλη-
 μένον. δεύτερον, ὅτι εἰ ἦσαν ἀληθῆ ὅσα βέβηλα
 35 ἔπειτα ὁ Παφλαγὼν κατὰ φωτὶς, καὶ ἡ Σινὸς ἐκείνη
 ὅσα εἶπε κατ' αὐτὴν, ἔλεγε αὐτὰ ὑπερῶν λέγειν ὁ
 σοφὸς, ἀλλ' ἐδὲν εἶπε τοῖς περὶ, ἀλλὰ τὰ πάντα ψευ-
 δῆ. τρίτον, ὅτι ἡ Ἐκκλησία ψάλλει, ὡς εἴρηται,
 πάντα τὰ κατὰ φωτὶς γραφόμενα, ἢ λαληθῆναι,
 40 ἀνάθεμα. ΑΝΤΙΘΕΣΙΣ Εἰκοστή Ἑκτη. ὁ Με-
 ταβασίας Δωρόθεος εἰς τὴν ἡγίαν τὴν Σινὸν
 λέγει, ὅτι ὁ Βασιλεὺς ἐξέβαλε σιωπῶντας τὸν φω-
 τὶν ὡς ἀνόμιμον, καὶ ἀποκατέστησε τὸν ἵνα γινώσκῃς
 ὡς νόμιμον. Ἀλλὰ ῥητέον πρῶτον, ὅτι καὶ ἡμεῖς

εἰς τὰς συναντήσεις, ἐπειδὴ καὶ Κεδριὸς καὶ Ζωια-
 ρῶς, καὶ ὁ Πορφυρογύννης, καὶ ἄλλοι ἱεροῦχοι ταῦτα
 ἱεροῦχοι, τὴν Σινὸν ὅμως ἡν λέγει ὅτι τὴν φωτὶν
 εἶπε κοσμικὴν, φονία, μάγον, ὃν καὶ ἀνάθεμα-
 τίζει, καὶ τὰ λοιπὰ, ἔχουσιν ψευδῆ, πλαστικά,
 καὶ ἀποκρίσεις. δεύτερον, ὅτι ἔτις ἀλλὰ ἐξ-
 ῆται ἱερέσις καὶ Δωρόθεος, καὶ βεβαίως τὴν ἡγίαν φω-
 τὶς Σινὸν, ἔτις λέγειν, Ἡρώδης ἡνὲν Ρώμῃ
 τῇ παλαιᾷ, καθότι γέγονεν εἰς τὴν ἡγίαν Σοφίαν
 Σινὸν τριανταεὶς ὁδοῦ καὶ εἰς ἑκατὸν ἑκατόνων,
 καὶ ἐπὶ αὐτὴν μὴ τὸν φωτὶν ὡς ἄγιον ἀνθρώπον, εἶτα
 λέγει βεβαίως τὴν Σινὸν καὶ τὸ ἄγιον σύμβο-
 λον, καὶ τὸ ἀποκρίσθαι τὸ Πνεῦμα τὸ ἄγιον ἐκ
 τῆς Πατρὸς, ἀλλ' ἐκ τῆς καὶ αὐτῆς τῆς, καὶ γράφει καὶ
 τὰς Κανόνας. ὅτι δὲ ὁ φωτὶς ἦν ἀνθρώπος ἄγιος,
 δῆλον, πρῶτον, ὅτι ἡ Ἐκκλησία τοῖς περὶ αὐτὸν ἔχει
 50 δεύτερον, συμμεῶν ὁμάδες ἱεροῦχοι, ὅτι ἐλθόν-
 τος πλήθους Ρώσων κατὰ τὴν Βυζαντίαν, Μιχαὴλ
 καὶ φωτὶς λιτανεύοντες ἐν Βλαχέρναις, ἐβρεξάν
 τὸ ἄγιον τὴν μαφορίαν τῆς Θεοτόκου εἰς τὴν θάλασσαν
 καὶ ἔγχετο μεγάλη ζάλη, καὶ συγκατέδυσαν τὰ
 Ρωσικὰ πλοῖα, πλὴν ὀλίγων. σαφές ἐστι δὲ
 λέγει τὸ αὐτὸ Κωνσταντῖνον ὁ Πορφυρογύννης, ὅτι,
 Ρώσων ἐλθόντων, καὶ τῶν Μιχαὴλ κατὰ ἱσχυρίαν
 ἐκστρέφοντες, φωτὶς ἐξελείψαν τὸ θεῖον, καὶ
 ἐπανίστασθαι, καὶ μετ' αὐτοὺς πολλοὺς ἡλθον ζητῶντες
 διὰ πρεσβυτέρους βαπτισθῆναι, ὃ καὶ γέγονεν. ἴδε
 καὶ εἰς τὸν βίον Νικολάου Σταδίτη, ὅσα λέγει διὰ τὴν
 ἀνέρεσθαι αὐτὴν, φωτὶν μὴ, Πρωτοσυγκελλίτις δὲ
 τότε ὑπάρχοντα, ἐπ' εὐλαβίᾳ δὲ καὶ γνώσει πο-
 λὺ φημιζόμενον. ΑΝΤΙΘΕΣΙΣ Ἑσκάτη. Φερα-
 γίσκος Τριανταεὶς Λατίνος ἱεροῦχος γράφει ἐν ταῖς
 πρᾶξις τὴν Σινὸν, ὅτι ἐν τῇ ὁδοῦ, ἦτοι τῇ
 ἡγίᾳ τῇ Πάπᾳ Ἰωάννῃ Σινὸν διωρόθη ἀφαιρεθῆναι
 τὴν Συμβολὴν τὴν αὐτῆς τῆς, τὴν καὶ ἑτέροις πολλοῖς
 λέγουσιν. Ἀλλὰ ῥητέον, ὅτι περὶ τῆς πολλῆς
 εἰρημίας αὐτῶν, καὶ ἡδὴ λέγουσιν, ὅτι ἡ αὐτῆς
 ἦν ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ τῆς Γαλιλίας, ἐμὴν καὶ ἐν τῇ
 Ρώμῃ. ἡ δὲ Σινὸς καλύψασα τὴν αὐτῆς
 ἐν τῇ αὐτῇ αὐτῶν καὶ ἐκ τῆς αὐτῆς
 τῶν ἐν τῇ Συμβολῇ, εἰ δὲ ἐκείνοι ἐκείνησαν, ἔδοξεν
 ἐκ τῆς αὐτῆς τῇ αὐτῇ Σινὸν. καὶ ταῦτα πε-
 ρὶ φωτὶς καὶ τῆς κατ' αὐτὸν Σινὸς.

45

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΣ'.

50

Περὶ τῆς Πάπᾳ Ἰωάννῃς ὁδοῦ, καὶ πότε οἱ Πάπαι ἐβεβαίοντο ὑπὸ τὴν Κωνσταντῖνον, καὶ πότε τὴν Καίσαρην
 κατέβαλον οἱ Πάπαι, ἐκλεγόμενοι αὐτοὶ τῆς γνώμης αὐτῶν.

Μετὰ τὸν Λοδοβίκον Εἰσαγαγείας, ἔγχετο
 ὁ Ρώμης Ἰωάννης, ὅτι καὶ ἐποίησα μὴ φερόμενος
 ἀποδιδῶναι τὴν Σαρακηνὴν ἀπὸ τῆς ἱσχυρίας, ἐπαδὸν
 καὶ

ὁ Ρώμης Ἰωάννης, ὅτι καὶ ἐποίησα μὴ φερόμενος
 ἀποδιδῶναι τὴν Σαρακηνὴν ἀπὸ τῆς ἱσχυρίας, ἐπαδὸν
 καὶ

καὶ Ἀνατὼ ἐψηφίσθη βασιλεὺς, ἵνα ἡ ὑπε-
ραπείτης αὐτῷ, ὡς αὐτὸς ἔλεγον ἵνα ἡ δευτέρῃ αὐ-
τῷ. ἀλλ' ἔτις ἐσάθησαν οἱ παπῶνες οἱ ἀποκράτες
εἰς τὴν συμφωνίαν αὐτῶν, καὶ ἔτις ἐπεκράτησαν ἡ
τῷ μεγάλῃ Καρόλῳ ὁμολογία περὶ τῷ Ῥώμῃ, ὥς
μετέπειτα τὸν Ἀντὼφον περιποιηθῆναι τὴν ἰταλίαν,
καὶ λαβῆναι τὴν Ῥώμην καὶ τὸν Στέφανον τὸν Πάπαν
ἀκασίως κατὰ τὰ ἐναντιοσυστάς ὑπὸ Χρυσῷ ἔτος, καὶ
θεωρεῖται χωρὶς ἐκλογῆς αὐτῷ Πάπῃ μὴ γίνεσθαι,
ἣν δέδωκε τῷ Ῥώμῃ πρῶτον μὲν ὁ Πατριάρχης, διου-
τερον δὲ ἀνεκρίνισεν αὐτὸν Ἀδριανὸς ὁ τρίτος, καὶ
διέμεινεν ἕως τῷ πρώτῳ Ὁθωνῷ, ὃς ἔδωκε πάλιν
τὴν ἐκκλησίαν τοῖς Ῥώμῃ, καὶ πάλιν Λέων ὁ ὄγδοος
καὶ Γρηγόριος ὁ ἑβδόμος ἔλαβον αὐτὴν ὑπὸ τῷ
Εὐρίκῃ τῷ τετάρτῳ, καὶ ἐξ ἐκείνου ἔμεινεν ἐκλο-
γὴ εἰς μένους τῶν Καρδηνάτων καὶ τὸν Κλήρον τῆς
Ῥώμης. τὰ πάλιν ἠγωνίσασθαι ὑποκαταστήσας καὶ Νι-
κόλαον ὁ πρῶτος, ὃς ἀλλὰ μὴ δουλεύει, ἐξ ἀνάγκης
ἐκολάκνευε τὸν τότε Λαδοβίκον, ἵνα μὴ καταφρονηθῇ
ὑπ' αὐτῷ, ὡς καὶ ὑπὸ τῷ Αὐτοκράτῃ Μιχαήλ,
ὑστερον ὅμως ἔχυσαν καταρθεῖναι τὰ πάλιν οἱ ἄλλοι,
ὅμως αὖτε καὶ ἔτις ἐγίνετο αὐτῷ, δηλαδὴ

ποτὲ μὲν τὸν Πάπαν ἀφορίζαν τὰς Καίσαρας αὐτῷ,
καὶ κατεξαιρίσθαι αὐτὸν, ποτὲ δὲ τὰς ὑπεραπεί-
τας τῆς Ῥωμαϊκῆς Ἐκκλησίας ταπεινῶν τὸν Πάπαν,
καὶ ψηφίζεσθαι αὐτὸς Πάπαν, ὡς καὶ ὁ τρίτος Ὁ-
θων ὑποκατέστησε Πάπαν τὸν Γρηγόριον πέμπτον,
καὶ ἔβαλε καὶ κρείττος εἰς τὴν Ῥώμην. ὁπποῦντος
δὲ τῷ Καρόλῳ, καὶ θείων ὁ ἰωάννης ἵνα χρίσῃ τὸν
ἦν τῷ Καρόλῳ Αὐτοκράτῃ, ὡς εἴρηται ἀνωτέρω,
τὸν Ῥωμαίων Θελοῦντων τὸν Ῥῆγα τῆς Γερμανίας Κά-
ρολον, δεσμεύεται ὁ αὐτὸς ἰωάννης σωτηρίᾳ μαρ-
τυρῶν τῷ ὕστερον κακωτέρως γεγενηθέντι Πάπῃ. ὁ ἔν-
ἰωάννης φυγὼν ὑπὸ τὸν δεσμὸν, ἀπέρχεται εἰς
Φρανκίαν, καὶ χρεῖα Αὐτοκράτορα Λαδοβίκον Εὐλ-
βον, ποιήσας δὲ καὶ Σωῶδον εἰς τὴν Φρανκίαν,
ἀφώρτισε τὰς Ἀρχοντας τῆς Ῥώμης ὡς ἀναμνηστέως
αὐτῷ. σημείωσαι δὲ ὅτι ὁ ῥῆγας ἰωάννης ἦν ὁ ὀπί-
σθιος. ῥητέον δὲ ἐνταῦθα λυπηρὸς μὲν, ἀλη-
θὲς ὅμως, ὅτι γεγόνασιν οἱ Πάπαι ὑπὸ τῷ ὕμῳ
μόνον κακοτόμοι περὶ τὴν πίσιν, ἀλλὰ καὶ περὶ τὰ ἡ-
θῆ, Ἀνατὼ μὴ τε ἔχουσιν περὶ αὐτῶν τι χαλεπὸν ἔ-
παιν τῷ λοιπῷ, ἀλλὰ τὰ πάντα σκυθρωπῶς, καθό-
τι καὶ ψεκτῶ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΖ΄.

Περὶ τῷ πότῃ, καὶ πῶς ἐχειρισάσθαι οἱ Ῥώσοι.

Κατὰ τῷ τὸν κατὰ τὸν ἔσθλῳ οἱ Σέρβοι, οἱ καὶ
Χρωβάτι καλέσονται Ἀποκρίσταρες, ἵνα καὶ αὐ-
τοὶ δηλαδὴ ὀρίσκωνται ὑποταγῆναι τῷ Βασιλεῖ,
καθὼς καὶ οἱ Βούλγαροι, καὶ ἐχειρισάσθαι καὶ κατε-
τρέψαντο. καὶ Βούλγαροι πολλοὶ ἐχειρισάσθαι τῷ
ἑβδόμῳ καὶ ὀγδόῳ ἔτις τῷ Βασιλεῖ Ἀνατῷ τῷ δώδε-
κῳ αὐτῷ ἐχάρισται, καὶ παρεκίνα αὐτῷ εἰς τὴν
ὀρθόδοξον. ἀλλὰ καὶ οἱ Ῥώσοι ἐχειρισάσθαι, καθὼς
ἴσμεν ὁ Πορφυρογένετης, ὅτι μετὰ τὸ φιλιωθῆναι
αὐτῷ μετὰ τῷ Βασιλεῖ καὶ συμφωνῆσαι, ἀπε-
στάλη καὶ Ἀρχιεπίσκοπος ὑπὸ τῷ Πατριάρχῃ Ἰγνα-
τίῳ, ἵνα κατηχήσῃ καὶ διδάξῃ αὐτῷ τὴν χειρια-
νικὴν πίσιν κατὰ τὸ σωήθει. καὶ λοιπὸν ὁ Ἐπί-
σκοπος ἐδίδασκεν αὐτῷ τὰ τῷ Θεῷ Εὐαγγέλιον, καὶ
ἐν τοῖς ἄλλοις διηγήσας αὐτοῖς καὶ τὸ θαῦμα τῶν
τελῶν παιδῶν, τῶν μὴ καούτων, ἀλλὰ μενάντων ἀσπῶν
καὶ ἀβλαβῶν εὐδον ἐν τῇ φλογὶ τῆς καμίνης. τότε
ὁ Τοπάρχης ὤρεξε τὸν Ἐπίσκοπον ἔμμεσθαι τὸν
Ἀρχόντων καὶ εἶπεν αὐτῷ, ἔτις μὴ ποιήσῃ καὶ τὸ
θαῦμα ἡ ἐξ ὧν λέγεις, καὶ διηγήσῃ τὸ Εὐαγγέ-
λιόν σου, ἡμῶς παντελῶς ἐπιστάμενοι. ὑπὲρ
ἧτος ὁ Ἀρχιερεὺς, παρῶν εἰς τὰ ἀψόβη λόγια ὅτι
σωτήριος, τῷ ἁπλῶς, ὁπισθύνων εἰς ἐμὲ, τὰ ἔργα
ἀγῶν ποιεῖ, κακῶς ποιεῖ, καὶ μέζονα τῶν
ποιήσας (καὶ γὰρ ἡ σὺ τῷ Πέτρῳ ἐθεράπευε καὶ τὰς

πράξεις τῶν Ἀποστόλων) ὅθεν ὁ Ἀνατὼς συμπε-
ραίνει, καὶ εἰς τὴν τῷ Πέτρῳ ἦν τῷ ἰαματικῷ
τί ποιήσας ἐκείνῳ, τὸ λείψαν καὶ ἡ ἀλυσὶς αὐτῷ;
λαλήσας Ἀνατῷ γλώσσας, καὶ ἤρξατο λαλῆναι
ἐτέρως γλώσσας, καθὼς τὸ Πνεῦμα ἐδίδε αὐτοῖς
ἀποφθέγγεσθαι (καθὼς ὁ Θεοφάνης Βασιλεὺς
ἐποίησε Ἀνατῷ τῆς περὶ αὐτῷ, καὶ ἐδιδάχθη ὁ
Σύρος Ἐφραίμ τὴν ἑλληνικὴν Ἀλάσκην, γοημῶς
ὡς ὁ Θεοφάνης) ἐζήτησαν ἐν οἱ Ῥώσοι ὁμοθυ-
μαδον, ἵνα βέλῃ εὐδον εἰς τὴν ἀνιμνίαν φλόγα ὅτι
πυρὸς τὸ Εὐαγγέλιον αὐτῷ, καὶ εὐὸ μὴ καὶ ἡ
σάβωσεν, εὐὸ δὲ κατακαῖ, κατακαύσεται καὶ τὸ ἴδιον
Ἐπίσκοπον. ὕψωσε τότε ὁ Ἀρχιερεὺς τὰς χεῖρας
αὐτῷ πρὸς τὸν Οὐρανόν, καὶ εἶπε, Δίδε τὴν δυνά-
μει σου Κύριε ἰσχυρὸς Χρυσὸς ὁ Θεὸς ἡμῶν, καὶ ὅλα
σου τὸ ὄνομά σου εἰς ὑπερβολὴν τῷ ἔθνεσι τῷ
ἐξ ἔριψεν αὐτῷ εἰς τὸ πῦρ. καὶ ὅτι τῷ θαύματι, ἔμα-
νον ἀβλαβεῖς, ὡς ἐπεβέβη τὸ πῦρ, ἀλλὰ τῷ θαύματι ἡ-
νὸς Ἀνατῷ, ἀλύμενον καὶ ἀνέμενον, ὅπερ θαῦμα
ὡς εὐδον ὅλος ὁ λαὸς τῶν Ῥώσων, ἐξεπλάγη, καὶ
ἐζήτησαν αὐτῷ τὸ ἄγιον βέλτισμα. τὴν αὐτὴν
ἴσμεν διηγήσας καὶ ὁ Ζωγράφος, ὁνομάζων αὐτῷ
Ῥωσικῶς, καὶ ὁ Καρδινὸς ὁνομάζων Ῥώσως, καὶ Ῥατέ-
νως ὁ Νικηφόρος, ἄλλοι δὲ λέγουσιν αὐτῷ Ῥωσῶν.